

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๙ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้

ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี

ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศ ๒.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดก ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

ม.๑/๒ ระบุความหลากหลายขององค์ประกอบดนตรีในวัฒนธรรมต่างกัน

ม.๑/๓ ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรี บรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ

ม.๑/๖ เปรียบเทียบอารมณ์ความรู้สึกในการฟังดนตรีแต่ละประเภท

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมของทุกชนชาติ ล้วนมีลักษณะเด่นเฉพาะของตนเองรวมทั้งอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย ซึ่งเพลงไทยมีบทบาทอยู่ในวิถีชีวิตคนไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นทั้งสื่อเสียงที่ใช้ในงานพิธีกรรม เพลงประกอบการแสดง เพลงเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกเพื่อใช้ขับกล่อมและสร้างความสนุกสนานบันเทิง มีทั้งเพลงบรรเลงและเพลงขับร้อง ความรู้และทักษะเบื้องต้นเกี่ยวกับการขับร้อง เพลงไทยมีความสำคัญอันจะสามารถต่อยอดในการเรียนขับร้องในขั้นที่สูงขึ้นได้เป็นอย่างดีและจะทำให้การ ขับร้องมีความไพเราะมากยิ่งขึ้นผ่านการขับร้องเพลงชาวไทยซึ่งเป็นหนึ่งในเพลงร่ำวงมาตรฐานของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน มีวิวัฒนาการมาจาก “รำโทน” ซึ่งเป็นการรำและร้องของชาวบ้าน มีผู้รำทั้งชายและหญิงรำกันเป็นคู่ ๆ รอบครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้โดยมี “โทน” เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ต่อมามีการปรับปรุง แบบแผน การเล่นรำโทนให้มีมาตรฐานและมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “ร่ำวงมาตรฐาน” มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ๑) นักเรียนสามารถบอกองค์ประกอบของดนตรีไทยได้อย่างถูกต้อง
 - ๒) นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง
 - ๓) นักเรียนสามารถสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงได้อย่างถูกต้อง
 - ๔) นักเรียนสามารถสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้องได้ถูกต้อง
 - ๕) นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง
- ๒) นักเรียนสามารถบอกวิธีการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง
 - ๓) นักเรียนสามารถบอกที่มาของเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง
 - ๔) นักเรียนสามารถบอกวิธีการขับร้องของเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ๑) นักเรียนสามารถเขียนสรุปเนื้อหาองค์ประกอบของดนตรีไทยได้อย่างถูกต้อง
 - ๒) นักเรียนสามารถสร้างตารางเปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึกในการฟังดนตรีแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง
 - ๓) นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงได้อย่างถูกต้อง
 - ๔) นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้องได้อย่างถูกต้อง
 - ๕) นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง
- ๒) นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงไทยเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง
 - ๓) นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทยได้

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ๑) นักเรียนมีความตระหนักในคุณค่าของดนตรีตามเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตน
 - ๒) นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของสุนทรียะในการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านบทเพลง
 - ๓) นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง
 - ๔) นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง
 - ๕) นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของประเภทการขับร้องเพลงไทย
- ๒) นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็นความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย
- ๓) นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็นความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๔.๑ เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓)

๔.๒ จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดและเปรียบเทียบข้อมูลตามสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (๒.๑.๑)

๔.๓ ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับฟังความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑)

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ รักความเป็นไทย

๕.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ มีวินัย

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : องค์ประกอบของดนตรีไทย

๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

๓) ใบงานที่ ๓ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง

๔) ใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง

๕) ใบงานที่ ๕ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของการขับร้องเพลงไทย

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตาม โจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย ได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทยครบถ้วน ถูกต้องมี และสาระสำคัญ	สรุปความรู้ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทยครบถ้วน และถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทยไม่ครบถ้วน และไม่ถูกต้อง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๒. ความคิด สร้างสรรค์	สร้างผลงาน แผนผังความคิด ด้วยความคิดที่ แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วย ความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาใน ด้านการสื่อ ความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์ค่อนข้าง น้อย และยังต้อง พัฒนาด้านการสื่อ ความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานเป็นการ คัดลอกโดยไม่มี ความคิดแปลกใหม่ และไม่สามารถสื่อ ความหมายของ แผนผังความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๘ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๕ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๐ หมายถึง ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี	
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๑	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล
ตัวชี้วัด ม. ๑/๒ ระบุความหลากหลายขององค์ประกอบดนตรีในวัฒนธรรมต่างกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมของทุกชนชาติ ล้วนมีองค์ประกอบพื้นฐานทางดนตรีที่คล้ายกันจะแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดที่สร้างสรรค์ปรุงแต่งทางดนตรีเพื่อให้เหมาะสมตามเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตน ในทางดนตรีไทยนั้นองค์ประกอบทางดนตรีจะมีลักษณะเด่นเฉพาะของตนเอง

๓. สาระการเรียนรู้

องค์ประกอบของดนตรีไทย ได้แก่ ๑. เสียง ๒. ทำนอง ๓. จังหวะ ๔. การประสานเสียง ๕. รูปแบบหรือคีตลักษณ์ และ ๖. อารมณ์เพลง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- นักเรียนสามารถบอกองค์ประกอบของดนตรีไทยได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นักเรียนสามารถเขียนสรุปเนื้อหาองค์ประกอบของดนตรีไทยได้อย่างถูกต้อง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- นักเรียนมีความตระหนักในคุณค่าของดนตรีตามเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๕.๑ เขียนสรุปเนื้อหาองค์ประกอบของดนตรีไทย

๕.๒ เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักความเป็นไทย

๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. เขียนสรุปเนื้อหาองค์ประกอบของดนตรีไทย ๒. เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓) ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกองค์ประกอบของดนตรีไทยได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะ นักเรียนสามารถเขียนสรุปเนื้อหาองค์ประกอบของดนตรีไทยได้อย่างถูกต้อง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและให้ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ จากนั้นครูแจกใบความรู้ที่ ๑ เรื่ององค์ประกอบดนตรีให้นักเรียนทุกคน ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนด้วยการเปิดวิดีโอทัศน์เพลงให้นักเรียนฟัง เพลงลาวคำหอม https://youtu.be/LFPYEOQ-8DE ครูถามนักเรียนเชิงท้าทาย ดังนี้ “จากบทเพลงที่ได้ฟัง ประกอบไปด้วยองค์ประกอบทางดนตรีอะไรบ้าง” <u>คำตอบนักเรียน</u> เสียง ทำนอง จังหวะ รูปแบบการประสานเสียง และอารมณ์เพลง <u>คำตอบครู</u> ครูตอบว่า ถูกต้อง ซึ่งเพลงที่นักเรียนได้ฟังประกอบด้วยองค์ประกอบทาง	๑. ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ และนักเรียนทุกคนกล่าว “สวัสดีคุณครู” โดยพร้อมเพรียงกัน ๒. นักเรียนฟังเพลงที่ครูเปิดให้ฟังอย่างตั้งใจ พร้อมร่วมตอบคำถาม <u>คำตอบนักเรียน</u> เสียง ทำนอง จังหวะ รูปแบบ การประสานเสียง และอารมณ์	๑. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทย ๒. สื่อ PowerPoint เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย ๓. เครื่องดนตรีไทย	ใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : องค์ประกอบของดนตรีไทย	วิธีวัด ๑. การเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ๒. ผลงานใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : องค์ประกอบของดนตรีไทย เครื่องมือวัด ๑. เกณฑ์การประเมิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม นักเรียนมีความตระหนักในคุณค่าของดนตรีตามเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตน	ดนตรี ดังนี้ เสียง ทำนอง จังหวะ รูปแบบ การประสานเสียง และอารมณ์เพลง ๓. ครูกล่าว “จากคำตอบที่นักเรียนตอบมานั้นในสัปดาห์นี้นักเรียนจะได้เรียนรู้ในเรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทย เพื่อสร้างความเข้าใจในองค์ประกอบทางดนตรีให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น”	๓. ตั้งใจฟังสิ่งที่ครูกล่าว และเตรียมพร้อมเข้าสู่เนื้อหาเรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทย			คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๒. เกณฑ์การประเมินผลงานใบงานที่ ๑ เรื่องแผนผังความคิด
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีไทยว่า ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมของทุกชนชาติล้วนมีองค์ประกอบพื้นฐานทางดนตรีที่คล้ายกันจะแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดที่สร้างสรรค์ปรุงแต่งทางดนตรีเพื่อให้เหมาะสมตามเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตน ในทางดนตรีไทยนั้นองค์ประกอบทางดนตรีจะมีลักษณะเด่นเฉพาะของตนเอง ดังนี้ ๑. เสียง ๒. ทำนอง	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย			สรุปความรู้: องค์ประกอบของดนตรีไทย เกณฑ์การประเมิน มีคะแนน ๔ ระดับ คือ ดีมาก ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. จังหวะ ๔. การประสานเสียง ๕. รูปแบบหรือคีตลักษณ์ และ ๖. อารมณ์เพลง ๒. ครูอธิบายและสาธิตองค์ประกอบของดนตรี โดยเริ่มจากเสียงดนตรี - วิธีการตี (ระนาดเอก) - วิธีการเป่า (ขลุ่ยเพียงออ) - วิธีการตีด (จะเข้) - วิธีการสี (ซออู้) และทำนอง โดยสาธิตบรรเลงระนาดเอกเป็นทำนองสั้น ๆ ๓. ครูอธิบายและสาธิตเรื่องจังหวะฉิ่ง โดยมีแผนผัง เปรียบเทียบอัตราจังหวะสามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว และสาธิตการตีฉิ่งในอัตราจังหวะสามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว เพื่อให้ นักเรียนเห็นความแตกต่าง	๒. นักเรียนตั้งใจชมการสาธิตและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเสียงและทำนองของดนตรี ๓. นักเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับอัตราจังหวะและปฏิบัติการตีฉิ่งอัตราจังหวะสองชั้น			พอใช้ ปรับปรุง เกณฑ์การผ่านตั้งแต่ระดับพอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ครูถามนักเรียนว่า จังหวะใดที่ได้ยินนั้นอยู่ใน อัตราจังหวะใด <u>คำตอบนักเรียน</u> อัตราจังหวะสองชั้น และให้นักเรียนฝึกตีฉิ่งในอัตราจังหวะสองชั้น จากนั้นครูอธิบายเรื่องจังหวะหน้าทับและสาธิต หน้าทับลาวไปพร้อม ๆ กับอัตราจังหวะฉิ่ง สองชั้นที่นักเรียนได้ฝึกในขั้นต้น ๔. ครูถามนักเรียนว่าเสียงกลองมีลักษณะการตี แบบใด <u>คำตอบนักเรียน</u> การตีวนไปเรื่อย ๆ ๕. ครูอธิบายเรื่องการประสานเสียง และเปิด วีดิทัศน์ตัวอย่างการประสานเสียงเพลงเต่าเห่ https://youtu.be/kPHh5tfrseE ๖. ครูอธิบายเรื่องรูปแบบหรือคีตลักษณ์ ได้แก่ การแบ่งเป็นวรรค การแบ่งเป็นประโยคเพลง	 ๔. นักเรียนตอบคำถามเรื่องอัตราจังหวะ หน้าทับที่ได้ยิน ๕. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายเรื่องการ ประสานเสียง และชมวีดิทัศน์ตัวอย่างการ ประสานเสียงเพลงเต่าเห่ ๖. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายเรื่องรูปแบบ หรือคีตลักษณ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	และการแบ่งเป็นท่อน โดยครูอธิบายและสาธิต การตีระนาดในแต่ละรูปแบบประกอบ ๗. ครูอธิบายเรื่องอารมณ์เพลง และตั้งคำถาม เชิงท้าทายว่า นักเรียนคิดว่าบทเพลงไทยนั้น สามารถสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกแบบใดได้บ้าง คำตอบนักเรียน สนุกสนาน เศร้าโศก ความ ศักดิ์สิทธิ์ รัก เบิกบานใจ ฮึกเหิม)	๗. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายเรื่องอารมณ์ เพลงและตอบคำถามว่า คำตอบนักเรียน สนุกสนาน เศร้าโศก ความ ศักดิ์สิทธิ์ รัก เบิกบานใจ ฮึกเหิม)			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๐ นาที) ครูนำเครื่องวางไว้หน้าห้องเรียนเพื่อให้นักเรียน ได้ทดลองฝึกปฏิบัติและหาข้อมูลจากเครื่อง ดนตรีจริง พร้อมทั้งสรุปความรู้ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทยในรูปแบบแผนผัง ความคิด และเขียนอธิบายความหมายของ องค์ประกอบดนตรีไทยแต่ละอย่างให้ถูกต้อง	นักเรียนทดลองฝึกปฏิบัติและหาข้อมูลจาก เครื่องดนตรีจริง พร้อมทั้งสรุปความรู้ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทยในรูปแบบ แผนผังความคิด และเขียนอธิบาย ความหมายขององค์ประกอบดนตรีไทย แต่ละอย่างให้ถูกต้อง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูให้ตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอสิ่งที่สรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีและอธิบายความหมายพอสั่งเขป ซึ่งเลือกตัวแทนหัวข้อละ ๑ คน โดยไม่ซ้ำกัน	ตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอสิ่งที่สรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีและอธิบายความหมายพอสั่งเขป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑.) ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย
- ๒.) ใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : องค์ประกอบของดนตรีไทย
- ๓.) สื่อ PowerPoint เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย
- ๔.) คลิปเสียงเพลงลาวคำหอม <https://youtu.be/LFPYEOQ-8DE>
- ๕.) คลิปการประสานเสียงเพลงเต่าเห่ <https://youtu.be/kPHh5tfrseE>
- ๖.) เครื่องดนตรีไทย ได้แก่ กระจับปี่, ระนาดเอก, ขลุ่ยเพียงออ, จะเข้, ซออู้, ฉิ่งและกลองแขก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑.) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบของดนตรีไทยได้อย่างถูกต้อง	- สอนเรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทย ให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงาน โดยการชมวิดีโอและสาธิต	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : องค์ประกอบของดนตรีไทย	- ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : องค์ประกอบของดนตรีไทย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - นักเรียนมีความตระหนักในคุณค่าของดนตรีตามเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตน	- นักเรียนแสดงความคิดเห็นการตอบคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีไทย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ๑. เขียนสรุปเนื้อหาองค์ประกอบของดนตรีไทย	- ครูมีคำถามให้นักเรียนตอบคำถามและฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนตลอดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถ	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

๒. เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตาม วัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓)	เขียนสรุปประเด็นสำคัญ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทยได้		
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	๑. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ๒. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ “ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “องค์ประกอบของดนตรีไทย”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตาม โจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง องค์ประกอบของ ดนตรีไทย ได้อย่าง ถูกต้อง สมบูรณ์ มี สาระสำคัญครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง องค์ประกอบของ ดนตรีไทยครบถ้วน ถูกต้องมี และ สาระสำคัญ	สรุปความรู้ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรี ไทยครบถ้วน และ ถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรี ไทยไม่ครบถ้วน และไม่ ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผัง ความคิดด้วย ความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วย ความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาใน ด้านการสื่อ ความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์ค่อนข้าง น้อย และยังต้องพัฒนา ด้านการสื่อความหมาย ของแผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มี ความคิดแปลก ใหม่ และไม่สามารถสื่อ ความหมายของแผนผัง ความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๘ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๕ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๒๐-๑๖ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๑๕-๑๑ หมายถึง ดี

คะแนน ๑๐-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๕-๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

องค์ประกอบของดนตรีไทย

ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมของทุกชนชาติ ล้วนมีองค์ประกอบพื้นฐานทางดนตรีที่คล้ายกันจะแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดที่สร้างสรรค์ปรุงแต่งทางดนตรีเพื่อให้เหมาะสมตามเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตน ในทางดนตรีไทยนั้นองค์ประกอบทางดนตรีจะมีลักษณะเด่นเฉพาะของตนเอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เสียงดนตรี หมายถึง คลื่นกลที่เกิดจากการสั่นสะเทือน เกิดจากการที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นทั้งเสียงที่เกิดจากเครื่องดนตรี จากการดีด สี ตี เป่า รวมถึงเสียงร้องของมนุษย์ โดยนำเสียงต่างๆ มาจัดระบบให้เกิดความกลมกลืนกัน ระบบเสียงดนตรีไทย มีทั้งหมด ๗ เสียง คือ เสียงโด เสียงเร เสียงมี เสียงฟา เสียงซอล เสียงลา และเสียงที่ ซึ่งแต่ละเสียงของดนตรีไทยจัดเป็นระบบ ๗ เสียงเท่า หรือ ๗ เสียงเต็ม คือเสียงทั้ง ๗ เสียงมีระยะห่างของช่วงความถี่แต่ละเสียงที่เท่ากัน ซึ่งจะแตกต่างจากระบบเสียงของดนตรีสากลที่มีระบบครึ่งเสียง

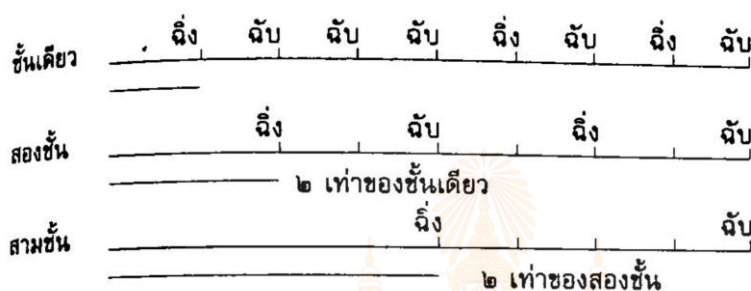
ที่มา <http://sutir.sut.ac.th:8080/jspui/bitstream/123456789/2245/1/bib298.pdf>

๒. ทำนอง หมายถึง เสียงที่จัดเรียงอย่างเป็นระบบในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีระดับเสียงสูง-เสียงต่ำ เสียงยาว-เสียงสั้น เสียงดัง-เสียงเบา โดยนำเสียงมาเรียงกัน สลับกัน ซ้ำกัน เรียงกลับไปกลับมาในรูปแบบ ต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความประสงค์ของผู้ประพันธ์เพลงว่าต้องการสร้างสรรค์ให้บทเพลงนั้น ๆ ให้มีแนวทำนองที่หลากหลายแตกต่างกันไป

๓. **จังหวะ** การแบ่งส่วนย่อยของทำนองเพลง ซึ่งดำเนินไปด้วยเวลาที่สม่ำเสมอ เป็นองค์ประกอบสำคัญของดนตรีที่เชื่อมโยงกับเสียงดนตรี จังหวะที่ใช้ในเพลงไทยมี ๓ อย่างดังนี้ (สงบศึก, ๒๕๔๕)

จังหวะสามัญ คือ จังหวะทั่วไปที่จะต้องยึดถือเป็นหลักสำคัญของการบรรเลงและขับร้อง แม้จะไม่มีสัญญาณให้จังหวะใด ๆ จังหวะสามัญนี้ต้องมีอยู่ในใจของผู้บรรเลงและผู้ขับร้องทุกคน

จังหวะฉิ่ง คือ การแบ่งอัตราส่วนของเวลาด้วยฉิ่ง มีการกำหนดอัตราจังหวะเร็ว - ช้า ตามการแบ่งกลุ่มของเพลงไทยด้วยจังหวะฉิ่งเช่น อัตราจังหวะสามชั้น (จังหวะช้า) อัตราจังหวะสองชั้น (จังหวะปานกลาง) และอัตราจังหวะชั้นเดียว (จังหวะเร็ว)

จังหวะหน้าทับ คือ รูปแบบจังหวะของการตีเครื่องประกอบจังหวะ (กลุ่มเครื่องหนังไทย เช่น กลองแขก ตะโพน โทน รำมะนา) ตามแบบแผนการบรรเลงประกอบทำนองเพลง ใช้เป็นเกณฑ์นับจังหวะและเป็นเครื่องบอกโครงสร้างของเพลงนั้น ๆ

๔. **การประสานเสียง** หมายถึง การผสมผสานของแนวเสียงหลาย ๆ แนวที่เกิดขึ้นพร้อมกันในเชิงดนตรีไทย มักจะพิจารณาในลักษณะของการบรรเลงแนวทำนองที่ต่างกันหลาย ๆ แนวพร้อมกันโดยยึดทำนองหลัก (เนื้อเพลงหรือลูกช้อย) ซึ่งมีการยึดลูกตก เป็นเสียงสำคัญของการบรรเลงเพลงที่ยังคงไว้ เป็นลักษณะของการประสานเสียงชนิดหนึ่งที่เรียกว่า การประสานเสียงในแนวนอน (Heterophony)

๕. **รูปแบบ (คีตลักษณ์)** หมายถึง รูปแบบของบทเพลงหรือลักษณะโครงสร้างของบทเพลงไทย ที่แตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ประพันธ์ ซึ่งมีการกำหนดรูปแบบของเพลงโดยแบ่งออกได้ ดังนี้

การแบ่งเป็นวรรคเพลง คือ การนำทำนองสั้น ๆ เรียงต่อเนื่องกัน ถ้าบันทึกเป็นโน้ตเพลง จะพบว่าในแต่ละวรรคเพลงอาจมีความยาวเท่ากับ ๑ ห้องเพลง ๒ ห้องเพลง หรือ ๔ ห้องเพลง

การแบ่งเป็นประโยคเพลง คือ การนำวรรคเพลงต่างๆ มาเรียงต่อเนื่องกันและแบ่งทำนองเป็นประโยค โดยสามารถยึดจังหวะหน้าทับเป็นเกณฑ์ กล่าวคือ ความยาวของทำนองเพลงที่บรรเลงไป ๑ เทียบเทียบกับการนับได้ ๑ ประโยคเพลงหรือ ๑ จังหวะหน้าทับ

การแบ่งเป็นท่อน คือ การนำทำนองตั้งแต่ ๒ ประโยคเพลง (๒ จังหวะหน้าทับเพลง) หรือหลาย ๆ ประโยคมาเรียงต่อเนื่องกันทำให้เกิดเป็น ท่อน ในขณะเดียวกันการนำหลาย ๆ ท่อนมาประกอบกันทำให้เกิดเป็นบทเพลง

๖. **อารมณ์เพลง** เป็นองค์ประกอบของดนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสุนทรียะในการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านบทเพลง ที่มีสัมผัสระหว่างประโยคเพลงที่สอดคล้องกับจังหวะ ประกอบกับเทคนิคท่วงทีลีลาของผู้บรรเลง

สามารถโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึก อารมณ์และภาพพจน์ต่าง ๆ ได้ตามบริบทของดนตรีไทย มีบทเพลงที่ให้
อารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ

แหล่งอ้างอิง

สงบศึก ธรรมวิหาร. (๒๕๔๕). *ดุริยางค์ไทย*. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

ใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : องค์ประกอบของดนตรีไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้เรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทยในรูปแบบแผนผังความคิด และเขียน

อธิบายความหมายขององค์ประกอบดนตรีไทยแต่ละอย่างให้ถูกต้อง

ชื่อ - สกุล ชั้น..... เลขที่.....

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

องค์ประกอบของดนตรีไทย

ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมของทุกชนชาติ ล้วนมีองค์ประกอบพื้นฐานทางดนตรีที่คล้ายกันจะแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดที่สร้างสรรค์ปรุงแต่งทางดนตรีเพื่อให้เหมาะสมตามเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตน ในทางดนตรีไทยนั้นองค์ประกอบทางดนตรีจะมีลักษณะเด่นเฉพาะของตนเอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เสียงดนตรี หมายถึง คลื่นกลที่เกิดจากการสั่นสะเทือน เกิดจากการที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นทั้งเสียงที่เกิดจากเครื่องดนตรี จากการดีด สี ตี เป่า รวมถึงเสียงร้องของมนุษย์ โดยนำเสียงต่างๆ มาจัดระบบให้เกิดความกลมกลืนกัน ระบบเสียงดนตรีไทย มีทั้งหมด ๗ เสียง คือ เสียงโด เสียงเร เสียงมี เสียงฟา เสียงซอล เสียงลา และเสียงที่ ซึ่งแต่ละเสียงของดนตรีไทยจัดเป็นระบบ ๗ เสียงเท่า หรือ ๗ เสียงเต็ม คือเสียงทั้ง ๗ เสียงมีระยะห่างของช่วงความถี่แต่ละเสียงที่เท่ากัน ซึ่งจะแตกต่างจากระบบเสียงของดนตรีสากลที่มีระบบครึ่งเสียง

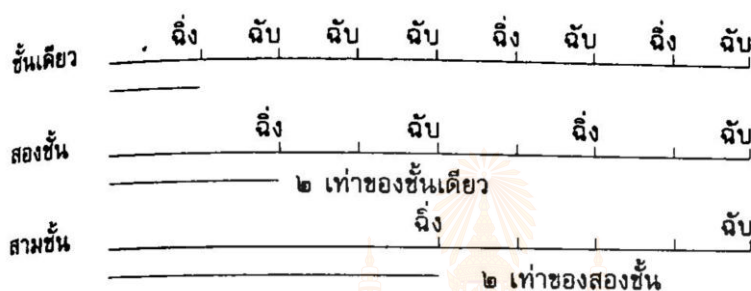
ที่มา <http://sutir.sut.ac.th:8080/jspui/bitstream/123456789/2245/1/bib298.pdf>

๒. ทำนอง หมายถึง เสียงที่จัดเรียงอย่างเป็นระบบในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีระดับเสียงสูง-เสียงต่ำ เสียงยาว-เสียงสั้น เสียงดัง-เสียงเบา โดยนำเสียงมาเรียงกัน สลับกัน ซ้ำกัน เรียงกลับไปกลับมาในรูปแบบ ต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความประสงค์ของผู้ประพันธ์เพลงว่าต้องการสร้างสรรค์ให้บทเพลงนั้น ๆ ให้มีแนวทำนองที่หลากหลายแตกต่างกันไป

๓. **จังหวะ** การแบ่งส่วนย่อยของทำนองเพลง ซึ่งดำเนินไปด้วยเวลาที่สม่ำเสมอ เป็นองค์ประกอบสำคัญของดนตรีที่เชื่อมโยงกับเสียงดนตรี จังหวะที่ใช้ในเพลงไทยมี ๓ อย่างดังนี้ (สงบศึก, ๒๕๔๕)

จังหวะสามัญ คือ จังหวะทั่วไปที่จะต้องยึดถือเป็นหลักสำคัญของการบรรเลงและขับร้อง แม้จะไม่มีสัญญาณให้จังหวะใด ๆ จังหวะสามัญนี้ต้องมีอยู่ในใจของผู้บรรเลงและผู้ขับร้องทุกคน

จังหวะฉิ่ง คือ การแบ่งอัตราส่วนของเวลาด้วยฉิ่ง มีการกำหนดอัตราจังหวะเร็ว - ช้า ตามการแบ่งกลุ่มของเพลงไทยด้วยจังหวะฉิ่งเช่น อัตราจังหวะสามชั้น (จังหวะช้า) อัตราจังหวะสองชั้น (จังหวะปานกลาง) และอัตราจังหวะชั้นเดียว (จังหวะเร็ว)

จังหวะหน้าทับ คือ รูปแบบจังหวะของการตีเครื่องประกอบจังหวะ (กลุ่มเครื่องหนังไทย เช่น กลองแขก ตะโพน โทน รำมะนา) ตามแบบแผนการบรรเลงประกอบทำนองเพลง ใช้เป็นเกณฑ์นับจังหวะและเป็นเครื่องบอกโครงสร้างของเพลงนั้น ๆ

๔. **การประสานเสียง** หมายถึง การผสมผสานของแนวเสียงหลาย ๆ แนวที่เกิดขึ้นพร้อมกันในเชิงดนตรีไทย มักจะพิจารณาในลักษณะของการบรรเลงแนวทำนองที่ต่างกันหลาย ๆ แนวพร้อมกันโดยยึดทำนองหลัก (เนื้อเพลงหรือลูกช้อย) ซึ่งมีการยึดลูกตก เป็นเสียงสำคัญของการบรรเลงเพลงที่ยังคงไว้ เป็นลักษณะของการประสานเสียงชนิดหนึ่งที่เรียกว่า การประสานเสียงในแนวนอน (Heterophony)

๕. **รูปแบบ (คีตลักษณ์)** หมายถึงรูปแบบของบทเพลงหรือลักษณะโครงสร้างของบทเพลงไทย ที่แตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ประพันธ์ ซึ่งมีการกำหนดรูปแบบของเพลงโดยแบ่งออกได้ ดังนี้

การแบ่งเป็นวรรคเพลง คือ การนำทำนองสั้น ๆ เรียงต่อเนื่องกัน ถ้าวันทักเป็นโน้ตเพลง จะพบว่าในแต่ละวรรคเพลงอาจมีความยาวเท่ากับ ๑ ห้องเพลง ๒ ห้องเพลง หรือ ๔ ห้องเพลง

การแบ่งเป็นประโยคเพลง คือ การนำวรรคเพลงต่างๆ มาเรียงต่อเนื่องกันและแบ่งทำนองเป็นประโยค โดยสามารถยึดจังหวะหน้าทับเป็นเกณฑ์ กล่าวคือ ความยาวของทำนองเพลงที่บรรเลงไป ๑ เทียบเทียบกับการนับได้ ๑ ประโยคเพลงหรือ ๑ จังหวะหน้าทับ

การแบ่งเป็นท่อน คือ การนำทำนองตั้งแต่ ๒ ประโยคเพลง (๒ จังหวะหน้าทับเพลง) หรือหลาย ๆ ประโยคมาเรียงต่อเนื่องกันทำให้เกิดเป็น ท่อน ในขณะเดียวกันการนำหลาย ๆ ท่อนมาประกอบกันทำให้เกิดเป็นบทเพลง

๖. **อารมณ์เพลง** เป็นองค์ประกอบของดนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสุนทรียะในการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านบทเพลง ที่มีสัมผัสระหว่างประโยคเพลงที่สอดคล้องกับจังหวะ ประกอบกับเทคนิคท่วงทีลีลาของผู้บรรเลง

สามารถโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึก อารมณ์และภาพพจน์ต่าง ๆ ได้ตามบริบทของดนตรีไทย มีบทเพลงที่ให้
อารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ

แหล่งอ้างอิง

สงบศึก ธรรมวิหาร. (๒๕๔๕). *ดุริยางค์ไทย*. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์
คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม. ๑/๖ เปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึกในการฟังดนตรีแต่ละประเภท

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย เป็นองค์ประกอบของดนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสุนทรียะ ในการ
ถ่ายทอดความรู้สึกผ่านบทเพลง ที่มีสัมผัสระหว่างประโยคเพลงที่สอดคล้องกับจังหวะ ประกอบกับเทคนิค
ท่วงทีลีลาของผู้บรรเลง สามารถโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึก อารมณ์และภาพพจน์ต่าง ๆ ได้ ตามบริบท
ของดนตรีไทย

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ เพลงที่ให้ความรู้สึกเศร้าโศก คร่ำครวญ

๓.๒ เพลงที่ให้ความรู้สึกสนุกสนาน รื่นเริง

๓.๓ เพลงที่ให้ความรู้สึกขลัง ศักดิ์สิทธิ์

๓.๔ เพลงที่ให้ความรู้สึกรัก เบิกบานใจ สบายอารมณ์

๓.๕ เพลงที่ให้ความรู้สึกอีกเหิม องอาจ ไร้ใจ

๓.๖ เพลงที่แสดงอารมณ์โกรธเกรี้ยว เยาะเย้ย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นักเรียนสามารถสร้างตารางเปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึกในการฟังดนตรีแต่ละประเภท
ได้อย่างถูกต้อง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของสุนทรียะในการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านบทเพลง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

- ๕.๑ เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย
- ๕.๒ จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดและเปรียบเทียบข้อมูล ตามสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (๒.๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๖.๑ รักความเป็นไทย
- ๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย - จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดและเปรียบเทียบข้อมูล ตามสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (๒.๑.๑) ด้านความรู้ - นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของอารมณ์	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและให้ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ จากนั้นครูแจกใบความรู้ที่ ๒ เรื่องอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย ให้นักเรียนทุกคน ๒. ครูทบทวนเนื้อหาของคาบที่แล้วเรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทย ได้แก่ เสียง ทำนอง จังหวะ เสียงประสาน รูปแบบ/คีตลักษณ์ อารมณ์ของเพลง โดยครูตั้งคำถามเชิงท้าทายนักเรียนว่า “การเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทยมีประโยชน์อย่างไร” <u>คำตอบนักเรียน</u> ทำให้เข้าใจถึงหัวใจของเพลงสามารถนำไปประยุกต์เข้ากับการร้องเพลงได้อย่างถูกต้อง	๑. ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ และนักเรียนทุกคนกล่าว “สวัสดีคุณครู” โดยพร้อมเพรียงกัน ๒. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย ทบทวน และตอบคำถามเชิงท้าทายนักเรียนว่า <u>คำตอบนักเรียน</u> ทำให้เข้าใจถึงหัวใจของเพลง สามารถนำไปประยุกต์เข้ากับการร้องเพลงได้อย่างถูกต้อง	๑. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย ๒. สื่อ PowerPoint เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย	ใบงานที่ ๒ เรื่อง เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย	วิธีวัด ๑. การเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ๒. ผลงานใบงานที่ ๒ เรื่อง เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย เครื่องมือวัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
และความรู้สึกในบทเพลงไทย ได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะ - นักเรียนสามารถสร้างตารางเปรียบเทียบอารมณ์ความรู้สึกในการฟังดนตรีแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของสุนทรียะในการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านบทเพลง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย	คำตอบครู ครูตอบว่า ถูกต้อง ซึ่งในบทเพลงไทยที่นักเรียนได้ฟังประกอบไปด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้บทเพลงสมบูรณ์ไพเราะน่าฟัง องค์ประกอบที่สร้างมิติให้กับผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตามบทเพลงได้แก่อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย				๑. เกณฑ์การประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๒. เกณฑ์การประเมินผลงาน ใบงานที่ ๒ เรื่องเปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย เกณฑ์การประเมิน
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาโดยตั้งคำถามว่า ความช้า – เร็วของจังหวะส่งผลต่ออารมณ์ของเพลงหรือไม่ เพราะอะไร คำตอบนักเรียน ส่งผล เพราะเพลงที่มีจังหวะช้าจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลายหรืออาจจะรู้สึกเศร้า ในขณะที่เพลงที่มีจังหวะเร็วจะทำให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย และตอบคำถาม “ความช้า – เร็วของจังหวะส่งผลต่ออารมณ์ของเพลงหรือไม่ เพราะอะไร” คำตอบนักเรียน ส่งผล เพราะเพลงที่มีจังหวะช้าจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลายหรืออาจจะรู้สึกเศร้า ในขณะที่เพลงที่มีจังหวะเร็วจะทำให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	คำตอบครู ครูตอบว่า ถูกต้อง เพราะดนตรีเกี่ยวข้องกับเรื่องของสุนทรียะในการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านบทเพลง มีสัมผัสระหว่างประโยคเพลงที่สอดคล้องกับจังหวะ ประกอบกับเทคนิคท่วงทีลีลาของผู้บรรเลง สามารถโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกอารมณ์และภาพพจน์ต่าง ๆ ได้ตามบริบทของดนตรีไทย ๒. ครูให้นักเรียนชมวิดีโอทัศน์ “ขลุ่ยบรรเลงเพลง โศก” https://www.youtube.com/watch?v=skXM6M98L6k จากนั้นครูตั้งคำถามว่า “บทเพลงที่นักเรียนได้ฟังทำให้เกิดความรู้สึกอย่างไร” <u>คำตอบนักเรียน</u> เมื่อฟังแล้วโหยหวน ทำให้เกิดความรู้สึกเศร้า	๒. นักเรียนตั้งใจชมวิดีโอทัศน์ “ขลุ่ยบรรเลงเพลง โศก” https://www.youtube.com/watch?v=skXM6M98L6k จากนั้นตอบคำถาม “บทเพลงที่นักเรียนได้ฟังทำให้เกิดความรู้สึกอย่างไร” <u>คำตอบนักเรียน</u> เมื่อฟังแล้วโหยหวน ทำให้เกิดความรู้สึกเศร้า ๓. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายเพลงที่ทำให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก คร่ำครวญ เป็นลักษณะ			มีคะแนน ๔ ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูอธิบายเพลงที่ให้ความรู้สึกเศร้าโศก คร่ำครวญ เป็นลักษณะของเพลงที่มีจังหวะช้า ทำนองเยือกเย็น ฟังแล้วโหยหวน ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเศร้า เครื่องดนตรีที่สามารถใช้เทคนิคบรรเลง ตัวอย่างเพลงไทยเช่น เพลงธรณีกรรแสง เป็นต้น ๔. ครูเสริมแรงโดยให้คะแนนพิเศษจากนักเรียนที่ยกมือตอบคำถามเร็วที่สุด “จงยกตัวอย่างเพลงไทยที่มีจังหวะสนุกสนาน” <u>คำตอบนักเรียน</u> เพลงค้ำคาวกนกกล้วย พม่าเขว เพลงเขมรไล่ควาย เป็นต้น จากนั้นครูอธิบายเพลงที่ให้ความรู้สึกสนุกสนาน รื่นเริง เป็นลักษณะของเพลงที่มีจังหวะเร็ว ทำนองเพลงที่คึกคัก มักเป็นเพลงอัตร่าจังหวะขึ้นเดียว	ของเพลงที่มีจังหวะช้า ทำนองเยือกเย็น ฟังแล้วโหยหวน ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเศร้า เครื่องดนตรีที่สามารถใช้เทคนิคบรรเลง ตัวอย่างเพลงไทยเช่น เพลงธรณีกรรแสง เป็นต้น ๕. นักเรียนยกมือให้เร็วที่สุดเพื่อตอบคำถามเรื่องเพลงที่ให้ความรู้สึกสนุกสนาน รื่นเริง <u>คำตอบนักเรียน</u> เพลงค้ำคาวกนกกล้วย เพลงพม่าเขว เพลงเขมรไล่ควาย เป็นต้น จากนั้นครูอธิบายเพลงที่ให้ความรู้สึกสนุกสนาน รื่นเริง เป็นลักษณะของเพลงที่มีจังหวะเร็ว ทำนองเพลงที่คึกคัก มักเป็นเพลงอัตร่าจังหวะขึ้นเดียว			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕. ครูให้นักเรียนชมวิดีโอทัศน์ “สาธุการ” https://www.youtube.com/watch?v=lgwazsZWQaU จากนั้นครูตั้งคำถามว่า “นักเรียนเคยได้ยินเพลงบรรเลงลักษณะนี้ในกิจกรรมของโรงเรียนหรือไม่” <u>คำตอบนักเรียน</u> เคย เพราะในโรงเรียนมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและกิจกรรมไหว้ครู จากนั้นครูถามนักเรียนว่า “เมื่อนักเรียนเคยได้ชมได้ฟังแล้วรู้สึกอย่างไร” <u>คำตอบนักเรียน</u> รู้สึกหลังและมีความศักดิ์สิทธิ์ ๖. ครูอธิบายเพลงที่ให้ความรู้สึกหลัง ศักดิ์สิทธิ์ เป็นลักษณะของเพลงมีทำนองที่หนักแน่น	๕. นักเรียนตั้งใจชมวิดีโอทัศน์ “สาธุการ” https://www.youtube.com/watch?v=lgwazsZWQaU จากนั้นตอบคำถามว่า “นักเรียนเคยได้ยินเพลงบรรเลงลักษณะนี้ในกิจกรรมของโรงเรียนหรือไม่” <u>คำตอบนักเรียน</u> เคย เพราะในโรงเรียนมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและกิจกรรมไหว้ครู จากนั้นตอบคำถามครูว่า “เมื่อนักเรียนเคยได้ชมได้ฟังแล้วรู้สึกอย่างไร” <u>คำตอบนักเรียน</u> รู้สึกหลังและมีความศักดิ์สิทธิ์ ๖. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายเพลงที่ให้ความรู้สึกหลัง ศักดิ์สิทธิ์ เป็นลักษณะของ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	แสดงถึงความองอาจ ทำให้ผู้ฟังมีจิตใจแน่วแน่ มีสมาธิ เกิดความศรัทธา ซึ่งนิยมบรรเลงประกอบพิธีการทางศาสนา เช่น ใช้ประกอบการบูชาพระรัตนตรัย ใช้ในพิธีไหว้ครู ใช้ในการอุปสมบทเพื่อความเป็นสิริมงคล ยกตัวอย่างเพลงสาธุการ เพลงนางนาค เพลงแขกบรเทศสองชั้น เพลงขับไม้บัณเฑาะว์ เป็นต้น ๗. ครูให้นักเรียนชมวิดีโอทัศน์ “คำหวาน - สำนักการสังคีต กรมศิลปากร” https://www.youtube.com/watch?v=Wu6w-HUTOjU จากนั้นครูตั้งคำถามว่า “นักเรียนฟังแล้วเกิดความรู้สึกอย่างไร”	เพลงมีทำนองที่หนักแน่นแสดงถึงความองอาจ ทำให้ผู้ฟังมีจิตใจแน่วแน่ มีสมาธิ เกิดความศรัทธา ซึ่งนิยมบรรเลงประกอบพิธีการทางศาสนา เช่น ใช้ประกอบการบูชาพระรัตนตรัย ใช้ในพิธีไหว้ครู ใช้ในการอุปสมบทเพื่อความเป็นสิริมงคล ยกตัวอย่างเพลงสาธุการ เพลงนางนาค เพลงแขกบรเทศสองชั้น เพลงขับไม้บัณเฑาะว์ เป็นต้น ๗. นักเรียนตั้งใจรับชมวิดีโอทัศน์ “คำหวาน - สำนักการสังคีต กรมศิลปากร” https://www.youtube.com/watch?v=Wu6w-HUTOjU จากนั้นตอยคำถามครูว่า “นักเรียนฟังแล้วเกิดความรู้สึกอย่างไร”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	คำต่อนักเรียน เป็นเพลงที่ให้ความรู้สึกรัก เบิกบานใจ สบายอารมณ์ ๘. ครูอธิบายเพิ่มเติม เป็นลักษณะของเพลงที่มี ทำนองอ่อนหวาน เน้นร้องพรรณนาถึง ความรู้สึก ความสุขใจ เช่น เพลงลาวดวง เดือน เพลงคำหวาน เพลงไอ้โหลม รวมไปถึง เพลงชมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม ป่า เขาลำเนาไพร สายลม เช่น เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลงบุหลันลอยเลื่อน เพลงเขมรไทรโยค เป็นต้น ๙. ครูให้นักเรียนชมวิดีโอทัศน์ “โขงกลางแปลง พระราชทาน 5 มหาสงคราม (ยกรบ)” https://www.youtube.com/ watch?v=r6Nbq3vaAK0	คำต่อนักเรียน เป็นเพลงที่ให้ความรู้สึกรัก เบิกบานใจ สบายอารมณ์ ๘. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายเพิ่มเติม เป็นลักษณะของเพลงที่มีทำนองอ่อนหวาน เน้นร้องพรรณนาถึงความรู้สึก ความ สุขใจ เช่น เพลงลาวดวงเดือน เพลงคำหวาน เพลงไอ้โหลม รวมไปถึงเพลงชมธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่สวยงาม ป่าเขาลำเนาไพร สายลม เช่น เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลง บุหลันลอยเลื่อน เพลงเขมรไทรโยค เป็นต้น ๙. นักเรียนตั้งใจชมวิดีโอทัศน์ “โขง กลางแปลงพระราชทาน 5 มหาสงคราม (ยกรบ)” https://www.youtube.com/ watch?v=r6Nbq3vaAK0			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	จากนั้นครูตั้งคำถามว่า “นักเรียนฟังแล้วเกิดความรู้สึกอย่างไร” <u>คำตอบนักเรียน</u> เมื่อรับชมแล้วรู้สึกอีกheimเหมือนตัวละครตอนที่ยกทัพออกมารบกัน ๑๐. ครูอธิบายเพิ่มเติม เพลงที่ให้ความรู้สึกอีกheim ของเรา ใจ เป็นลักษณะของเพลงที่มีจังหวะพอประมาณ แนวทำนองไม่ราบเรียบ มีการเน้นจังหวะอย่างหนักแน่น ดนตรีมักบรรเลงด้วยวงปี่พาทย์และใช้เครื่องประกอบจังหวะที่มีเสียงดังชัดเจน ก่อให้เกิดความรู้สึกของความยิ่งใหญ่ เช่น เพลงกราวใน เพลงกราวนอก เพลงปฐม เพลงเชิด เป็นต้น ๑๑. ครูให้นักเรียนอ่านบทโขน เรื่องรามเกียรติ์ ตอน ศีกส์ตลึง-ตรีเมฆ พร้อมกัน	จากนั้นตอบคำถามว่า “นักเรียนฟังแล้วเกิดความรู้สึกอย่างไร” <u>คำตอบนักเรียน</u> เมื่อรับชมแล้วรู้สึกอีกheimเหมือนตัวละครตอนที่ยกทัพออกมารบกัน ๑๐. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายเพิ่มเติม เพลงที่ให้ความรู้สึก อีกheim ของเรา ใจ เป็นลักษณะของเพลงที่มีจังหวะพอประมาณ แนวทำนองไม่ราบเรียบ มีการเน้นจังหวะอย่างหนักแน่น ดนตรีมักบรรเลงด้วยวงปี่พาทย์และใช้เครื่องประกอบจังหวะที่มีเสียงดังชัดเจน ก่อให้เกิดความรู้สึกของความยิ่งใหญ่ เช่น เพลงกราวใน เพลงกราวนอก เพลงปฐม เพลงเชิด เป็นต้น ๑๑. นักเรียนอ่านบทโขน เรื่องรามเกียรติ์ ตอน ศีกส์ตลึง-ตรีเมฆ พร้อมกัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	“เมื่อนั้น องค์ท้าวสัตลึงยักชี เห็นพี่น้องสองมนุษย์กุมโยธี ล้วนกระบี่หลายหลากมามากมาย เคื่องขุ่นฉุนโกรธโมหันธ์ แค้นแทนทศกัณฐ์จอมมหันต์ พร้อมประกาศโองการมารนิกาย เร่งฆ่าลึงให้ตายให้ตายตาม” จากนั้นครูให้นักเรียนขับร้องตามวาทิตส์ “เพลงนาคราช ชั้นเดียว” https://www.youtube.com/watch?v=SAwYydxIxJg จากนั้นครูตั้งคำถามว่า “เมื่อใส่ทำนองเพลง แล้วรู้สึกอย่างไร” คำตอบนักเรียน รู้สึกโกรธเกรี้ยวกว่าไม่มี ทำนองเพลง	“เมื่อนั้น องค์ท้าวสัตลึงยักชี เห็นพี่น้องสองมนุษย์กุมโยธี ล้วนกระบี่หลายหลากมามากมาย เคื่องขุ่นฉุนโกรธโมหันธ์ แค้นแทนทศกัณฐ์จอมมหันต์ พร้อมประกาศโองการมารนิกาย เร่งฆ่าลึงให้ตายให้ตายตาม” จากนั้นนักเรียนขับร้องตามวาทิตส์ “เพลงนาคราช ชั้นเดียว” https://www.youtube.com/watch?v=SAwYydxIxJg จากนั้นตอบคำถามครูว่า “เมื่อใส่ทำนอง เพลงแล้วรู้สึกอย่างไร” คำตอบนักเรียน รู้สึกโกรธเกรี้ยวกว่าไม่มี ทำนองเพลง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑๒. ครูอธิบายเพิ่มเติม เพลงที่แสดงอารมณ์ โกรธเกรี้ยว เยาะเย้ย ส่วนใหญ่จะเป็นเพลงที่มี จังหวะค่อนข้างเร็ว แนวทำนองไม่เรียบนัก จังหวะจะเน้นหนักชัดเจน เช่น เพลงนาคราช ลิงโลด กราวรำ เป็นต้น	๑๒. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายเพิ่มเติม เพลงที่แสดงอารมณ์โกรธเกรี้ยว เยาะเย้ย ส่วนใหญ่จะเป็นเพลงที่มีจังหวะค่อนข้างเร็ว แนวทำนองไม่เรียบนัก จังหวะจะเน้นหนัก ชัดเจน เช่น เพลงนาคราช ลิงโลด กราวรำ เป็นต้น			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ครูเปิดวิดีโอ จำนวน ๒ วิดิทัศน์ วิดีโอที่ ๑ เพลงหน้าพาทย์ ร่ำสามลา [มรภ. บ้านสมเด็จเจ้า] https://www.youtube.com/ watch?v=bjVrAEGTgHY วิดีโอที่ ๒ เพลงลาวดวงเดือน ๒ ชั้น (ลาว ดำเนินเกวียน). https://www.youtube.com/	นักเรียนชมวิดีโอ จำนวน ๒ วิดิทัศน์ วิดีโอที่ ๑ เพลงหน้าพาทย์ ร่ำสามลา [มรภ.บ้านสมเด็จเจ้า] https://www.youtube.com/ watch?v=bjVrAEGTgHY วิดีโอที่ ๒ เพลงลาวดวงเดือน ๒ ชั้น (ลาว ดำเนินเกวียน). https://www.youtube.com/			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	watch?v=pEBQKiDBRyw เพื่อให้นักเรียนสร้างตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยที่รับชม ลงในใบงานที่ ๒ เรื่อง เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย	watch?v=pEBQKiDBRyw จากนั้นสร้างตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยที่รับชมลงในใบงานที่ ๒ เรื่อง เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูขออาสาสมัครตัวแทนนักเรียนในการนำเสนอผลการทำกิจกรรมสร้างตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยโดยครูคอยให้คำแนะนำ	นักเรียนอาสาสมัครนำเสนอผลการทำกิจกรรมสร้างตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑.) ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย
- ๒.) สื่อ PowerPoint เรื่องอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑.) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง	- สอนอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย ให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงาน โดยการชมวิดีโอ	แบบสังเกต	๑.) ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถสร้างตารางเปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึกในการฟังดนตรีแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง	- ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๒ เรื่อง เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย	แบบสังเกต	๑.) ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของสุนทรียะในการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านบทเพลง	- นักเรียนแสดงความคิดเห็นการตอบคำถามเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย	แบบสังเกต	๑.) ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย - จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดและเปรียบเทียบข้อมูลตามสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (๒.๑.๑)	ครูมีคำถามให้นักเรียนตอบคำถามและตัวอย่างจากสื่อวิดีโอตลอดการเรียนการสอน เพื่อนักเรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยได้	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
๑. รักความเป็นไทย	๑. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๑.) แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การ
๒. มีวินัย	๒. สังเกตการมาเรียนตรงเวลา	๒.) แบบสังเกต	ประเมินระดับ
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	๓. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๓.) แบบสังเกต	คุณภาพ “ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตาม โจทย์	เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญครบถ้วน	เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยถูกต้อง ครบถ้วน	เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยถูกต้อง	เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานเปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยด้วยความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วยความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาในด้านการสื่อความหมายของการเปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย	ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย และยังต้องพัฒนาด้านการสื่อความหมายของการเปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มีความคิดแปลกใหม่ และไม่สามารถสื่อความหมายของเปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๘ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๕ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๒๐-๑๖ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๑๕-๑๑ หมายถึง ดี

คะแนน ๑๐-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๕-๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย เป็นองค์ประกอบของดนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสุนทรียะ ในการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านบทเพลงที่มีสัมผัสระหว่างประโยคเพลงที่สอดคล้องกับจังหวะ ประกอบกับ เทคนิคท่วงทีลีลาของผู้บรรเลง สามารถโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึก อารมณ์และภาพพจน์ต่าง ๆ ได้ตาม บริบทของดนตรีไทย

พระเจนดุริยางค์ ได้ให้คำอธิบายอารมณ์เพลงว่า “บทเพลงประกอบด้วยประโยคต่าง ๆ บางเพลงทำให้ ผู้ฟังเกิดความรู้สึกถึงความมองอาจ ความสง่างาม ความเคารพ บางเพลงทำให้เรารู้สึกเข้มแข็ง บางเพลงทำให้ เรารู้สึกเศร้าสลด ขมขื่น บางเพลงทำให้เกิดความเคลิบเคลิ้ม เช่น เพลงกล่อม ทั้งนี้ยังแล้วแต่ความสามารถ ของผู้ประพันธ์ จะตั้งจุดมุ่งหมายและโน้มน้าวความรู้สึกให้เกิดในบทเพลง ผู้ฟังก็จำเป็นต้องมีความเข้าใจและรู้รส ในความสัมพันธ์ระหว่างประโยคเพลงที่สอดคล้องกันกับจังหวะ ประกอบทั้งลีลาร้องเพลงอีกด้วย จึงจะเกิดความ สมบูรณ์”

บทเพลงไทยที่ให้อารมณ์ความรู้สึกต่างๆ มีดังนี้

๑. เพลงที่ให้ความรู้สึกเศร้าโศก คร่ำครวญ เป็นลักษณะของเพลงที่มีจังหวะช้า ทำนองเยือกเย็น ฟังแล้วโหยหวน ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเศร้า เครื่องดนตรีที่สามารถใช้เทคนิคบรรเลง ตัวอย่างเพลงไทย เช่น เพลงธรณีกรรแสง เพลงช้าโหย เพลงทยอย เพลงมอญร้องไห้ เป็นต้น

๒. เพลงที่ให้ความรู้สึกสนุกสนานรื่นเริง เป็นลักษณะของเพลงที่มีจังหวะเร็ว ทำนองเพลงที่คึกคัก มักเป็นเพลงอัตราจังหวะชั้นเดียว ยกตัวอย่างเช่น เพลงคางคากินกล้วย เพลงพม่าเขว เพลงเขมรไล่ควาย เป็นต้น

๓. เพลงที่ให้ความรู้สึกขลัง ศักดิ์สิทธิ์ เป็นลักษณะของเพลงมีทำนองที่หนักแน่นแสดงถึงความมองอาจ ทำให้ผู้ฟังมีจิตใจแน่วแน่ มีสมาธิ เกิดความศรัทธา ซึ่งนิยมบรรเลงประกอบพิธีการทางศาสนา เช่น ใช้ประกอบการบูชาพระรัตนตรัย ใช้ในพิธีไหว้ครู ใช้ในการอุปสมบทเพื่อความเป็นสิริมงคล ยกตัวอย่าง เพลงสาธุการ เพลงนางนาค เพลงแขกบรเทศสองชั้น เพลงขับไม้บัณเฑาะว์ เป็นต้น

๔. เพลงที่ให้ความรู้สึกรัก เบิกบานใจ สบายอารมณ์ เป็นลักษณะของเพลงที่มีทำนองอ่อนหวาน เนื่อร้องพรรณนาถึงความรัก สุขใจ เช่น เพลงลาวดวงเดือน เพลงคำหวาน เพลงไอ้โหลม รวมไปถึง

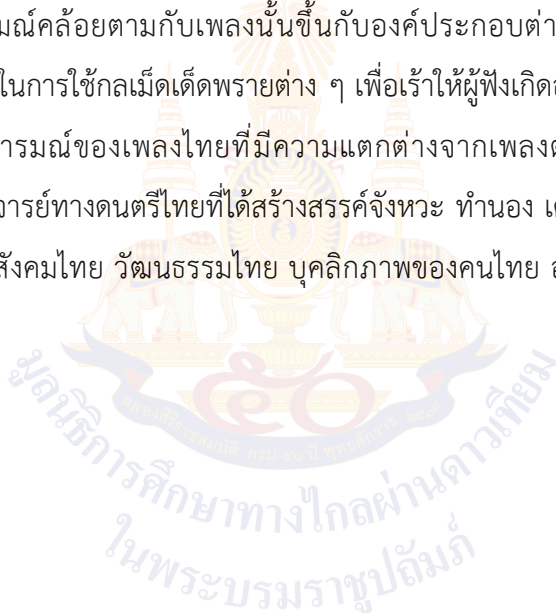
เพลงชมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม ป่าเขาลำเนาไพร สายลม เช่น เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลงบุหลันลอยเลื่อน เพลงเขมรไพรโยค เป็นต้น

๕. เพลงที่ให้ความรู้สึกอีกหึง อองอาจ ไร้ใจ เป็นลักษณะของเพลงที่มีจังหวะซ้ำพองประมาณ แนวทำนองไม่ราบเรียบ มีการเน้นจังหวะอย่างหนักแน่น ดนตรีมักบรรเลงด้วยวงปี่พาทย์และใช้เครื่องประกอบจังหวะที่มีเสียงดังชัดเจน ก่อให้เกิดความรู้สึกของความยิ่งใหญ่ เช่น เพลงกราวใน เพลงกราวนอก เพลงปฐม เพลงเชิด เป็นต้น

๖. เพลงที่แสดงอารมณ์โกรธเกรี้ยว เยาะเย้ย ส่วนใหญ่จะเป็นเพลงที่มีจังหวะค่อนข้างเร็ว แนวทำนองไม่เรียบนัก จังหวะจะเน้นหนักชัดเจน เช่น เพลงนาคราช ลิงโลด กราวรำ เป็นต้น

เพลงไทยถึงแม้จะเป็นเพลงที่สนุกสนานหรือเศร้าโศก เสียงเพลงที่ถ่ายทอดออกมาก็จะมีระดับเสียงใกล้เคียงกัน การที่ผู้ฟังจะเกิดอารมณ์คล้อยตามกับเพลงนั้นขึ้นกับองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น จังหวะ ทำนอง ลีลาความสามารถของผู้บรรเลงในการใช้กลเม็ดเด็ดพรายต่าง ๆ เพื่อทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตาม

การถ่ายทอดความรู้สึกอารมณ์ของเพลงไทยที่มีความแตกต่างจากเพลงตะวันตก เป็นผลจากความคิดความสามารถของโบราณจารย์ทางดนตรีไทยที่ได้สร้างสรรค์จังหวะ ทำนอง เครื่องดนตรี วิธีการบรรเลง ฯลฯ ได้เหมาะสมกับสภาพของสังคมไทย วัฒนธรรมไทย บุคลิกภาพของคนไทย อันแสดงออกถึงความเรียบร้อยตามเอกลักษณ์ของคนไทย

ใบงานที่ ๒ เรื่อง เปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทยจาก
 วิดีทัศน์ทั้ง ๒ วิดีทัศน์ที่ได้รับชม

ชื่อ - สกุล ชั้น..... เลขที่.....

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

อารมณ์และความรู้สึกในบทเพลงไทย เป็นองค์ประกอบของดนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสุนทรียะ ในการถ่ายทอดความรู้สึกผ่านบทเพลงที่มีสัมผัสระหว่างประโยคเพลงที่สอดคล้องกับจังหวะ ประกอบกับ เทคนิคท่วงทีลีลาของผู้บรรเลง สามารถโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึก อารมณ์และภาพพจน์ต่าง ๆ ได้ตาม บริบทของดนตรีไทย

พระเจนดุริยางค์ ได้ให้คำอธิบายอารมณ์เพลงว่า “บทเพลงประกอบด้วยประโยคต่าง ๆ บางเพลงทำให้ ผู้ฟังเกิดความรู้สึกถึงความมองอาจ ความสง่างาม ความเคารพ บางเพลงทำให้เรารู้สึกเข้มแข็ง บางเพลงทำให้ เรารู้สึกเศร้าสลด ขมขื่น บางเพลงทำให้เกิดความเคลิบเคลิ้ม เช่น เพลงกล่อม ทั้งนี้ยังแล้วแต่ความสามารถ ของผู้ประพันธ์ จะตั้งจุดมุ่งหมายและโน้มน้าวความรู้สึกให้เกิดในบทเพลง ผู้ฟังก็จำเป็นต้องมีความเข้าใจและรู้รส ในความสัมพันธ์ระหว่างประโยคเพลงที่สอดคล้องกันกับจังหวะ ประกอบทั้งลีลาร้องเพลงอีกด้วย จึงจะเกิดความ สมบูรณ์”

บทเพลงไทยที่ให้อารมณ์ความรู้สึกต่างๆ มีดังนี้

๑. เพลงที่ให้ความรู้สึกเศร้าโศก คร่ำครวญ เป็นลักษณะของเพลงที่มีจังหวะช้า ทำนองเยือกเย็น ฟังแล้วโหยหวน ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเศร้า เครื่องดนตรีที่สามารถใช้เทคนิคบรรเลง ตัวอย่างเพลงไทย เช่น เพลงธณิกรรแสง เพลงช้าโหย เพลงทยอย เพลงมอญร้องไห้ เป็นต้น

๒. เพลงที่ให้ความรู้สึกสนุกสนานรื่นเริง เป็นลักษณะของเพลงที่มีจังหวะเร็ว ทำนองเพลงที่คึกคัก มักเป็นเพลงอัตราจังหวะชั้นเดียว ยกตัวอย่างเช่น เพลงคางคากินกล้วย เพลงพม่าเขว เพลงเขมรไล่ควาย เป็นต้น

๓. เพลงที่ให้ความรู้สึกขลัง คักดิ์สิทธิ์ เป็นลักษณะของเพลงมีทำนองที่หนักแน่นแสดงถึงความมองอาจ ทำให้ผู้ฟังมีจิตใจแน่วแน่ มีสมาธิ เกิดความศรัทธา ซึ่งนิยมบรรเลงประกอบพิธีการทางศาสนา เช่น ใช้ประกอบการบูชาพระรัตนตรัย ใช้ในพิธีไหว้ครู ใช้ในการอุปสมบทเพื่อความเป็นสิริมงคล ยกตัวอย่าง เพลงสาธุการ เพลงนางนาค เพลงแขกบรเทศสองชั้น เพลงขับไม้บันฑะเทว เป็นต้น

๔. เพลงที่ให้ความรู้สึกรัก เบิกบานใจ สบายอารมณ์ เป็นลักษณะของเพลงที่มีทำนองอ่อนหวาน เนื้อร้องพรรณนาถึงความรู้สึกรัก ความสุขใจ เช่น เพลงลาวดวงเดือน เพลงคำหวาน เพลงโอโลม รวมไปถึง

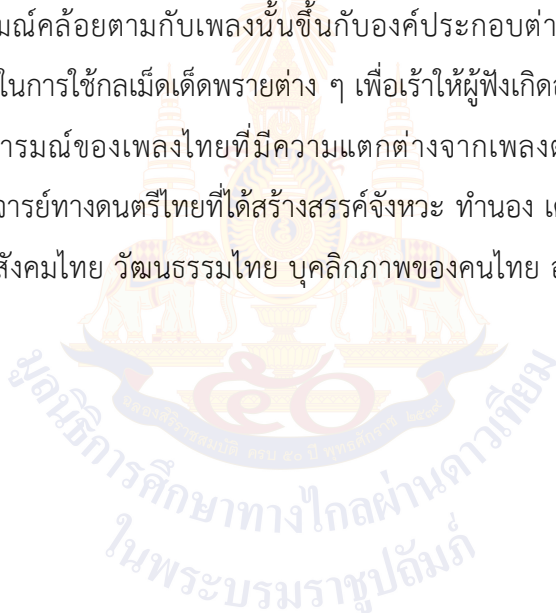
เพลงชมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม ป่าเขาลำเนาไพร สายลม เช่น เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลงบุหลันลอยเลื่อน เพลงเขมรไพรโยค เป็นต้น

๕. เพลงที่ให้ความรู้สึกอีกหึง อองอาจ ไร้ใจ เป็นลักษณะของเพลงที่มีจังหวะช้าพอประมาณ ทำนองไม่ราบเรียบ มีการเน้นจังหวะอย่างหนักแน่น ดนตรีมักบรรเลงด้วยวงปี่พาทย์และใช้เครื่องประกอบจังหวะที่มีเสียงดังชัดเจน ก่อให้เกิดความรู้สึกของความยิ่งใหญ่ เช่น เพลงกราวใน เพลงกราวนอก เพลงปฐม เพลงเชิด เป็นต้น

๖. เพลงที่แสดงอารมณ์โกรธเกรี้ยว เยาะเย้ย ส่วนใหญ่จะเป็นเพลงที่มีจังหวะค่อนข้างเร็ว ทำนองไม่เรียบนัก จังหวะจะเน้นหนักชัดเจน เช่น เพลงนาคราช ลิงโลด กราวรำ เป็นต้น

เพลงไทยถึงแม้จะเป็นเพลงที่สนุกสนานหรือเศร้าโศก เสียงเพลงที่ถ่ายทอดออกมาก็จะมีระดับเสียงใกล้เคียงกัน การที่ผู้ฟังจะเกิดอารมณ์คล้อยตามกับเพลงนั้นขึ้นกับองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น จังหวะ ทำนอง ลีลา ความสามารถของผู้บรรเลงในการใช้กลเม็ดเด็ดพรายต่าง ๆ เพื่อเร้าให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตาม

การถ่ายทอดความรู้สึกอารมณ์ของเพลงไทยที่มีความแตกต่างจากเพลงตะวันตก เป็นผลจากความคิดความสามารถของโบราณจารย์ทางดนตรีไทยที่ได้สร้างสรรค์จังหวะ ทำนอง เครื่องดนตรี วิธีการบรรเลง ฯลฯ ได้เหมาะสมกับสภาพของสังคมไทย วัฒนธรรมไทย บุคลิกภาพของคนไทย อันแสดงออกถึงความเรียบร้อยตามเอกลักษณ์ของคนไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์
คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
ตัวชี้วัด ม. ๑/๖ เปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึกในการฟังดนตรีแต่ละประเภท

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เพลงไทยมีบทบาทอยู่ในวิถีชีวิตคนไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นทั้งสื่อเสียงที่ใช้ในงานพิธีกรรม เพลง
ประกอบการแสดง เพลงเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกเพื่อใช้ขับกล่อมและสร้างความสนุกสนานบันเทิง ซึ่ง
เป็นเพลงที่มีทำนองเป็นเอกลักษณ์แบบไทย การบรรเลง การขับร้องที่เป็นแบบไทยและแต่งตามหลักของดนตรี
ไทย เพลงไทยในปัจจุบันมีทั้งเพลงบรรเลงและเพลงขับร้อง

๓. สาระการเรียนรู้

เพลงที่ใช้สำหรับเครื่องดนตรีบรรเลงเพียงอย่างเดียว ไม่มีการขับร้องหรือไม่มีบทร้องประกอบ มีดังนี้

- ๓.๑ เพลงโหมโรง หมายถึง เพลงที่ใช้บรรเลงเริ่มต้นของการบรรเลงหรือการแสดง
- ๓.๒ เพลงหน้าพาทย์ เพลงที่บรรเลงประกอบพิธีเคลื่อนไหวหรือกิจการเปลี่ยนแปลงของ
มนุษย์ สัตว์ วัตถุต่างๆ และอื่นๆ
- ๓.๓ เพลงเรื่อง เป็นเพลงที่นำมาบรรเลงติดต่อกัน โดยใช้บรรเลงประกอบพิธีต่าง ๆ
- ๓.๔ เพลงหางเครื่อง เพลงที่ใช้บรรเลงต่อท้ายเพลงเถาเป็นเพลงที่มีทำนองสั้น
- ๓.๕ เพลงออกภาษา เพลงที่นำสำเนียงภาษามาเรียงกันต่างจากเพลงหางเครื่อง
- ๓.๖ เพลงลูกหมุด เป็นเพลงจังหวะเร็ว แสดงความหมายว่าเพลงที่บรรเลงนั้นจะจบลงแล้ว

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสามารถสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการ
บรรเลงได้อย่างถูกต้อง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๕.๑ เขียนแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง

๕.๒ เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักความเป็นไทย

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓) ด้านความรู้ นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงได้ถูกต้อง ด้านทักษะ นักเรียนสามารถสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงได้อย่างถูกต้อง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและให้ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ จากนั้นครูแจกใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย ให้นักเรียนทุกคน ๒. ครูถามนักเรียนว่า จากบทเพลงที่ได้ฟัง “นักเรียนคิดว่าบทเพลงไทย สามารถจำแนกประเภทได้หรือไม่ อย่างไร” <u>คำตอบนักเรียน</u> สามารถจำแนกประเภทได้ โดยแบ่งตามลักษณะของการนำไปใช้ ได้แก่ บทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงและบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง ๓. ครูกล่าว “จากคำตอบที่นักเรียนตอบมานั้น ในสัปดาห์นี้เราจะได้เรียนรู้ในเรื่องประเภทของ	๑. ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ และนักเรียนทุกคนกล่าว “สวัสดีคุณครู” โดยพร้อมเพรียงกัน ๒. นักเรียนร่วมตอบคำถาม <u>คำตอบนักเรียน</u> สามารถจำแนกประเภทได้ โดยแบ่งตามลักษณะของการนำไปใช้ ได้แก่ บทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงและบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง ๓. ตั้งใจฟังสิ่งที่ครูกล่าว และเตรียมพร้อมเข้าสู่เนื้อหาเรื่ององค์ประกอบของดนตรีไทย	๑. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย ๒. สื่อ PowerPoint เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง	ใบงานที่ ๓ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง	วิธีวัด ๑. การเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ๒. ผลงานใบงานที่ ๑ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง เครื่องมือวัด

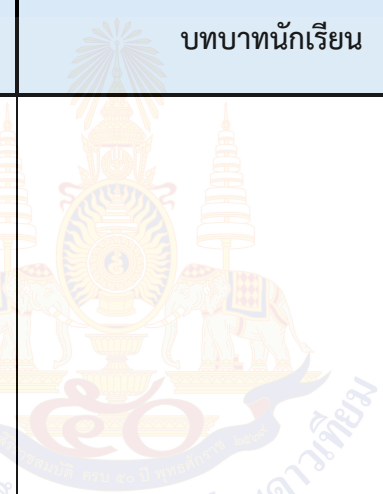
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	บทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงเพื่อเป็นข้อมูลในการฝึกการขับร้องเพลงไทยในอนาคต” ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับ ความหมายของบทเพลงไทย คือทำนองที่ได้ประดิษฐ์ขึ้นโดยมีสัดส่วน มีจังหวะ วรรคตอนและสัมผัสถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของดุริยางคศิลป์เช่นเดียวกับบทกวีที่แต่งขึ้น โดยใช้ถ้อยคำ เสียง อักษร สระ และวรรณยุกต์ตามกฎหมายแห่งฉันทลักษณ์ เพลง ๆ หนึ่งมีทั้งจังหวะ กี่ท่อน ไม่บังคับ แต่แบบแผนของไทยที่มีมาแต่โบราณ ท่อน ๆ หนึ่งจะมีไม่น้อยกว่า ๒ จังหวะหน้าทับ ๒. ครูอธิบายเกี่ยวกับการจำแนกประเภทของบทเพลงไทย สามารถแบ่งตามลักษณะของการนำไปใช้ได้ ดังนี้	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย ๒. นักเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจำแนกประเภทของบทเพลงไทย			๑. เกณฑ์การประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๒. เกณฑ์การประเมินผลงาน ใบงานที่ ๓ เรื่องแผนผังความคิด สรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง เกณฑ์การประเมิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง
 หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.) ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง ๒.) ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง				มีคะแนน ๔ ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป
	ขั้นปฏิบัติ (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาลักษณะของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง (จากใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย) แต่ละประเภทพร้อมยกตัวอย่างเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงเพลง หมายถึง เพลงที่ใช้สำหรับเครื่องดนตรีบรรเลงเพียงอย่างเดียว ไม่มีการขับร้อง หรือไม่มีบทร้องประกอบ มีดังนี้ ๑.๑ เพลงโหมโรง ๑.๒ เพลงหน้าพาทย์ ๑.๓ เพลงเรื่อง ๑.๔ เพลงทางเครื่อง	นักเรียนศึกษาลักษณะของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง (จากใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย) พร้อมทั้งสรุปเนื้อหาเรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง โดยเขียนลงใบงานในรูปแบบแผนผังความคิด และเขียนอธิบายลักษณะของบทเพลงแต่ละประเภทพอสังเขป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง
 หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๕ เพลงออกภาษา ๑.๖ เพลงลูกหมัด ครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาเรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง โดยเขียนลงใบงานในรูปแบบแผนผังความคิด และเขียนอธิบายลักษณะของบทเพลงแต่ละประเภทพอสังเขป				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูให้ตัวแทนนักเรียนนำเสนอสิ่งที่สรุปเกี่ยวกับบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงและอธิบายพอสังเขป โดยเลือกตัวแทนหัวข้อละ ๑ คนไม่ให้ซ้ำกัน	ตัวแทนนักเรียนนำเสนอสิ่งที่สรุปเกี่ยวกับบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงพอสังเขป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑.) ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย
- ๒.) ใบงานที่ ๓ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง
- ๓.) สื่อ PowerPoint เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑.) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงได้ถูกต้อง	สอนเรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง ให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงาน โดยการชมวิดีโอทัศน์และการอธิบาย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงได้อย่างถูกต้อง	ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ใบงานที่ ๓ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง	นักเรียนแสดงความคิดเห็นการตอบคำถามเกี่ยวกับประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - เขียนแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง - เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๔)	ครูมีคำถามให้นักเรียนตอบคำถามและฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนตลอดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนสรุปประเด็นสำคัญ เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงได้	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
๑. รักความเป็นไทย	๑. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๑.) แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การ
๒. มีวินัย	๒. สังเกตการมาเรียนตรงเวลา	๒.) แบบสังเกต	ประเมินระดับ
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	๓. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๓.) แบบสังเกต	คุณภาพ “ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

เรื่อง “แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตาม โจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของบทเพลง ที่ใช้สำหรับการ บรรเลงถูกต้องได้ อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญ ครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของบทเพลง ที่ใช้สำหรับการ บรรเลงถูกต้อง ครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ ใช้สำหรับการบรรเลง ถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ ใช้สำหรับการบรรเลงไม่ ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผัง ความคิดด้วย ความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วย ความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาใน ด้านการสื่อ ความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์ค่อนข้าง น้อย และยังต้องพัฒนา ด้านการสื่อความหมาย ของแผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มี ความคิดแปลก ใหม่ และไม่สามารถสื่อ ความหมายของแผนผัง ความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๘ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๕ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๒๐-๑๖ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๑๕-๑๑ หมายถึง ดี

คะแนน ๑๐-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๕-๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เพลง คือ ทำนองที่ได้ประดิษฐ์ขึ้นโดยมีสัดส่วน มีจังหวะ วรรคตอนและสัมผัสถูกต้องตามกฎหมายเกณฑ์ของดุริยางคศิลป์เช่นเดียวกับบทกวีที่แต่งขึ้น โดยใช้ถ้อยคำ เสียง อักษร สระ และวรรณยุกต์ตามกฎหมายแห่งฉันทลักษณ์ เพลงหนึ่งจะมีกี่จังหวะ ก็ท่อน ไม่บังคับ แต่แบบแผนของไทยที่มีมาแต่โบราณ ท่อน ๆ หนึ่งจะมีไม่น้อยกว่า ๒ จังหวะหน้าทับ (มนตรี, ๒๕๐๗)

ประเภทของบทเพลงไทย สามารถแบ่งตามลักษณะของการนำไปใช้ได้ ดังนี้

๑. ประเภทบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง หมายถึง เพลงที่ใช้สำหรับเครื่องดนตรีบรรเลงเพียงอย่างเดียว ไม่มีการขับร้องหรือไม่มีการประกอบ มีดังนี้

๑.๑ เพลงโหมโรง หมายถึง เพลงที่ใช้บรรเลงเริ่มต้นของการบรรเลง หรือการแสดงมีความหมายบอกให้ทราบว่า พิธีหรืองานจะเริ่มขึ้นแล้ว และยังเป็นการอัญเชิญเทพยดา และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายให้มาประชุมสโมสรในงาน เพื่อจะได้เป็นสิริมงคลแก่เจ้าภาพ และผู้ร่วมงาน เพลงโหมโรงแบ่งออกเป็นหลายชนิด ดังนี้

๑.๒ เพลงหน้าพาทย์ เพลงที่บรรเลงประกอบพิธีเคลื่อนไหว หรือพิธีการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ สัตว์ วัตถุต่างๆ และอื่นๆ เช่น เดิน นอน วิ่ง กลายร่าง เกิดขึ้น สูญไป ไม่ว่าจะมองเห็นตัวจนโดยการแสดงโขนละคร หรือพิธีสมมติที่ไม่เห็นตัว เช่น การเชิญเทวดาให้เสด็จลงมาในพิธี ถ้าเป็นการบรรเลงประกอบพิธีานั้นๆ แล้ว เรียกว่า เพลงหน้าพาทย์ทั้งสิ้น เช่น

เพลงเชิด ประกอบพิธีไปมาไกลๆ หรือรีบเร่ง หรือรีบกัน

เพลงเสมอ ประกอบพิธีไปมาใกล้ๆ จากห้องหนึ่งไปอีกห้องหนึ่ง

เพลงโอด ประกอบพิธีร้องไห้ สลบ หรือตาย

เพลงเหาะ ประกอบพิธีไปมาในอากาศของเทวดา

เพลงไล่ ประกอบพิธีไปมาในน้ำทั้งของมนุษย์ สัตว์ หรือวัตถุ

๑.๓ เพลงเรื่อง เป็นเพลงที่นำมาบรรเลงติดต่อกัน โดยใช้บรรเลงประกอบพิธีต่าง ๆ ไม่มีการขับร้องมาเกี่ยวข้อง เช่น เพลงเรื่องทำขวัญ

๑.๔ เพลงทางเครื่อง เพลงที่ใช้บรรเลงต่อท้ายเพลงเถาเป็นเพลงที่มีทำนองสั้น มีอัตราจังหวะชั้นเดียว สนุกสนาน ครึกครื้น เพลงเดียวกันใช้สำเนียงเดียวกันจะใช้เพลงชุดใด ขึ้นอยู่กับเพลงเถาที่บรรเลงอยู่ก่อนหน้า

๑.๕ เพลงออกภาษา เพลงที่นำสำเนียงภาษามาเรียงกันต่างจากเพลงทางเครื่องคือ เพลงออกภาษา ต้องบรรเลง ๔ ภาษาก่อน คือ จีน เขมร ตลุง พม่า แล้วจึงเลือกสำเนียงภาษาอื่นตามความเหมาะสม

๑.๖ เพลงลูกหมด เป็นเพลงที่มีทำนองสั้น จังหวะเร็ว แสดงความหมายว่าเพลงที่บรรเลงนั้นจะจบลงแล้ว

๒. ประเภทบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง หมายถึง เพลงที่ใช้เครื่องดนตรีบรรเลง ร่วมกับการขับร้อง มีดังนี้

๒.๑ เพลงเถา เพลงที่ขับร้องและบรรเลงที่บรรเลงติดต่อกัน โดยมีอัตราจังหวะลดหลั่นกัน ตั้งแต่อัตรา จังหวะสามชั้น (จังหวะช้า) สองชั้น (จังหวะปานกลาง) ชั้นเดียว (จังหวะเร็ว)

๒.๒ เพลงตับ การนำเอาเพลงหลาย ๆ เพลงมาขับร้องและบรรเลงต่อเนื่องกัน มี ๒ ชนิด

๑.) เพลงตับเรื่อง คือเพลงที่นำมารวบร้อง และบรรเลงติดต่อกัน ยึดบทร้องที่เป็นเรื่องเดียวกัน ฟังได้ติดต่อเป็นเรื่องเดียวกัน ส่วนทำนองเพลงจะเป็นอย่างไรไม่ถือเป็นสำคัญ เช่น เพลงดับนางลอย เพลงดับนาคมาศ เป็นต้น

๒.) เพลงตับเพลง คือเพลงที่นำมารวบร้อง และบรรเลงติดต่อกัน ยึดถือสำนวน ทำนองของเพลง ที่สอดคล้องเหมาะสม และต้องอยู่ในอัตราจังหวะเดียวกัน ส่วนบทร้องจะเป็นอย่างไรไม่ถือเป็นสำคัญ เช่น เพลงดับลมพัดชายเขา เพลงดับเพลงยาว เป็นต้น

๒.๓ เพลงเกร็ด ใช้ขับร้องทั่วไป ผู้ประพันธ์ส่วนใหญ่ประพันธ์ขึ้นเพื่อความสนุกสนาน หรือเพื่อสอนใจ เนื้อหาอาจอยู่ในรูป ขมธรรมชาติ ชมผู้หญิง บรรยายความรัก

๒.๔ เพลงละคร หมายถึง เพลงที่บรรเลงประกอบการแสดง โขน ละคร และมหรสพต่างๆ ที่ใช้ประกอบการแสดง

ใบงานที่ ๓ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลงในรูปแบบแผนผัง
 ความคิด และเขียนอธิบายความหมายของบทเพลงแต่ละประเภทให้ถูกต้อง

ชื่อ - สกุล ชั้น..... เลขที่.....

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เพลง คือ ทำนองที่ได้ประดิษฐ์ขึ้นโดยมีสัดส่วน มีจังหวะ วรรคตอนและสัมผัสถูกต้องตามกฎหมายเกณฑ์ของดุริยางคศิลป์เช่นเดียวกับบทกวีที่แต่งขึ้น โดยใช้ถ้อยคำ เสียง อักษร สระ และวรรณยุกต์ตามกฎหมายแห่งฉันทลักษณ์ เพลงหนึ่งจะมีกี่จังหวะ กี่ท่อน ไม่บังคับ แต่แบบแผนของไทยที่มีมาแต่โบราณ ท่อน ๆ หนึ่งจะมีไม่น้อยกว่า ๒ จังหวะหน้าทับ (มนตรี, ๒๕๐๗)

ประเภทของบทเพลงไทย สามารถแบ่งตามลักษณะของการนำไปใช้ได้ ดังนี้

๑. ประเภทบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง หมายถึง เพลงที่ใช้สำหรับเครื่องดนตรีบรรเลงเพียงอย่างเดียว ไม่มีการขับร้องหรือไม่มีบทร้องประกอบ มีดังนี้

๑.๑ เพลงโหมโรง หมายถึง เพลงที่ใช้บรรเลงเริ่มต้นของการบรรเลง หรือการแสดงมีความหมายบอกให้ทราบว่า พิธีหรืองานจะเริ่มขึ้นแล้ว และยังเป็นการอัญเชิญเทพยดา และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายให้มาประชุมสโมสรในงาน เพื่อจะได้เป็นสิริมงคลแก่เจ้าภาพ และผู้ร่วมงาน เพลงโหมโรงแบ่งออกเป็นหลายชนิด ดังนี้

๑.๒ เพลงหน้าพาทย์ เพลงที่บรรเลงประกอบกิริยาเคลื่อนไหว หรือกิริยาการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ สัตว์ วัตถุต่างๆ และอื่นๆ เช่น เดิน นอน วิ่ง กลายร่าง เกิดขึ้น สูญไป ไม่ว่าจะมองเห็นตัวจนโดยการแสดงโฆษณา หรือกิริยาสมมติที่ไม่เห็นตัว เช่น การเชิญเทพดาให้เสด็จลงมาในพิธี ถ้าเป็นการบรรเลงประกอบกิริยานั้นๆ แล้ว เรียกว่า เพลงหน้าพาทย์ทั้งสิ้น เช่น

เพลงเชิด ประกอบกิริยาไปมาไกลๆ หรือรีบเร่ง หรือรีบกัน

เพลงเสมอ ประกอบกิริยาไปมาใกล้ๆ จากห้องหนึ่งไปอีกห้องหนึ่ง

เพลงโอด ประกอบกิริยาร้องไห้ สลบ หรือตาย

เพลงเหาะ ประกอบกิริยาไปมาในอากาศของเทพดา

เพลงไล่ ประกอบกิริยาไปมาในน้ำทั้งของมนุษย์ สัตว์ หรือวัตถุ

๑.๓ เพลงเรื่อง เป็นเพลงที่นำมาบรรเลงติดต่อกัน โดยใช้บรรเลงประกอบพิธีต่าง ๆ ไม่มีการขับร้องมาเกี่ยวข้อง เช่น เพลงเรื่องทำขวัญ

๑.๔ เพลงทางเครื่อง เพลงที่ใช้บรรเลงต่อท้ายเพลงเถาเป็นเพลงที่มีทำนองสั้น มีอัตราจังหวะชั้นเดียว สนุกสนาน ครึกครื้น เพลงเดียวกันใช้สำเนียงเดียวกันจะใช้เพลงชุดใด ขึ้นอยู่กับเพลงเถาที่บรรเลงอยู่ก่อนหน้า

๑.๕ เพลงออกภาษา เพลงที่นำสำเนียงภาษามาเรียงกันต่างจากเพลงทางเครื่องคือ เพลงออกภาษา ต้องบรรเลง ๔ ภาษาก่อน คือ จีน เขมร ตลุง พม่า แล้วจึงเลือกสำเนียงภาษาอื่นตามความเหมาะสม

๑.๖ เพลงลูกหมด เป็นเพลงที่มีทำนองสั้น จังหวะเร็ว แสดงความหมายว่าเพลงที่บรรเลงนั้นจะจบลงแล้ว

๒. ประเภทบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง หมายถึง เพลงที่ใช้เครื่องดนตรีบรรเลง ร่วมกับการขับร้อง มีดังนี้

๒.๑ เพลงเถา เพลงที่ขับร้องและบรรเลงที่บรรเลงติดต่อกัน โดยมีอัตราจังหวะลดหลั่นกัน ตั้งแต่อัตรา จังหวะสามชั้น (จังหวะช้า) สองชั้น (จังหวะปานกลาง) ชั้นเดียว (จังหวะเร็ว)

๒.๒ เพลงตับ การนำเอาเพลงหลาย ๆ เพลงมาขับร้องและบรรเลงต่อเนื่องกัน มี ๒ ชนิด

๑.) เพลงตับเรื่อง คือเพลงที่นำมาบรรเลง และบรรเลงติดต่อกัน ยึดบทหรือที่เป็นเรื่องเดียวกัน ฟังได้ติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน ส่วนทำนองเพลงจะเป็นอย่างไรไม่ถือเป็นสำคัญ เช่น เพลงดับนางลอย เพลงดับนาคมาศ เป็นต้น

๒.) เพลงดับเพลง คือเพลงที่นำมาบรรเลง และบรรเลงติดต่อกัน ยึดถือสำนวน ทำนองของเพลง ที่สอดคล้องเหมาะสม และต้องอยู่ในอัตราจังหวะเดียวกัน ส่วนบทหรือจะเป็นอย่างไรไม่ถือเป็นสำคัญ เช่น เพลงดับลมพัดชายเขา เพลงดับเพลงยาว เป็นต้น

๒.๓ เพลงเกร็ด ใช้ขับร้องทั่วไป ผู้ประพันธ์ส่วนใหญ่ประพันธ์ขึ้นเพื่อความสนุกสนาน หรือเพื่อสอนใจ เนื้อหาอาจอยู่ในรูป ขมธรรมชาติ ขมผู้หญิง บรรยายความรัก

๒.๔ เพลงละคร หมายถึง เพลงที่บรรเลงประกอบการแสดง โขน ละคร และมหรสพต่างๆ ที่ใช้ประกอบการแสดง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี	
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๑	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม. ๑/๖ เปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึกในการฟังดนตรีแต่ละประเภท

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้องเป็นเพลงที่มีการขับร้องและมีดนตรีบรรเลงประกอบไปด้วย ในภาษานักดนตรีเรียกเพลงขับร้องว่า "เพลงร้อง" เพราะใช้ดนตรีรับการขับร้อง หรือ "การร้องส่ง" ก็เรียกกัน เพราะร้องแล้วส่งให้ดนตรีรับ

๓. สาระการเรียนรู้

- ๓.๑ เพลงเถา
- ๓.๒ เพลงตับ
- ๓.๓ เพลงเกร็ด
- ๓.๔ เพลงละคร

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสามารถสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้องได้ถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้องได้อย่างถูกต้อง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๕.๑ เขียนแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง

๕.๒ เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักความเป็นไทย

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง
 หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - เขียนแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง - เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓) ด้านความรู้ นักเรียนสามารถสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้องได้ถูกต้อง ด้านทักษะ นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดสรุปความรู้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและให้ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ จากนั้นครูแจ้งให้นักเรียนเตรียมใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย ๒. ครูทบทวนเกี่ยวกับการจำแนกประเภทของบทเพลงไทย สามารถแบ่งตามลักษณะของการนำไปใช้ได้ ดังนี้ ๑.) ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง ๒.) ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง ๓. ครูชี้แจงเนื้อหาที่จะได้เรียนในคาบนี้ ได้แก่ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง	๑. ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ และนักเรียนทุกคนกล่าว “สวัสดีคุณครู” โดยพร้อมเพรียงกัน และเตรียมใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย ๒. ตั้งใจฟังสิ่งที่ครูกล่าว และเตรียมพร้อมเข้าสู่เนื้อหา เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง ๓. ตั้งใจฟังครูชี้แจงเนื้อหาที่จะได้เรียนในคาบนี้ ได้แก่ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง	๑. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย ๒. สื่อ PowerPoint เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง	ใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง	วิธีวัด ๑. การเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ๒. ผลงานใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง เครื่องมือวัด ๑. เกณฑ์การประเมิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้ สำหรับการขับร้องได้อย่าง ถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม นักเรียนมีความตระหนักและ เห็นคุณค่าของบทเพลงที่ใช้ สำหรับการขับร้อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับการจำแนกประเภทของ บทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง ๒. ครูอธิบายลักษณะของบทเพลงที่ใช้สำหรับ การขับร้องแต่ละประเภทพร้อมยกตัวอย่าง เพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง ได้แก่ ๑.) เพลงเถา ๒.) เพลงตับ แบ่งเป็น เพลงตับเรื่อง และเพลง ตับเพลง ๓.) เพลงเกร็ด ๔.) เพลงละคร	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย ๒. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายลักษณะของ บทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้องแต่ละ ประเภทพร้อมยกตัวอย่างเพลงที่ใช้สำหรับ การขับร้อง			คุณลักษณะอัน พึงประสงค์ ๒. เกณฑ์การ ประเมินผลงาน ใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนผังความคิด สรุปความรู้ : ประเภทของบท เพลงที่ใช้สำหรับ การขับร้อง เกณฑ์การ ประเมิน มีคะแนน ๔ ระดับ คือ ดีมาก
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนจับกลุ่มโดยแบ่งเป็น ๔ กลุ่ม เท่า ๆ กัน	๑. นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเท่า ๆ กัน คละกัน ตามความสามารถ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง
 หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาในใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทยและสรุปเนื้อหา เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง โดยเขียนลงในงานในรูปแบบแผนผังความคิด และเขียนอธิบายลักษณะของบทเพลงแต่ละประเภทพอสังเขป	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาในใบความรู้และสรุปเนื้อหา เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง โดยเขียนลงในงานในรูปแบบแผนผังความคิด และเขียนอธิบายลักษณะของบทเพลงแต่ละประเภทพอสังเขป			ดี พอใช้ ปรับปรุง เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป
	๓. นักเรียนทุกกลุ่มออกมานำเสนอประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง และให้เพื่อนต่างกลุ่มช่วยกันเพิ่มเติมส่วนสำคัญต่าง ๆ	๓. นักเรียนตั้งใจฟังการนำเสนอของเพื่อนและร่วมกันเพิ่มเติมส่วนสำคัญต่าง ๆ			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนสรุปเนื้อหาเรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง	๑. ครูและนักเรียนสรุปเนื้อหาเรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑.) ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย
- ๒.) ใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง
- ๓.) สื่อ PowerPoint เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑.) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้องได้ถูกต้อง	สอนเรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง ให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงาน โดยการชมวิดีโอทัศน์และการอธิบาย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง	ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง	นักเรียนแสดงความคิดเห็นการตอบคำถามเกี่ยวกับประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - เขียนแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง - เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓)	ครูมีคำถามให้นักเรียนตอบคำถามและฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนตลอดการเรียนการสอน เพื่อนักเรียนสามารถเขียนสรุปประเด็นสำคัญ เรื่องประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้องได้	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
๑. รักความเป็นไทย	๑. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๑.) แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การ
๒. มีวินัย	๒. สังเกตการมาเรียนตรงเวลา	๒.) แบบสังเกต	ประเมินระดับ
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	๓. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๓.) แบบสังเกต	คุณภาพ “ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

เรื่อง “แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับขับร้อง”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตาม โจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของบทเพลง ที่ใช้สำหรับการ ขับร้องถูกต้องได้ อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญ ครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของบทเพลง ที่ใช้สำหรับการ ขับร้องถูกต้อง ครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ ใช้สำหรับการขับร้อง ถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ ใช้สำหรับการขับร้องไม่ ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผัง ความคิดด้วย ความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วย ความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาใน ด้านการสื่อ ความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์ค่อนข้าง น้อย และยังต้องพัฒนา ด้านการสื่อความหมาย ของแผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มี ความคิดแปลก ใหม่ และไม่สามารถสื่อ ความหมายของแผนผัง ความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๘ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๕ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๒๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๒๐-๑๖ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๑๕-๑๑ หมายถึง ดี

คะแนน ๑๐-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๕-๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เพลง คือ ทำนองที่ได้ประดิษฐ์ขึ้นโดยมีสัดส่วน มีจังหวะ วรรคตอนและสัมผัสถูกต้องตามกฎหมายเกณฑ์ของดุริยางคศิลป์เช่นเดียวกับบทกวีที่แต่งขึ้น โดยใช้ถ้อยคำ เสียง อักษร สระ และวรรณยุกต์ตามกฎหมายแห่งฉันทลักษณ์ เพลงหนึ่งจะมีทั้งจังหวะ กี่ท่อน ไม่บังคับ แต่แบบแผนของไทยที่มีมาแต่โบราณ ท่อน ๆ หนึ่งจะมีไม่น้อยกว่า ๒ จังหวะหน้าทับ (มนตรี, ๒๕๐๗)

ประเภทของบทเพลงไทย สามารถแบ่งตามลักษณะของการนำไปใช้ได้ ดังนี้

๑. ประเภทบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง หมายถึง เพลงที่ใช้สำหรับเครื่องดนตรีบรรเลงเพียงอย่างเดียว ไม่มีการขับร้องหรือไม่มีการประกอบ มีดังนี้

๑.๑ เพลงโหมโรง หมายถึง เพลงที่ใช้บรรเลงเริ่มต้นของการบรรเลง หรือการแสดงมีความหมายบอกให้ทราบว่า พิธีหรืองานจะเริ่มขึ้นแล้ว และยังเป็นการอัญเชิญเทพยดา และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายให้มาประชุมสโมสรในงาน เพื่อจะได้เป็นสิริมงคลแก่เจ้าภาพ และผู้ร่วมงาน เพลงโหมโรงแบ่งออกเป็นหลายชนิด ดังนี้

๑.๒ เพลงหน้าพาทย์ เพลงที่บรรเลงประกอบพิธีเคลื่อนไหว หรือพิธีการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ สัตว์ วัตถุต่างๆ และอื่นๆ เช่น เดิน นอน วิ่ง กลายร่าง เกิดขึ้น สูญไป ไม่ว่าจะมองเห็นตัวจนโดยการแสดงโฆษณา หรือพิธีการสมมติที่ไม่เห็นตัว เช่น การเชิญเทพดาให้เสด็จลงมาในพิธี ถ้าเป็นการบรรเลงประกอบพิธีการนั้นๆ แล้ว เรียกว่า เพลงหน้าพาทย์ทั้งสิ้น เช่น

เพลงเชิด ประกอบพิธีไปมาไกลๆ หรือรีบเร่ง หรือรีบกัน

เพลงเสมอ ประกอบพิธีไปมาใกล้ๆ จากห้องหนึ่งไปอีกห้องหนึ่ง

เพลงโอด ประกอบพิธีร้องไห้ สลบ หรือตาย

เพลงเหาะ ประกอบพิธีไปมาในอากาศของเทพดา

เพลงไล่ ประกอบพิธีไปมาในน้ำทั้งของมนุษย์ สัตว์ หรือวัตถุ

๑.๓ เพลงเรื่อง เป็นเพลงที่นำมาบรรเลงติดต่อกัน โดยใช้บรรเลงประกอบพิธีต่าง ๆ ไม่มีการขับร้องมาเกี่ยวข้อง เช่น เพลงเรื่องทำขวัญ

๑.๔ เพลงทางเครื่อง เพลงที่ใช้บรรเลงต่อท้ายเพลงเถาเป็นเพลงที่มีทำนองสั้น มีอัตราจังหวะชั้นเดียว สนุกสนาน ครึกครื้น เพลงเดียวกันใช้สำเนียงเดียวกันจะใช้เพลงชุดใด ขึ้นอยู่กับเพลงเถาที่บรรเลงอยู่ก่อนหน้า

๑.๕ เพลงออกภาษา เพลงที่นำสำเนียงภาษามาเรียงกันต่างจากเพลงทางเครื่องคือ เพลงออกภาษา ต้องบรรเลง ๔ ภาษาก่อน คือ จีน เขมร ตลุง พม่า แล้วจึงเลือกสำเนียงภาษาอื่นตามความเหมาะสม

๑.๖ เพลงลูกหมด เป็นเพลงที่มีทำนองสั้น จังหวะเร็ว แสดงความหมายว่าเพลงที่บรรเลงนั้นจะจบลงแล้ว

๒. ประเภทบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง หมายถึง เพลงที่ใช้เครื่องดนตรีบรรเลง ร่วมกับการขับร้อง มีดังนี้

๒.๑ เพลงเถา เพลงที่ขับร้องและบรรเลงที่บรรเลงติดต่อกัน โดยมีอัตราจังหวะลดหลั่นกัน ตั้งแต่อัตรา จังหวะสามชั้น (จังหวะช้า) สองชั้น (จังหวะปานกลาง) ชั้นเดียว (จังหวะเร็ว)

๒.๒ เพลงตับ การนำเอาเพลงหลาย ๆ เพลงมาขับร้องและบรรเลงต่อเนื่องกัน มี ๒ ชนิด

๑.) เพลงตับเรื่อง คือเพลงที่นำมาบรรเลง และบรรเลงติดต่อกัน ยึดบทหรือที่เป็นเรื่องเดียวกัน ฟังได้ติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน ส่วนทำนองเพลงจะเป็นอย่างไรไม่ถือเป็นสำคัญ เช่น เพลงดับนางลอย เพลงดับนาคมาศ เป็นต้น

๒.) เพลงดับเพลง คือเพลงที่นำมาบรรเลง และบรรเลงติดต่อกัน ยึดถือสำนวน ทำนองของเพลง ที่สอดคล้องเหมาะสม และต้องอยู่ในอัตราจังหวะเดียวกัน ส่วนบทหรือจะเป็นอย่างไรไม่ถือเป็นสำคัญ เช่น เพลงดับลมพัดชายเขา เพลงดับเพลงยาว เป็นต้น

๒.๓ เพลงเกร็ด ใช้ขับร้องทั่วไป ผู้ประพันธ์ส่วนใหญ่ประพันธ์ขึ้นเพื่อความสนุกสนาน หรือเพื่อสอนใจ เนื้อหาอาจอยู่ในรูป ขมธรรมชาติ ขมผู้หญิง บรรยายความรัก

๒.๔ เพลงละคร หมายถึง เพลงที่บรรเลงประกอบการแสดง โขน ละคร และมหรสพต่างๆ ที่ใช้ประกอบการแสดง

ใบงานที่ ๔ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้องในรูปแบบแผนผังความคิด และเขียนอธิบายความหมายของบทเพลงแต่ละประเภทให้ถูกต้อง

ชื่อ - สกุล ชั้น..... เลขที่.....

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๓ เรื่อง ประเภทของบทเพลงไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเภทของบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เพลง คือ ทำนองที่ได้ประดิษฐ์ขึ้นโดยมีสัดส่วน มีจังหวะ วรรคตอนและสัมผัสถูกต้องตามกฎหมายแห่งของดุริยางคศิลป์เช่นเดียวกับบทกวีที่แต่งขึ้น โดยใช้ถ้อยคำ เสียง อักษร สระ และวรรณยุกต์ตามกฎหมายแห่งฉันทลักษณ์ เพลงหนึ่งจะมีทั้งจังหวะ กี่ท่อน ไม่บังคับ แต่แบบแผนของไทยที่มีมาแต่โบราณ ท่อน ๆ หนึ่งจะมีไม่น้อยกว่า ๒ จังหวะหน้าทับ (มนตรี, ๒๕๐๗)

ประเภทของบทเพลงไทย สามารถแบ่งตามลักษณะของการนำไปใช้ได้ ดังนี้

๑. ประเภทบทเพลงที่ใช้สำหรับการบรรเลง หมายถึง เพลงที่ใช้สำหรับเครื่องดนตรีบรรเลงเพียงอย่างเดียว ไม่มีการขับร้องหรือไม่มีการประกอบ มีดังนี้

๑.๑ เพลงโหมโรง หมายถึง เพลงที่ใช้บรรเลงเริ่มต้นของการบรรเลง หรือการแสดงมีความหมายบอกให้ทราบว่า พิธีหรืองานจะเริ่มขึ้นแล้ว และยังเป็นการอัญเชิญเทพยดา และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายให้มาประชุมสโมสรในงาน เพื่อจะได้เป็นสิริมงคลแก่เจ้าภาพ และผู้ร่วมงาน เพลงโหมโรงแบ่งออกเป็นหลายชนิด ดังนี้

๑.๒ เพลงหน้าพาทย์ เพลงที่บรรเลงประกอบพิธีเคลื่อนไหว หรือพิธีการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ สัตว์ วัตถุต่างๆ และอื่นๆ เช่น เดิน นอน วิ่ง กลายร่าง เกิดขึ้น สูญไป ไม่ว่าจะมองเห็นตัวจนโดยการแสดงโฆษณา หรือพิธีกรรมที่ไม่เห็นตัว เช่น การเชิญเทวดาให้เสด็จลงมาในพิธี ถ้าเป็นการบรรเลงประกอบพิธีงานนั้นๆ แล้ว เรียกว่า เพลงหน้าพาทย์ทั้งสิ้น เช่น

เพลงเชิด ประกอบพิธีไปมาไกลๆ หรือรับเร่ง หรือรบกัน

เพลงเสมอ ประกอบพิธีไปมาใกล้ๆ จากห้องหนึ่งไปอีกห้องหนึ่ง

เพลงโอด ประกอบพิธีร้องไห้ สลบ หรือตาย

เพลงเหาะ ประกอบพิธีไปมาในอากาศของเทวดา

เพลงไล่ ประกอบพิธีไปมาในน้ำทั้งของมนุษย์ สัตว์ หรือวัตถุ

๑.๓ เพลงเรื่อง เป็นเพลงที่นำมาบรรเลงติดต่อกัน โดยใช้บรรเลงประกอบพิธีต่าง ๆ ไม่มีการขับร้องมาเกี่ยวข้อง เช่น เพลงเรื่องทำขวัญ

๑.๔ เพลงทางเครื่อง เพลงที่ใช้บรรเลงต่อท้ายเพลงเถาเป็นเพลงที่มีทำนองสั้น มีอัตราจังหวะขึ้นเดียว สนุกสนาน ครึกครื้น เพลงเดียวกันใช้สำเนียงเดียวกันจะใช้เพลงชุดใด ขึ้นอยู่กับเพลงเถาที่บรรเลงอยู่ก่อนหน้า

๑.๕ เพลงออกภาษา เพลงที่นำสำเนียงภาษามาเรียงกันต่างจากเพลงทางเครื่องคือ เพลงออกภาษา ต้องบรรเลง ๔ ภาษา ก่อน คือ จีน เขมร ตลุง พม่า แล้วจึงเลือกสำเนียงภาษาอื่นตามความเหมาะสม

๑.๖ เพลงลูกหมด เป็นเพลงที่มีทำนองสั้น จังหวะเร็ว แสดงความหมายว่าเพลงที่บรรเลงนั้นจะจบลงแล้ว

๒. ประเภทบทเพลงที่ใช้สำหรับการขับร้อง หมายถึง เพลงที่ใช้เครื่องดนตรีบรรเลง ร่วมกับการขับร้อง มีดังนี้

๒.๑ เพลงเถา เพลงที่ขับร้องและบรรเลงที่บรรเลงติดต่อกัน โดยมีอัตราจังหวะลดหลั่นกัน ตั้งแต่อัตรา จังหวะสามชั้น (จังหวะช้า) สองชั้น (จังหวะปานกลาง) ชั้นเดียว (จังหวะเร็ว)

๒.๒ เพลงตับ การนำเอาเพลงหลาย ๆ เพลงมาขับร้องและบรรเลงต่อเนื่องกัน มี ๒ ชนิด

๑.) เพลงตับเรื่อง คือเพลงที่นำมารวบร้อง และบรรเลงติดต่อกัน ยึดบทร้องที่เป็นเรื่องเดียวกัน ฟังได้ติดต่อเป็นเรื่องเดียวกัน ส่วนทำนองเพลงจะเป็นอย่างไรไม่ถือเป็นสำคัญ เช่น เพลงดับนางลอย เพลงดับนาคมาศ เป็นต้น

๒.) เพลงตับเพลง คือเพลงที่นำมารวบร้อง และบรรเลงติดต่อกัน ยึดถือสำนวน ทำนองของเพลง ที่สอดคล้องเหมาะสม และต้องอยู่ในอัตราจังหวะเดียวกัน ส่วนบทร้องจะเป็นอย่างไรไม่ถือเป็นสำคัญ เช่น เพลงดับลมพัดชายเขา เพลงดับเพลงยาว เป็นต้น

๒.๓ เพลงเกร็ด ใช้ขับร้องทั่วไป ผู้ประพันธ์ส่วนใหญ่ประพันธ์ขึ้นเพื่อความสนุกสนาน หรือเพื่อสอนใจ เนื้อหาอาจอยู่ในรูป ขมธรรมชาติ ชมผู้หญิง บรรยายความรัก

๒.๔ เพลงละคร หมายถึง เพลงที่บรรเลงประกอบการแสดง โขน ละคร และมหรสพต่างๆ ที่ใช้ประกอบการแสดง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม. ๑/๓ ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลาย รูปแบบ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การขับร้องเพลง คือ การเปล่งเสียงออกเป็นทำนองมีจังหวะแน่นอน สม่่าเสมอ ในการร้องเพลงนี้ จะมีทั้ง ทำนองและเนื้อร้อง การร้องนี้จะถือทำนองเป็นสำคัญ ถ้อยคำที่จะร้องนั้นจะน้อมเข้าหาทำนองจะต้องมีส่วนของทำนองเป็นประโยค วรรคตอน ครบถ้วนตามทำนองเพลงที่มีผู้แต่งไว้ และจะต้องอยู่ในกำหนด จังหวะของเพลง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ การขับร้องอิสระ

๓.๒ การขับร้องประกอบดนตรี

๓.๓ การขับร้องประกอบการแสดง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของประเภทการขับร้องเพลงไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๕.๑ เขียนแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของการขับร้องเพลงไทย

๕.๒ เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักความเป็นไทย

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - เขียนแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของการขับร้องเพลงไทย - เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓) ด้านความรู้ นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและให้ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ จากนั้นครูแจกใบความรู้ที่ ๔ เรื่องประเภทของการขับร้องเพลงไทยให้นักเรียนทุกคน ๒. ครูเปิดตัวอย่างวีดิทัศน์การขับร้องเพลงนกกะลิงให้นักเรียนฟัง https://youtu.be/z2PVHqlcsv4 ครูตั้งคำถาม “จากการที่นักเรียนได้ศึกษาเกี่ยวกับเพลงที่สำหรับการบรรเลงและขับร้องเมื่อชั่วโมงเรียนที่ผ่านมา นักเรียนคิดว่าเพลงที่คุณครูได้เปิดให้นักเรียนฟังมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ๓. ครูชี้แจงเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่จะเรียนในคาบนี้ ได้แก่ ประเภทของการขับร้องเพลงไทย	๑. ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ และนักเรียนทุกคนกล่าว “สวัสดีคุณครู” โดยพร้อมเพรียงกัน ๒. นักเรียนฟังเพลงที่ครูเปิดให้ฟังอย่างตั้งใจ พร้อมร่วมตอบคำถาม คำตอบนักเรียน “เหมือนกัน แต่จากวิดิทัศน์ข้างต้นจะมีดนตรีรับช่วงท้าย”	๑. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย ๒. สื่อ PowerPoint เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย	ใบงานที่ ๕ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของการขับร้องเพลงไทย	วิธีวัด ๑. การเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ๒. ผลงานใบงานที่ ๕ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของการขับร้องเพลงไทย เครื่องมือวัด ๑. เกณฑ์การประเมิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
นักเรียนสามารถสรุปความรู้เรื่องประเภทของการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของประเภทการขับร้องเพลงไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ซึ่งจากตัวอย่างเพลงที่นักเรียนได้ฟังเป็นการขับร้องเพลงไทย เพลงนกขมิ้น อัตร่าจันทะสามชั้น ๔. ครูตั้งคำถามดังนี้ การขับร้องเพลงไทยสามารถจำแนกประเภทได้หรือไม่ อย่างไร	๓. ตั้งใจฟังสิ่งที่ครูกล่าว และเตรียมพร้อมเข้าสู่เนื้อหา เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย ๔. คำตอบนักเรียน จำแนกได้ เพราะว่ามี การหลากหลายรูปแบบ			คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๒. เกณฑ์การประเมินผลงานใบงานที่ ๕ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของการขับร้องเพลงไทย เกณฑ์การประเมิน มีคะแนน ๔ ระดับ คือ ดีมาก
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับการจำแนกประเภทของการขับร้องเพลงไทยออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ การขับร้องอิสระ การขับร้องประกอบดนตรี และการขับร้องประกอบการแสดง	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่มเท่า ๆ กัน คละกันตามความสามารถ	๑. นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มเท่า ๆ กัน คละกันตามความสามารถ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาในใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย โดยใช้เวลา ๑๐ นาที ๓. ครูจับสลากประเภทของการขับร้องเพลงไทยทีละ ๑ ประเภท เมื่อได้กลุ่มไหนให้นักเรียนหรือตัวแทนกลุ่มนั้นมาอธิบายให้เพื่อน ๆ ฟังจนครบทั้ง ๓ ประเภท ได้แก่ การขับร้องอิสระ การขับร้องประกอบดนตรี และการขับร้องประกอบการแสดง ๔. ครูเปิดวิดีโอทัศน์การขับร้องอิสระ การขับร้องประกอบดนตรี และการขับร้องประกอบการแสดง ทีละวิดีโอทัศน์ โดยให้นักเรียนแข่งขันกับตอบว่าวิดีโอทัศน์ที่เปิดเป็นการขับร้องแบบใด ซึ่งนักเรียนที่ตอบถูกต้องคะแนน	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาในใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย โดยใช้เวลา ๑๐ นาที ๓. กลุ่มที่ครูจับสลากได้ให้นักเรียนหรือตัวแทนกลุ่มนั้นมาอธิบายให้เพื่อน ๆ ฟังจนครบทั้ง ๓ ประเภท ได้แก่ การขับร้องอิสระ การขับร้องประกอบดนตรี และการขับร้องประกอบการแสดง ๔. นักเรียนตั้งใจชมวิดีโอทัศน์การขับร้องอิสระ การขับร้องประกอบดนตรี และการขับร้องประกอบการแสดง ทีละวิดีโอทัศน์ โดยนักเรียนแข่งขันกับตอบว่าวิดีโอทัศน์ที่เปิดเป็นการขับร้องแบบใด			ดี พอใช้ ปรับปรุง เกณฑ์การผ่านตั้งแต่ระดับพอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเพณีของการขับร้องเพลงไทย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕. จากนั้นครูให้นักเรียนสรุปเนื้อหาเรื่อง ประเพณีของการขับร้องเพลงไทย โดยเขียนลง ใบงานในรูปแบบแผนผังความคิด	๕. นักเรียนสรุปเนื้อหาเรื่องประเพณีของการ ขับร้องเพลงไทย โดยเขียนลงใบงานใน รูปแบบแผนผังความคิด			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่อง ประเพณีของการขับร้องเพลงไทย	๑. ร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่องประเพณีของการ ขับร้องเพลงไทย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑.) ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย
- ๒.) ใบงานที่ ๕ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของการขับร้องเพลงไทย
- ๓.) สื่อ PowerPoint เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑.) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง	สอนเรื่องประเภทของการขับร้องเพลงไทย ให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงาน โดยการชมวิดีโอทัศน์และการอธิบาย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ใบงานที่ ๕ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของการขับร้องเพลงไทย	ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ใบงานที่ ๕ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของการขับร้องเพลงไทย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของประเภทการขับร้องเพลงไทย	นักเรียนแสดงความคิดเห็นการตอบคำถามเกี่ยวกับประเภทของการขับร้องเพลงไทย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - เขียนแผนผังความคิดสรุปความรู้เรื่องประเภทของการขับร้องเพลงไทย - เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑.๓)	ครูมีคำถามให้นักเรียนตอบคำถามและในชั้นเรียนตลอดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนสรุปประเด็นสำคัญ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทยได้	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
๑. รักความเป็นไทย	๑. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๑.) แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การ
๒. มีวินัย	๒. สังเกตการมาเรียนตรงเวลา	๒.) แบบสังเกต	ประเมินระดับ
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	๓. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๓.) แบบสังเกต	คุณภาพ “ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

เรื่อง “แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของการขับร้องเพลงไทย”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตาม โจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของการขับ ร้องเพลงไทยถูกต้อง ได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มี สาระสำคัญครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของการขับ ร้องเพลงไทยถูกต้อง ครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของการขับ ร้องเพลงไทยถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง ประเภทของการขับร้อง เพลงไทยไม่ครบถ้วนและ ไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผัง ความคิดด้วย ความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วย ความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาใน ด้านการสื่อ ความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์ค่อนข้าง น้อย และยังต้องพัฒนา ด้านการสื่อความหมาย ของแผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มี ความคิดแปลก ใหม่ และไม่สามารถสื่อ ความหมายของแผนผัง ความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๘ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗-๕ หมายถึง ดี

คะแนน ๔-๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๒๐-๑๖ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๑๕-๑๑ หมายถึง ดี

คะแนน ๑๐-๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๕-๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประเภทของการขับร้องเพลงไทย

การขับร้องเพลงไทยสามารถแบ่งออกได้ ๓ ประเภท ดังนี้

๑. การขับร้องอิสระ หมายถึง การขับร้องโดยทั่ว ๆ ไป ตามลำพัง เป็นลักษณะของการร้องโดยไม่มีดนตรีประกอบ ผู้ขับร้องสามารถกำหนดระดับเสียงสูง-ต่ำได้ตามความเหมาะสมกับเสียงของตน โดยไม่ต้องคำนึงถึงระดับเสียงของเครื่องดนตรีหรือเสียงของผู้ขับร้องคนอื่น แต่สิ่งที่ควรระวังคือ ผู้ขับร้องต้องรักษาระดับเสียงให้คงที่ ไม่เพี้ยน ถูกต้องตามทำนองและรักษาจังหวะเพลงให้สม่ำเสมอ รวมถึงคำร้องต้องถูกต้องและชัดเจน

๒. การขับร้องประกอบดนตรี เป็นการขับร้องเพลงที่มีเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบ อาจจะเป็นบรรเลงรวมวง ได้แก่ วงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย หรือวงมโหรี หรือบรรเลงเครื่องดนตรีชิ้นใดชิ้นหนึ่งประกอบการขับร้อง การขับร้องประเภทนี้ผู้ขับร้องต้องคำนึงถึงระดับเสียง ทำนอง จังหวะ ให้กลมกลืนเข้ากับเสียงของเครื่องดนตรี สามารถแบ่งลักษณะของการขับร้องไทยประกอบดนตรีได้ ๓ ลักษณะดังนี้

๒.๑ การร้องคลอ หมายถึง การร้องพร้อม ๆ กับการบรรเลงดนตรีโดยดำเนินทำนองเดียวกัน โดยที่เสียงของเครื่องดนตรีจะบรรเลงทำนองให้เข้ากับเสียงร้องอย่างกลมกลืน ยกตัวอย่างเช่น การสืขสามสาย หรือซอด้วง ซออู้คลอเสียงร้อง เป็นต้น

๒.๒ การร้องลำลอง หมายถึง การร้องเพลงไปพร้อม ๆ กับการบรรเลงดนตรี แต่วิธีการบรรเลงและร้องต่างดำเนินไปโดยอิสระ โดยบรรเลงไปตามแนวดำเนินทำนองของตนเอง เช่น การร้องลำลองเพลงเห่ – เชิดฉิ่ง (อรวรรณ และคณะ, ๒๕๔๖)

๒.๓ การร้องรับและร้องส่ง หมายถึง การร้องที่มีดนตรีรับในลักษณะของการสลับกันร้องและบรรเลง กล่าวคือ ผู้ขับร้องขึ้นก่อน เมื่อจบท่อนแล้วดนตรีจึงรับด้วยลูกฆ้องหรือทำนองหลักเดียวกัน จากนั้นดนตรีก็จะส่งให้ผู้ขับร้องรับในท่อนต่อไปทำซ้ำในลักษณะเดิมจนร้องและบรรเลงเพลงจนจบเพลง

๓. การขับร้องประกอบการแสดง หมายถึง การขับร้องประกอบกิริยาอาการของนักแสดงหรือเพื่อบรรยายเรื่องราวในการดำเนินเนื้อเรื่องของการแสดงนั้นๆ เช่น การแสดงโขน การแสดงละคร หนังใหญ่ หุ่นกระบอก เป็นต้น การร้องเพลงลักษณะนี้ต้องคำนึงถึงเสียงดนตรี เสียงของนักร้องด้วยกัน พร้อมกันนั้นจะต้องดูท่าทาง

และถ่ายทอดอารมณ์ของตัวละครนั้นๆ ด้วย ดังนั้นผู้ขับร้องประกอบการแสดง จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องบทละคร และฝึกหัดจนเกิดความชำนาญ นับได้ว่าเป็นศิลปะของการขับร้องเพลงไทยในขั้นสูง

แหล่งอ้างอิง

อรรวรรณ บรรจงศิลป์ และคณะ. (2546). ดุริยางคศิลป์ไทย. สถาบันไทยศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ใบงานที่ ๕ เรื่อง แผนผังความคิดสรุปความรู้ : ประเภทของการขับร้องเพลงไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้เรื่องประเภทของการขับร้องเพลงไทยในรูปแบบแผนผังความคิด และเขียน
 ระบายละเอียดพอสังเขป

ชื่อ - สกุล ชั้น..... เลขที่.....

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๔ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเภทของการขับร้องเพลงไทย
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประเภทของการขับร้องเพลงไทย

การขับร้องเพลงไทยสามารถแบ่งออกได้ ๓ ประเภท ดังนี้

๑. การขับร้องอิสระ หมายถึง การขับร้องโดยทั่ว ๆ ไป ตามลำพัง เป็นลักษณะของการร้องโดยไม่มีดนตรีประกอบ ผู้ขับร้องสามารถกำหนดระดับเสียงสูง-ต่ำได้ตามความเหมาะสมกับเสียงของตน โดยไม่ต้องคำนึงถึงระดับเสียงของเครื่องดนตรีหรือเสียงของผู้ขับร้องคนอื่น แต่สิ่งที่ควรระวังคือ ผู้ขับร้องต้องรักษาระดับเสียงให้คงที่ ไม่เพี้ยน ถูกต้องตามทำนองและรักษาจังหวะเพลงให้สม่ำเสมอ รวมถึงคำร้องต้องถูกต้องและชัดเจน

๒. การขับร้องประกอบดนตรี เป็นการขับร้องเพลงที่มีเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบ อาจจะเป็นบรรเลงรวมวง ได้แก่ วงปี่พาทย์ วงเครื่องสาย หรือวงมโหรี หรือบรรเลงเครื่องดนตรีชิ้นใดชิ้นหนึ่งประกอบการขับร้อง การขับร้องประเภทนี้ผู้ขับร้องต้องคำนึงถึงระดับเสียง ทำนอง จังหวะ ให้กลมกลืนเข้ากับเสียงของเครื่องดนตรี สามารถแบ่งลักษณะของการขับร้องไทยประกอบดนตรีได้ ๓ ลักษณะดังนี้

๒.๑ การร้องคลอ หมายถึง การร้องพร้อม ๆ กับการบรรเลงดนตรีโดยดำเนินทำนองเดียวกัน โดยที่เสียงของเครื่องดนตรีจะบรรเลงทำนองให้เข้ากับเสียงร้องอย่างกลมกลืน ยกตัวอย่างเช่น การสืขอสามสาย หรือซอด้วง ซออู้คลอเสียงร้อง เป็นต้น

๒.๒ การร้องลำลอง หมายถึง การร้องเพลงไปพร้อม ๆ กับการบรรเลงดนตรี แต่วิธีการบรรเลงและร้องต่างดำเนินไปโดยอิสระ โดยบรรเลงไปตามแนวดำเนินทำนองของตนเอง เช่น การร้องลำลองเพลงเห่ – เชิดฉิ่ง (อรุณรัตน์ และคณะ, ๒๕๔๖)

๒.๓ การร้องรับและร้องส่ง หมายถึง การร้องที่มีดนตรีรับในลักษณะของการสลับกันร้องและบรรเลง กล่าวคือ ผู้ขับร้องขึ้นก่อน เมื่อจบท่อนแล้วดนตรีจึงรับด้วยลูกฆ้องหรือทำนองหลักเดียวกัน จากนั้นดนตรีก็จะส่งให้ผู้ขับร้องรับในท่อนต่อไปทำซ้ำในลักษณะเดิมจนร้องและบรรเลงเพลงจนจบเพลง

๓. การขับร้องประกอบการแสดง หมายถึง การขับร้องประกอบกิริยาอาการของนักแสดงหรือเพื่อบรรยายเรื่องราวในการดำเนินเนื้อเรื่องของการแสดงนั้นๆ เช่น การแสดงโขน การแสดงละคร หนังใหญ่ หุ่นกระบอก เป็นต้น การร้องเพลงลักษณะนี้ต้องคำนึงถึงเสียงดนตรี เสียงของนักร้องด้วยกัน พร้อมกันนั้นจะต้องดูท่าทาง

และถ่ายทอดอารมณ์ของตัวละครนั้นๆ ด้วย ดังนั้นผู้ขับร้องประกอบการแสดง จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องบทละคร และฝึกหัดจนเกิดความชำนาญ นับได้ว่าเป็นศิลปะของการขับร้องเพลงไทยในขั้นสูง

แหล่งอ้างอิง

อรรวรรณ บรรจงศิลป์ และคณะ. (2546). ดุริยางคศิลป์ไทย. สถาบันไทยศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี	
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๑	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม. ๑/๓ ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การขับร้อง หมายถึง ศิลปะการใช้เสียงร้องถ่ายทอดความรู้สึกหรืออารมณ์ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ถ้อยคำบรรยายหรือพรรณนาเนื้อหาสาระที่ต้องการบอกให้ผู้อื่นได้รับรู้เรียกว่า “เนื้อร้อง” ซึ่งเป็นการเปล่งเสียงออกเป็นทำนองมีจังหวะแน่นอน สม่่าเสมอ ในการร้องเพลงจะมีทั้งทำนองและเนื้อร้อง การร้องนี้ จะถือทำนองเป็นส่วนสำคัญ ถ้อยคำที่จะร้องนั้นจะน้อมเข้าหาทำนองจะต้องมีส่วนของทำนองเป็นประโยค วรรคตอน ครบถ้วนตามทำนองเพลงที่มีผู้แต่งไว้และจะต้องอยู่ในกำหนดจังหวะของเพลง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ที่มาและความสำคัญของเพลง

๓.๒ เนื้อร้อง

๓.๓ โน้ตเพลงสามเสียงไพเราะ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสามารถบอกวิธีการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงไทยเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็นความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

- ๕.๑ นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงไทยเบื้องต้นร่วมกับผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง
- ๕.๒ ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับฟังความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๖.๑ รักความเป็นไทย
- ๖.๒ มีวินัย
- ๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นักเรียนสามารถปฏิบัติ ทักษะการขับร้องเพลงไทย เบื้องต้นร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง ถูกต้อง - ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่าง สร้างสรรค์ มีการวางแผนการ ทำงาน แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นด้วยกิริยาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑) ด้านความรู้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียน ให้ตัวแทนนักเรียน บอกทำความเคารพ และแจ้งครูปลายทางให้ ช่วยเช็คชื่อนักเรียนที่เข้าเรียน และช่วยแจกใบ ความรู้ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ ๒. <u>ครูตั้งคำถาม</u> นักเรียนคนไหนเคยร้องเพลง ไทยเดิมบ้าง ครูเปิดวีดิทัศน์ขับร้องเพลงพญาโศก จากบท พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ เกล้าเจ้าอยู่หัว ให้นักเรียนฟังจากนั้นตั้งคำถาม <u>ครูตั้งคำถาม</u> จากการวีดิทัศน์ขับร้องเพลง พญาโศก นักเรียนคิดว่าอะไรคือจุดเด่นของการ ขับร้องไทยเดิม	๑. ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ และนักเรียนทุกคนกล่าว “สวัสดีคุณครู” โดยพร้อมเพรียงกัน และช่วยครูแจกใบ ความรู้ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ ๒. <u>คำตอบนักเรียน</u> “เคย เช่น เพลงลาวดวง เดือน” จากนั้นนักเรียนตั้งใจชมวีดิทัศน์ขับ ร้องเพลงพญาโศก จากบทพระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และตอบคำถาม <u>คำตอบนักเรียน</u> จุดเด่นของการขับร้องไทย เดิมคือการเอื้อน	๑. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ร้องเพลง ไทยให้ฟังไพเราะ ๒. สื่อ PowerPoint เรื่อง ร้องเพลง ไทยให้ฟังไพเราะ ๓. เครื่องดนตรี ประกอบจังหวะ เช่น ฉิ่ง กรับ	-	วิธีวัด ๑. การเข้าชั้น เรียนและการมี ส่วนร่วมในชั้น เรียน เครื่องมือวัด ๑. เกณฑ์การ ประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์ เกณฑ์การ ประเมิน -
	ขั้นสอน (๑๐ นาที)	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
นักเรียนสามารถบอกวิธีการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะ นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงไทยเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม นักเรียนร่วมกิจกรรมขับร้องเพลงสามเสียงไพเราะอย่างตั้งใจ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีวินัย	๑. ครูอธิบายนักเรียนว่าองค์ประกอบของการขับร้องเพลงไทย ประกอบไปด้วย ทำนอง การออกเสียงคำ การหายใจ จังหวะ คุณภาพเสียง ตำแหน่งของเสียงที่ใช้ในการขับร้อง วิธีการรักษาเสียง และการฝึกการฟัง ซึ่งการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ นี้จะเน้นไปที่ทำนอง จังหวะ การออกเสียงคำ และการเอื้อนเป็นหลัก เนื่องจากการเอื้อนเป็นหัวใจสำคัญของการขับร้องเพลงไทย ซึ่งการเอื้อนพื้นฐานประกอบไปด้วยการร้องเสียง เออ อือ เฮอ ฮือ ฮี เอย เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเอื้อนสามเสียงต่อเนื่องกันหรือที่เรียกว่า สามเสียงไพเราะ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะนำไปต่อยอดการเรียนขับร้องเพลงไทยได้อย่างมีคุณภาพและไพเราะ นักเรียนจะได้เรียนและฝึกการเอื้อน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	สามเสียงไพเราะผ่านเพลง สามเสียงไพเราะ ประพันธ์โดยครูสุรางค์ ดุริยพันธุ์ (ศิลปิน แห่งชาติ)				
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อร้องในใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ พร้อมกันช้า ๆ โดยเน้นออกเสียงให้ชัดเจน และเข้ากับจังหวะ โดยครูตีฉิ่งกำกับจังหวะที่ละบรรทัด ๒. ครูเปิดวิดีโอทัศน์เพลงสามเสียงไพเราะให้ นักเรียนฟัง ๒ รอบ https://youtu.be/1SHkhivOoCA ๓. ครูเปิดวิดีโอทัศน์เพลงสามเสียงไพเราะให้ นักเรียนฟังอีก ๑ รอบ พร้อมบอกให้นักเรียน ลองร้องตามวิดีโอทัศน์ที่ได้ยิน โดยครูคอยให้ คำแนะนำตามรายละเอียดของการเอื้อน	๑. นักเรียนอ่านเนื้อร้องในใบความรู้พร้อม กันช้า ๆ โดยเน้นออกเสียงให้ชัดเจน และ เข้ากับจังหวะตามที่ครูตีฉิ่งกำกับจังหวะที่ละ บรรทัด ๒. นักเรียนฟังเพลงสามเสียงไพเราะ ๓. นักเรียนร้องตามวิดีโอทัศน์ที่ได้ยิน ซึ่งครู คอยให้คำแนะนำตามรายละเอียดของการ เอื้อน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่มเท่า ๆ กัน คละกันตามความสามารถ ๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกขับร้องเพลงสาม เสียงไพเราะ ใช้เวลา ๑๐ นาที โดยแจ้งให้ นักเรียนทราบว่าท้ายคาบจะมีการนำเสนอให้ เพื่อน ๆ ฟังทีละกลุ่ม ๖. เมื่อครบเวลาตามกำหนด (๑๐ นาที) ครูจับ สลากกลุ่มทั้ง ๓ กลุ่ม เพื่อนำเสนอการขับร้อง เพลง สามเสียงไพเราะ โดยกลุ่มที่ได้จะขับร้อง พร้อม ๆ กับวิดีโอที่ครูเปิด ๗. เมื่อแต่ละกลุ่มจบการนำเสนอการขับร้องให้ เพื่อนที่ตั้งใจชมการนำเสนอร่วมกันวิจารณ์ อย่างสร้างสรรค์	๔. นักเรียนแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มเท่า ๆ กัน คละกันตามความสามารถ ๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกขับร้องเพลงสาม เสียงไพเราะ โดยใช้เวลา ๑๐ นาที ๖. นักเรียนกลุ่มที่ครูจับสลากได้นำเสนอ การขับร้องเพลง สามเสียงไพเราะ พร้อม ๆ กับวิดีโอที่ครูเปิด ๗. นักเรียนร่วมกันวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์			
	ขั้นสรุป (๕ นาที)	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูและฝึกทบทวน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ตัวอย่างการขับร้องเพลงร่วมสมัย เช่น เพลงลูกกรุงจากรายการ The Golden Song หรือเพลงที่นักเรียนรู้จักและมีการใช้เทคนิคการเอื้อนสามเสียง จากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยงถึงการใช้เทคนิคการร้องสามเสียงที่พบร่วมกันในการขับร้องทุกแนวหรือในทางดนตรีไทยบางครั้งเรียก สามเสียงไพเราะ นักเรียนสามารถเริ่มฝึกการขับร้องจากการขับร้องเพลงไทย เพื่อนำไปสู่การขับร้องในแนวอื่นได้ ๒. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนทบทวนวิธีการร้องเพลงสามเสียงไพเราะเพื่อเรียนการขับร้องในครั้งถัดไป				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑.) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ
- ๒.) สื่อ PowerPoint เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ
- ๓.) เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ เช่น ฉิ่ง กรับ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑.) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) นักเรียนสามารถบอกวิธีการขับร้องเพลงไทยได้อย่างถูกต้อง	สอนเรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ ให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงานและฝึกปฏิบัติ โดยการชมวิดีโอทัศน์และการอธิบาย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงไทยเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง	ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงไทยเบื้องต้น ผ่านการขับร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) นักเรียนร่วมกิจกรรมขับร้องเพลงสามเสียงไพเราะอย่างตั้งใจ	นักเรียนแสดงความคิดเห็นการตอบคำถามและการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการขับร้องเพลงไทย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ “ผ่าน
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน - นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงไทยเบื้องต้นร่วมกับผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง - ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	ครูมีการใช้กระบวนการกลุ่มในการให้นักเรียนฝึกปฏิบัติและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อนักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยน	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

ด้วยกิจริยาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับ ความแตกต่างและรับฟังความเห็น ของคนอื่น (๔.๓.๑)	ความคิดเห็นด้วยกิจริยาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับฟัง ความเห็นของคนอื่นได้		
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	๑. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ๒. สังเกตการมาเรียนตรงเวลา ๓. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบสังเกต ๓.) แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ “ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑.ที่มาและความสำคัญของเพลง (โดยสังเขป)

เพลงสามเสียงไพเราะ ประพันธ์โดย ครูสุรางค์ ดุริยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ) เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เริ่มต้นเรียนขับร้องเพลงไทยได้ฝึกการเอื้อนสามเสียง ซึ่งเป็นการเอื้อนพื้นฐานที่มีความสำคัญในการเรียนขับร้องเพลงไทย อันจะสามารถต่อยอดในการเรียนขับร้องในขั้นที่สูงขึ้นได้เป็นอย่างดี และจะทำให้การขับร้องมีความไพเราะมากยิ่งขึ้น

๒. เนื้อร้อง

ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ ฟังเสนาเพราะรู้ร้องเสียงเอื้อน

รู้แล้วจดจำฝังใจรู้แล้วจดจำฝังใจ ร้องเสียงเอื้อนให้ไพเราะเพราะพริ้งเอย

เอื้อเอื้อเอื้อ เอื้อเอื้อเอื้อ เอื้อเอื้อเอื้อ เอื้อเอื้อเอื้อ

เอื้อเอื้อเอื้อ เอื้อเอื้อเอื้อ เอื้อเอื้อเอื้อ เอื้อเอื้อเอื้อ

เอื้อเอื้อเอื้อ สื่อเสียงสำคัญ

๓.โน้ตเพลงสามเสียงไพเราะ

- - - ร้อง	- เพลง - ไทย	- - ให้ ฟัง	- ไพ - เราะ	- - - ฟัง	- - เสนาะ	- เพราะรู้ร้อง	- เสียง - เอื้อน
- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ

----	- รู้ - แล้ว	- - จด จำ	- ฝัง - ใจ	----	- รู้ - แล้ว	- - จด จำ	- ฝัง - ใจ
- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ

- ร้อง - เสียง	- เอื้อน - ให้	- ไพ - เราะ	เพราะพริ้ง - เอย	- - - เอื้อ	- - เอื้อ เอื้อ	- - - เอื้อ	- - เอื้อ เอื้อ
- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ

- - - เอื้อ	- - เอื้อ เอื้อ	- - - เอื้อ	- - เอื้อ เอื้อ	- เอื้อ เอื้อ เอื้อ	- เอื้อ เอื้อ เอื้อ	- เอื้อ เอื้อ เอื้อ	- เอื้อ เอื้อ เอื้อ
- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ

- - - เอื้อ	- - เอื้อ เอื้อ	- สื่อ - เสียง	- สำ - คัญ	----	----	----	----
- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	----	----	----	----

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๕ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑.ที่มาและความสำคัญของเพลง (โดยสังเขป)

เพลงสามเสียงไพเราะ ประพันธ์โดย ครูสุรางค์ ดุริยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ) เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เริ่มต้นเรียนขับร้องเพลงไทยได้ฝึกการเอื้อนสามเสียง ซึ่งเป็นการเอื้อนพื้นฐานที่มีความสำคัญในการเรียนขับร้องเพลงไทย อันจะสามารถต่อยอดในการเรียนขับร้องในขั้นที่สูงขึ้นได้เป็นอย่างดี และจะทำให้การขับร้องมีความไพเราะมากยิ่งขึ้น

๒. เนื้อร้อง

ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ ฟังเสนาะเพราะรู้ร้องเสียงเอื้อน

รู้แล้วจดจำฝังใจรู้แล้วจดจำฝังใจ ร้องเสียงเอื้อนให้ไพเราะเพราะพริ้งเอย

เอื้อเอื้อเอื้อ อื้ออื้ออื้อ เอื้อเอื้อเอื้อ อื้ออื้ออื้อ

เอื้อเอื้อเอื้อ อื้ออื้ออื้อ เอื้อเอื้อเอื้อ อื้ออื้ออื้อ

อื้ออื้ออื้อ สื่อเสียงสำคัญ

๓.โน้ตเพลงสามเสียงไพเราะ

- - - ร้อง	- เพลง - ไทย	- - ให้ ฟัง	- ไพ - เราะ	- - - ฟัง	- - เสนาะ	- เพราะรู้ร้อง	- เสียง - เอื้อน
- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ

----	- รู้ - แล้ว	- - จด จำ	- ฝัง - ใจ	----	- รู้ - แล้ว	- - จด จำ	- ฝัง - ใจ
- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ

- ร้อง - เสียง	- เอื้อน - ให้	- ไพ - เราะ	เพราะพริ้ง - เอย	- - - เอื้อ	- - เอื้อ เอื้อ	- - - อื้อ	- - อื้อ อื้อ
- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ

- - - เอื้อ	- - เอื้อ เอื้อ	- - - อื้อ	- - อื้อ อื้อ	- เอื้อ เอื้อ เอื้อ	- อื้อ อื้อ อื้อ	- เอื้อ เอื้อ เอื้อ	- อื้อ อื้อ อื้อ
- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ

- - - อื้อ	- - อื้อ อื้อ	- สื่อ - เสียง	- สำ - คัญ	----	----	----	----
- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	- ดิ่ง - ฉับ	----	----	----	----

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ้ย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี	
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๑	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม. ๑/๓ ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เพลงชาวไทย เป็นหนึ่งในเพลงร่ำวงมาตรฐานของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน โดยมีวิวัฒนาการมาจาก “รำโทน” ซึ่งเป็นการรำและร้องของชาวบ้าน จะมีผู้รำทั้งชายและหญิง รำกันเป็นคู่ ๆ รอบครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้หรือไม่มีก็รำกันเป็นวงกลม โดยมี “โทน” เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ต่อมามีการปรับปรุงแบบแผน การเล่นรำโทนให้มีมาตรฐานและมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “ร่ำวงมาตรฐาน” มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์บรรเลงเพลงประกอบ และบางเพลงก็ใช้วงดนตรีสากลบรรเลงเพลงประกอบ

๓. สาระการเรียนรู้

การปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๑ - ๓

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสามารถบอกที่มาของเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๑ - ๓ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็นความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๕.๑ นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๑ - ๓ ได้

๕.๒ ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยา
วาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับฟังความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักความเป็นไทย

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นักเรียนสามารถปฏิบัติ ทักษะการขับร้องเพลงชาว ไทย บรรทัดที่ ๑ – ๓ ได้ - ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่าง สร้างสรรค์ มีการวางแผนการ ทำงาน แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นด้วยกิริยาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑) ด้านความรู้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียน ให้ตัวแทนนักเรียน บอกทำความเคารพ และแจ้งครูปลายทางให้ ช่วยเช็คชื่อนักเรียนที่เข้าเรียน ๒. ครูแจกใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย จากนั้นอ่านเนื้อร้องพร้อมกันอีก	๑. ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ และนักเรียนทุกคนกล่าว “สวัสดีคุณครู” ๒. นักเรียนอ่านเนื้อร้องจากใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย พร้อมกัน	๑.) ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้า เอ๋ย ๒.) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง ชาว ไทยเจ้าเอ๋ย ๓.) เครื่องดนตรี ประกอบจังหวะ เช่น โทน ฉิ่ง กรับ	-	วิธีวัด ๑. การเข้าชั้น เรียนและการมี ส่วนร่วมในชั้น เรียน ๒. การขับร้อง เพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๑-๓) เครื่องมือวัด ๑. เกณฑ์การ ประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์
	ขั้นสอน (๕ นาที) ๑. ครูบอกนักเรียนว่าเราจะฝึกปฏิบัติการขับ ร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๑ ๒ และ ๓ กัน ในวันนี้ จากนั้นเปิดวีดิทัศน์ต้นแบบการขับร้องเพลง ชาวไทยแบบมีคำร้อง ๑ รอบ	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๕ นาที) ๑. ครูแจ้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติขับร้อง เพลง ชาวไทย พร้อมคุณครูที่ละวรรค (๑ บรรทัดมี ๒	๑. นักเรียนฝึกปฏิบัติขับร้อง เพลงชาวไทย ตามครูที่ละวรรค (๑ บรรทัดมี ๒ วรรค)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
นักเรียนสามารถบอกที่มาของเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะ นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๑ – ๓ ได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็นความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีวินัย	วรรค) พร้อมกับศึกษาใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ประกอบการขับร้อง ๒. ครูแจ้งให้นักเรียนฝึกร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๑-๒) ด้วยตนเองโดยไม่ต้องดูใบความรู้ประกอบ จนสามารถขับร้องได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและแม่นยำ ๓. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ต้นแบบฯ และแจ้งให้นักเรียนร้องตามโดยพยายามร้องให้ตรงจังหวะ ร้องถูกทำนอง และออกเสียงคำให้ชัดเจน ๔. ครูเปิด Backing Track (ไม่มีเสียงร้อง) เพลงชาวไทย และให้นักเรียนร้องพร้อมกันโดยมีเนื้อร้องขึ้นบนหน้าจอให้นักเรียนร้องให้ตรงกับจังหวะเพลง	พร้อมกับดูใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ประกอบการขับร้อง ๒. นักเรียนฝึกร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๑-๒) ด้วยตนเองโดยไม่ต้องดูใบความรู้ประกอบ จนสามารถขับร้องได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและแม่นยำ ๓. นักเรียนร้องตามโดยพยายามร้องให้ตรงจังหวะ ร้องถูกทำนอง และออกเสียงคำให้ชัดเจนตามวิดีโอทัศน์ต้นแบบ ๔. นักเรียนร้องพร้อมกัน โดยมีเนื้อร้องขึ้นบนหน้าจอและร้องให้ตรงกับจังหวะเพลงตาม Backing Track (ไม่มีเสียงร้อง) ๕. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๖ กลุ่ม และฝึกขับร้องกับสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้เวลา ๑๐ นาที			๒.แบบประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๑-๓) เกณฑ์การประเมิน ๑.ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “พอใช้” ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	๕. จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๖ กลุ่ม จำนวนเท่า ๆ กัน และฝึกขับร้องกับสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้เวลาจำนวน ๑๐ นาที ๖. ครูขออาสาสมัครนักเรียนร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๑ ๒ และ ๓ พร้อม Backing Track (ไม่มีเสียงร้อง) ๓ กลุ่ม ในระหว่างนั้น กลุ่มที่ไม่ได้อาสาสมัครปรบมือให้จังหวะตลอดการขับร้องให้ตรงจังหวะกับ Backing Track ๗. เมื่อจบ ๑ กลุ่มแล้วให้เพื่อน ๆ ที่ไม่ได้ออกมานำเสนอวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ ๘. ครูเพิ่มเติมวิธีการขับร้อง อักษระ จังหวะ และทำนองของเพลงชาวไทยของแต่ละกลุ่ม	๖. นักเรียนกลุ่มที่อาสาสมัครขับร้อง ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้อาสาสมัครปรบมือให้จังหวะตลอดการขับร้องให้ตรงจังหวะกับ Backing Track ๗. เพื่อน ๆ ที่ไม่ได้อาสาสมัครวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ ๘. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายเพิ่มเติม			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนที่มาและความสำคัญของเพลง	๑. นักเรียนร่วมกันทบทวนที่มาและความสำคัญของเพลง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนทบทวนการร้องเพลง ชาวไทย บรรทัดที่ ๑ ๒ และ ๓ ให้มีความ แม่นยำ คล่องแคล่ว เพื่อเตรียมเรียนการขับร้อง ในคาบถัดไป	๒. นักเรียนตั้งใจฟังและนำกลับไปฝึก ทบทวน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑.) ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
- ๒.) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
- ๓.) เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ เช่น โทน ฉิ่ง กรับ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑.) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) นักเรียนสามารถบอกที่มาของเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง	สอนเรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย โดยการชมวิดีโอและคำอธิบาย ให้ผู้เรียนมีทักษะการฝึกปฏิบัติ	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๑-๓) ได้อย่างถูกต้อง	ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๑-๓)	แบบประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๑-๓)	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็นความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย	นักเรียนฝึกปฏิบัติทักษะ แสดงความคิดเห็น การตอบคำถามเกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของเพลงชาวไทย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๑ – ๓ ได้ - ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้วยกิริยาวาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับ	ครูมีการใช้กระบวนการกลุ่มในการให้นักเรียนฝึกปฏิบัติและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาสุภาพ	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

ความแตกต่างและรับฟังความเห็น ของคนอื่น (๔.๓.๑)	เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับฟัง ความเห็นของคนอื่นได้		
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	๑. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ๒. สังเกตการมาเรียนตรงเวลา ๓. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบสังเกต ๓.) แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ “ผ่าน

แบบประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๑-๓)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		ความถูกต้องด้าน ทำนอง				ความถูกต้องด้าน จังหวะ				บุคลิกภาพในการ บรรเลง				
		๔	๓	๒	๑		๓	๒	๑		๓	๒	๑	๑๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์ในการประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๑-๓)

คะแนน เกณฑ์	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
ทำนอง (๔ คะแนน)	ร้องตรงระดับเสียงมากกว่า ๗๐% และเอื้อนเสียงถูกต้อง	ร้องตรงระดับเสียง ๗๐% - ๔๐% และ เอื้อนเสียงถูกต้อง	ร้องตรงระดับเสียง ๗๐% - ๔๐% แต่เอื้อนเสียง ไม่ถูกต้อง	ร้องตรงระดับเสียงน้อย กว่า ๔๐% และ เอื้อนเสียงไม่ถูกต้อง
จังหวะ (๓ คะแนน)		ร้องผิดจังหวะไม่เกิน ๒ ที่	ร้องผิดจังหวะมากกว่า ๒ ที่ แต่ไม่เกิน ๔ ที่	ร้องไม่ตรง จังหวะ
คำควบกล้ำ (๓ คะแนน)		ผิดไม่เกิน ๒ คำ	ผิดมากกว่า ๒ คำ แต่ไม่เกิน ๔ คำ	ผิดมากกว่า ๔ คำ

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ที่มาและความสำคัญของเพลง (โดยสังเขป)

เพลงชาวไทย เป็นหนึ่งในเพลงร่ำวงมาตรฐานของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน โดยมีวิวัฒนาการมาจาก “รำโทน” ซึ่งเป็นการรำและร้องของชาวบ้าน จะมีผู้รำทั้งชายและหญิง รำกันเป็นคู่ ๆ รอบครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้หรือไมก็รำกันเป็นวงกลม โดยมี **โทน** เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ต่อมามีการปรับปรุงแบบแผนการเล่นรำโทนให้มีมาตรฐานและมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “ร่ำวงมาตรฐาน” มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์บรรเลงเพลงประกอบ และบางเพลงก็ใช้วงดนตรีสากลบรรเลงเพลงประกอบ

๒. คำร้อง จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร (ประพันธ์ในนาม กรมศิลปากร)

ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย	ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
การที่เราได้เล่นสนุก	เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
เพราะชาติเราได้เสรี	มีเอกราชสมบูรณ์
เราจึงควรช่วยชูชาติ	ให้แก่งกาจเจิดจรัส
เพื่อความสุขเพิ่มพูน	ของชาวไทยเรา เอ๋ย

๓. ความหมาย

หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นร่ำวงกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้น เราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่งๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ที่มาและความสำคัญของเพลง (โดยสังเขป)

เพลงชาวไทย เป็นหนึ่งในเพลงร่ำวงมาตรฐานของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน โดยมีวิวัฒนาการมาจาก “รำโทน” ซึ่งเป็นการรำและร้องของชาวบ้าน จะมีผู้รำทั้งชายและหญิง รำกันเป็นคู่ ๆ รอบครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้หรือไมก็รำกันเป็นวงกลม โดยมี **โทน** เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ต่อมามีการปรับปรุงแบบแผนการเล่นรำโทนให้มีมาตรฐานและมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “ร่ำวงมาตรฐาน” มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์บรรเลงเพลงประกอบ และบางเพลงก็ใช้วงดนตรีสากลบรรเลงเพลงประกอบ

๒. คำร้อง จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร (ประพันธ์ในนาม กรมศิลปากร)

ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย	ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
การที่เราได้เล่นสนุก	เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
เพราะชาติเราได้เสรี	มีเอกราชสมบูรณ์
เราจึงควรช่วยชูชาติ	ให้แก่งกาจเจิดจรัส
เพื่อความสุขเพิ่มพูน	ของชาวไทยเรา เอ๋ย

๓. ความหมาย

หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นร่ำวงกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้น เราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่งๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม. ๑/๓ ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เพลงชาวไทย เป็นหนึ่งในเพลงร่ำวงมาตรฐานของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน โดยมีวิวัฒนาการมาจาก “รำโทน” ซึ่งเป็นการรำและร้องของชาวบ้าน จะมีผู้รำทั้งชายและหญิง รำกันเป็นคู่ ๆ รอบครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้หรือไม่มีก็รำกันเป็นวงกลม โดยมี “โทน” เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ต่อมามีการปรับปรุงแบบแผน การเล่นรำ โทนให้มีมาตรฐานและมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “ร่ำวงมาตรฐาน” มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์บรรเลงเพลงประกอบ และบางเพลงก็ใช้วงดนตรีสากลบรรเลงเพลงประกอบ

๓. สาระการเรียนรู้

การปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๔ - ๕

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสามารถบอกที่มาของเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๔ - ๕ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็นความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๕.๑ นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๔ - ๕ ได้

๕.๒ ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยา
วาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับฟังความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักความเป็นไทย

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ๒

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นักเรียนสามารถปฏิบัติ ทักษะการขับร้องเพลงชาว ไทย บรรทัดที่ ๔ - ๕ ได้ - ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่าง สร้างสรรค์ มีการวางแผนการ ทำงาน แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นด้วยกิริยาวาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑) ด้านความรู้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียน ให้ตัวแทนนักเรียน บอกทำความเคารพ และแจ้งครูปลายทางให้ ช่วยเช็คชื่อนักเรียนที่เข้าเรียน ๒. ครูให้นักเรียนทบทวนขับร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๑ - ๓ พร้อมกันทั้งห้อง ๒ รอบ โดย เปิดใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ประกอบ	๑. ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ และนักเรียนทุกคนกล่าว “สวัสดีคุณครู” ๒. นักเรียนทบทวนขับร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๑ - ๓ พร้อมกันทั้งห้อง ๒ รอบ โดยเปิดใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้า เอ๋ย ประกอบ	๑.) ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้า เอ๋ย ๒.) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่อง ชาว ไทยเจ้าเอ๋ย ๒ ๓.) เครื่องดนตรี ประกอบจังหวะ เช่น โทน ฉิ่ง กรับ	-	วิธีวัด ๑. การเข้าชั้น เรียนและการมี ส่วนร่วมในชั้น เรียน ๒. การขับร้อง เพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๔-๕) เครื่องมือวัด ๑. เกณฑ์การ ประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์
	ขั้นสอน (๕ นาที) ๑. ครูมอบหมายให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๖ กลุ่ม เพื่อเตรียมฝึกซ้อมและขับร้องเป็นราย กลุ่ม โดยให้นักเรียนนั่งแยกเป็นกลุ่ม	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๖ กลุ่ม เพื่อเตรียม ฝึกซ้อมและขับร้องเป็นรายกลุ่ม โดยนั่งแยก เป็นกลุ่ม			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๕ นาที) ๑. ครูแจ้งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติขับร้อง เพลง ชาวไทย พร้อมคุณครูที่ละวรรค (๑ บรรทัดมี ๒	๑. นักเรียนร้องเพลงชาวไทยตามครูทีละ วรรค (๑ บรรทัดมี ๒ วรรค) พร้อมกับดูใบ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ๒

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
นักเรียนสามารถบอกที่มาของเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะ นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๔ - ๕ ได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็นความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีวินัย	วรรค) พร้อมกับศึกษาใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ประกอบการขับร้อง ๒. ครูแจ้งให้นักเรียนฝึกร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๔ - ๕) ด้วยตนเองโดยไม่ต้องดูใบความรู้ประกอบ จนสามารถขับร้องได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและแม่นยำ ๓. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ต้นแบบฯ และแจ้งให้นักเรียนร้องตามโดยพยายามร้องให้ตรงจังหวะ ร้องถูกทำนอง และออกเสียงคำให้ชัดเจน ๔. ครูเปิด Backing Track (ไม่มีเสียงร้อง) เพลงชาวไทย และให้นักเรียนร้องพร้อมกันโดยมีเนื้อร้องขึ้นบนหน้าจอให้นักเรียนร้องให้ตรงกับจังหวะเพลง ๕. จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกขับร้องกับสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้เวลาจำนวน ๑๐ นาที	ความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ประกอบการขับร้อง ๒. นักเรียนฝึกร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๔ - ๕) ด้วยตนเองโดยไม่ต้องดูใบความรู้ประกอบ จนสามารถขับร้องได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและแม่นยำ ๓. นักเรียนร้องตามโดยพยายามร้องให้ตรงจังหวะ ร้องถูกทำนอง และออกเสียงคำให้ชัดเจนตามวิดีโอทัศน์ต้นแบบ ๔. นักเรียนขับร้องพร้อมกัน โดยมีเนื้อร้องขึ้นบนหน้าจอและร้องให้ตรงกับจังหวะเพลงตาม Backing Track (ไม่มีเสียงร้อง) ๕. นักเรียนฝึกขับร้องกับสมาชิกในกลุ่ม โดยใช้เวลา ๑๐ นาที			๒.แบบประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๔-๕) เกณฑ์การประเมิน ๑.ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “พอใช้” ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ้ย ๒

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖. ครูขออาสาสมัครนักเรียนร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๔ และ ๕ พร้อม Backing Track (ไม่มีเสียงร้อง) จำนวน ๓ กลุ่ม ในระหว่างนั้น กลุ่มที่ไม่ได้อาสาสมัครปรบมือให้จังหวะตลอดการ ขับร้องให้ตรงจังหวะกับ Backing Track ๗. เมื่อจบ ๑ กลุ่มแล้วให้เพื่อน ๆ ที่ไม่ได้อาสาสมัครวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ ๘. ครูเพิ่มเติมวิธีการขับร้อง อักษร จังหวะ และทำนองของเพลงชาวไทยของแต่ละกลุ่ม	๖. นักเรียนกลุ่มที่อาสาสมัครขับร้อง ส่วนกลุ่มไม่ได้อาสาสมัครปรบมือให้จังหวะตลอดการขับร้องให้ตรงจังหวะกับ Backing Track ๗. เพื่อน ๆ ที่ไม่ได้อาสาสมัครวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ ๘. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายเพิ่มเติม			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนที่มาและความสำคัญของเพลง ๒. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนทบทวนการร้องเพลงชาวไทยทั้งเพลงให้มีความแม่นยำ คล่องแคล่ว	๑. นักเรียนร่วมกันทบทวนที่มาและความสำคัญของเพลง ๒. นักเรียนตั้งใจฟังและนำกลับไปฝึกทบทวน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ๒

หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เพื่อเตรียมเรียนการขับร้องและนำเสนอในคาบถัดไป				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑.) ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
- ๒.) สื่อ PowerPoint เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ๒
- ๓.) เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ เช่น โทน ฉิ่ง กรับ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑.) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) นักเรียนสามารถบอกที่มาของเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง	สอนเรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย โดย การชมวิดิทัศน์และการอธิบาย ให้ผู้เรียนมีทักษะการฝึกปฏิบัติ	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับ ร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๔-๕) ได้ อย่างถูกต้อง	ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทักษะการ ขับร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๔-๕)	แบบประเมิน ทักษะการขับ ร้องเพลงชาว ไทย (บรรทัดที่ ๔-๕)	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็น ความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย	นักเรียนฝึกปฏิบัติทักษะ แสดง ความคิดเห็น การตอบคำถาม เกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของ เพลงชาวไทย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ “ผ่าน
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับ ร้องเพลงชาวไทย บรรทัดที่ ๔ – ๕ ได้ - ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มี การวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับฟัง ความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑)	ครูมีการใช้กระบวนการกลุ่มใน การให้นักเรียนฝึกปฏิบัติและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อ นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผน การทำงาน แลกเปลี่ยนความ	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบ ประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

	คิดเห็นด้วยกิริยาวาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับ ฟังความเห็นของคนอื่นได้		
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีวินัย ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	๑. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน ๒. สังเกตการมาเรียนตรงเวลา ๓. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบสังเกต ๓.) แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ “ผ่าน

แบบประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๔-๕)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่.	ชื่อ-นามสกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		ความถูกต้องด้าน ทำนอง				ความถูกต้องด้าน จังหวะ				บุคลิกภาพในการ บรรเลง				
		๔	๓	๒	๑		๓	๒	๑		๓	๒	๑	๑๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์ในการประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย (บรรทัดที่ ๔-๕)

คะแนน เกณฑ์	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
ทำนอง (๔ คะแนน)	ร้องตรงระดับเสียงมากกว่า ๗๐% และเอื้อนเสียงถูกต้อง	ร้องตรงระดับเสียง ๗๐% - ๔๐% และ เอื้อนเสียงถูกต้อง	ร้องตรงระดับเสียง ๗๐% - ๔๐% แต่เอื้อนเสียง ไม่ถูกต้อง	ร้องตรงระดับเสียงน้อย กว่า ๔๐% และ เอื้อนเสียงไม่ถูกต้อง
จังหวะ (๓ คะแนน)		ร้องผิดจังหวะไม่เกิน ๒ ที่	ร้องผิดจังหวะมากกว่า ๒ ที่ แต่ไม่เกิน ๔ ที่	ร้องไม่ตรง จังหวะ
คำควบกล้ำ (๓ คะแนน)		ผิดไม่เกิน ๒ คำ	ผิดมากกว่า ๒ คำ แต่ไม่เกิน ๔ คำ	ผิดมากกว่า ๔ คำ

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ที่มาและความสำคัญของเพลง (โดยสังเขป)

เพลงชาวไทย เป็นหนึ่งในเพลงร่ำวงมาตรฐานของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน โดยมีวิวัฒนาการมาจาก “รำโทน” ซึ่งเป็นการรำและร้องของชาวบ้าน จะมีผู้รำทั้งชายและหญิง รำกันเป็นคู่ ๆ รอบครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้หรือไมก็รำกันเป็นวงกลม โดยมี **โทน** เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ต่อมามีการปรับปรุงแบบแผนการเล่นรำโทนให้มีมาตรฐานและมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “ร่ำวงมาตรฐาน” มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์บรรเลงเพลงประกอบ และบางเพลงก็ใช้วงดนตรีสากลบรรเลงเพลงประกอบ

๒. คำร้อง จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร (ประพันธ์ในนาม กรมศิลปากร)

ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย	ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
การที่เราได้เล่นสนุก	เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
เพราะชาติเราได้เสรี	มีเอกราชสมบูรณ์
เราจึงควรช่วยชูชาติ	ให้แก่งกาจเจิดจรัส
เพื่อความสุขเพิ่มพูน	ของชาวไทยเรา เอ๋ย

๓. ความหมาย

หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นร่ำวงกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้น เราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่งๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ที่มาและความสำคัญของเพลง (โดยสังเขป)

เพลงชาวไทย เป็นหนึ่งในเพลงร่ำวงมาตรฐานของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน โดยมีวิวัฒนาการมาจาก “รำโทน” ซึ่งเป็นการรำและร้องของชาวบ้าน จะมีผู้รำทั้งชายและหญิง รำกันเป็นคู่ ๆ รอบครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้หรือไมก็รำกันเป็นวงกลม โดยมี **โทน** เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ต่อมา มีการปรับปรุงแบบแผนการเล่นรำโทนให้มีมาตรฐานและมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “ร่ำวงมาตรฐาน” มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์บรรเลงเพลงประกอบ และบางเพลงก็ใช้วงดนตรีสากลบรรเลงเพลงประกอบ

๒. คำร้อง จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร (ประพันธ์ในนาม กรมศิลปากร)

ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย	ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
การที่เราได้เล่นสนุก	เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
เพราะชาติเราได้เสรี	มีเอกราชสมบูรณ์
เราจึงควรช่วยชูชาติ	ให้แก่งกาจเจิดจรัส
เพื่อความสุขเพิ่มพูน	ของชาวไทยเรา เอ๋ย

๓. ความหมาย

หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นร่ำวงกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้น เราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่งๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประมวลทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม. ๑/๓ ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เพลงชาวไทย เป็นหนึ่งในเพลงร่ำวงมาตรฐานของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน โดยมีวิวัฒนาการมาจาก “รำโทน” ซึ่งเป็นการรำและร้องของชาวบ้าน จะมีผู้รำทั้งชายและหญิง รำกันเป็นคู่ ๆ รอบครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้หรือไม้ก็รำกันเป็นวงกลม โดยมี “โทน” เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ต่อมามีการปรับปรุงแบบแผน การเล่นรำโทนให้มีมาตรฐานและมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “ร่ำวงมาตรฐาน” มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์บรรเลงเพลงประกอบ และบางเพลงก็ใช้วงดนตรีสากลบรรเลงเพลงประกอบ

๓. สาระการเรียนรู้

นำเสนอการปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสามารถบอกวิธีการขับร้องของเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทยได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็นความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

๕.๑ นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทยได้

๕.๒ ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยา
วาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับฟังความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ รักความเป็นไทย

๖.๒ มีวินัย

๖.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประมวลทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นักเรียนสามารถปฏิบัติ ทักษะการขับร้องเพลงชาว ไทยได้ - ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่าง สร้างสรรค์ มีการวางแผนการ ทำงาน แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นด้วยกิริยาจาสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑) ด้านความรู้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูกล่าวทักทายนักเรียน ให้ตัวแทนนักเรียน บอกทำความเคารพและเช็คชื่อนักเรียนที่ เข้าเรียน ๒. ครูให้นักเรียนทบทวนการขับร้อง เพลงชาวไทย พร้อมกันทั้งห้อง ๒ รอบ โดยเปิดใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ประกอบ ๓. ครูถามนักเรียนด้วยคำถามเชิงท้าทาย ดังนี้ “จากการฝึกการขับร้องเพลงชาวไทยในช่วง ที่ผ่านมา นักเรียนพบปัญหาหรือข้อสังเกต อะไรบ้าง”	๑. ตัวแทนนักเรียนบอกทำความเคารพ และนักเรียนทุกคนกล่าว “สวัสดีคุณครู” ๒. นักเรียนทบทวนการขับร้อง เพลงชาวไทย พร้อมกันทั้งห้อง ๒ รอบ โดยเปิดใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย ประกอบ ๓. นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้ “จากชั่วโมงที่ผ่านมาพบว่ายังขับร้องไม่เข้า จังหวะ และยังมีการออกเสียงไม่เข้ากับ ทำนอง”	๑.) ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้า เอ๋ย ๒.) สื่อ PowerPoint เรื่อง ประมวล ทักษะการขับร้อง เพลงชาวไทย ๓.) เครื่องดนตรี ประกอบจังหวะ เช่น โทน ฉิ่ง กรับ	-	วิธีวัด ๑. การเข้าชั้น เรียนและการมี ส่วนร่วมในชั้น เรียน ๒. การขับร้อง เพลงชาวไทย เครื่องมือวัด ๑. เกณฑ์การ ประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนเข้ากลุ่มของตนเอง จำนวน ๖ กลุ่ม				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประมวลทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
นักเรียนสามารถบอกวิธีการขับร้องของเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะ นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็นความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. รักความเป็นไทย ๒. มีวินัย	๒. ครูอธิบายและสาธิตเพิ่มเติมในส่วนของจังหวะและการออกเสียงให้เข้ากับทำนองเพลง โดยหยิบยกจากส่วนที่นักเรียนยังมีข้อสงสัยในการปฏิบัติของการขับร้องเพลงชาวไทย	๑. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายและฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนของจังหวะและการออกเสียงให้เข้ากับทำนองเพลง ๒. นักเรียนตั้งใจฟังครูอธิบายและพยายามฝึกทักษะเพิ่มเติมในส่วนของจังหวะและการออกเสียงให้เข้ากับทำนองเพลง			๒.แบบประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย เกณฑ์การประเมิน ๑.ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ดี” ขึ้นไป
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูเปิดวีดิทัศน์ต้นแบบ ๓ ๒ รอบ และแจ้งให้นักเรียนทั้งห้องร้องตามโดยพยายามร้องให้ตรงจังหวะ ร้องถูกทำนอง ออกเสียงคำให้ชัดเจน โดยไม่ดูใบความรู้ที่ ๖ เรื่องชาวไทยเจ้าเอ๋ย ประกอบ จนสามารถขับร้องได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและแม่นยำ (๑๐ นาที) ๒. ครูชี้แจงว่าวันนี้จะเป็นการแสดงของนักเรียนเพื่อประเมินทักษะการขับร้องเพลง	๑. นักเรียนตั้งใจร้องตามวีดิทัศน์ โดยพยายามร้องให้ตรงจังหวะ ร้องถูกทำนอง ออกเสียงคำให้ชัดเจน โดยไม่ดูใบความรู้ที่ ๖ เรื่องชาวไทยเจ้าเอ๋ย ประกอบ จนสามารถขับร้องได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและแม่นยำ (๑๐ นาที) ๒. นักเรียนตั้งใจฟังครูชี้แจงว่าวันนี้จะเป็นการแสดงของนักเรียนเพื่อประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย และนักเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประมวลทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย
หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ชาวไทย และนักเรียนจะต้องได้รับการประเมินระดับคุณภาพ “ดี” ๓. ครูแจ้งลำดับการนำเสนอและการวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ ดังนี้ - ลำดับการนำเสนอ กลุ่มที่ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ - ลำดับการวิจารณ์ กลุ่มที่ ๖ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ โดยเมื่อนำเสนอการขับร้องจบจะต่อด้วยการวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์พร้อมกับการเตรียมการนำเสนอของกลุ่มถัดไป ๔. ในระหว่างนั้นครูประเมินการปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย	จะต้องได้รับการประเมินระดับคุณภาพ “ดี” ๓. นักเรียนตั้งใจฟังครูแจ้งลำดับการนำเสนอและการวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ ดังนี้ - ลำดับการนำเสนอ กลุ่มที่ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ - ลำดับการวิจารณ์ กลุ่มที่ ๖ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ โดยเมื่อนำเสนอการขับร้องจบจะต่อด้วยการวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์พร้อมกับการเตรียมการนำเสนอของกลุ่มถัดไป ๔. นักเรียนรับการประเมินการปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมสรุปประเมินผลการแสดงและการนำความรู้จากการเรียนการ	๑. นักเรียนและครูร่วมสรุปประเมินผลการแสดงและการนำความรู้จากการเรียนการ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประมวลทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย
 หน่วยที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขับร้องเพลงไทยไปประยุกต์ใช้โดยตั้งคำถามเชิงท้าทาย ดังนี้ คำถามเชิงท้าทาย นักเรียนคิดว่าจะสามารถนำทักษะการขับร้องเพลงไทยไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง ๒. ครูกล่าวสรุปจบการเรียนรู้สาระดนตรีของเทอมนี้โดยจะมีการนำความรู้และทักษะของการขับร้องเพลงชาวไทยไปประยุกต์กับสาระนาฏศิลป์ในชั่วโมงถัดไป	ขับร้องเพลงไทยไปประยุกต์ใช้โดยตั้งคำถามเชิงท้าทาย ดังนี้ คำตอบนักเรียน - สามารถนำไปต่อยอดการฝึกขับร้องเพลงในแนวอื่น ๆ ได้ - สามารถนำไปเผยแพร่การขับร้องเพลงไทยให้คนรู้จักโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่องทางออนไลน์ เป็นต้น - สามารถนำไปประยุกต์กับสาระนาฏศิลป์ได้ ๒. นักเรียนตั้งใจฟังครูกล่าวสรุปจบการเรียนรู้สาระดนตรีของเทอมนี้โดยจะมีการนำความรู้และทักษะของการขับร้องเพลงชาวไทยไปประยุกต์กับสาระนาฏศิลป์ในชั่วโมงถัดไปและนำกลับไปทบทวน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑.) ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
- ๒.) สื่อ PowerPoint เรื่อง ประมวลทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย
- ๓.) เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ เช่น โทน ฉิ่ง กรับ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑.) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) นักเรียนสามารถบอกวิธีการขับร้องของเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง	สอนเรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย โดยการชมวิดีโอทัศน์และการอธิบาย ให้ผู้เรียนมีทักษะการฝึกปฏิบัติ	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทยได้อย่างถูกต้อง	ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย	แบบประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) นักเรียนร่วมกิจกรรมและเห็นความสำคัญของการขับร้องเพลงไทย	นักเรียนแสดงความคิดเห็น การตอบคำถามเกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของเพลงชาวไทย	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงชาวไทยได้ - ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้วยกิริยาจากสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับฟังความเห็นของคนอื่น (๔.๓.๑)	ครูมีการใช้กระบวนการกลุ่มในการให้นักเรียนฝึกปฏิบัติและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อนักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาจากสุภาพ เข้าใจยอมรับความแตกต่างและรับฟังความเห็นของคนอื่นได้	๑.) แบบสังเกต ๒.) แบบประเมินผลงาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
๑. รักความเป็นไทย	๑. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๑.) แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การ
๒. มีวินัย	๒. สังเกตการมาเรียนตรงเวลา	๒.) แบบสังเกต	ประเมินระดับ
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	๓. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน	๓.) แบบสังเกต	คุณภาพ “ผ่าน

แบบประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		ความถูกต้องด้าน ทำนอง				ความถูกต้องด้าน จังหวะ				บุคลิกภาพในการ บรรเลง				
		๔	๓	๒	๑		๓	๒	๑		๓	๒	๑	๑๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์ในการประเมินทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย

คะแนน เกณฑ์	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
ทำนอง (๔ คะแนน)	ร้องตรงระดับเสียงมากกว่า ๗๐% และเอื้อนเสียงถูกต้อง	ร้องตรงระดับเสียง ๗๐% - ๔๐% และ เอื้อนเสียงถูกต้อง	ร้องตรงระดับเสียง ๗๐% - ๔๐% แต่เอื้อนเสียง ไม่ถูกต้อง	ร้องตรงระดับเสียงน้อย กว่า ๔๐% และ เอื้อนเสียงไม่ถูกต้อง
จังหวะ (๓ คะแนน)		ร้องผิดจังหวะไม่เกิน ๒ ที่	ร้องผิดจังหวะมากกว่า ๒ ที่ แต่ไม่เกิน ๔ ที่	ร้องไม่ตรง จังหวะ
คำควบกล้ำ (๓ คะแนน)		ผิดไม่เกิน ๒ คำ	ผิดมากกว่า ๒ คำ แต่ไม่เกิน ๔ คำ	ผิดมากกว่า ๔ คำ

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประมวลทักษะการขับร้องเพลงชาวไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ที่มาและความสำคัญของเพลง (โดยสังเขป)

เพลงชาวไทย เป็นหนึ่งในเพลงร่ำวงมาตรฐานของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน โดยมีวิวัฒนาการมาจาก “รำโทน” ซึ่งเป็นการรำและร้องของชาวบ้าน จะมีผู้รำทั้งชายและหญิง รำกันเป็นคู่ ๆ รอบครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้หรือไม้ก็รำกันเป็นวงกลม โดยมี โทน เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ต่อมามีการปรับปรุงแบบแผนการเล่นรำโทนให้มีมาตรฐานและมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “ร่ำวงมาตรฐาน” มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์บรรเลงเพลงประกอบ และบางเพลงก็ใช้วงดนตรีสากลบรรเลงเพลงประกอบ

๒. คำร้อง จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศรษฐนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร (ประพันธ์ในนาม กรมศิลปากร)

ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย	ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
การที่เราได้เล่นสนุก	เปลื้องทุกข์สลายอย่างนี้
เพราะชาติเราได้เสรี	มีเอกราชสมบูรณ์
เราจึงควรช่วยชูชาติ	ให้แก่งกาจเจิดจรัส
เพื่อความสุขเพิ่มพูน	ของชาวไทยเรา เอ๋ย

๓. ความหมาย

หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นร่ำวงกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้น เราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่งๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๖ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ร้องบรรเลงเพลงดนตรี
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ชาวไทยเจ้าเอ๋ย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ที่มาและความสำคัญของเพลง (โดยสังเขป)

เพลงชาวไทย เป็นหนึ่งในเพลงร่ำวงมาตรฐานของการแสดงร่ำวงมาตรฐาน โดยมีวิวัฒนาการมาจาก “รำโทน” ซึ่งเป็นการรำและร้องของชาวบ้าน จะมีผู้รำทั้งชายและหญิง รำกันเป็นคู่ ๆ รอบครกตำข้าวที่วางคว่ำไว้หรือไม่ก็รำกันเป็นวงกลม โดยมี โทน เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ต่อมามีการปรับปรุงแบบแผนการเล่นรำโทนให้มีมาตรฐานและมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “ร่ำวงมาตรฐาน” มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์บรรเลงเพลงประกอบ และบางเพลงก็ใช้วงดนตรีสากลบรรเลงเพลงประกอบ

๒. คำร้อง จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศรษฐนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร (ประพันธ์ในนาม กรมศิลปากร)

ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย	ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
การที่เราได้เล่นสนุก	เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
เพราะชาติเราได้เสรี	มีเอกราชสมบูรณ์
เราจึงควรช่วยชูชาติ	ให้แก่งกาจเจิดจรัญ
เพื่อความสุขเพิ่มพูน	ของชาวไทยเรา เอ๋ย

๓. ความหมาย

หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นร่ำวงกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้น เราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่งๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์

ภาคเรียนที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

เวลา ๑๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ม.๑/๑อธิบายอิทธิพลของนักแสดงชื่อดังที่มีผลต่อการโน้มน้าวอารมณ์หรือความคิดของผู้ชม

ม.๑/๒ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง

ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ

ม.๑/๔ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง

ม.๑/๕ ใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ที่กำหนดให้ในการพิจารณาคุณภาพการแสดงที่ชมโดยเน้นเรื่องการใช้เสียง การแสดงท่าและการเคลื่อนไหว

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า ของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

ม.๑/๑ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน

ม.๑/๒บรรยายประเภทของละครไทยในแต่ละยุคสมัย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในการแสดงนาฏศิลป์ไทย ถ้าเป็นการแสดงที่มีเนื้อร้องควรฝึกร้องเพลงและจดจำเนื้อร้อง ทำนองและ จังหวะให้ได้เสียก่อน การแสดงถึงจะแสดงออกมาได้ถูกต้องสวยงาม นักเรียนจะมีความมั่นใจในการแสดง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปเผยแพร่ในท้องถิ่นของตนเองได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) วิเคราะห์ อธิบายรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย รูปแบบการแสดง (ร่างมาตรฐาน) รูปแบบ การแสดงนาฏศิลป์นานาชาติ หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์

๒) อธิบายความหมายนาฏยศัพท์ ภาษาท่าและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ๑) ฝึกปฏิบัติการรำเพลงชาวไทยประกอบการร้องเพลงชาวไทยให้ถูกต้องและสวยงาม
- ๒) แบ่งหน้าที่ปฏิบัติงานและนำเสนอการจัดการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ๑) เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย
- ๒) เกิดความมั่นใจในการแสดงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปเผยแพร่ในท้องถิ่นของตนเองได้

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นักเรียนนำเสนอการขับร้องและการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย ตามรูปแบบของการแสดงนาฏศิลป์ได้อย่างถูกต้องสวยงาม เกิดความมั่นใจในการแสดงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปเผยแพร่ในท้องถิ่นของตนเองได้

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๕.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน
- ๕.๒ ใฝ่เรียนรู้
- ๕.๓ รักความเป็นไทย

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

- นักเรียนนำเสนอการขับร้องและการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ร้องเพลง				
เนื้อร้องถูกต้อง				
ความถูกต้องตามจังหวะ ทำนอง				
น้ำเสียงไพเราะ				
การรำ				
ความถูกต้องของท่ารำ				
ความถูกต้องตามจังหวะทำนอง				
ความสวยงามของลีลาท่ารำ				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔	คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๓	คะแนน หมายถึง ดี
คะแนน ๒	คะแนน หมายถึง พอใช้
คะแนน ๑	คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน

ผ่าน เกณฑ์การประเมินระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลนาฏศิลป์	
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๑	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง
อิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงนาฏศิลป์ไทยมีรูปแบบและลักษณะเฉพาะของการแสดงแต่ละประเภทแตกต่างกัน ดังนั้น
ในการสร้างสร้งงานด้านนาฏศิลป์ไทย จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์
ประเภทนั้นๆด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนสามารถชมการแสดงนาฏศิลป์ได้อย่างมีอรรถสมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง
สามารถวิจารณ์และเปรียบเทียบงานนาฏศิลป์แต่ละประเภทได้

๓. สาระการเรียนรู้

รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย

๓.๑ รำ คือการแสดงที่มุ่งเน้นถึงศิลปะท่วงท่า ดนตรี ไม่มีการแสดงเป็นเรื่องราว

๓.๒ ละคร คือการแสดงที่มีความหมายในตัวใช้ผู้แสดงสองคนขึ้นไป

๓.๓ การแสดงละคร คือ การแสดงที่ดำเนินเป็นเรื่องราว

๓.๔ การแสดงเป็นชุดเป็นตอน คือ การแสดงที่สอดแทรกอยู่ในการแสดงละครที่ตัดตอนนำมาแสดง
เป็นชุดเป็นตอนสั้น ๆ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- วิเคราะห์และอธิบายรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนอธิบายสรุปความรู้ของรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและแนวทางในการสร้างสร้งงาน

นาฏศิลป์ไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย

๑. พุดกายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑)

๒. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นำเสนอรูปแบบการแสดง นาฏศิลป์ เห็นคุณค่าของ การแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ ละประเภทและแนวทางใน การสร้างสร้งงานนาฏศิลป์ ไทย ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - วิเคราะห์และอธิบาย รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูนำตัวอย่างวีดิทัศน์การแสดง รำพลายชุมพล ระบำกฤษดาภินิหาร รำพระรามตามกวาง ละคร พันทางเรื่องพระลอ มาให้นักเรียนชม - ครูถามนักเรียนว่า “นักเรียนเคยดูการแสดงที่ครู นำมาให้ดูไหม นักเรียนคิดว่ามันมีความเหมือนหรือ แตกต่างกันอย่างไร” แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ ว่าการแสดงที่เห็นมีความเหมือนและแตกต่างกัน อย่างไรบ้าง	๑. นักเรียนช่วยกันตอบ แสดงความคิดเห็น ถึงความแตกต่างของการแสดงแต่ละชุด (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้)	๑. ห้องสมุด ๒. วีดิทัศน์ชุดการ แสดงนาฏศิลป์ไทย ต่างๆ ๓. ใบความรู้ที่ ๗ รูปแบบการแสดง นาฏศิลป์ไทย ๔. บัตรภาพการ แสดงนาฏศิลป์ไทย	- ใบงานที่ ๖ รูปแบบ การแสดง นาฏศิลป์ ไทย	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูอธิบายองค์ประกอบนาฏศิลป์ และถามนักเรียน “นักเรียนทราบหรือไม่ว่าองค์ประกอบนาฏศิลป์มี อะไรบ้าง” จากนั้นครูอธิบายต่อองค์ประกอบนาฏศิลป์	๑. นักเรียนตั้งใจฟังการบรรยายจาก ครูผู้สอน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P) - เขียนอธิบายสรุปความรู้ ของรูปแบบการแสดง นาฏศิลป์ได้ ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจต คติ ค่านิยม (A) (ของแต่ ละวิชา) - เห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภท และแนวทางในการ สร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้	ที่ทำให้การแสดงมีความสมบูรณ์ สวยงาม ประกอบด้วย จังหวะ ทำนอง การเคลื่อนไหว อารมณ์ และความรู้สึก ภาษาท่า นาฏยศัพท์ รูปแบบของการ แสดง การแต่งกาย ๒. ครูนำภาพการรำเดี่ยว, รำคู่, รำหมู่, และการแสดง เป็นชุดเป็นตอนให้นักเรียนดู ครูถามนักเรียนเช่น - จากการแสดงที่นักเรียนดู นักเรียนทราบหรือไม่ว่า เป็นการแสดงรำอะไร นักเรียนคิดว่าเป็นการแสดง รูปแบบใด - เพราะเหตุใดจึงเรียกว่าการแสดงเป็นชุดเป็นตอน จากนั้นครูอธิบายประกอบ Power Point เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย อธิบายความรู้เกี่ยวกับ ท่วงท่าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะและรูปแบบการแสดงที่ ถูกต้องตามแบบแผนนาฏศิลป์ไทย	๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามความ เข้าใจ ที่ได้เรียนรู้มาหรือประสบการณ์ที่ได้ พบเห็นมา - สอบถามข้อมูลที่สงสัยระหว่างการเรียน การสอน (ตามประสบการณ์ที่เคยได้ดู)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๒. รักความเป็นไทย	รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย ๑) รำ (รำเดี่ยว รำคู่ รำหมู่ รำละคร) ๒) ระบำ (ระบำมาตรฐาน ระบำเบ็ดเตล็ด) ๓) การแสดงละคร (ละครดั้งเดิม ละครปรับปรุง ละคร พัฒนาขึ้นใหม่) ๔) การแสดงเป็นชุดเป็นตอน (การแสดงที่สอดแทรก อยู่ในการแสดงละครที่ตัดตอนเป็นชุด นำมาแสดงเป็น ชุดเป็นตอนสั้น ๆ) เมื่อครูอธิบายจบ ครูถามทักเรียน - นักเรียนชอบการแสดงรูปแบบใด เพราะเหตุใด				
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆกัน คละกันตาม ความสามารถ	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆกัน คละกันตามความสามารถ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และอธิบายตามหัวข้อที่ได้รับ คือ รำเดี่ยว รำคู่ รำหมู่ และการแสดงเป็นชุดเป็นตอน ๓. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังถึงขั้นตอนของการจัดกิจกรรม ให้นักเรียนช่วยกันสืบค้นข้อมูลตามหัวข้อที่ได้รับ แล้วร่วมกับสรุปลงใบงานที่ ๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทยและความรู้สึกต่อการแสดงนาฏศิลป์ต่อรูปแบบการแสดงที่ชอบพร้อมบอกเหตุผลที่ชอบ(อาจนำเสนอไม่ครบทุกกลุ่มขึ้นอยู่กับเวลาในการเรียน)	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และอธิบายตามหัวข้อที่ได้รับ คือ รำเดี่ยว รำคู่ รำหมู่ และการแสดงเป็นชุดเป็นตอน ๓. นักเรียนฟังถึงขั้นตอนของการจัดกิจกรรม ให้นักเรียนช่วยกันสืบค้นข้อมูลตามหัวข้อที่ได้รับ แล้วร่วมกับสรุปลงใบงานที่ ๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ ๔. นักเรียนในกลุ่มช่วยกันสืบค้นข้อมูลพร้อมช่วยกันวิเคราะห์ นำเสนอและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทยแสดงนาฏศิลป์ ชื่นชมและเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภททั้งยังนำไปเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทยชื่นชมและเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภททั้งยังนำไปเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์
- ๒) ใบงานที่ ๖ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์
- ๔) ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๗ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์
- ๕) บัตรภาพ รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์
- ๖) วิดีทัศน์ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๖ เรื่องรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - วิเคราะห์และอธิบายรูปแบบการ แสดงนาฏศิลป์	- ศึกษาจากหนังสือ เรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ และบัตรภาพรูปแบบ การแสดงนาฏศิลป์ ไทย - PowerPoint เรื่อง รูปแบบการแสดง นาฏศิลป์ไทย - ศึกษาจาก อินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบ งาน	- ใบงานที่ ๖ เรื่อง รูปแบบการแสดง นาฏศิลป์ไทย - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนอธิบายสรุปความรู้ของ รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและ แนวทางในการสร้างสรรค์งาน นาฏศิลป์ไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน - นำเสนอรูปแบบการแสดง นาฏศิลป์ เห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและ แนวทางในการสร้างสรรค์งาน นาฏศิลป์ไทย			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรม ตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอรูปแบบการ แสดงนาฏศิลป์ เห็นคุณค่า ของการแสดงนาฏศิลป์ไทย แต่ละประเภทและแนวทาง ในการสร้างสรรค์งาน นาฏศิลป์ไทย				
		๓	๒	๑		

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย

รำ

คือการแสดงที่มุ่งเน้นถึงศิลปะท่วงท่า ดนตรี ไม่มีการแสดงเป็นเรื่องราว รำบางชุดเป็น การชมความงาม บางชุดตัดตอนมาจากวรรณคดีหรือบางที่ก็ไม่จำเป็นต้องมีเนื้อเพลงเช่นการรำหน้าพาทย์

- **รำเดี่ยว** -การแสดงที่มีผู้แสดงเพียงคนเดียวเป็นการแสดงที่มุ่งอวดศิลปะทางนาฏศิลป์ มุ่งเน้นความสวยงาม เป็นการแสดงฝีมือของผู้แสดง
- **รำคู่** การแสดงชุดนี้ไม่จำเป็นต้องพร้อมเพียงกันแต่อาจมีท่าที่เหมือนได้ เพราะการรำคู่นี้เป็นการใช้ลีลาที่แตกต่างกันระหว่างผู้แสดงสองคน
- **รำหมู่** การแสดงเป็นหมู่ การแสดงเป็นหมู่ คือ การแสดงที่มีผู้แสดงตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ใช้เพลงบรรเลงประกอบการแสดงทั้งมีเนื้อร้องและไม่มีเนื้อร้อง เน้นความพร้อมเพรียงความสมดุลในการแสดงหรือที่เรียกว่า “ระบำ” อีกทั้งยังหมายความรวมถึง “ฟ้อนและเซิ้ง” ด้วย
- **รำละคร** คือการรำที่ใช้ในการแสดงละครหรือโขน เป็นการแสดงท่าทางสื่อความหมายไปกับบทร้องหรือบทละคร และเพลงหน้าพาทย์ต่างๆ ในการแสดงละคร

ระบำ

คือการแสดงที่มีความหมายในตัวใช้ผู้แสดงสองคนขึ้นไป ต้องการสื่อการแสดงชุดนั้นผ่านทางบทร้องเพลง หรือ การแต่งกายแบบที่มาจากแรงบันดาลใจ จากเรื่องต่างๆเช่นวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการแสดงที่จบในชุดๆ เดียว

- **ระบำมาตรฐาน** หมายถึง การแสดงที่มีลักษณะการแต่งกายยืนเครื่อง พระ-นาง ตลอดจนท่ารำเพลงร้องและดนตรีได้กำหนดไว้เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะตัว ตามแบบของนาฏศิลป์ไทย
- **ระบำเบ็ดเตล็ด** หมายถึง การแสดงที่ประดิษฐ์คิดค้นหรือปรับปรุงขึ้นใหม่ตามความประสงค์ ตามเหตุการณ์ ตามสมัยนิยม ตามเนื้อเรื่องที่ผู้ประพันธ์ต้องการ หรือเป็นระบำที่ใช้ประกอบการแสดงละคร การแต่งกายจะแต่งตามรูปแบบลักษณะของการแสดงนั้นๆ

การแสดง ละคร

คือ การแสดงที่ดำเนินเป็นเรื่องราว ผู้แสดงที่รับบทบาทตัวละคร เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ โดยใช้การร้อง การแสดงออกของลีลาท่ารำ และ การใช้เพลงประกอบตามแบบแผนของการแสดงละครแต่ละประเภท

- ➔ ละครแบบดั้งเดิม ละครชาตรี ละครนอก ละครใน
- ➔ ละครรูปแบบปรับปรุง ละครดึกดาบรรพ์ ละครพันทาง ละครเสภา
- ➔ ละครที่พัฒนาขึ้นใหม่ ละครพูด ละครร้อง ละครสังคีต ละครอิงประวัติศาสตร์ ละครเพลง ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์

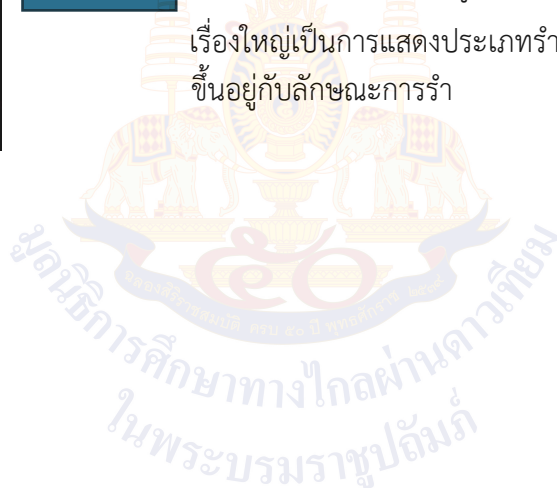

การแสดง เป็นชุด เป็นตอน

คือ การแสดงที่สอดแทรกอยู่ในการแสดงละครที่ตัดตอน

นำมาแสดงเป็นชุดเป็นตอนสั้น ๆ จุดประสงค์เพื่อ

เป็นการร่ำอวดฝีมือของผู้แสดงการแสดงที่ตัดตอนมาจากการเรื่องใหญ่เป็นการแสดงประเภทรำเดี่ยว รำคู่ หรือระบำ ขึ้นอยู่กับลักษณะการรำ

ใบงานที่ ๖ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดเรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย ตามหัวข้อที่ได้รับ

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๗ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์ไทย คือ ศิลปะการฟ้อนรำที่มนุษย์สร้างสรรค์และประดิษฐ์ขึ้น มีความงดงามประณีตและให้ความบันเทิงใจแก่ผู้ชม รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ ไทยแบ่งประเภทตามลักษณะการรำได้ ดังนี้

๑. รำ คือการแสดงที่มุ่งเน้นถึงศิลปะท่วงท่า ดนตรี ไม่มีการแสดงเป็นเรื่องราว รำบางชุดเป็นการชมความงาม บางชุดตัดตอนมาจากวรรณคดีหรือบางที่ก็ไม่จำเป็นต้องมีเนื้อเพลงเช่นการรำหน้าพาทย์เป็นต้น รำจะแบ่งออกเป็น ๔ ประเภทดังนี้

๑.๑ รำเดี่ยว คือ การแสดงที่มีผู้แสดงเพียงคนเดียว เป็นการแสดงที่มุ่งอวดศิลปะทางนาฏศิลป์อย่างแท้จริง มุ่งเน้นความสวยงามของ การเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นการแสดงฝีมือของผู้แสดงที่รำรำถูกต้องตามท่วงทำนอง จังหวะเพลงและงดงามตามแบบแผน ซึ่งผู้รำจะต้องมีฝีมือดีเยี่ยมเพราะเป็นการแสดงที่แสดงแต่เพียงผู้เดียว รำเดี่ยวโดยส่วนมากก็จะเป็นการรำชุดต่างๆ เช่น รำฉุยฉายเบญจกาย รำฉุยฉายวันทอง ฯลฯ เป็นต้น

การแสดง รำพลายชุมพล

การแสดง รำฉุยฉายเบญจกาย

การแสดงรำฉุยฉายวันทอง

๑.๑ รำคู่ การแสดงชุดนี้ไม่จำเป็นจะต้องพร้อมเพียงกันแต่อาจมีท่าที่เหมือนกันก็ได้ เพราะการรำคู่นี้เป็นการใช้ลีลาที่ต่างกันอย่างระหว่างผู้แสดงสองคน เช่น ตัวพระกับตัวนาง หรือบทบาทของตัวแสดงนั้น รำคู่จะแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑.๑ รำคู่สวยงามจากวรรณคดี เช่น หนุมานจับนางสุพรรณมัจฉา เป็นต้น

๑.๑.๒ รำมุ่งอวดการใช้อุปกรณ์ เช่น การรำอาวุธ รำกระบี่กระบอง

รำประเลง

รำฉุยฉายกิ่งไม้เงินทอง

๑.๒ รำหมู่ การแสดงเป็นหมู่ การแสดงเป็นหมู่ คือ การแสดงที่มีผู้แสดงตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ใช้เพลงบรรเลงประกอบการแสดงทั้งมีเนื้อร้องและไม่มีเนื้อร้อง เน้นความพร้อมเพรียงความสมดุลในการแสดงหรือที่เรียกว่า “ระบำ” อีกทั้งยังหมายความรวมไปถึง “ฟ้อนและเซิ้ง” ด้วย เพราะมีรูปแบบการแสดงที่เหมือนกันแต่เป็นการแสดงออกให้เห็นถึงความแตกต่าง ของแต่ละท้องถิ่นนั้นๆ เช่น ฟ้อนสาวไหม ฟ้อนเทียน ฟ้อนที ฟ้อนภูไท เซิ้ง กระหย่ง เซิ้งตังหวาย เซิ้งสวิง เซิ้งแพรวากาฬสินธุ์ ระบำวิชณี ระบำนพรัตน์ ระบำปาเต๊ะ ระบำตารี บุษงารำไป เป็นต้น

รำวิชณี

รำสีนวล

๑.๓ รำละคร คือการรำที่ใช้ในการแสดงละครหรือโขน เป็นการแสดงท่าทางสื่อความหมายไปกับบทหรือบทละคร และเพลงหน้าพาทย์ต่างๆ ในการแสดงละคร

๒. ระบำ คือการแสดงที่มีความหมายในตัวใช้ผู้แสดงสองคนขึ้นไป คือผู้คิดได้มีวิสัยทัศน์และต้องการสื่อการแสดงชุดนั้นผ่านทางบทหรือเพลง หรือการแต่งกายแบบที่มาจากแรงบันดาลใจ จากเรื่องต่างๆ เช่น วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการแสดงที่จบในชุดๆ เดียว เป็นต้น ระบำ จะแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ระบำมาตรฐาน หมายถึง การแสดงที่มีลักษณะการแต่งกายยืนเครื่องพระ-นาง ตลอดจนท่ารำเพลงร้องและดนตรีได้กำหนดไว้เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะตัว ตามแบบของนาฏศิลป์ไทย ซึ่งบรมครูทางนาฏศิลป์ได้กำหนดแบบแผนกระบวนการรำ เป็นที่ยอมรับกันมาช้านานแล้ว ไม่ควรแก้ไขดัดแปลงไปจากเดิม เช่น ระบำสี่บท ต่อมาได้มีผู้ประดิษฐ์ระบำเลียนแบบระบำสี่บทขึ้นอีกหลายชุด ได้แก่ ระบำย่องหงิด ระบำดาวดึงส์ ระบำกฤดาภิหาร ระบำพรหมมาสเตอร์ และระบำเทพบันเทิง เป็นต้น

ระบำย่องหงิด

ระบำกฤดาภิหาร

๒.๒ ระบำเบ็ดเตล็ด หมายถึง การแสดงที่ประดิษฐ์คิดค้นหรือปรับปรุงขึ้นใหม่ตามความประสงค์ ตามเหตุการณ์ ตามสมัยนิยม ตามเนื้อเรื่องที่ผู้ประพันธ์ต้องการ หรือเป็นระบำที่ใช้ประกอบการแสดง

ละคร การแต่งกายจะแต่งตามรูปแบบลักษณะของการแสดงนั้นๆ เช่น ระเบ้านพรัตน์ ระเบ้ากราวอาสา ระเบ้าชุมนุมเผ่าไทย ระเบ้าเรีงอรุณ ระเบ้าวิชนี ระเบ้าไกรลาสสำเร็จ ระเบ้าฉิ่ง ระเบ้าโบราณคดี ร้าสินวล ร้าโคม เป็นต้น

ระเบ้าสุโขทัย

ระเบ้าไก่อ

๓. การแสดงละคร คือ การแสดงที่ดำเนินเป็นเรื่องราว ผู้แสดงที่รับบทบาทตัว ละครเป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ โดยใช้การร้อง การแสดงออกของลีลาท่าร้า และ การใช้เพลงประกอบตามแบบแผนของการแสดงละครแต่ละประเภท ละครไทยมีวิวัฒนาการตามยุคสมัยแบ่งออกได้ ดังนี้

ประเภทละครไทย

๓.๑ ละครแบบดั้งเดิม

ละครชาตรี ละครนอก ละครใน

ละครชาตรี

ละครนอก

ละครใน

๓.๒ ละครร้าแบบปรับปรุง

ละครดึกดาบรรพ์ ละครพันทาง ละครเสภา

ละครดึกดาบรรพ์

ละครพันทาง

ละครเสภา

๓.๓ ละครที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

ละครพูด ละครร้อง ละครสังคีต ละครอิงประวัติศาสตร์ ละครเพลง ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์

ละครร้อง

ละครพูด

ละครสังคีต

๔. การแสดงเป็นชุดเป็นตอน การแสดงเป็นชุดเป็นตอน คือ การแสดงที่สอดแทรกอยู่ในการแสดงละครที่ตัดตอนนำมาแสดงเป็นชุดเป็นตอนสั้น ๆ จุดประสงค์เพื่อเป็นการร่ำอวดฝีมือของผู้แสดง การแสดงที่ตัดตอนมาจากการแสดงเรื่องใหญ่เป็นการแสดงประเภทรำเดี่ยว รำคู่ หรือระบำ ขึ้นอยู่กับลักษณะการรำเช่น การแสดงชุดพระรามตามกวาง อยู่ในการแสดงเรื่องรามเกียรติ์ ตอนลักสีดา การแสดงชุดหนุมานจับนางสุพรรณมัจฉา อยู่ในการแสดงเรื่องรามเกียรติ์ ตอนจองถนน การแสดงชุดรจนาเสียงพวงมาลัย อยู่ในการแสดงเรื่องสังข์ทอง ตอนเลือกคู่ การแสดงชุดระบำเรไรงอรณ อยู่ในการแสดงเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนศึกวิรุฬหำบัง การแสดงชุดระบำกฤดาภินิหาร อยู่ในละครเรื่องเกียรติศักดิ์ไทย เป็นต้น

การแสดงชุด หนุมานจับนางสุพรรณมัจฉา พวงมาลัย

การแสดงชุด หนุมานจับนางเบญกาย

การแสดงชุด รจนาเสียง

การแสดงชุด พระรามตามกวาง

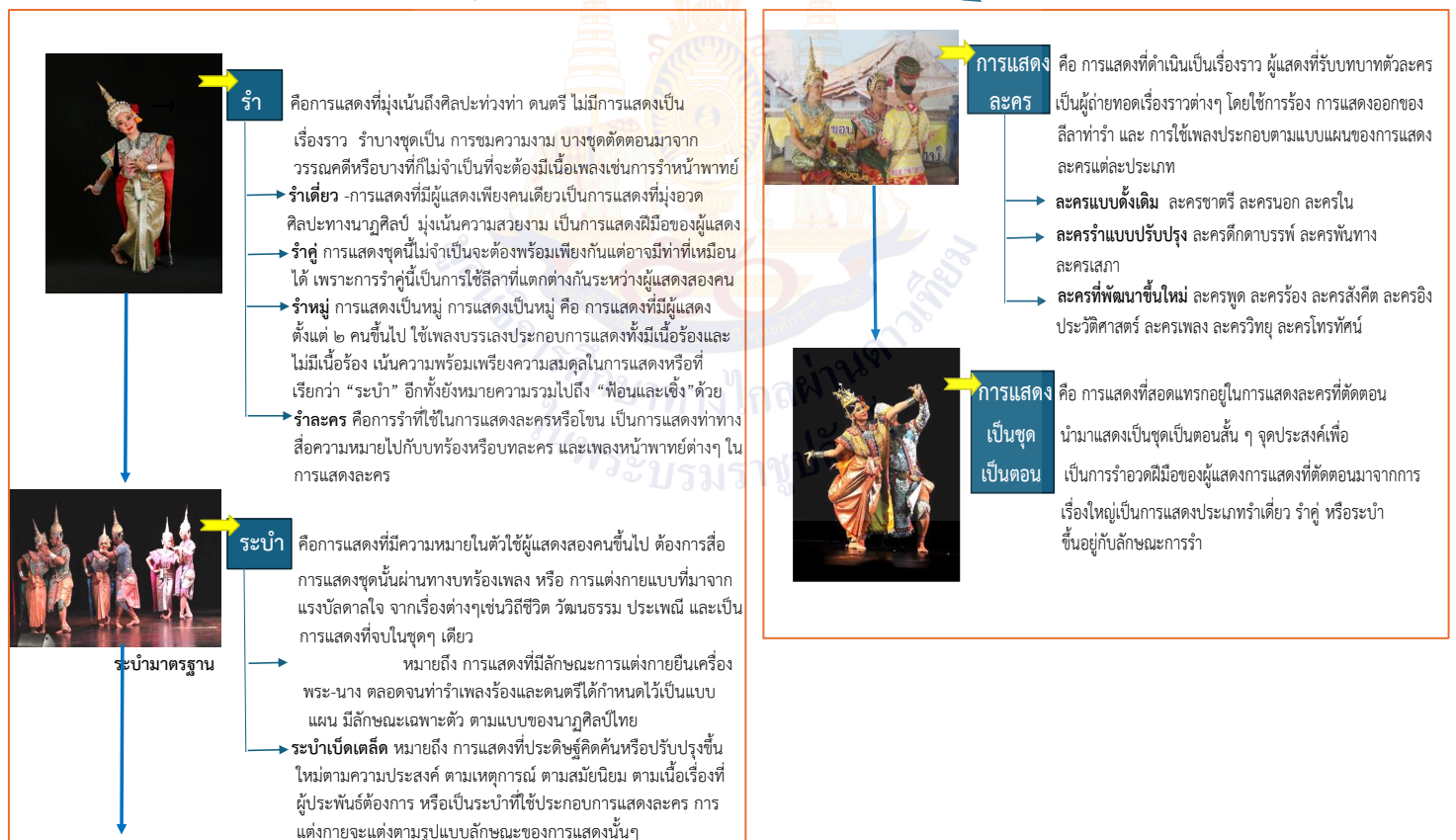

การแสดงชุด เมขลา-รามสูร

เอลยใบงานที่ ๖ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดเรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย ตามหัวข้อที่ได้รับ

รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์

สื่อสำหรับครู เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑	เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (ร่วางมาตรฐาน ๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง
 ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เมื่อสถานการณ์โลกเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่๒ (พ.ศ.๒๔๘๒-๒๔๘๗) ขณะนั้นผู้ดำรงตำแหน่งเป็น นายกรัฐมนตรี คือ จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม ได้ตระหนักถึงการละเล่นรื่นเริงประจำชาติจึงได้สั่งให้ กรมศิลปากร ปรับปรุงการเล่นรำไท่ให้มีระเบียบเรียบร้อย เป็นแบบฉบับอันดีงามของนาฏศิลป์ไทยและเพื่อ เป็นการอนุรักษ์ศิลปะการเล่นพื้นเมือง โดยปรับปรุงการเล่นรำไท่ให้เป็นระเบียบทั้งเพลงร้อง ลีลาท่ารำ และการแต่งกาย การปรับปรุงรำไท่ให้เป็นมาตรฐาน ซึ่งการแต่งเนื้อร้องที่มีพื้นฐานมาจากกระแสดินนิยม และหน้าที่พลเมือง ทำนองเพลงสามารถบรรเลงได้ทั้งวงดนตรีไทยและวงดนตรีสากล และบรรจุท่ารำจาก แม่บท ศิลปะแบบราชสำนัก มากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงอย่างเป็นแบบแผนทั้งหมด ๑๐ เพลง

๓. สาระการเรียนรู้

- ๓.๑ ประวัติความเป็นมาร่วางมาตรฐาน – มีวิวัฒนาการจากการเล่น รำไท่
- ๓.๒ การแต่งกาย - การแต่งกายแต่ง ๔ แบบ
- ๓.๓ บทเพลง - มีบทเพลงทั้งหมด ๑๐ เพลง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เรียนรู้ วิเคราะห์ ประวัติความเป็นมาของร่วางมาตรฐาน องค์ประกอบการแสดงร่วางมาตรฐาน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนสรุปความรู้ขององค์ประกอบการแสดงร่วางมาตรฐาน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและเป็นแนวทางในการสร้างสร้งงาน

นาฏศิลป์ไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอประวัติความเป็นมาของรางวัลมาตรฐาน องค์ประกอบการแสดงรำวงเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย

๑. พุดกายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑)

๒. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (ร่างมาตรฐาน๑) หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอประวัติความเป็นมาของร่างมาตรฐานองค์ประกอบการแสดงรำวงเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเปิดวีดิทัศน์ การแสดงรำไท่นให้นักเรียนศึกษา ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - นักเรียนทราบหรือไม่ว่าการแสดง เรียกว่าการแสดงอะไร และเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของเราอย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นการแสดงรำไท่น (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้)	๑. ห้องสมุด ๒. วีดิทัศน์ เพลงรำไท่น หมอปัญญาปราชญ์ (https://youtu.be/YDMqkY๗Je๖๘)	- ใบงานที่ ๗ เรื่องประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูอธิบายประวัติความเป็นมาของร่างมาตรฐานองค์ประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน ได้แก่ เนื้อร้อง ทำนองเพลง ท่ารำ รูปแบบการแสดง และเครื่องแต่งกาย และครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น	๑. นักเรียนตั้งใจฟังการบรรยายจากครูผู้สอน ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเพื่อรับคะแนนพิเศษในการตอบคำถาม	๓. ใบความรู้ที่ ๘ เรื่องประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (ร่วางมาตรฐาน๑)
หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - วิเคราะห์และอธิบายประวัติความเป็นมาของร่วางมาตรฐาน องค์ประกอบ การแสดงร่วางมาตรฐาน	- ใครเป็นผู้ริเริ่มให้มีการแสดงร่วางมาตรฐาน และท่านมีแนวคิดอย่างไร - การแสดงร่วางมาตรฐานเกิดขึ้นในพ.ศ.ใด และมีเหตุการณ์สำคัญใดเกิดขึ้นในช่วงนั้น ๒. ครูมีการเสริมแรงด้วยการให้คะแนนพิเศษในการตอบคำถาม	๓. นักเรียนทำลงในกระดาษ A๕ ในรูปแบบ Mind Map ตกแต่งให้สวย ๔. ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	๔. บัตรคำประวัติความเป็นมาร่วางมาตรฐาน		
๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนสรุปความรู้ขององค์ประกอบการแสดงร่วางมาตรฐาน ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆกัน คละกันตามความสามารถ ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาในใบความรู้และจากการได้เรียนรู้ที่ผ่านมาแล้ว ๓. ครูแจกใบกิจกรรม, กระดาษ A๕, บัตรคำ (นักเรียนทำกิจกรรมลงในกระดาษ A๕ ในรูปแบบ Mind Map)	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆกัน คละกันตามความสามารถ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาในใบความรู้และจากการได้เรียนรู้ที่ผ่านมาแล้ว			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (ร่วางมาตรฐาน๑)
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภท และเป็นแนวทางในการ สร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ ไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- ให้นักเรียนติดตามจากบัตรคำเรียงจากข้อที่ ๑-๑๐ ลงในกระดาษ A๕ - แล้วเขียนคำตอบลงในบัตรคำเปล่าแล้วนำไปติด ลงในกระดาษ A๕ ให้ตรงกับคำถาม ตกแต่งให้ สวย - และให้แต่ละกลุ่มร่วมกันคิดว่าถ้ากลุ่มของ นักเรียนได้รับมอบหมายให้จัดการแสดงในรูปแบบ ร่วาง นักเรียนจะจัดการแสดงร่วางแบบใด เพราะ อะไร ๔. ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน หน้าชั้น เรียน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที)				
	๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องรูปแบบ การแสดงนาฏศิลป์ไทย(ร่วางมาตรฐาน)มีการ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (ร่างมาตรฐาน๑)
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เสริมแรงเป็นคะแนนพิเศษให้กับนักเรียนที่ร่วม กิจกรรมในช่วงสรุป ๒. ครูให้นักเรียนไปศึกษาเกี่ยวกับเนื้อร้องของ เพลงชาวไทย ว่ามีเนื้อร้องและทำนองอย่างไร				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน
- ๒) ใบงานที่ ๗ เรื่อง ประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ (ร่างมาตรฐาน)
- ๔) ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๘ เรื่องร่างมาตรฐาน
- ๕) บัตรคำ เรื่อง ประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน
- ๖) วิดีทัศน์ เพลงรำไท่น หมอปัญญา ปราโมทย์(<https://youtu.be/YDMqkY๗Je๖๘>)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๗ เรื่องประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - วิเคราะห์และอธิบายประวัติความเป็นมาของร่างมาตรฐาน องค์ประกอบการแสดงร่างมาตรฐาน	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ใบความรู้และบัตรคำ ประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง ประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนสรุปความรู้ของ องค์ประกอบการแสดงร่างมาตรฐาน	- PowerPoint เรื่อง รูปแบบการแสดง นาฏศิลป์ไทย (ร่างมาตรฐาน)		
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งาน นาฏศิลป์ไทย	- ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน		
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอประวัติความเป็นมาของร่างมาตรฐาน องค์ประกอบการแสดงร่างเห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งาน นาฏศิลป์ไทย			

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรม ตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”
--	---	-------------	--

แบบประเมิน เรื่อง ประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอประวัติความเป็นมาของรางวัลมาตรฐานองค์ประกอบการแสดงรำวงเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
นำเสนอประวัติความเป็นมาของรางวัลมาตรฐาน องค์ประกอบการแสดงรำวงเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๗ เรื่องประวัติความเป็นมาราวงมาตรฐาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย(ร่างมาตรฐาน๑)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ นำบัตรคำคำถามและบัตรคำคำตอบ ตามเนื้อหาในใบงานนี้ ลงไปปะติด ในกระดาษ A๕ โดยออกแบบในรูปแบบแผนผังความคิด ตกแต่งให้สวยงาม

๒. ให้ร่วมกันคิดว่าถ้ากลุ่มของนักเรียนได้รับมอบหมายให้จัดการแสดงในรูปแบบร่าง นักเรียนจะจัดการแสดงร่างแบบใด เพราะอะไร

ประวัติความเป็นมาของร่างมาตรฐาน

ร่างมาตรฐาน มีวิวัฒนาการจากการเล่น.....ซึ่งเป็นการละเล่นพื้นเมืองของชาวบ้าน ที่ ผู้เล่นไม่จำกัดเพศและวัย ลักษณะการรำและร้องเป็นไปตามความสนุกสนาน ไม่มีแบบแผนกำหนดไว้ที่แน่นอน มุ่งเน้นที่ความสนุกสนานผ่อนคลายเป็นสำคัญ โดยรำเป็นวงกลมล้อมคนตีโทน หรือรำรอบครกตำข้าว

ต่อมาเมื่อสถานการณ์โลกเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ ๒ (พ.ศ.๒๔๘๒-๒๔๘๗) ขณะนั้นผู้ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี คือ จอมพล ป. (.....) พิบูลสงคราม ซึ่งไทยได้ร่วมกับ.....ทำสงครามกับกลุ่มพันธมิตร-อังกฤษและอเมริกา จึงเกิดภาวะสงครามขึ้น ข้าวยากหามาแพง ยารักษาโรคหายาก เศรษฐกิจตกต่ำ และประชาชนต้องเผชิญภัยทางอากาศ รัฐบาลมีคำสั่งให้ประชาชนพรางไฟยามช่วงกลางคืนและงดการจัดมหรสพ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก ขณะเดียวกัน การเล่นรำโทน กลับได้เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในหมู่ประชาชน เนื่องจากการเล่นผ่อนคลายที่เล่นได้ง่าย ไม่ต้องมีทักษะด้านร้องรำ และไม่มีค่าใช้จ่าย ใช้การปรบมือให้จังหวะการเล่นก็เพียงพอ นับเป็นการเล่นกันอย่างแพร่หลาย ช่วงที่เกิดภาวะสงคราม จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีได้ตระหนักถึงการละเล่นรื่นเริงประจำชาติ และภัยคุกคามด้านวัฒนธรรม จึงมีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมไทยให้มีความเป็นไทยอารยะ จึงพัฒนาการเล่น “รำโทน” มาเป็น “ร่าง” พ.ศ.๒๔๘๗ รัฐบาลของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มอบหมายให้กรม.....ปรับปรุงการเล่นรำโทนให้มีระเบียบเรียบร้อย เป็นแบบฉบับอันดีงามของนาฏศิลป์ไทยและเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปะการเล่นพื้นเมือง โดยปรับปรุงการเล่นรำโทนให้เป็นระเบียบทั้งเพลงร้อง ลีลาท่ารำ และการแต่งกาย การปรับปรุงรำโทนให้เป็นมาตรฐาน ซึ่งการแต่งเนื้อร้องที่มีพื้นฐานมาจากกระแสดินนิยมนและหน้าที่พลเมือง ทำนองเพลงสามารถบรรเลงได้ทั้งวงดนตรีไทยและวงดนตรีสากล และบรรจุท่ารำจากท่า.....ศิลปะแบบราชสำนัก มากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงอย่างเป็นแบบแผน

องค์ประกอบของการแสดงร่างมาตรฐาน

เนื้อร้องและทำนองเพลง กรมศิลปากรแต่งเนื้อร้องจำนวน.....เพลง คือ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำขิมารำ เพลงคืนเดือนหงาย และ ทำนองผู้หญิง..... แต่งเนื้อร้องเพิ่มอีก ๖ เพลง คือ เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงบุษานกรบ เพลงยอดชายใจหาญ ส่วนทำนองเพลงทั้ง.....เพลง กรมศิลปากร และกรม.....เป็นผู้แต่ง

ทำร่ำ บรรจุทำร่ำจำนวน ๑๔ ทำร่ำ โดย นางลมูล ยมะคุปต์ นางมัลลลี คงประภักตร์ และนางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิกและ ครูพันธ์ โมรากุล ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็นการรำหมู่ แสดงเป็นคู่ระหว่างหญิง-ชาย เคลื่อนย้ายเวียนไปเป็นวงกลมเข้มนาฬิกา

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ประวัติความเป็นมารำวงมาตรฐาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย(รำวงมาตรฐาน๑)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. รำวงมาตรฐาน มีวิวัฒนาการจากการเล่นรำโทน โดยรำโทน เป็นการละเล่นพื้นเมืองของชาวบ้าน ที่ ผู้เล่นไม่จำกัดเพศและวัย ลักษณะการรำและร้องเป็นไปตามความสนุกสนาน ไม่มีแบบแผนกำหนดไว้ที่แน่นอน มุ่งเน้นที่ความสนุกสนานผ่อนคลายเป็นสำคัญ โดยรำเป็นวงกลมล้อมคนตีโทน หรือรำรอบครกตำข้าว

ประวัติรำวงมาตรฐาน

๓. พ.ศ. ๒๔๘๗ รัฐบาล จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม ได้มอบหมายให้กรมศิลปากร ปรับปรุงการเล่นรำโทนให้มีระเบียบเรียบร้อย เป็นแบบฉบับอันดีงามของนาฏศิลป์ไทยและเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปะการละเล่นพื้นเมือง โดยปรับปรุงการเล่นรำโทนให้เป็นระเบียบทั้งเพลงร้อง ลีลาท่ารำ และการแต่งกาย การปรับปรุงรำโทนให้เป็นมาตรฐาน ซึ่งการแต่งเนื้อร้องที่มีพื้นฐานมาจากกระแสดนตรีนิยมและหน้าที่พลเมือง ทำนองเพลงสามารถบรรเลงได้ทั้งวงดนตรีไทยและวงดนตรีสากล และบรรจุท่ารำจากแม่บท ศิลปะแบบราชสำนัก มากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงอย่างเป็นแบบแผน

๒. ต่อมาเมื่อสถานการณ์โลกเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่๒ (พ.ศ.๒๔๘๒-๒๔๘๗) ขณะนั้นผู้ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี คือ **จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม** ซึ่งไทยได้ร่วมกับญี่ปุ่นทำสงครามกับกลุ่มพันธมิตร-อังกฤษและอเมริกา จึงเกิดสภาวะสงครามขึ้น ข้าวขาดแคลน ยารักษาโรคหายาก เศรษฐกิจตกต่ำ และประชาชนต้องเผชิญภัยทางอากาศ รัฐบาลมีคำสั่งให้ประชาชนพรางไฟยามช่วงกลางคืนและงดการจัดมหรสพ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก ขณะเดียวกัน การเล่นรำโทน กลับได้เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในหมู่ประชาชน เนื่องจากการเล่นผ่อนคลายที่เล่นได้ง่าย ไม่ต้องมีทักษะด้านร้องรำ และไม่มีค่าใช้จ่าย ใช้การปรบมือให้จังหวะการเล่นก็เพียงพอ นับเป็นการเล่นกันอย่างแพร่หลาย ช่วงที่เกิดสภาวะสงคราม จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีได้ตระหนักถึงการละเล่นรื่นเริงประจำชาติ และภัยคุกคามด้านวัฒนธรรม จึงมีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมไทยให้มีความเป็นไทยอารยะ จึงพัฒนาการเล่น “รำโทน” มาเป็น “รำวง”

องค์ประกอบรางวัลมาตรฐาน

เนื้อร้องและทำนองเพลง

กรมศิลปากรแต่งเนื้อร้อง
จำนวน ๔ เพลง คือ เพลง
งามแสงเดือน เพลงชาวไทย
เพลงรำซิมารำ เพลงคืนเดือน
หงาย และ ทำนองผู้หญิง
ละเอียด พิบูลสงคราม แต่ง
เนื้อร้องเพิ่มอีก ๖ เพลง คือ
เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลง
ดอกไม้ของชาติ เพลงดวง
จันทร์ขวัญฟ้า เพลงหญิงไทย
ใจงาม เพลงบุชานักรบ เพลง
ยอดชายใจหาญ ส่วนทำนอง
เพลงทั้ง ๑๐ เพลง กรม
ศิลปากร และกรม
ประชาสัมพันธ์เป็นผู้แต่ง

ทำร่ำ บรรจุทำร่ำ

จำนวน ๑๔ ทำร่ำ โดย
นางลมุล ยมะคุปต์ นาง
มัลลี คงประภัสร์ และ
นางศุภลักษณ์ ภัทร
นาวิกและ ครูผัน โมรา
กุล ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ
การสอนนาฏศิลป์ไทย
วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็น
การรำหมู่ แสดงเป็นคู่
ระหว่างหญิง-ชาย
เคลื่อนย้ายเวียนไปเป็น
วงกลม ทวน เข็ม

วงดนตรี บรรเลงเพลงประกอบ
โดยใช้ทั้งวงปี่พาทย์ไม้นวม ได้แก่
๑.ขลุ่ย, ๒.ระนาดเอก,
๓.ฆ้องวงใหญ่, ๔.ซออู้, ๕.ตะโพน
๖.กลองแขก, ๗.ฉิ่ง หรือวงดนตรี
สากล ทั้งนี้ต้องมีโขนตีประกอบ
จังหวะ

เพลงรำวงมาตรฐาน ๑๐ เพลง ได้รับการ
บรรจุทำร่ำ ดังนี้

๑. เพลงงามแสงเดือน
ผู้ชายและผู้หญิงทำสอดสร้อยมาลา
๒. เพลงชาวไทย
ผู้ชายและผู้หญิงทำชักแบ่งผ้าหน้า
๓. เพลงรำซิมารำ
ผู้ชายและผู้หญิงทำรำส่าย
๔. เพลงคืนเดือนหงาย
ผู้ชายและผู้หญิงทำสอดสร้อยมาลาแปลง
๕. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
ผู้ชายและผู้หญิงทำแขกเต้าเข้ารัง
และทำมาลาเพียงไหล่
๖. เพลงดอกไม้ของชาติ
ผู้ชายและผู้หญิงทำรำยั่ว
๗. เพลงหญิงไทยใจงาม
ผู้ชายและผู้หญิงทำพรหมสีหน้า
และทำยุงพ้อนหาง
๘. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า
ผู้ชายและผู้หญิงทำข้างประสานงา
ชายทำจันทร์ทรงกลด
๙. เพลงยอดชายใจหาญ
ผู้ชายทำจ่อเพลิงกาฬ
ผู้หญิงทำชะนีร้ายไม้
๑๐. เพลงบุชานักรบ
ผู้ชายทำจันทร์ทรงกลด และทำขอแก้ว
ผู้หญิงทำขัดจางนาง และทำล้อแก้ว

รูปแบบ
และ
ลักษณะการ
แสดงรำวง

๑. ผู้แสดงชายและหญิงเดินออกมาเป็นแถวตรง หันหน้าเข้าหากัน ต่างฝ่ายทำความเคารพด้วยการไหว้
๒. แพลแถวเป็นวงกลม (แบบทวนเข็มนาฬิกา) ทำความเคารพกันอีกครั้ง และเริ่มรำตามบทร้อง
๓. เมื่อรำจบบทร้องในเพลงบูชาจักรบ หันหน้าเข้าหากันทำความเคารพด้วยการไหว้ ก่อนออกจากวง

เครื่องแต่งกาย มี ๔ รูปแบบ

๑. แบบพื้นเมือง
๒. แบบไทยพระราชนิยม
๓. แบบสากลนิยม
๔. แบบราตรีสโมสร

ทักษะปฏิบัติ รำวงมาตรฐาน เพลงชาวไทย ใช้ทำรำ ชักแบ่งผัดหน้า

คำร้อง : จมื่นมานิตย์นเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร (ประพันธ์ในนามกรมศิลปากร) ทำนอง : อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาวไทย เจ้า เอ๋ย	ขอ อย่า ละ เลยในการ ทำ หน้า ที่
การ ที่ เรา ได้ เล่น สนุก	เปลื้อง ทุกข์ สบาย อย่าง นี้
เพราะ ชาติ เรา ได้ เสรี	มี เอก ราช สม บูรณ
เรา จึง ควร ช่วย ชู ชาติ	ให้ เก่ง กาจ เจิด จำ รุญ
เพื่อ ความ สุข เพิ่ม พูน	ของ ชาว ไทย เรา เอย

ความหมายเพลง : หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นรำวงกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้นเราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

เริ่มจากมือจีบด้านขวาก่อน และทำท่าสลับข้างไปมาจนจบเพลง

มือขวา เริ่มจากหยิบจีบมือขวา และนำมาตั้งเป็นจีบปรกข้างระดับ แ่งศีรษะ

มือซ้าย เริ่มจากปาดมือซ้ายมาตั้งวงด้านหน้า ปลายมืออยู่ระดับปาก ค่อยเปลี่ยนท่ามาด้านซ้าย

มือขวา จีบจีบมือขวามาปล่อยจีบโดยหงายมือลง แล้วยกมาตั้งเป็นวงด้านหน้า ปลายมืออยู่ระดับปาก

มือซ้าย กดมือที่ตั้งวงลง หยิบจีบ และนำมาตั้งเป็นจีบปรกข้างระดับ

ใบความรู้ที่ ๘ (สำหรับครู) เรื่องประวัติความเป็นมาราวงมาตรฐาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย(ราวงมาตรฐาน๑)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประวัติความเป็นมาของราวงมาตรฐาน

ราวงมาตรฐาน มีวิวัฒนาการจากการเล่นรำโทน โดยรำโทน เป็นการละเล่นพื้นเมืองของชาวบ้าน ที่ผู้เล่นไม่จำกัดเพศและวัย ลักษณะการรำและร้องเป็นไปตามความสนุกสนาน ไม่มีแบบแผนกำหนดไว้ที่แน่นอน มุ่งเน้นที่ความสนุกสนานผ่อนคลายเป็นสำคัญ โดยรำเป็นวงกลมล้อมคนตีโทน หรือรำรอบครกตำข้าว

ต่อมาเมื่อสถานการณ์โลกเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่๒ (พ.ศ.๒๔๘๒-๒๔๘๗) ขณะนั้นผู้ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี คือ **จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม** ซึ่งไทยได้ร่วมกับญี่ปุ่นทำสงครามกับกลุ่มพันธมิตร-อังกฤษและอเมริกา จึงเกิดสภาวะสงครามขึ้น ข้าวยากหามาแพง ยารักษาโรคหายาก เศรษฐกิจตกต่ำ และประชาชนต้องเผชิญภัยทางอากาศ รัฐบาลมีคำสั่งให้ประชาชนพรางไฟยามช่วงกลางคืนและงดการจัดมหรสพ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก ขณะเดียวกัน การเล่นรำโทน กลับได้เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในหมู่ประชาชน เนื่องจากเป็นการเล่นผ่อนคลายที่เล่นได้ง่าย ไม่ต้องมีทักษะด้านร้องรำ และไม่มีค่าใช้จ่าย ใช้การปรบมือให้จังหวะการเล่นก็เพียงพอ นับเป็นการเล่นกันอย่างแพร่หลาย ช่วงที่เกิดสภาวะสงคราม จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีได้ตระหนักถึงการละเล่นรื่นเริงประจำชาติ และภัยคุกคามด้านวัฒนธรรม จึงมีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมไทยให้มีความเป็นไทยอารยะ จึงพัฒนาการเล่น “รำโทน” มาเป็น “ราวง”

พ.ศ. ๒๔๘๗ รัฐบาล จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม ได้มอบหมายให้กรมศิลปากร ปรับปรุงการเล่นรำโทนให้มีระเบียบเรียบร้อย เป็นแบบฉบับอันดีงามของนาฏศิลป์ไทยและเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปะการเล่นพื้นเมือง โดยปรับปรุงการเล่นรำโทนให้เป็นระเบียบทั้งเพลงร้อง ลีลาท่ารำ และการแต่งกาย การปรับปรุงรำโทนให้เป็นมาตรฐาน ซึ่งการแต่งเนื้อร้องที่มีพื้นฐานมาจากกระแสดนตรีนิยมและหน้าที่พลเมือง ทำนองเพลงสามารถบรรเลงได้ทั้งวงดนตรีไทยและวงดนตรีสากล และบรรจุท่ารำจากแม่บท ศิลปะแบบราชสำนัก มากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงอย่างเป็นแบบแผน

องค์ประกอบของการแสดงราวงมาตรฐาน

เนื้อร้องและทำนองเพลง กรมศิลปากรแต่งเนื้อร้องจำนวน ๔ เพลง คือ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำขิมารำ เพลงคืนเดือนหงาย และ ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม แต่งเนื้อร้องเพิ่มอีก ๖ เพลง คือ เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงบุษานักรบ เพลงยอดชายใจหาญ ส่วนทำนองเพลงทั้ง **๑๐** เพลง กรมศิลปากร และกรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้แต่ง ท่ารำ บรรจุท่ารำจำนวน ๑๔ ท่ารำ โดย นางลมุล ยมะคุปต์ นางมัลลี คงประภัทร์ และนางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิกและ ครูผัน โมรากุล ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็นการรำหมู่ แสดงเป็นคู่ระหว่างหญิง-ชาย เคลื่อนย้ายเวียนไปเป็นวงกลม ทวน เข็มนาฬิกา

เพลงร่ำวมาตรฐาน ๑๐ เพลง ได้รับการบรรจุทำรำ ดังนี้

๑. เพลงงามแสงเดือน	ผู้ชายและผู้หญิงทำสอดสร้อยมาลา
๒. เพลงชาวไทย	ผู้ชายและผู้หญิงทำชักแบ่งผัดหน้า
๓. เพลงรำชิมารำ	ผู้ชายและผู้หญิงทำรำส่าย
๔. เพลงคืนเดือนหงาย	ผู้ชายและผู้หญิงทำสอดสร้อยมาลาแปลง
๕. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ	ผู้ชายและผู้หญิงทำแขกเต้าเข้ารัง และทำผาลาเพียงไหล่
๖. เพลงดอกไม้ของชาติ	ผู้ชายและผู้หญิงทำรำยั่ว
๗. เพลงหญิงไทยใจงาม	ผู้ชายและผู้หญิงทำพรหมสีหน้า และทำยุงพ้อนหาง
๘. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า	ผู้ชายและผู้หญิงทำช้างประสานงา ชายทำจันทร์ทรงกลด
๙. เพลงยอดชายใจหาญ	ผู้ชายทำจ่อเพลิงกาฬ ผู้หญิงทำชะนีร้ายไม้
๑๐. เพลงบุชานกรบ	ผู้ชายทำจันทร์ทรงกลด และทำขอแก้ว ผู้หญิงทำขัดจางนาง และทำล่อแก้ว

วงดนตรี บรรเลงเพลงประกอบโดยใช้ทั้งวงปี่พาทย์ไม้มวม ได้แก่ ๑.ขลุ่ย, ๒.ระนาดเอก, ๓.ฆ้องวงใหญ่, ๔.ซออู้, ๕.ตะโพน, ๖.กลองแขก, ๗.ฉิ่ง หรือวงดนตรีสากล ทั้งนี้ต้องมีโขนตีประกอบจังหวะ

รูปแบบและลักษณะการแสดงร่ำวมาตรฐาน

๑. ผู้แสดงชายและหญิงเดินออกมาเป็นแถวตรง หันหน้าเข้าหากัน ต่างฝ่ายทำความเคารพด้วยการไหว้
 ๒. แปรแถวเป็นวงกลม (แบบทวนเข็มนาฬิกา) ทำความเคารพกันอีกครั้ง และเริ่มรำตามบทร้อง
 ๓. เมื่อรำจบบทร้องในเพลงบุชานกรบ หันหน้าเข้าหากันทำความเคารพด้วยการไหว้ ก่อนออกจากวง
- เครื่องแต่งกาย มี ๔ รูปแบบ**

๑. แบบพื้นเมือง	ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อคอกลม มีผ้าคาดเอว หญิง นุ่งผ้าโจงกระเบน ห่มสไบอัดจีบ คาดเข็มขัด
๒. แบบไทยพระราชนิยม	ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน ใส่เสื้อราชประแตน สวมรองเท้าว ถูงเท้ายาว หญิง แต่งชุดไทยสมัยรัชกาลที่ ๕ เสื้อคอหมูแฮม โจงกระเบน สวมรองเท้าว
๓. แบบสากลนิยม	ชาย แต่งชุดสูทสากล สวมเสื้อเชิ้ตแขนยาว ผูกเนคไท หรือสวมเสื้อ พระราชทานแขนยาว มีผ้าคาดเอว สวมรองเท้าว หญิง ชุดนุ่งกระโปรงป้ายข้าง ยาวกรอมเท้า ใส่เสื้อคอกลม แขนกระบอก
๔. แบบราตรีสโมสร	ชาย นุ่งกางเกง สวมเสื้อพระราชทาน ผ้าคาดเอวห้อยชายด้านหน้า หญิง นุ่งกระโปรงยาวจีบหน้านาง ใส่เสื้อจับเดรป ชายผ้าห้อยจากบ่าลงไป ทางด้านหลัง เปิดไหล่ขวา ศีรษะทำผมเกล้า

ทักษะปฏิบัติ รวบรวมมาตรฐาน เพลงชาวไทย ใช้ทำรำ ชักแบ่งผัดหน้า

คำร้อง : จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร (ประพันธ์ในนามกรมศิลปากร) ทำนอง : อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาว ไทย เจ้า เอ๋ย

ขอ อย่า ละ เลย ในการ ทำ หน้า ที่ (ปรบมือ)

การ ที่ เรา ได้ เล่น สนุก (ปรบมือ)

เปลื้อง ทุกข์ สบาย อย่าง นี้ (ปรบมือ)

เพราะ ชาติ เรา ได้ เสรี

มี เอก ราช สม บุญ (ปรบมือ)

เรา จึง ควร ช่วย ชู ชาติ

ให้ เก่ง กาจ เจิด จำ บุญ (ปรบมือ)

เพื่อ ความ สุข เพิ่ม พูน

ของ ชาว ไทย เรา เอ๋ย

ความหมายเพลง : หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นร่วมกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้นเราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

เริ่มจากมือจีบด้านขวาก่อน และทำท่าสลับข้างไปมาจนจบเพลง

มือขวา เริ่มจากหยิบจีบมือขวา และนำมาตั้งเป็นจีบปรกข้างระดับ แฉ่งศีรษะ

มือซ้าย เริ่มจากปาดมือซ้ายมาตั้งวงด้านหน้า ปลายมืออยู่ระดับปาก

-ค่อยเปลี่ยนท่ามาด้านซ้าย-

มือขวา จีบจีบมือขวามาปล่อยจีบโดยหงายมือลง แล้วยกมาตั้งเป็นวงด้านหน้า ปลายมืออยู่ระดับปาก

มือซ้าย กดมือที่ตั้งวงลง หยิบจีบ และนำมาตั้งเป็นจีบปรกข้างระดับ แฉ่งศีรษะ

สื่อสำหรับครู เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (ร่างมาตรฐาน)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (ร่างมาตรฐาน๑)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. กระดาษขนาด A๕

๒. บัตรคำถาม

๓. บัตรคำตอบ

๔. กาว๒หน้าบาง

บัตรคำตอบ(คำตอบ)

บัตรคำคำถาม

๑. รำวงมาตรฐาน มีวิวัฒนาการ
จากการเล่น

๒. สงครามโลกครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๗)
ขณะนั้นผู้ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี

๓. สงครามโลกครั้งที่ ๒
ไทยได้ร่วมกับ

๔. จอมพล ป. พิบูลสงคราม
ได้มอบหมายให้กรม

๕. บรรจุทำรำจากทำรำ

๖. กรมศิลปากรแต่งเนื้อร้องจำนวน

๗. แต่งเนื้อร้องเพิ่มอีก ๖ เพลง
ท่านผู้หญิง

๘. ทำนองเพลงทั้งหมด

๙. กรมศิลปากร และกรม

๑๐. แสดงเป็นคู่ระหว่างหญิง-ชาย
เคลื่อนย้ายเวียนไปเป็น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒	เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (ร่ววงมาตรฐาน ๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ
ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เมื่อสถานการณ์โลกเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่๒ (พ.ศ.๒๔๘๒-๒๔๘๙) ขณะนั้นผู้ดำรงตำแหน่งเป็น นายกรัฐมนตรี คือ จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม ได้ตระหนักถึงการละเล่นรื่นเริงประจำชาติจึงได้สั่งให้ กรมศิลปากร ปรับปรุงการเล่นรำไท่ให้มีระเบียบเรียบร้อย เป็นแบบฉบับอันดีงามของนาฏศิลป์ไทยและเพื่อ เป็นการอนุรักษ์ศิลปะการเล่นพื้นเมือง โดยปรับปรุงการเล่นรำไท่ให้เป็นระเบียบทั้งเพลงร้อง ลีลาท่ารำ และการแต่งกาย การปรับปรุงรำไท่ให้เป็นมาตรฐาน ซึ่งการแต่งเนื้อร้องที่มีพื้นฐานมาจากกระแสดนตรีนิยม และหน้าที่พลเมือง ทำนองเพลงสามารถบรรเลงได้ทั้งวงดนตรีไทยและวงดนตรีสากล และบรรจุท่ารำจาก แม่บท ศิลปะแบบราชสำนัก มากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงอย่างเป็นแบบแผนทั้งหมด ๑๐ เพลง

๓. สาระการเรียนรู้

- ๓.๑ ประวัติความเป็นมาร่ววงมาตรฐาน – มีวิวัฒนาการจากการเล่น รำไท่
- ๓.๒ การแต่งกาย - การแต่งกายแต่ง ๔ แบบ
- ๓.๓ บทเพลง - มีบทเพลงทั้งหมด ๑๐ เพลง

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
 - วิเคราะห์และอธิบายประวัติความเป็นมาของร่ววงมาตรฐาน องค์ประกอบการแสดงร่ววง
- ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
 - ร้องเพลงชาวไทยได้ถูกต้องตามคำร้องและทำนอง
- ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)
 - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและแนวทางในการสร้างสรรค์งาน

นาฏศิลป์ไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอการร้องเพลงชาวไทย เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย

๑. พุทธฉายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตามวัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ (๑.๑)
๓. ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือ เคลื่อนไหวร่างกาย (๑.๑)

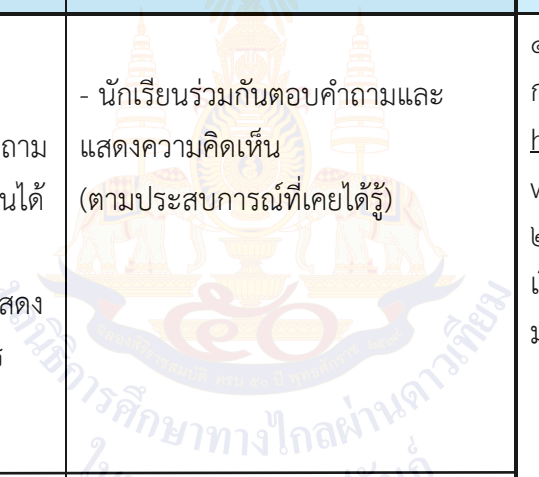
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

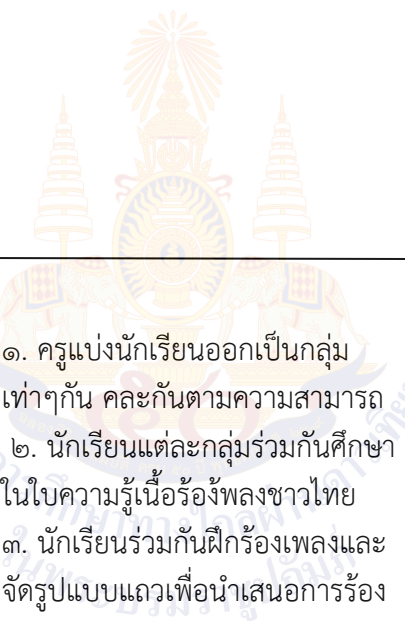
- ๖.๑ ใฝ่เรียนรู้
- ๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (ร่วางมาตรฐาน๒)
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการร้องเพลง ชาวไทย เห็นคุณค่าของ การแสดงนาฏศิลป์ไทย แต่ละประเภทและ แนวทางในการ สร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ ไทย ด้านความรู้ - วิเคราะห์และอธิบาย ประวัติความเป็นมาของ ร่วางมาตรฐาน	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) - ครูเปิดวิดีโอ การแสดงร่วางมาตรฐาน เพลงชาวไทย ให้นักเรียนศึกษา ครูถามคำถาม เชิงท้าทาย ดังประเด็น - จากการที่นักเรียนได้ ศึกษาและชมการแสดงรำไทพไปเมื่อ ชั่วโมงเรียนที่ผ่านมา นักเรียนคิดว่า การแสดง รำไทพมีความเหมือนและแตกต่างจากการ แสดงร่วางมาตรฐานอย่างไร	- นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็น (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้) 	๑. วิดีทัศน์ ร่วางมาตรฐาน กรมศิลปากร จาก https://www.youtube.com/watch?v=S๓xDNYaCwz๔ ๒. ใบความรู้ที่ ๘ เรื่องประวัติความเป็นมาร่วาง มาตรฐาน	- นำเสนอการ ร้องเพลงชาว ไทย	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูทบทวนเนื้อหาจากการเรียนไปในชั่วโมง ที่ผ่านมา ๒. ครูถามคำถาม ดังประเด็น - จากการที่นักเรียนได้ศึกษาประวัติความเป็นมา ของการแสดงร่วางมาตรฐาน มีเพลงทั้งหมด	- นักเรียนศึกษาและร่วมกันอธิบาย ตอบคำถามแสดงความคิดเห็น และนักเรียนจะได้คะแนนพิเศษในการ ตอบคำถาม			

องค์ประกอบการแสดงรำวงมาตรฐาน ด้านทักษะกระบวนการ - สามารถจดจำเนื้อเพลงและร้องเพลงชาวไทยได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ก็เพลง, ใครแต่งเพลงอะไรบ้าง, และนักเรียนคิดว่าถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์ตอนนั้น นักเรียนคิดว่าจะสามารถแต่งเพลงได้หรือไม่ ให้นักเรียนบอกเหตุผลประกอบ ๓. ครูอธิบายความเป็นมาและให้นักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของเพลงชาวไทย เพื่อนักเรียนได้รู้แนวคิดของผู้แต่ง เกิดความรักชาติและรู้ถึงหน้าที่ของเราซึ่งคนไทยที่ควรพึงกระทำ				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆกัน คละกันตามความสามารถ ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาในใบความรู้เนื้อเพลงชาวไทย ๓. ครูฝึกนักเรียนร้องเพลง โดยให้ร้องตามทีละท่อน พร้อมกับปรบมือตามจังหวะเป็นการเรียนรู้จังหวะการย่อเท้าไปในตัว ๔. ครูให้เวลานักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกปฏิบัติการร้องเพลงชาวไทยและการยืนเข้าแถวเพื่อนำเสนอการร้องเพลงชาวไทย	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆกัน คละกันตามความสามารถ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาในใบความรู้เนื้อร้องเพลงชาวไทย ๓. นักเรียนร่วมกันฝึกร้องเพลงและจัดรูปแบบแถวเพื่อนำเสนอการร้องเพลงชาวไทย ๔. นักเรียนตั้งใจฟังการร้องเพลงของเพื่อนและร่วมกันวิจารณ์การร้องของเพื่อนแต่ละกลุ่มใน(วิจารณ์ในเชิงบวก)			

	๕. นักเรียนทุกกลุ่มออกมานำเสนอการร้องเพลงชาวไทย และให้เพื่อนต่างกลุ่มช่วยวิจารณ์การร้องเพลงของเพื่อนๆ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความเป็นมาและความหมายของเพลงชาวไทยและแนวคิดของผู้แต่ง และบทบาทหน้าที่ของเราซึ่งคนไทยที่ควรพึงกระทำ	- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความเป็นมาและความหมายของเพลงชาวไทยและแนวคิดของผู้แต่ง และบทบาทหน้าที่ของเราซึ่งคนไทยที่ควรพึงกระทำ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ (ร่างมาตรฐาน)
- ๓) วิดีทัศน์ ร่างมาตรฐาน กรมศิลปากร จาก <https://www.youtube.com/watch?v=S๓xDNYaCwz๔>

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- นำเสนอการร้องเพลงชาวไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - วิเคราะห์และอธิบายประวัติความเป็นมาของร่างมาตรฐานองค์ประกอบการแสดงร่างมาตรฐาน	- PowerPoint เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (ร่างมาตรฐาน ๒) - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - การนำเสนอการร้องเพลง	- ใบงานที่ ๗ เรื่อง ประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สามารถจดจำเนื้อเพลงและร้องเพลงชาวไทยได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการร้องเพลงชาวไทย เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละประเภทและแนวทางในการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน “การร้องเพลง”

เกณฑ์การตัดสินการร้องเพลงชาวไทย

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
สามารถร้องเพลง ชาวไทย	สามารถร้องเพลง ชาวไทยได้อย่าง ไพเราะและถูกต้อง	สามารถร้องเพลงชาว ไทยได้ถูกต้อง	สามารถร้องเพลงชาว ไทยได้	ร้องเพลงชาวไทย แต่ไม่ตรงจังหวะ และทำนอง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๓ - ๑๖ = ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙ - ๑๒ = ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๘ = ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ = ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินการร้องเพลงชาวไทย

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการลงมือปฏิบัติชิ้นงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรง

กับระดับคะแนน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

สมาชิกในกลุ่ม

๑..... ๒.....

๓..... ๔.....

๕..... ๖.....

๗..... ๘.....

ข้อที่	หัวข้อประเมิน	ระดับคะแนน			
		๓	๒	๑	๐
๑.	เนื้อร้องถูกต้องชัดเจน				
๒.	จังหวะถูกต้อง				
๓.	ทำนองถูกต้อง				
๔.	น้ำเสียงไพเราะ				
รวม					

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

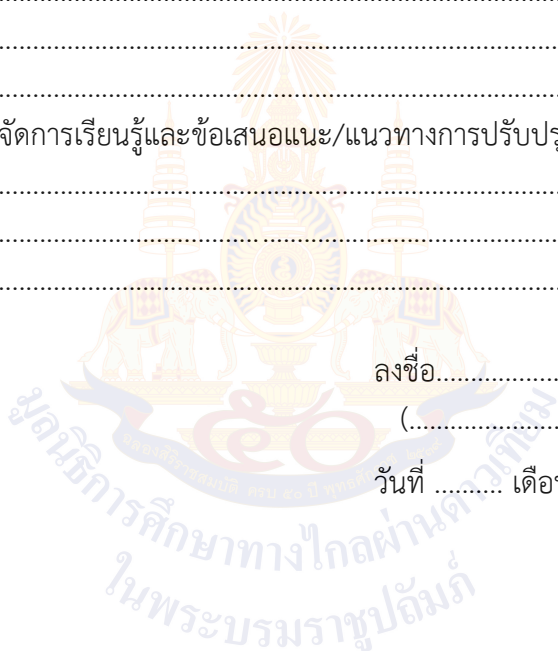
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่องประวัติความเป็นมาร่างมาตรฐาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (ร่างมาตรฐาน ๑)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. ร่างมาตรฐาน มีวิวัฒนาการจากการเล่นรำโทน โดยรำโทน เป็นการละเล่นพื้นเมืองของชาวบ้าน ที่ ผู้เล่นไม่จำกัดเพศและวัย ลักษณะการรำและร้องเป็นไปตามความสนุกสนาน ไม่มีแบบแผนกำหนดไว้ที่แน่นอน มุ่งเน้นที่ความสนุกสนานผ่อนคลายเป็นสำคัญ โดยรำเป็นวงกลมล้อมคนตีโทน หรือรำรอบครกตำข้าว

ประวัติร่างมาตรฐาน

๓. พ.ศ. ๒๔๘๗ รัฐบาล จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม ได้มอบหมายให้กรมศิลปากร ปรับปรุงการเล่นรำโทนให้มีระเบียบเรียบร้อย เป็นแบบฉบับอันดีงามของนาฏศิลป์ไทยและเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปะการละเล่นพื้นเมือง โดยปรับปรุงการเล่นรำโทนให้เป็นระเบียบทั้งเพลงร้อง ลีลาท่ารำ และการแต่งกาย การปรับปรุงรำโทนให้เป็นมาตรฐาน ซึ่งการแต่งเนื้อร้องที่มีพื้นฐานมาจากกระแสดนตรีนิยมและหน้าที่พลเมือง ทำนองเพลงสามารถบรรเลงได้ทั้งวงดนตรีไทยและวงดนตรีสากล และบรรจุท่ารำจากแม่บท ศิลปะแบบราชสำนัก มากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงอย่างเป็นแบบแผน

๒. ต่อมาเมื่อสถานการณ์โลกเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่๒ (พ.ศ.๒๔๘๒-๒๔๘๗) ขณะนั้นผู้ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี คือ **จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม** ซึ่งไทยได้ร่วมกับญี่ปุ่นทำสงครามกับกลุ่มพันธมิตร-อังกฤษและอเมริกา จึงเกิดสภาวะสงครามขึ้น ข้าวขาดแคลน ยารักษาโรคหายาก เศรษฐกิจตกต่ำ และประชาชนต้องเผชิญภัยทางอากาศ รัฐบาลมีคำสั่งให้ประชาชนพรางไฟยามช่วงกลางคืนและงดการจัดมหรสพ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก ขณะเดียวกัน การเล่นรำโทน กลับได้เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในหมู่ประชาชน เนื่องจากการเล่นผ่อนคลายที่เล่นได้ง่าย ไม่ต้องมีทักษะด้านร้องรำ และไม่มีค่าใช้จ่าย ใช้การปรบมือให้จังหวะการเล่นก็เพียงพอ นับเป็นการเล่นกันอย่างแพร่หลาย ช่วงที่เกิดสภาวะสงคราม จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีได้ตระหนักถึงการละเล่นรื่นเริงประจำชาติ และภัยคุกคามด้านวัฒนธรรม จึงมีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมไทยให้มีความเป็นไทยอารยะ จึงพัฒนาการเล่น “รำโทน” มาเป็น “รำวง”

องค์ประกอบรางวัลมาตรฐาน

เนื้อร้องและทำนองเพลง

กรมศิลปากรแต่งเนื้อร้อง
จำนวน ๔ เพลง คือ เพลง
งามแสงเดือน เพลงชาวไทย
เพลงรำซิมารำ เพลงคืนเดือน
หงาย และ ทำนองผู้หญิง
ละเอียด พิบูลสงคราม แต่ง
เนื้อร้องเพิ่มอีก ๖ เพลง คือ
เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลง
ดอกไม้ของชาติ เพลงดวง
จันทร์ขวัญฟ้า เพลงหญิงไทย
ใจงาม เพลงบุชานักรบ เพลง
ยอดชายใจหาญ ส่วนทำนอง
เพลงทั้ง ๑๐ เพลง กรม
ศิลปากร และกรม
ประชาสัมพันธ์เป็นผู้แต่ง

ทำร่ำ บรรจุทำร่ำ

จำนวน ๑๔ ทำร่ำ โดย
นางลมุล ยมะคุปต์ นาง
มัลลี คงประภัสร์ และ
นางศุภลักษณ์ ภัทร
นาวิกและ ครูผัน โมรา
กุล ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ
การสอนนาฏศิลป์ไทย
วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็น
การรำหมู่ แสดงเป็นคู่
ระหว่างหญิง-ชาย
เคลื่อนย้ายเวียนไปเป็น
วงกลม ทวน เข็ม

วงดนตรี บรรเลงเพลงประกอบ
โดยใช้ทั้งวงปี่พาทย์ไม้นวม ได้แก่
๑.ขลุ่ย, ๒.ระนาดเอก,
๓.ฆ้องวงใหญ่, ๔.ซออู้, ๕.ตะโพน
๖.กลองแขก, ๗.ฉิ่ง หรือวงดนตรี
สากล ทั้งนี้ต้องมีโขนตีประกอบ
จังหวะ

เพลงรำวงมาตรฐาน ๑๐ เพลง ได้รับการ
บรรจุทำร่ำ ดังนี้

๑. เพลงงามแสงเดือน
ผู้ชายและผู้หญิงทำสอด้สร้อยมาลา
๒. เพลงชาวไทย
ผู้ชายและผู้หญิงทำชักแบ่งผ้าหน้า
๓. เพลงรำซิมารำ
ผู้ชายและผู้หญิงทำรำส่าย
๔. เพลงคืนเดือนหงาย
ผู้ชายและผู้หญิงทำสอด้สร้อยมาลาแปลง
๕. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ
ผู้ชายและผู้หญิงทำแขกเต้าเข้ารัง
และทำมาลาเพียงไหล่
๖. เพลงดอกไม้ของชาติ
ผู้ชายและผู้หญิงทำรำยั่ว
๗. เพลงหญิงไทยใจงาม
ผู้ชายและผู้หญิงทำพรหมสี่หน้า
และทำยุงพ้อนหาง
๘. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า
ผู้ชายและผู้หญิงทำข้างประสานงา
ชายทำจันทร์ทรงกลด
๙. เพลงยอดชายใจหาญ
ผู้ชายทำจ่อเพลิงกาฬ
ผู้หญิงทำชะนีร้ายไม้
๑๐. เพลงบุชานักรบ
ผู้ชายทำจันทร์ทรงกลด และทำขอแก้ว
ผู้หญิงทำขัดจางนาง และทำล้อแก้ว

รูปแบบ
และ
ลักษณะการ
แสดงรำวง

๑. ผู้แสดงชายและหญิงเดินออกมาเป็นแถวตรง หันหน้าเข้าหากัน ต่างฝ่ายทำความเคารพด้วยการไหว้
๒. แผลแถวเป็นวงกลม (แบบทวนเข็มนาฬิกา) ทำความเคารพกันอีกครั้ง และเริ่มรำตามบทร้อง
๓. เมื่อรำจบบทร้องในเพลงบูชาจักรบ หันหน้าเข้าหากันทำความเคารพด้วยการไหว้ ก่อนออกจากวง

เครื่องแต่งกาย มี ๔ รูปแบบ

๑. แบบพื้นเมือง
๒. แบบไทยพระราชนิยม
๓. แบบสากลนิยม
๔. แบบราตรีสโมสร

ทักษะปฏิบัติ รำวงมาตรฐาน เพลงชาวไทย ใช้ทำรำ ชักแบ่งผัดหน้า

คำร้อง : จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร (ประพันธ์ในนามกรมศิลปากร) ทำนอง : อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาวไทย เจ้า เอ๋ย
การที่เราได้เล่นสนุก
เพราะชาติเราได้เสรี
เราจึงควรช่วยชูชาติ
เพื่อความสุขเพิ่มพูน

ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
มีเอกราชสมบูรณ์
ให้แก่งากเจ็ดจำรูญ
ของชาวไทยเราเอ๋ย

ความหมายเพลง : หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นรำวงกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้นเราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

เริ่มจากมือจีบด้านขวาก่อน และทำท่าสลับข้างไปมาจนจบเพลง

มือขวา เริ่มจากหยิบจีบมือขวา และนำมาตั้งเป็นจีบปรกข้างระดับ แ่งศีรษะ

มือซ้าย เริ่มจากปาดมือซ้ายมาตั้งวงด้านหน้า ปลายมืออยู่ระดับปาก ค่อยเปลี่ยนท่ามาด้านซ้าย

มือขวา จีบจีบมือขวามาปล่อยจีบโดยหงายมือลง แล้วยกมาตั้งเป็นวงด้านหน้า ปลายมืออยู่ระดับปาก

มือซ้าย กดมือที่ตั้งวงลง หยิบจีบ และนำมาตั้งเป็นจีบปรกข้างระดับ

ใบความรู้ที่ ๘ (สำหรับครู) เรื่อง ประวัติความเป็นมารำวงมาตรฐาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (รำวงมาตรฐาน ๑)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน

รำวงมาตรฐาน มีวิวัฒนาการจากการเล่น **รำไท่น** โดยรำไท่น เป็นการละเล่นพื้นเมืองของชาวบ้าน ที่ผู้เล่นไม่จำกัดเพศและวัย ลักษณะการรำและร้องเป็นไปตามความสนุกสนาน ไม่มีแบบแผนกำหนดไว้ที่แน่นอน มุ่งเน้นที่ความสนุกสนานผ่อนคลายเป็นสำคัญ โดยรำเป็นวงกลมล้อมคนตีไท่น หรือรำรอบครกตำข้าว

ต่อมาเมื่อสถานการณ์โลกเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๘๒-๒๔๘๗) ขณะนั้นผู้ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี คือ **จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม** ซึ่งไทยได้ร่วมกับ **ญี่ปุ่น** ทำสงครามกับกลุ่มพันธมิตร-อังกฤษและอเมริกา จึงเกิดสภาวะสงครามขึ้น ข้าราชการหมากแพง ยารักษาโรคหายาก เศรษฐกิจตกต่ำ และประชาชนต้องเผชิญภัยทางอากาศ รัฐบาลมีคำสั่งให้ประชาชนพรางไฟยามช่วงกลางคืนและงดการจัดมหรสพ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก ขณะเดียวกัน การเล่นรำไท่น กลับได้เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในหมู่ประชาชน เนื่องจากเป็นการเล่นผ่อนคลายที่เล่นได้ง่าย ไม่ต้องมีทักษะด้านร้องรำ และไม่มีค่าใช้จ่าย ใช้การปรบมือให้จังหวะการเล่นก็เพียงพอ นับเป็นการเล่นกันอย่างแพร่หลาย ช่วงที่เกิดสภาวะสงคราม จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีได้ตระหนักถึงการละเล่นรื่นเริงประจำชาติ และภัยคุกคามด้านวัฒนธรรม จึงมีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมไทยให้มีความเป็นไทยอารยะ จึงพัฒนาการเล่น “รำไท่น” มาเป็น “รำวง”

พ.ศ. ๒๔๘๗ รัฐบาล จอมพล ป. (แปลก) พิบูลสงคราม ได้มอบหมายให้ **กรมศิลปากร** ปรับปรุงการเล่นรำไท่นให้มีระเบียบเรียบร้อย เป็นแบบฉบับอันดีงามของนาฏศิลป์ไทยและเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปะการเล่นพื้นเมือง โดยปรับปรุงการเล่นรำไท่นให้เป็นระเบียบทั้งเพลงร้อง ลีลาท่ารำ และการแต่งกาย การปรับปรุงรำไท่นให้เป็นมาตรฐาน ซึ่งการแต่งเนื้อร้องที่มีพื้นฐานมาจากกระแสดนตรีนิยมและหน้าที่พลเมือง ทำนองเพลงสามารถบรรเลงได้ทั้งวงดนตรีไทยและวงดนตรีสากล และบรรจุท่ารำจาก **แม่บท** ศิลปะแบบราชสำนัก มากำหนดเป็นท่ารำเฉพาะแต่ละเพลงอย่างเป็นแบบแผน

องค์ประกอบของการแสดงรำวงมาตรฐาน

เนื้อร้องและทำนองเพลง กรมศิลปากรแต่งเนื้อร้องจำนวน ๔ เพลง คือ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำขิมารำ เพลงคืนเดือนหงาย และ ท่านผู้หญิง **ละเอียด พิบูลสงคราม** แต่งเนื้อร้องเพิ่มอีก ๖ เพลง คือ เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงบุษานักรบ เพลงยอดชายใจหาญ ส่วนทำนองเพลงทั้ง **๑๐** เพลง กรมศิลปากร และกรม **ประชาสัมพันธ์** เป็นผู้แต่ง **ท่ารำ** บรรจุท่ารำจำนวน ๑๔ ท่ารำ โดย นางลมุล ยมะคุปต์ นางมัลลี คงประภัสร์ และนางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิกและ ครูผัน โมรากุล ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็นการรำหมู่ แสดงเป็นคู่ระหว่างหญิง-ชาย เคลื่อนย้ายเวียนไปเป็น **วงกลม ทวน** เข็มนาฬิกา

เพลงร่ำวมาตรฐาน ๑๐ เพลง ได้รับการบรรจุทำรำ ดังนี้

๑. เพลงงามแสงเดือน	ผู้ชายและผู้หญิงทำสอสร้อยมาลา
๒. เพลงชาวไทย	ผู้ชายและผู้หญิงทำชักแบ่งผัดหน้า
๓. เพลงรำชิมารำ	ผู้ชายและผู้หญิงทำรำสาย
๔. เพลงคืนเดือนหงาย	ผู้ชายและผู้หญิงทำสอสร้อยมาลาแปลง
๕. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ	ผู้ชายและผู้หญิงทำแขกเต้าเข้ารัง และทำผาลาเพียงไหล่
๖. เพลงดอกไม้ของชาติ	ผู้ชายและผู้หญิงทำรำยั่ว
๗. เพลงหญิงไทยใจงาม	ผู้ชายและผู้หญิงทำพรหมสีหน้า และทำยุงพ้อนหาง
๘. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า	ผู้ชายและผู้หญิงทำช้างประสานงา ชายทำจันทร์ทรงกลด
๙. เพลงยอดชายใจหาญ	ผู้ชายทำจ่อเพลิงกาฬ ผู้หญิงทำชะนีร้ายไม้
๑๐. เพลงบุชานกรบ	ผู้ชายทำจันทร์ทรงกลด และทำขอแก้ว ผู้หญิงทำขัดจางนาง และทำล่อแก้ว

วงดนตรี บรรเลงเพลงประกอบโดยใช้ทั้งวงปี่พาทย์ไม้มวม ได้แก่ ๑.ขลุ่ย, ๒.ระนาดเอก, ๓.ฆ้องวงใหญ่, ๔.ซออู้, ๕.ตะโพน, ๖.กลองแขก, ๗.ฉิ่ง หรือวงดนตรีสากล ทั้งนี้ต้องมีโขนตีประกอบจังหวะ

รูปแบบและลักษณะการแสดงร่ำวมาตรฐาน

๑. ผู้แสดงชายและหญิงเดินออกมาเป็นแถวตรง หันหน้าเข้าหากัน ต่างฝ่ายทำความเคารพด้วยการไหว้
 ๒. แปรแถวเป็นวงกลม (แบบทวนเข็มนาฬิกา) ทำความเคารพกันอีกครั้ง และเริ่มรำตามบทร้อง
 ๓. เมื่อรำจบบทร้องในเพลงบุชานกรบ หันหน้าเข้าหากันทำความเคารพด้วยการไหว้ ก่อนออกจากวง
- เครื่องแต่งกาย มี ๔ รูปแบบ**

๑. แบบพื้นเมือง	ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อคอกลม มีผ้าคาดเอว หญิง นุ่งผ้าโจงกระเบน ห่มสไบอัดจีบ คาดเข็มขัด
๒. แบบไทยพระราชนิยม	ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน ใส่เสื้อราชประแตน สวมรองเท้าว ถูงเท้ายาว หญิง แต่งชุดไทยสมัยรัชกาลที่ ๕ เสื้อคอหมูแฮม โจงกระเบน สวมรองเท้าว
๓. แบบสากลนิยม	ชาย แต่งชุดสูทสากล สวมเสื้อเชิ้ตแขนยาว ผูกเนคไท หรือสวมเสื้อ พระราชทานแขนยาว มีผ้าคาดเอว สวมรองเท้าว หญิง ชุดนุ่งกระโปรงป้ายข้าง ยาวกรอมเท้า ใส่เสื้อคอกลม แขนกระบอก
๔. แบบราตรีสโมสร	ชาย นุ่งกางเกง สวมเสื้อพระราชทาน ผ้าคาดเอวห้อยชายด้านหน้า หญิง นุ่งกระโปรงยาวจีบหน้านาง ใส่เสื้อจับเดรป ชายผ้าห้อยจากบ่าลงไป ทางด้านหลัง เปิดไหล่ขวา ศีรษะทำผมเกล้า

ทักษะปฏิบัติ รวบรวมมาตรฐาน เพลงชาวไทย ใช้ทำรำ ชักแบ่งผัดหน้า

คำร้อง : จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร (ประพันธ์ในนามกรมศิลปากร) ทำนอง : อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาว ไทย เจ้า เอ๋ย

ขอ อย่า ละ เลย ในการ ทำ หน้า ที่ (ปรบมือ)

การ ที่ เรา ได้ เล่น สนุก (ปรบมือ)

เปลื้อง ทุกข์ สบาย อย่าง นี้ (ปรบมือ)

เพราะ ชาติ เรา ได้ เสรี

มี เอก ราช สม บุญ (ปรบมือ)

เรา จึง ควร ช่วย ชู ชาติ

ให้ เก่ง กาจ เจิด จำ บุญ (ปรบมือ)

เพื่อ ความ สุข เพิ่ม พูน

ของ ชาว ไทย เรา เอ๋ย

ความหมายเพลง : หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นร่วมกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใด ๆ ดังนั้นเราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่ง ๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

เริ่มจากมือจีบด้านขวาก่อน และทำท่าสลับข้างไปมาจนจบเพลง
มือขวา เริ่มจากหุบมือขวา และนำมาตั้งเป็นจีบปรกข้างระดับ
แก้มศีรษะ

มือซ้าย เริ่มจากปาดมือซ้ายมาตั้งวงด้านหน้า ปลายมืออยู่ระดับ
ปาก ค่อยเปลี่ยนท่ามาด้านซ้าย

มือขวา จีบมือขวามาปล่อยจีบโดยหงายมือลง แล้วยกมาตั้งเป็น
วงด้านหน้า ปลายมืออยู่ระดับปาก

มือซ้าย กดมือที่ตั้งวงลง หุบมือ และนำมาตั้งเป็นจีบปรกข้าง
ระดับ แก้มศีรษะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง
อิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ

ม.๑/๕ ใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ที่กำหนดให้ในการพิจารณาคุณภาพการแสดงที่ชมโดยเน้นเรื่อง
การใช้แสดงการแสดงท่าและการเคลื่อนไหว

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หลักการชมการแสดงควรปฏิบัติตามมารยาทในการชมการแสดงในฐานะผู้ชมที่ดี และหลักการ
วิจารณ์นาฏศิลป์ ผู้ชมควรศึกษาหลักการพิจารณาหรือหลักการวิจารณ์การแสดง ซึ่งการแสดงนาฏศิลป์จะ
ประกอบไปด้วย องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ท่าร่า ดนตรี และเครื่องแต่งกาย เพื่อให้เกิด สนุกหรือประทับใจกับการ
แสดง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ หลักการชมการแสดง ในฐานะผู้ชมที่ดี - ควรศึกษาสุจิตร์ ควรแต่งกายอย่างเหมาะสม
กับสถานที่และกาลเทศะ ฯลฯ

๓.๒ หลักการวิจารณ์การแสดง - ท่าร่า ผู้ชมควรศึกษา ความหมายของท่าร่า ดนตรีประกอบ
หรือเนื้อเพลง เครื่องแต่งกาย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนอธิบายและปฏิบัติตามมารยาทในการชมการแสดงในฐานะผู้ชมที่ดีได้

- สามารถวิจารณ์การแสดงอย่างสร้างสรรค์ตามหลักการวิจารณ์และนำพื้นฐานความรู้เรื่องการ
วิจารณ์ไปใช้อย่างถูกต้องในชีวิตประจำวันหรือในอนาคต

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- ชื่นชมและวิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์ได้อย่างสร้างสรรค์

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอการปฏิบัติตนตามมารยาทในการชมการแสดงในฐานะผู้ชมที่ดี ชื่นชมและวิจารณ์การแสดง นาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ตามหลักการวิจารณ์และนำพื้นฐานความรู้เรื่องการวิจารณ์ไปใช้ได้อย่างถูกต้องในชีวิตประจำวันหรือในอนาคต

๑. พุดแสดงความคิดความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทักษะของตนเองจากสารที่ได้รับ (๑.๒)

๒. ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางดานขอเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด ตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็น ตามหลักเหตุผลระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด (๒.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

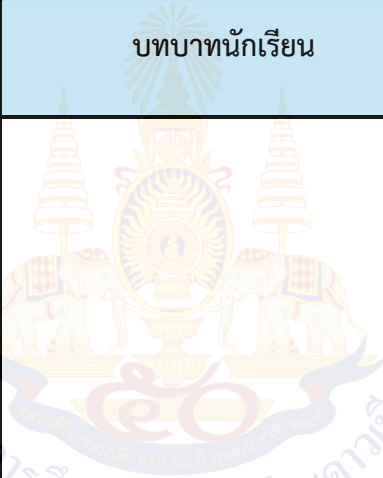
๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์ หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการปฏิบัติตน ตามมารยาทในการชม การแสดงในฐานะผู้ชมที่ดี ชื่นชมและวิจารณ์การ แสดงนาฏศิลป์อย่าง สร้างสรรค์ตามหลักการ วิจารณ์และนำพื้นฐาน ความรู้เรื่องการวิจารณ์ ไปใช้ได้อย่างถูกต้องใน ชีวิตประจำวันหรือใน อนาคตนำพื้นฐานความรู้ เรื่องการวิจารณ์ไปใช้ได้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) - ครูให้นักเรียนอาสาสมัคร ๕ คน ร่วมกัน แสดงบทบาทสมมติ (เรื่อง หลักการเป็นผู้ชม ที่ดี) โดยมอบหมายบทบาทสมมติ ๕ บทบาท แบ่งตามความเหมาะสม ปฏิบัติตนในขณะที่ชม การแสดงนาฏศิลป์เรื่องพระสุธน-มโนราห์ ๑) พอถึงฉากเศร้า ให้หัวเราะดังๆ / รับ โทรศัพท์และคุยเสียงดัง ๒) มาสาย ให้วิ่งเข้าในที่นั่งผู้ชมหลังจากละคร แสดงไปแล้ว โดยเดินเลือกที่นั่ง หลายๆที่ เพื่อรบกวนผู้อื่น ๓) ส่งเสียงโห่, ทำเสียงล้อเลียนนักแสดง ๔) สวมรองเท้าแตะ, กางเกงขาสั้น, เสื้อกล้าม / หยิบขนมขึ้นมารับประทานเสียงดัง ๕) ถ้ามองเกี่ยวกับการแสดงกับผู้ชมข้างๆ ตลอด	๑. นักเรียนอาสาสมัคร ๕ คน ร่วมกัน แสดงบทบาทสมมติ ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็น (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้)	๑. วิดีทัศน์พระสุธน-มโนราห์ https://youtu.be/pVRkliZCnU?si=dpnTwxcTys๒๑Gda ๒. วิดีทัศน์ ระบายรัก https://youtu.be/j๗lR๔U๙ZLjY?si=udFLe๑Vv๖zh๖Tjh๒ ๓. ใบความรู้ที่ ๙ หลักการชม และการวิจารณ์นาฏศิลป์	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง หลักการวิจารณ์ นาฏศิลป์	- แบบประเมิน - แบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์ หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อย่างถูกต้องใน ชีวิตประจำวันหรือใน อนาคต ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - ชื่นชมและวิจารณ์การ แสดงนาฏศิลป์ได้อย่าง สร้างสรรค์	การชมละคร เมื่อแสดงจบครูเปิดหัวข้อการ อภิปรายโดย ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดัง ประเด็น ๑) จากการชมละครเมื่อสักครู่ นักเรียนชมการแสดงละครสนุกหรือไม่ เพราะ เหตุใด ๒) นักเรียนคิดว่า ผู้ชมทั้ง ๕ คนนี้ เป็นผู้ชมที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่ ถ้า ไม่เหมาะสม ควรปรับปรุงพฤติกรรมอย่างไร				
คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูแจ้งนักเรียนว่า “จากสถานการณ์ จำลอง เมื่อสักครูจะเห็นได้ว่า การชมการ แสดงในสถานที่สาธารณะ ผู้ชมที่ดีควรมีความ เข้าใจหลักการชมและมารยาทในการชมการ แสดง” ครูอธิบายประกอบสื่อ PowerPoint	๑. นักเรียนศึกษาและร่วมกันอธิบาย ตอบคำถามแสดงความคิดเห็น และนักเรียนจะได้คะแนนพิเศษในการ ตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์ หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เรื่องหลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์ ครู แจกใบความรู้และใบกิจกรรมให้นักเรียน เพื่อศึกษาและจดบันทึกลงในใบกิจกรรม หลักการชม ในขณะที่เรียนครูถามคำถามเป็น ระยะโดยเล่นเป็นเกมถูกผิดเช่น คำถาม - การแต่งกายในการไปชมการแสดง ในโรงละครควรแต่งกายแบบสุภาพ มิดชิด สวมรองเท้าที่ขอบ ๑) ควรแต่งกายอย่างเหมาะสม สุภาพ มิดชิด สวมรองเท้าหุ้มส้น เพื่อให้เกียรติผู้อื่นและ สถานที่ คำถาม - เราควรเข้าไปชมก่อนการ แสดงจะเริ่มประมาณ ๑๕-๓๐ นาที เพื่อ เตรียมตัวก่อนชมการแสดง	๒. นักเรียนตั้งใจศึกษา ที่ครูอธิบาย ประกอบสื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่อง หลักการวิจารณ์การแสดง นาฏศิลป์ ร่วมกันคิดและตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์ หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒) ไปถึงสถานที่แสดงก่อนเวลาประมาณ ๑๕-๓๐ นาที เพื่อเตรียมตัวก่อนชมการแสดง เช่น รับตั๋ว ตรวจสอบเลขที่นั่ง เข้าห้องน้ำหรือทำธุระส่วนตัวให้เรียบร้อย - ไม่ควรศึกษาสูจิบัตรก่อนเข้าชมการแสดง เพราะจะทำให้ไม่ตื่นเต้น ๓) ควรศึกษาสูจิบัตรก่อนเข้าชมการแสดง เพื่อที่จะทำความเข้าใจลักษณะและประเภทของการแสดง เนื้อเรื่องย่อพอสังเขป บทบาทของนักแสดง ทำให้การชมการแสดงเข้าใจง่ายขึ้นและได้รับอรรถรสมากขึ้น - ส่งเสียงโห่ร้อง หากมีฉากที่ประทับใจและควรปรบมือ หรือมีฉากที่ไม่ประทับใจควรเก็บความรู้สึกไว้				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔) มีมารยาทในการชมการแสดง ไม่พูดคุยนรบกวนผู้อื่นขณะชมการแสดง ปิดเสียงเครื่องมือสื่อสาร (หากมีความจำเป็นให้เดินออกไปคุยนอกสถานที่แสดงอย่างสุภาพ) ไม่ส่งเสียงโห่ร้อง หากมีฉากที่ประทับใจควรปรบมือแทน หรือมีฉากที่ไม่ประทับใจควรเก็บความรู้สึกไว้ ไม่ควรแสดงออกมาให้ผู้อื่นรู้สึกรำคาญใจ - ควรมีอารมณ์ร่วมไปกับการแสดง หากการแสดงดำเนินเรื่องให้อารมณ์ความรู้สึกอย่างไร ผู้ชมที่ดีควรมีส่วนร่วมไปกับผู้แสดงด้วย ๕) ควรมีอารมณ์ร่วมไปกับการแสดง หากการแสดงดำเนินเรื่องให้อารมณ์ความรู้สึกอย่างไร				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ผู้ชมที่ดีควรมีส่วนรวมไปกับผู้แสดงด้วย ทำให้ได้รรถรสในการรับชมและยังเป็นการกำลังใจให้กับนักแสดงด้วย - ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ชมแสดงอย่างเคร่งครัด ๖) ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ชมแสดงอย่างเคร่งครัด สถานที่ชมการแสดงบางแห่งจะมีกฎระเบียบที่ผู้ชมจำเป็นต้องปฏิบัติตาม ผู้ชมควรศึกษาเตรียมพร้อมและปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด อาทิ ห้ามนำอาหารและเครื่องดื่มเข้าสถานที่แสดง ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้าสถานที่แสดง ห้ามบันทึกภาพและวิดีโอขณะชมการแสดง เป็นต้น				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์

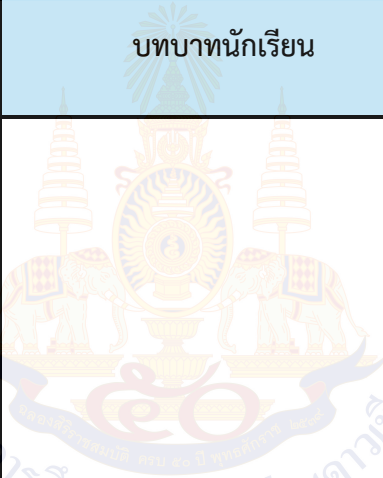
หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- เล่าเนื้อเรื่องที่ตนเองทราบให้ผู้อื่นฟัง เนื่องจากผู้ชมท่านอื่นๆจะได้สนุกตามเนื้อ เรื่องการแสดงก่อนชม ๗) มารยาทขั้นพื้นฐาน อื่นๆ ที่ควรรักษา อาทิ ไม่เล่าเนื้อเรื่องที่ตนเองทราบให้ผู้อื่นฟัง เนื่องจากผู้ชมท่านอื่นๆก็ต้องการที่จะรับชม เนื้อเรื่องการแสดงด้วยตนเอง, ดูแลรักษา ความสะอาดของตนเอง เสื้อผ้า รองเท้า ไม่ให้ มีกลิ่นไม่พึงประสงค์ เพื่อความมั่นใจของ ตนเองและไม่ส่งกลิ่นรบกวนผู้อื่น, ไม่ถีบเบาะ ที่นั่งของผู้อื่น, ไม่ยกเท้าพาดกับที่นั่งผู้อื่น ๘) ครูอธิบายเรื่องหลักการวิจารณ์การแสดง นาฏศิลป์ต่อ ครูถามคำถาม “นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใดเราต้องเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	วิจารณ์ เราพูดออกไปตามความรู้สึกได้หรือไม่” - การแสดงนาฏศิลป์จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ทำรำ ดนตรี และเครื่องแต่งกาย เพื่อให้เกิดความรื่นรมย์เพลิดเพลิน สนุกสนานกับการแสดง และยังสามารสรูปเรื่องราวและความหมายของการแสดงที่สื่อสารออกมาได้อย่างแท้จริง ผู้ชมควรศึกษาหลักการพิจารณาหรือหลักการวิจารณ์การแสดง ดังนี้ ๑) ทำรำ ผู้ชมควรศึกษา ความหมายของท่ารำ หรือที่เรียกว่า ภาษาท่า และศึกษาลีลาท่ารำพื้นฐานก่อน เพื่อพิจารณาว่าท่ารำมีความ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	งดงาม อ่อนช้อย และสอดคล้องไปกับ ความหมายเพลงได้เพียงใด ๒) ดนตรีประกอบหรือเนื้อเพลง ผู้ชมควรพิจารณาประเภทของดนตรี ความหมายของเนื้อเพลง ตลอดจนวิเคราะห์ อารมณ์เพลง บรรยากาศเพลงได้ ๓) เครื่องแต่งกาย การแสดงแบ่งออกได้หลาย ประเภท ผู้ชมต้องพิจารณาเครื่องแต่งกายกับ ประเภทการแสดงว่ามีความเหมาะสมกัน หรือไม่ ทั้งเสื้อผ้า เครื่องประดับ และอุปกรณ์ ประกอบการแสดง ตลอดทั้งการแต่งหน้าด้วย ว่าเหมาะสมกลมกลืนกัน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์ หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ การแสดงระบำกรับ ให้ นักเรียนศึกษา ครูถามนักเรียนว่า “การแสดงชุดนี้เมื่อนักเรียนได้ชมแล้วรู้สึกอย่างไร”และ ร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน ว่า การแสดงมีความรื่นรมย์ เพลิดเพลิน เพียงใด ๒. ครูแจกใบงาน เรื่อง หลักการวิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์ ๓. ครูแจ้งให้นักเรียนจัดทำใบงาน เรื่อง หลักการวิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์ และนำมาส่งครู	๑. นักเรียนศึกษาวิดีโอทัศน์ การแสดงระบำกรับ และร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน ว่า การแสดงมีความรื่นรมย์ เพลิดเพลิน เพียงใด ๒. นักเรียนรับใบงาน เรื่อง หลักการวิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์ ๓. นักเรียนจัดทำใบงาน เรื่อง หลักการวิจารณ์การแสดงเสร็จแล้ว นำมาส่งครู			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์การแสดง โดยครูถามคำถามเชิงถ้าทนาย ดังประเด็น - เพราะเหตุใด ผู้ชมจึงต้องศึกษาหลักการวิจารณ์การแสดง และหลักการวิจารณ์การแสดง ที่ผู้ชมต้องศึกษา ได้แก่ อะไรบ้าง ๒. ครูเสริมว่าเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เพลิดเพลิน สนุกสนานไปกับการแสดง และยัง สามารถสรุปเรื่องราวและความหมายของการแสดงที่สื่อสารออกมาได้อย่างแท้จริง ผู้ชมควรศึกษาหลักการพิจารณาหรือหลักการวิจารณ์การแสดง ได้แก่ ท่ารำ ดนตรีหรือเนื้อเพลง และเครื่องแต่งกาย	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์การแสดง และร่วมกันตอบคำถาม ๒. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เพลิดเพลิน สนุกสนานไปกับการแสดง และยังสามารถสรุปเรื่องราวและความหมายของการแสดงที่สื่อสารออกมาได้อย่างแท้จริง ผู้ชมควรศึกษาหลักการพิจารณาหรือหลักการวิจารณ์การแสดง ได้แก่ ท่ารำ ดนตรีหรือเนื้อเพลง และเครื่องแต่งกาย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์
- ๓) วิดีทัศน์ - ละครเรื่องพระสุธน-มโนราห์ <https://youtu.be/pVRkliZCnU?si=dpnTwxcTYs๒๑Gda>

TYs๒๑Gda

- ระบายสี <https://youtu.be/j๗lR๔U๙zLjY?si=udFLe๑Vv๖zh๖Tjh๒>

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- การตอบคำถามในใบกิจกรรม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - มีความรู้ความเข้าใจอธิบายเรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์	- PowerPoint เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์ - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - การตอบคำถามในใบกิจกรรม	- ใบงานที่ ๘ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนอธิบายและปฏิบัติตนตามมารยาทในการชมการแสดงในฐานะผู้ชมที่ดีได้ - สามารถวิจารณ์การแสดงอย่างสร้างสรรค์ตามหลักการวิจารณ์และนำพื้นฐานความรู้เรื่องการวิจารณ์ไปใช้ได้อย่างถูกต้องในชีวิตประจำวันหรือในอนาคต			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ชื่นชมและวิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์ได้อย่างสร้างสรรค์			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการปฏิบัติตนตามมารยาทในการชมการแสดงในฐานะผู้ชมที่ดี ชื่นชมและวิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ตามหลักการวิจารณ์และนำพื้นฐาน			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ฐานความรู้เรื่องการวิจารณ์ไปใช้ได้ อย่างถูกต้องในชีวิตประจำวันหรือ ในอนาคต			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรม ตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมิน เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

สมาชิกในกลุ่ม

๑.....๒.....

๓.....๔.....

๕.....๖.....

๗.....๘.....

ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				รวม
	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
๑.ลักษณะรูปแบบการแสดงได้ถูกต้อง					
๒.จำนวนผู้แสดงตามรูปแบบการแสดง ถูกต้อง					
๓.ลักษณะการแต่งกายได้ถูกต้อง					
๔.ดนตรีและลีลาท่ารำ					
๕.มารยาทในการชมการแสดง					

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอการปฏิบัติตนตามมารยาทในการชมการแสดงในฐานะผู้ชมที่ดี ชื่นชมและวิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ตามหลักการวิจารณ์และนำพื้นฐานความรู้เรื่องการวิจารณ์ไปใช้ได้อย่างถูกต้องในชีวิตประจำวันหรือในอนาคต				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
นำเสนอการปฏิบัติตนตามมารยาทในการชมการแสดงในฐานะผู้ชมที่ดี ชื่นชมและวิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ตามหลักการวิจารณ์และนำพื้นฐานความรู้เรื่องการวิจารณ์ไปใช้ได้ อย่างถูกต้องในชีวิตประจำวันหรือในอนาคต			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

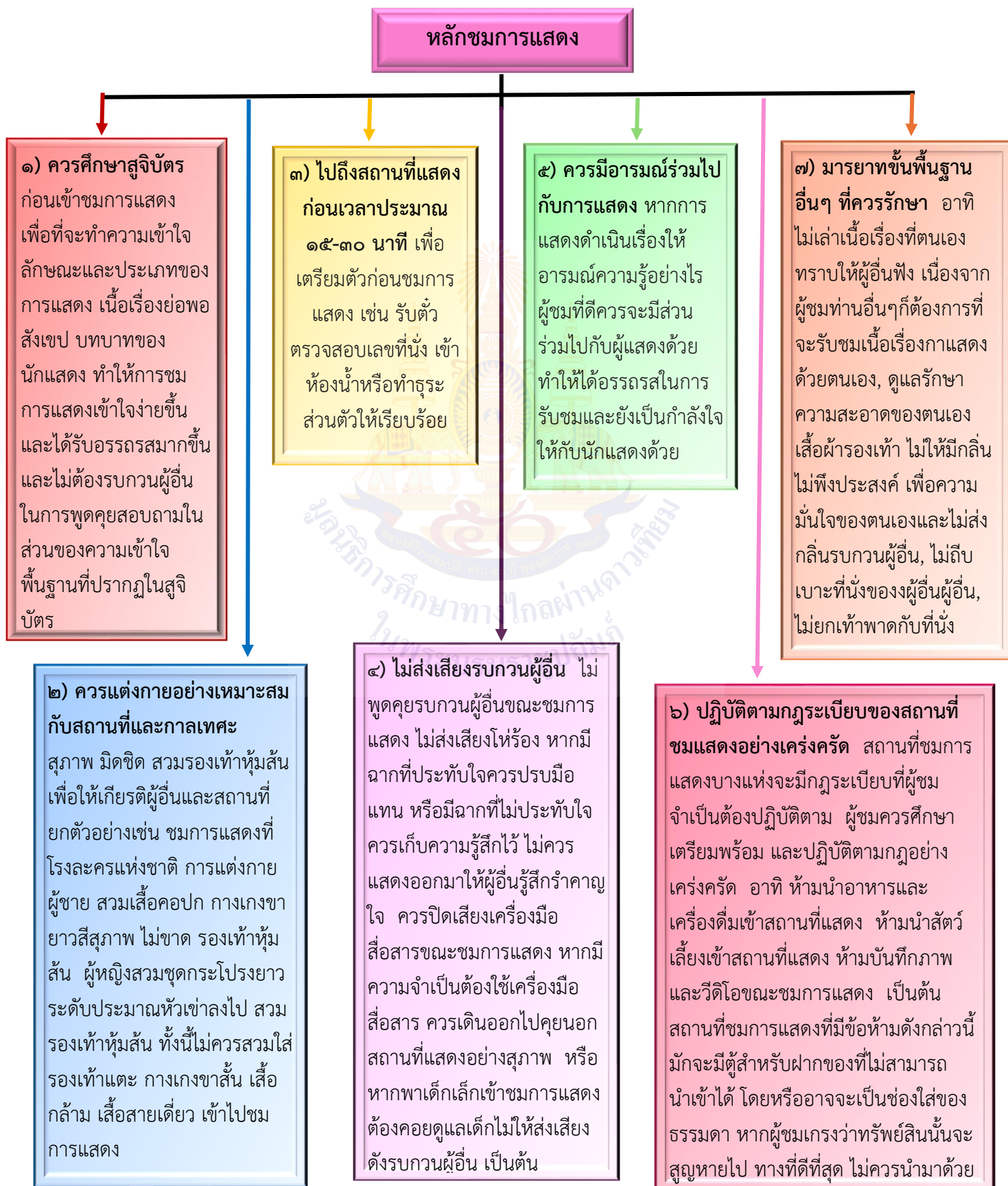
.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

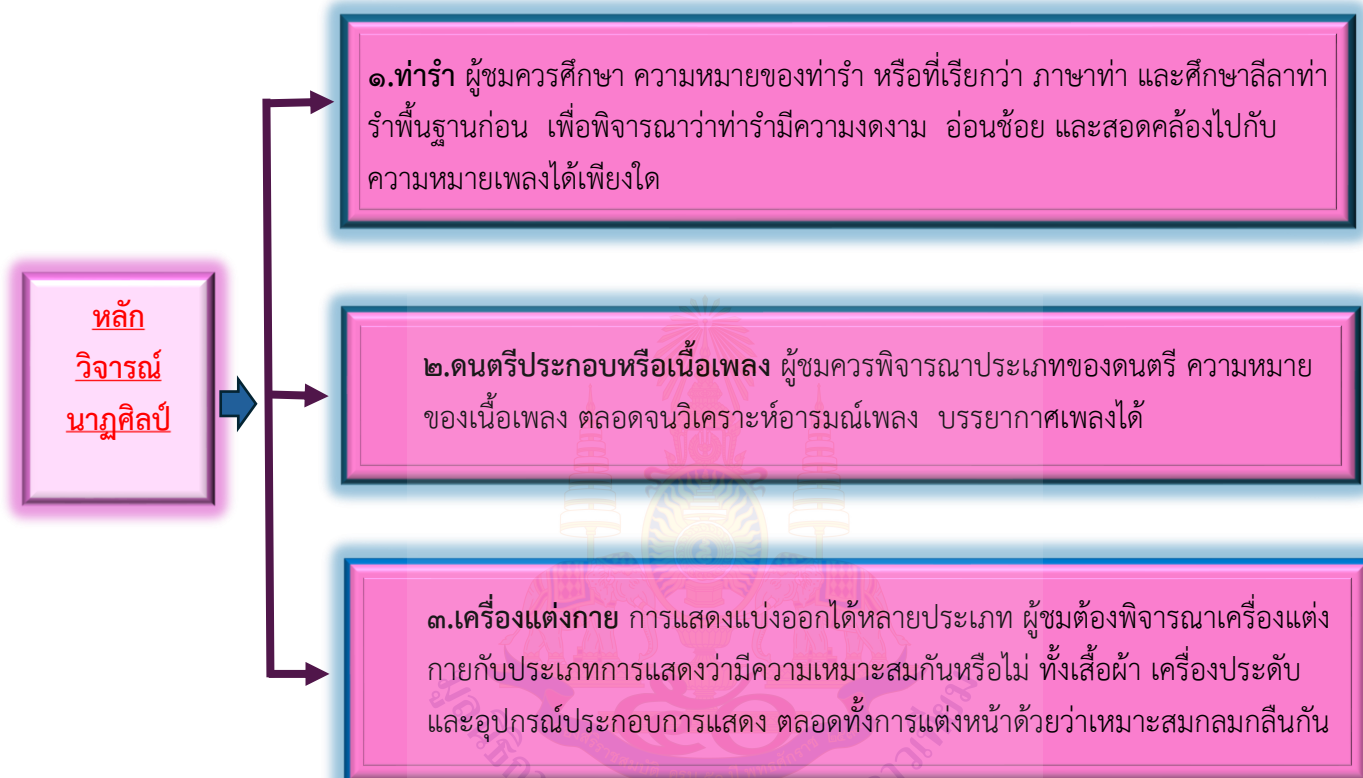
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง หลักการชมการแสดง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลนาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่องหลักวิจารณ์นาฏศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ใบงานที่ ๘ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นวิจารณ์การแสดงที่ครูยกตัวอย่างให้ชม ในหัวข้อต่อไปนี้

ชื่อการแสดง.....

เป็นการแสดงประเภทใด

ผู้แสดง

การแต่งกาย

ดนตรีและลีลาท่ารำ

มารยาทในการชม(อย่างน้อย3ข้อ)

ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๙ เรื่องหลักชมการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง หลักการชมและการวิจารณ์นาฏศิลป์
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การชมการแสดงต่างๆ ในสถานที่สาธารณะ นับเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งที่ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบต่อสาธารณชน ต้องให้เกิดริตแก่ผู้แสดงและผู้ชม โดยหลักการชมการแสดงและการปฏิบัติตนตามมารยาทในการชมการแสดง ในฐานะผู้ชมที่ดี ประกอบด้วย ดังนี้

- ๑) ควรศึกษาสูจิบัตรก่อนเข้าชมการแสดง เพื่อที่จะทำความเข้าใจลักษณะและประเภทของการแสดง เนื้อเรื่องย่อพลองเชิง บทบาทของนักแสดง ทำให้การชมการแสดงเข้าใจง่ายขึ้นและได้รับอารมณ์มากขึ้น และไม่ต้องรบกวนผู้อื่น ในการพูดคุยสอบถามในส่วนของการเข้าใจพื้นฐานที่ปรากฏในสูจิบัตร
- ๒) ควรแต่งกายอย่างเหมาะสมกับสถานที่และกาลเทศะ สุภาพ มิดชิด สวมรองเท้าหุ้มส้น เพื่อให้เกียรติผู้อื่นและสถานที่ ยกตัวอย่างเช่น ชมการแสดงที่โรงละครแห่งชาติ การแต่งกาย ผู้ชาย สวมเสื้อคอปก กางเกงขายาวสีสุภาพ ไม่ขาด รองเท้าหุ้มส้น ผู้หญิงสวมชุดกระโปรงยาวระดับประมาณหัวเข่าลงไป สวมรองเท้าหุ้มส้น ทั้งนี้ไม่ควรสวมใส่รองเท้าแตะ กางเกงขาสั้น เสื้อกล้าม เสื้อสายเดี่ยว เข้าไปชมการแสดง
- ๓) ไปถึงสถานที่แสดงก่อนเวลาประมาณ ๑๕-๓๐ นาที เพื่อเตรียมตัวก่อนชมการแสดง เช่น รับตั๋ว ตรวจสอบเลขที่นั่ง เข้าห้องน้ำหรือทำธุระส่วนตัวให้เรียบร้อย
- ๔) ไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น ไม่พูดคุยรบกวนผู้อื่นขณะชมการแสดง ไม่ส่งเสียงโห่ร้อง หากมีฉากที่ประทับใจ ควรปรบมือแทน หรือมีฉากที่ไม่ประทับใจควรเก็บความรู้สึกไว้ ไม่ควรแสดงออกมาให้ผู้อื่นรู้สึกรำคาญใจ ควรปิดเสียงเครื่องมือสื่อสารขณะชมการแสดง หากมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือสื่อสาร ควรเดินออกไปคุยนอกสถานที่แสดงอย่างสุภาพ หรือ หากพาเด็กเล็กเข้าชมการแสดงต้องคอยดูแลเด็กไม่ให้ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น เป็นต้น
- ๕) ควรมีส่วนร่วมร่วมไปกับการแสดง หากการแสดงดำเนินเรื่องให้อารมณ์ความรู้สึกอย่างไร ผู้ชมที่ดีควรจะมีส่วนร่วมไปกับผู้แสดงด้วย ทำให้ได้อรรถรสในการรับชมและยังเป็นกำลังใจให้กับนักแสดงด้วย
- ๖) ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสถานที่ชมแสดงอย่างเคร่งครัด สถานที่ชมการแสดงบางแห่งจะมีกฎระเบียบที่ผู้ชมจำเป็นต้องปฏิบัติตาม ผู้ชมควรศึกษา เตรียมพร้อม และปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด อาทิ ห้ามนำอาหารและเครื่องดื่มเข้าสถานที่แสดง ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้าสถานที่แสดง ห้ามบันทึกภาพและวิดีโอขณะชมการแสดง เป็นต้น สถานที่ชมการแสดงที่มีข้อห้ามดังกล่าวนี้ มักจะมีตู้สำหรับฝากของที่ไม่สามารถนำเข้าได้ โดยหรืออาจจะเป็นช่องใส่ของธรรมดา หากผู้ชมเกรงว่าทรัพย์สินนั้นจะสูญหายไป ทางที่ดีที่สุด ไม่ควรนำมาด้วย
- ๗) มารยาทขั้นพื้นฐาน อื่นๆ ที่ควรรักษา อาทิ ไม่เล่าเนื้อเรื่องที่ตนเองทราบให้ผู้อื่นฟัง เนื่องจากผู้ชมท่านอื่นๆ ก็ต้องการที่จะรับชมเนื้อเรื่องการแสดงด้วยตนเอง , ดูแลรักษาความสะอาดของตนเอง เสื้อผ้า รองเท้า ไม่ให้มีกลิ่นไม่พึงประสงค์ เพื่อความมั่นใจของตนเองและไม่ส่งกลิ่นรบกวนผู้อื่น , ไม่ถีบเบาะที่นั่งของผู้อื่น , ไม่ยกเท้าพาดกับที่นั่งผู้อื่น

หลักการวิจารณ์การแสดง

การแสดงนาฏศิลป์จะประกอบไปด้วย องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ท่ารำ ดนตรี และเครื่องแต่งกาย เพื่อให้เกิดความรื่นรมย์ เพลิดเพลิน สนุกสนานไปกับการแสดง และยังสามารถสรุปเรื่องราวและความหมายของการแสดงที่สื่อสารออกมาได้อย่างแท้จริง ผู้ชมควรศึกษาหลักการพิจารณาหรือหลักการวิจารณ์การแสดง ดังนี้

๑. **ท่ารำ** ผู้ชมควรศึกษา ความหมายของท่ารำ หรือที่เรียกว่า ภาษาท่า และศึกษาลีลาท่ารำพื้นฐานก่อน เพื่อพิจารณาว่าท่ารำมีความงดงาม อ่อนช้อย และสอดคล้องไปกับความหมายเพลงได้เพียงใด
๒. **ดนตรีประกอบหรือเนื้อเพลง** ผู้ชมควรพิจารณาประเภทของดนตรี ความหมายของเนื้อเพลง ตลอดจนวิเคราะห์อารมณ์เพลง บรรยากาศเพลงได้
๓. **เครื่องแต่งกาย** การแสดงแบ่งออกได้หลายประเภท ผู้ชมต้องพิจารณาเครื่องแต่งกายกับประเภทการแสดงว่ามีความเหมาะสมกันหรือไม่ ทั้งเสื้อผ้า เครื่องประดับ และอุปกรณ์ประกอบการแสดง ตลอดจนการแต่งหน้าด้วยว่าเหมาะสมกลมกลืนกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง นาฏยศัพท์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

ภาคเรียนที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง
อิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

นาฏยศัพท์ หรือศัพท์เฉพาะทางวิชานาฏศิลป์ ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับลักษณะท่ารำ ที่ใช้ในการฝึกหัด
เพื่อแสดงโขน ละคร ฟ้อน รำ เป็นคำที่ใช้ในวงการนาฏศิลป์ไทย สามารถสื่อความหมายกันได้ทุกฝ่ายในการ
แสดงต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้แสดงและผู้ชม

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ นามศัพท์ - ศัพท์ที่เรียกชื่อท่ารำหรือชื่อท่าที่บอกอาการกระทำของผู้นั้น

๓.๒ กิริยาศัพท์ - ศัพท์ที่ใช้เรียกในการปฏิบัติบอกอาการกิริยา

๓.๓ เบ็ดเตล็ด - ศัพท์ต่างๆที่ใช้เรียกในภาษานาฏศิลป์ นอกเหนือไปจากนามศัพท์ และกิริยาศัพท์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- มีความรู้ความเข้าใจอธิบายประเภทของนาฏยศัพท์ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ฝึกฝนและปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- มีความตั้งใจในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้อย่างมั่นใจและถูกต้อง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้ มีความตั้งใจในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้อย่างมั่นใจและ
ถูกต้อง

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ
ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้
อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง นาฏยศัพท์

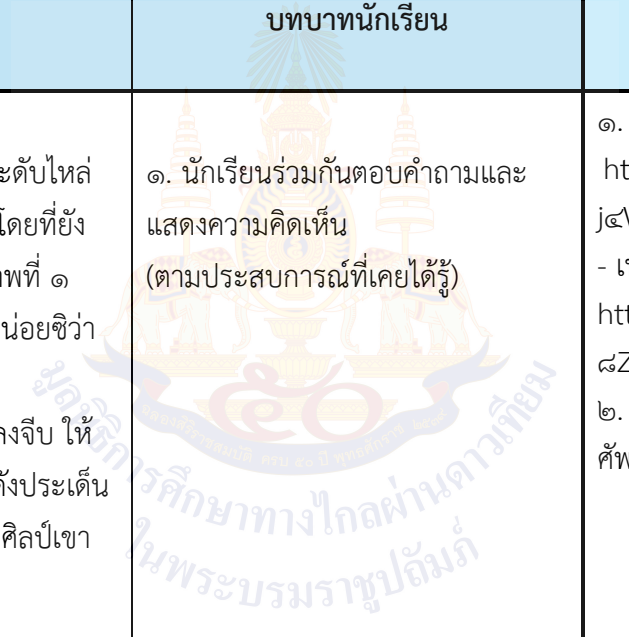
หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้ มีความตั้งใจในการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติทำนาฏ ยศัพท์ได้อย่างมั่นใจและ ถูกต้อง ด้านความรู้ - มีความรู้ความเข้าใจ อธิบายประเภทของ นาฏยศัพท์ได้ ด้านทักษะกระบวนการ - ฝึกฝนและปฏิบัติทำ นาฏยศัพท์ได้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเปิดภาพ ๑) ทำตั้งวงแขนตั้งระดับไหล่ กับ ๒) ภาพจับส่งหลัง ให้นักเรียนดูโดยที่ยัง ไม่ได้อธิบายอะไร ครูถามคำถาม ภาพที่ ๑ และภาพที่ ๒ นักเรียนช่วยบอกครูหน่อยซิว่า เขาทำท่าอะไรบ้าง ๒. ครูเปิดวิดีโอทศน์เพลงตั้งวงและเพลงจับ ให้ นักเรียนดู ครูตั้งคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - นักเรียนทราบหรือไม่ทางด้านนาฏศิลป์เขา เรียกท่าเหล่านี้ว่าอะไร	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็น (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้) 	๑. วิดีทัศน์ - เพลงตั้งวง https://youtu.be/j๕Ul๔V-j๔Wg?feature=shared - เพลงจับ https://youtu.be/DL๘ZjjxXXX๔?feature=shared ๒. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่องนาฏ ยศัพท์	- ปฏิบัติทำ นาฏยศัพท์ - ใบงานที่ ๙ เรื่องนาฏยศัพท์	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูอธิบายประกอบสื่อนำเสนอ Power Point เรื่อง นาฏยศัพท์	- นักเรียนศึกษาและร่วมกันอธิบาย ตอบคำถามแสดงความคิดเห็น			

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - มีความตั้งใจในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้อย่างมั่นใจและถูกต้อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ครูถามคำถาม - นักเรียนทราบหรือไม่ว่า คำว่านาฏยศัพท์หมายความว่าอย่างไร ๒.๑ ครูอธิบายความหมายของนาฏยศัพท์ ดังนี้หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับลักษณะท่ารำในการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ไทย เช่น โขน ละคร รำ ระเบียบรำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ๒.๒ ครูอธิบายประเภทของนาฏยศัพท์ มี ๓ ประเภท ได้แก่ หมวदनามศัพท์ กิริยาศัพท์ และเบ็ดเตล็ด ๒.๓ อธิบายความหมายของนาฏยศัพท์หมวदनามศัพท์ และแจ้งนักเรียนให้ลุกขึ้นปฏิบัติ โดยครูสาธิตท่ารำ ประกอบภาพในสไลด์ ได้แก่ จีบหงาย จีบคว่ำ จีบล้อแก้ว จีบส่งหลัง จีบปรกหน้า จีบปรกข้าง วงบน วงกลาง วงล่าง จรดท้ายกเท้า ก้าวหน้า ก้าวข้าง (ครูจะตั้งคำถามทุกภาพว่า “แต่ละท่าเรียกว่าท่าอะไร” เพื่อเป็นการทดสอบความรู้เดิมที่นักเรียนเคยเรียนรู้มา) ๒.๔ อธิบายหมวดกิริยาศัพท์ เช่น ก้นวง ลดวง ส่งมือ หลบศอก เปิดคาง กัดคาง ทรงตัว ดึง	และนักเรียนจะได้คะแนนพิเศษในการตอบคำถาม		
---	--	--	--	--

	ไหล่ กตไหล่ กตเกลียวข้าง หลบเข้า ถีบเข้า แข็งเข้า กันเข้า เปิดสัน เป็นต้น (ครูจะตั้งคำถามทุกภาพว่า “แต่ละท่าเรียกว่า ท่าอะไร” เพื่อเป็นการทดสอบความรู้เดิมที่ นักเรียนเคยเรียนรู้มา) ๒.๕ ครูอธิบายหมวดนาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด หมายถึง ศัพท์ต่างๆที่ใช้เรียกในภาษานาฏศิลป์ นอกเหนือไปจากนามศัพท์ และกิริยาศัพท์ อาทิ แม่ท่า (ท่ารำมาตรฐาน หรือท่ารำแม่บท) นายโรง (พระเอก) ยืนเครื่อง (การแต่งกาย หลักในการแสดงโขน และละครรำ สร้างโดย เลียนแบบเครื่องต้นของพระมหากษัตริย์) พระใหญ่ - พระน้อย นางกษัตริย์ นางตลาด			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆกัน คละ กันตามความสามารถ ๒. กิจกรรม “รำตามคำบอก” ครูให้นักเรียน ทั้งห้องลุกขึ้นยืนเพื่อเตรียมปฏิบัติทำนาฏย ศัพท์ตามที่ครูแจ้ง	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม เท่าๆกัน คละกันตามความสามารถครู ให้นเวลาให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำนาฏย ศัพท์ตามที่ครูสาธิตและให้นักเรียน ปฏิบัติตาม		

	๓. ครูตรวจความถูกต้องของท่ารำที่นักเรียนปฏิบัติ จากนั้นให้สัญญาณพร้อมแล้วเริ่มกิจกรรม ดังนี้ ๔.๑ วงบน วงกลาง วงล่าง ๔.๒ จีบหางย จีบคว่ำ จีบล่อแก้ว ๔.๓ จีบส่งหลัง จีบปรกข้าง จีบปรกหน้า ๔.๔ ยกเท้า ก้าวหน้า ก้าวข้าง แบบตัวนาง ๔.๕ ยกเท้า ก้าวหน้า ก้าวข้าง แบบตัวพระ ๕. หลังจากแต่ละกลุ่มปฏิบัติท่ารำตามคำบอกแล้ว ครูแจกใบงาน เรื่อง นาฏยศัพท์ และอธิบายการทำใบงาน ดังนี้ ให้นักเรียนอ่านและเติมข้อความที่ถูกต้องลงในช่องว่าง	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกฝนทำนาฏยศัพท์และ ปฏิบัติตามคำบอกจากเพื่อนต่างกลุ่ม และให้เพื่อนๆช่วยกันบอกว่าเพื่อนๆทำได้ถูกต้องหรือไม่		
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง นาฏยศัพท์ ๒. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าชั่วโมงต่อไปเราจะเรียนเรื่องภาษาท่า เพื่อนักเรียนจะได้เตรียมความพร้อม ในการไปศึกษาล่วงหน้า	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง นาฏยศัพท์ ๒. นักเรียนทราบว่าชั่วโมงต่อไปเราจะเรียนเรื่องภาษาท่า นักเรียนไปศึกษาล่วงหน้า		

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง นาฏยศัพท์
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง นาฏยศัพท์
- ๓) วิดีทัศน์ - เพลงตั้งวง <https://youtu.be/j๕Ul๔V-j๔Wg?feature=shared>
- เพลงจ๊ับ <https://youtu.be/DL๘ZjjxXXX๔?feature=shared>

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้อย่างถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - มีความรู้ความเข้าใจอธิบายประเภทของนาฏยศัพท์ได้	- PowerPoint เรื่อง เรื่องนาฏยศัพท์ - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้อย่างถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย	- ใบงานที่ ๙ เรื่อง นาฏยศัพท์ - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ฝึกฝนและปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - มีความตั้งใจในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้อย่างมั่นใจและถูกต้อง			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้ มีความตั้งใจในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้อย่างมั่นใจและถูกต้อง			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน “นาฏยศัพท์”

เกณฑ์การตัดสิน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้อย่างถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย	สามารถปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้อย่างถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย	สามารถปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้อย่างถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทยแต่ยังไม่ค่อยถูกระดับ	ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้ไม่ถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทยในบางท่า	ไม่สามารถปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๓ - ๑๖ = ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙ - ๑๒ = ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๘ = ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ = ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินนาฏยศัพท์

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการลงมือปฏิบัติชิ้นงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

สมาชิกในกลุ่ม

๑..... ๒.....

๓..... ๔.....

๕..... ๖.....

๗..... ๘.....

ที่	ทำนาฏยศัพท์	ระดับคะแนน			
		๔	๓	๒	๑
รวม					

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้ มีความตั้งใจในการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติทำนาฏย ศัพท์ได้อย่างมั่นใจและ ถูกต้อง				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
ปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ได้ มีความตั้งใจ ในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ ได้อย่างมั่นใจและถูกต้อง			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่องนาฏยศัพท์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง นาฏยศัพท์
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นาฏ
ศัพท์

ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับ
 ลักษณะท่าร่า ในการฝึกหัด
 การแสดงนาฏศิลป์ไทย เช่น
 โขน ละคร รำ ระเบียบ เพื่อให้
 เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่าง
 ผู้สอนและผู้เรียน
“นาฏย” หมายถึง
 เกี่ยวกับการพ้องร่า เกี่ยวกับการ
 การแสดงละคร “ศัพท์”
 หมายถึง เสียง คำ คำยากที่
 ต้องแปล เรื่อง เมื่อรวมกัน
 “นาฏยศัพท์” จึงมีความหมาย
 ว่า “ศัพท์เฉพาะทางวิชา
 นาฏศิลป์”

๑.หมวดนามศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่เรียกชื่อท่าร่า
 หรือชื่อท่าที่บอกอาการกระทำของผู้นั้น เช่น การ
 ตั้งวงบน วงกลาง วงล่าง การจับหงาย จับคว่ำ จับ
 ล่อแก้ว จับปรกหน้า จับปรกข้าง กระดกเท้า ยก
 เท้า ก้าวหน้า ก้าวข้าง ประเท้า เป็นต้น

๒.หมวดกิริยาศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกใน
 การปฏิบัติบอกอาการกิริยา
 เช่น ก้มลง ลดวง ส่งมือ หลบศอก เปิดคาง กัด
 คาง ทรงตัว ดึงไหล่ กัดไหล่ กัดเกลียวข้าง หลบ
 เข้า ถีบเข้า แฉ่งเข้า ก้นเข้า เปิดสัน เป็นต้น

๓. หมวดนาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด หมายถึง ศัพท์
 ต่างๆที่ใช้เรียกในภาษานาฏศิลป์
 นอกเหนือไปจากนามศัพท์ และกิริยาศัพท์
 อาทิ แม่ท่า (ท่าร่ามาตรฐาน หรือท่าร่าแม่บท)
 นายโรง (พระเอก) ยืนเครื่อง (การแต่งกาย
 หลักในการแสดงโขน และละครร่า สร้างโดย
 เลียนแบบเครื่องต้น ของพระมหากษัตริย์) พระ
 ใหญ่ - พระน้อย นางกษัตริย์ นางตลาด

ใบงานที่ ๙ เรื่อง นาฏยศัพท์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง นาฏยศัพท์
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามและเลือกบัตรคำภาพ นำมาติดลงในกรอบด้านล่าง ให้ถูกต้อง

๑) หมายถึง ศัพท์เฉพาะทางวิชานาฏศิลป์

๒) หมายถึง ศัพท์ที่เรียกชื่อท่ารำหรือชื่อท่าที่บอกอาการกระทำของผู้นั้น

๓) “ถ้านักเรียนรำเป็นตัวพระ การตั้งวงของนักเรียนต้อง.....
ออกไปจะทำให้ท่ารำสง่างามขึ้น”

๔) การเอียงช่วงตัวกตกลงตามศีรษะและไหล่ เรียกว่า.....

๕) ตัวละคร “พระเอก” ในสมัยโบราณ เรียกว่า.....

๖) ตัวละครนาง มี ๒ ประเภท ดังนี้..... คือ
 ตัวนางที่กิริยามารยาทเรียบร้อย สุภาพ

และ
 คือ ตัวนางที่มีท่าทางกระฉับกระเฉง ไม่เรียบร้อย

๗) จีบโดยใช้นิ้วกลางแตะกับนิ้วโป้ง และกรีดทุกนิ้วให้ตึง คือ

๘) ตั้งวง มี ๓ ระดับ ได้แก่

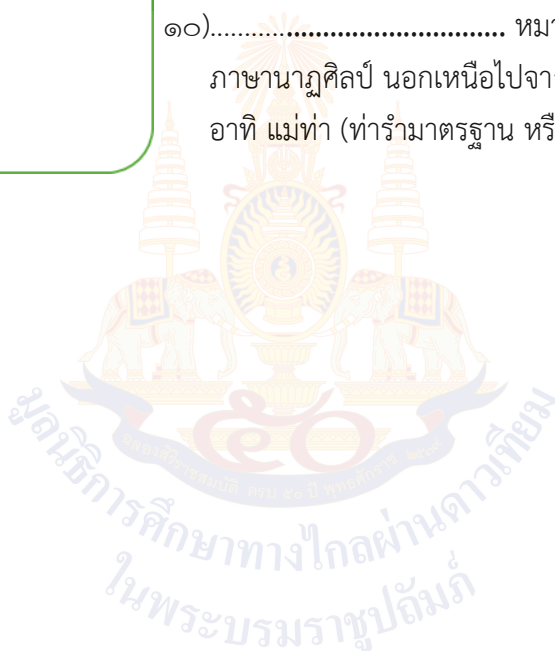
๑).....

๒).....

๓).....

๙)..... หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกในการปฏิบัติบอก
อาการกิริยา

๑๐)..... หมายถึง ศัพท์ต่างๆที่ใช้เรียกใน
ภาษานาฏศิลป์ นอกเหนือไปจากนามศัพท์ และกิริยาศัพท์
อาทิ แม่ท่า (ท่ารำมาตรฐาน หรือท่ารำแม่บท)

จิปล่อแก้ว	นาฏยศัพท์	นางกษัตริย์	วงบน	วงกลาง	วงล่าง
นางตลาด	กตเกลียวข้าง	กัณว	กิริยาศัพท์	นาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด	นายโรง

สมาชิกกลุ่มที่.....

- ๑)..... ชั้น..... เลขที่..... ๒)..... ชั้น..... เลขที่.....
 ๓)..... ชั้น..... เลขที่..... ๔)..... ชั้น..... เลขที่.....
 ๕)..... ชั้น..... เลขที่..... ๖)..... ชั้น..... เลขที่.....

ใบความรู้(สำหรับครู)ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่องนาฏยศัพท์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง นาฏยศัพท์
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นาฏยศัพท์

ความหมาย ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับลักษณะท่ารำ ในการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ไทย เช่น โขน ละคร รำ ละครบ่า เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

“นาฏย” หมายถึง เกี่ยวกับการพ้อนรำ เกี่ยวกับการแสดงละคร **“ศัพท์”** หมายถึง เสียง คำ คำยากที่ต้องแปล เรื่อง เมื่อรวมกัน **“นาฏยศัพท์”** จึงมีความหมายว่า **“ศัพท์เฉพาะทางวิชานาฏศิลป์”**

ประเภทของนาฏยศัพท์ แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑.หมวดนามศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่เรียกชื่อท่ารำหรือชื่อท่าที่บอกอาการกระทำของผู้รำ เช่น การตั้งวงบน วงกลาง วงล่าง การจับหงาย จับคว่ำ จับล้อแก้ว จับปรกหน้า จับปรกข้าง กระดกเท้า ยกเท้า ก้าวหน้า ก้าวข้าง ประเท้า เป็นต้น

๒.หมวดกิริยาศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกในการปฏิบัติบอกอาการกิริยา แบ่งได้ ดังนี้

๒.๑ “ศัพท์เสริม” หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกเพื่อปรับปรุงท่าทำให้ถูกต้องสวยงาม

เช่น ก้นวง ลดวง ส่งมือ หลบศอก เปิดคาง กดคาง ทรงตัว ดึงไหล่ กดไหล่ กดเกลียวข้าง หลบเข้า ถีบเข้า แข็งเข้า ก้นเข้า เปิดสัน เป็นต้น

๒.๒ “ศัพท์เสื่อม” หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกชื่อท่ารำหรือท่วงท่าของผู้รำที่ไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน

เพื่อให้ผู้รำรู้ตัว และแก้ไขท่าของตนให้ดีขึ้น เช่น วงล้ำ วงคว่ำ วงเหยียด วงหัก คางไก่ คอหัก เกร็งคอ หอบไหล่ เหลี่ยมล้ำ รำลน รำเลื้อย รำล้ำจังหวะ รำหน่วงจังหวะ

๓.หมวดนาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด หมายถึง ศัพท์ต่างๆที่ใช้เรียกในภาษานาฏศิลป์ นอกเหนือไปจากนามศัพท์ และกิริยาศัพท์ อาทิ แม่ท่า (ท่ารำมาตรฐาน หรือท่ารำแม่บท) นายโรง (พระเอก) ยืนเครื่อง (การแต่งกายหลักในการแสดงโขน และละครรำ สร้างโดยเลียนแบบเครื่องต้น ของพระมหากษัตริย์) พระใหญ่ - พระน้อย นางกษัตริย์ นางตลาด

สำหรับครู (บัตรคำภาพ)
ใบงานที่ ๔ เรื่องนาฏยศัพท์

นาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด (พระใหญ่ – พระน้อย)

กตเกลียวข้าง

นางตลาด

จิบส่อแก้ว

วงบน

วงกลาง

วงล่าง

กิริยาศัพท (หลบเข้า)

ก้นวง

นายโรง (ตัวพระเอก)

นาฏยศัพท์ (กระดกหลัง)

นางกษัตริย์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลนาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง
 ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ
 ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภาษาทำนาฏศิลป์ เป็นการนำท่าทางต่างๆ และลีลาที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด กริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลงและการขับร้องและถูกต้องตามแบบแผนเพื่อให้สื่อความหมายได้โดยตรง ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเข้าใจ

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ - เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติของคนเรา แต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น

๓.๒ ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง - เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้เพียงพอใช้กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่จะต้องแสดงออก เป็นท่ารำ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- วิเคราะห์ อธิบายประเภทของภาษาท่าและหลักการตีบท

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ฝึกฝนและปฏิบัติภาษาทำนาฏศิลป์

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- มีความตั้งใจในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติภาษาท่าการตีบทได้อย่างมั่นใจ มีความรักในความเป็นไทยและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอการสร้างสรรค์ภาษาท่าและการตีบท มีความตั้งใจในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติภาษาท่าการตีบทได้อย่างมั่นใจ มีความรักในความเป็นไทยและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต

๑. พุดเจรจาโนมนาว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ทาท่าง และน้ำเสียง (๒.๑)

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๑

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการสร้างสรรค์ ภาษาท่าและการตีบท มี ความตั้งใจในการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติภาษาท่า การตีบทได้อย่างมั่นใจ มี ความรักในความเป็นไทย และนำไปประยุกต์ใช้ใน การประกอบอาชีพใน อนาคต ด้านความรู้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอท่อนนางลอยให้นักเรียนดู ครูถามคำถามเชิงถ้าทนาย ดังประเด็น - นักเรียนเห็นตัวละครกี่ตัว ใครบ้าง ทั้ง ๒ ตัว มีความสัมพันธ์กันอย่างไร นักเรียนทราบได้ อย่างไร ๒. ครูทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วเรื่อง นาฏยศัพท์	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็น (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้) ๒. นักเรียนร่วมกันอธิบาย ตอบ คำถามแสดงความคิดเห็นและนักเรียน จะได้คะแนนพิเศษในการตอบคำถาม	๑. วิดีทัศน์ท่อนนางลอย https://youtu.be/tRJ๘xvjufno?si=hP๘gtitvNtRNgVMS ๒. สอบภาษานาฏศิลป์-จูบ https://www.youtube.com/watch?v=๑Wtnoc_Jsug&list=RDpjYwkedkJyY&index=๒๐ ๓. ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่องภาษา ทำนาฏศิลป์	- ปฏิบัติภาษา ท่าตามลักษณะ ของภาษาท่า นาฏศิลป์	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูอธิบายประกอบสื่อ PowerPoint เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๑ ครูถามคำถาม ดัง ประเด็น - นักเรียนทราบหรือไม่ว่าภาษาท่า หมายความว่าอย่างไร”	- นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม และลูก ขึ้นจากที่นั่ง ปฏิบัติตามท่า ตามที่ครู ต้นทางสาธิตท่ารำ จนครบ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๑
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- วิเคราะห์ อธิบาย ประเภทของภาษาท่า และหลักการตีบท ด้านทักษะกระบวนการ - ฝึกฝนและปฏิบัติภาษา ทำนาฏศิลป์ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - มีความตั้งใจในการ เรียนรู้สามารถปฏิบัติ ภาษาท่าการตีบทได้ อย่างมั่นใจ มีความรักใน ความเป็นไทยและนำไป	๑.๑ ครูอธิบายภาษาท่า เป็นการนำท่าทาง และสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด กริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติ เป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทน คำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลงและการ ขับร้อง ๑.๒ ที่มาของภาษาท่า ที่ใช้ในการแสดง นาฏศิลป์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้ ๑) ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตาม ธรรมชาติของคนเรา แต่ปรับปรุงให้ดูสวยงาม อ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น โดยใช้ลักษณะการรำร่า เบื้องต้นมาผสมผสาน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนานาฏศิลป์ ๑
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ประยุกต์ใช้ในการ ประกอบอาชีพในอนาคต คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	๒) ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ ขึ้นเพื่อให้เพียงพอใช้ กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่จะต้องแสดง ออกเป็นท่ารำ ๑.๓ อธิบายภาษาท่าทางนาฏศิลป์สามารถ แบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ ภาษาท่าที่ใช้แทน คำพูด ภาษาท่าที่ใช้แทนกริยาอาการต่างๆ ภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ครูถามคำถาม - นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด ปฏิบัติอย่างไร ๑.๔ ครูอธิบายภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด ครูให้ นักเรียนลุกขึ้นยืนและสาธิต ภาษาท่าที่ใช้แทน คำพูด เช่น เรา เธอ ท่าน ปฏิเสธ เรียก ไป ที่ นั้น ที่นี่ เจริญรุ่งเรือง สวยงาม ให้นักเรียน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนานาฏศิลป์ ๑

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่งทำลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ปฏิบัติตาม ครูถามคำถาม - นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ภาษาท่าที่ใช้แทนกิริยาอาการปฏิบัติอย่างไร ๑.๕ ครูอธิบายภาษาท่าที่ใช้แทนกิริยาอาการครูสาธิตภาษาท่าที่ใช้แทนกิริยาอาการ เช่น ทำยืน ทำเดิน ทำนั่ง ทำนอน ให้นักเรียนปฏิบัติตาม ครูถามคำถาม - นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึก ปฏิบัติอย่างไร ๑.๖ ครูอธิบายภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึก ครูสาธิตภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธ เศร้าโศก อาย รัก ให้นักเรียนปฏิบัติตาม				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๑

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ครูถามคำถาม - นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ภาษาท่าที่สื่อถึงท่าทางของสัตว์ ปฏิบัติ อย่างไร				
	๑.๗ ครูอธิบายภาษาท่าที่สื่อถึงท่าทางของ สัตว์ ครูสาธิตภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่สื่อถึง ท่าทางของสัตว์ เช่น นก ม้า ไก่ ครูทูลึง ควาย และกวาง ให้นักเรียนปฏิบัติตาม				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. เข้าสู่กิจกรรม “คิดทำรำให้ตรงบท” ครู อธิบายการคิดทำรำหรือหลักการตีบทว่า ๑) การคิดทำรำเพื่อตีบท ต้องเลือกคำสำคัญ ของวรรคเพลง เช่นคำว่า ขอให้โชคดี เลือกคำ ว่า โชคดี แล้วสามารถคิดทำรำ หรือ ใช้ท่าที่	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม เท่าๆกัน คละกันตามความสามารถครู ให้เวลานักเรียนฝึกปฏิบัติทำนาฏย ศัพย์ตามที่ครูสาธิตและให้นักเรียน ปฏิบัติตาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๑

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เรียนอยู่แล้วมารำให้สัมพันธ์กัน เช่น ท่า เจริญรุ่งเรือง ๒) สามารถคิดท่ารำที่แสดงความหมายได้เอง โดยเริ่มคิดจากท่าทางธรรมชาติที่สื่อความหมายก่อน และนำท่ารำนาฏศิลป์เข้ามาดัดแปลง ให้กลายเป็นท่ารำ เช่น คำว่า ฝนตกที่หน้าต่าง เลือกคำสำคัญ เช่น ฝนตก อาจจะเริ่มทำท่า มือกระดิกนิ้วเหมือนสายฝน และปรับเป็นนำจีบทั้งสองมือมาส่ายๆ เล็กๆ ก็สามารถทำเป็นท่าฝนตกได้ ๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดและช่วยกันแต่งประโยคสั้นๆ มากกลุ่มละ ๑ ประโยค แล้วช่วยกันคิดภาษาท่าและปฏิบัติภาษาท่าตามลักษณะภาษาทำนาฏศิลป์ที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว	๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกฝนท่ารำนาฏศิลป์และ ปฏิบัติตามคำบอกจากเพื่อนต่างกลุ่ม และให้เพื่อนๆ ช่วยกันบอกว่าเพื่อนๆ ทำท่าได้ถูกต้องหรือไม่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๑

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. เมื่อครบเวลา ครูให้นักเรียนนำเสนอท่ารำของตนเอง และให้เพื่อนในห้องทายว่าเป็นประโยชน์อะไร ถ้าทายไม่ถูกเกิน ๓ ครั้งให้เจ้าของท่าเป็นผู้เฉลยและอธิบายที่มาของท่าที่ตนเองคิด				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนคู่วิทัศน์สอบภาษานาฏศิลป์-จูป ๒. ครูบอกว่าในชั่วโมงต่อไปนักเรียนต้องเตรียมตัวหาเพลงที่ตนเองชอบและตกลงกันในกลุ่มว่าจะเลือกเพลงใดมา เลือกมา ๑ ท่อน เพลงที่นักเรียนชอบ ประมาณ ๑ นาที เพื่อเตรียมมาฝึกซ้อมการแสดงภาษานาฏศิลป์	๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง นาฏยศัพท์ ๒. นักเรียนทราบข่าวชมต่อไปเราจะเรียนเรื่องภาษาท่า นักเรียนไปศึกษาล่วงหน้า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๑

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	(ให้นักเรียนนำไฟล์เพลงหรือแจ้เพลงกับครูว่า จะใช้เพลงไหนหรือร้องเอง ก่อนวันที่จะมี ชั่วโมงเรียนก่อน ๑ วัน) ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง ภาษาท่า				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่องภาษาทำนาฏศิลป์
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่องภาษาทำนาฏศิลป์ ๑
- ๓) วิดีทัศน์ - โขนนางลอย <https://youtu.be/tRJ๘xvjufno?si=hP๘gtivNtRNงVMS>
 - สอบภาษานาฏศิลป์-จูบ https://www.youtube.com/watch?v=๑Wtn๐c_Jsug&list=RDpjYwkedkYy&index=๒๐

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ปฏิบัติภาษาทำนาฏศิลป์ได้อย่างถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - วิเคราะห์ อธิบายประเภทของภาษาท่าและหลักการตีบท	- PowerPoint เรื่องเรื่องภาษาทำนาฏศิลป์ - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ปฏิบัติภาษาทำนาฏศิลป์ได้อย่างถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย	- แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ฝึกฝนและปฏิบัติภาษาทำนาฏศิลป์			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - มีความตั้งใจในการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติภาษาท่าการตีบทได้อย่างมั่นใจ มีความรักในความเป็นไทยและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการสร้างสรรค์ภาษาท่าและการตีบท มีความตั้งใจในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติภาษาท่าการตีบทได้อย่างมั่นใจ มีความรักในความเป็นไทยและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรม ตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน “ภาษาทำนาฏศิลป์”

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
ปฏิบัติภาษาทำ นาฏศิลป์ถูกต้อง ตามหลักนาฏศิลป์ ไทย	สามารถปฏิบัติ ภาษาทำนาฏศิลป์ ได้อย่างถูกต้องตาม หลักนาฏศิลป์ไทย	สามารถปฏิบัติภาษา ทำนาฏศิลป์ได้อย่าง ถูกต้องตามหลัก นาฏศิลป์ไทยแต่ยังไม่ ค่อยถูกระดับ	ปฏิบัติภาษาทำ นาฏศิลป์ได้ไม่ถูกต้อง ตามหลักนาฏศิลป์ ไทยในบางท่า	ไม่สามารถปฏิบัติ ภาษาทำนาฏศิลป์

เกณฑ์การตัดสิน

๙-๑๐ = ๓ หมายถึง ดีมาก

๗-๘ = ๒ หมายถึง ดี

๕-๖ = ๑ หมายถึง พอใช้

๐-๔ = ๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน เรื่อง ภาษาทำทางนาฏศิลป์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน			
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน			
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอการสร้างสรรค์ ภาษาท่าและการตีบท มีความ ตั้งใจในการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติภาษาท่าการ ตีบทได้อย่างมั่นใจ มีความ รักในความเป็นไทยและ นำไปประยุกต์ใช้ในการ ประกอบอาชีพในอนาคต				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
นำเสนอการสร้างสรรค์ภาษาท่าและการตีบท มีความตั้งใจในการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติภาษาท่าการตีบทได้อย่าง มั่นใจ มีความรักในความเป็นไทยและ นำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ ในอนาคต			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

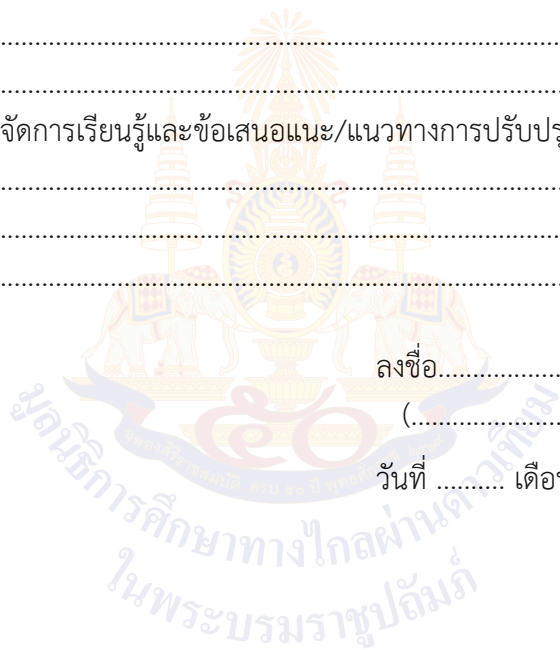
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่องภาษาทำนาฏศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๑
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาษาท่า

เป็นการนำท่าทางและสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด กริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะ เพลงและการขับร้อง

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์แบ่งตามที่มาได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติของคนเรา แต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น โดยใช้ลักษณะการรำรำเบื้องต้นมาผสมผสาน
๒. ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้เพียงพอใช้กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่จะต้องแสดงออกเป็นท่ารำ

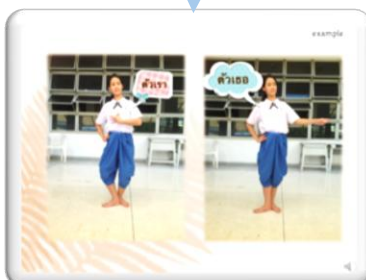
แบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด ภาษาท่าที่ใช้แทนกริยาอาการต่างๆ ภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกภายใน

๑. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด เช่น เรา เธอ ท่าน ปฏิเสธ เรียก ไป ที่นั่น ที่นี่ เจริญรุ่งเรือง สวยงาม เป็นต้น
๒. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์อริยาบทหรือกริยาอาการเช่น ท่ายืน ท่าเดิน ท่านั่ง เป็นต้น
๓. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธ เศร้าโศก อาย รัก เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่สื่อถึงท่าทางของสัตว์เช่น นก ม้า ไก่ ครุฑ ลิง ควาย กวาง

หลักการตีบท

- ๑) การคิดท่ารำเพื่อตีบท ต้องเลือกคำสำคัญของวรรคเพลง
- ๒) สามารถคิดท่ารำที่แสดงความหมายได้เอง โดยเริ่มคิดจากท่าทางธรรมชาติที่สื่อความหมายก่อน และนำทำนาฏยศัพท์เข้ามาดัดแปลง ให้กลายเป็นท่ารำ

ใบความรู้(สำหรับครู)ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่องภาษาทำนาฏศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๑
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาษาท่า

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ เป็นการนำท่าทางและสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด กริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลง และการขับร้อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์แบ่งตามที่มาได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติของคนเรา แต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น โดยใช้ลักษณะการรำรำเบื้องต้นมาผสมผสาน

๒. ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ ขึ้นเพื่อให้เพียงพอใช้กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่จะต้องแสดงออกเป็นท่ารำ

ประเภทของภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์ สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด ภาษาท่าที่ใช้แทนกริยาอาการต่างๆ ภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกภายใน

๑. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด เช่น เรา เธอ ท่าน ปฏิเสธ เรียก ไป ที่นั่น ที่นี่ เจริญรุ่งเรือง สวยงาม เป็นต้น

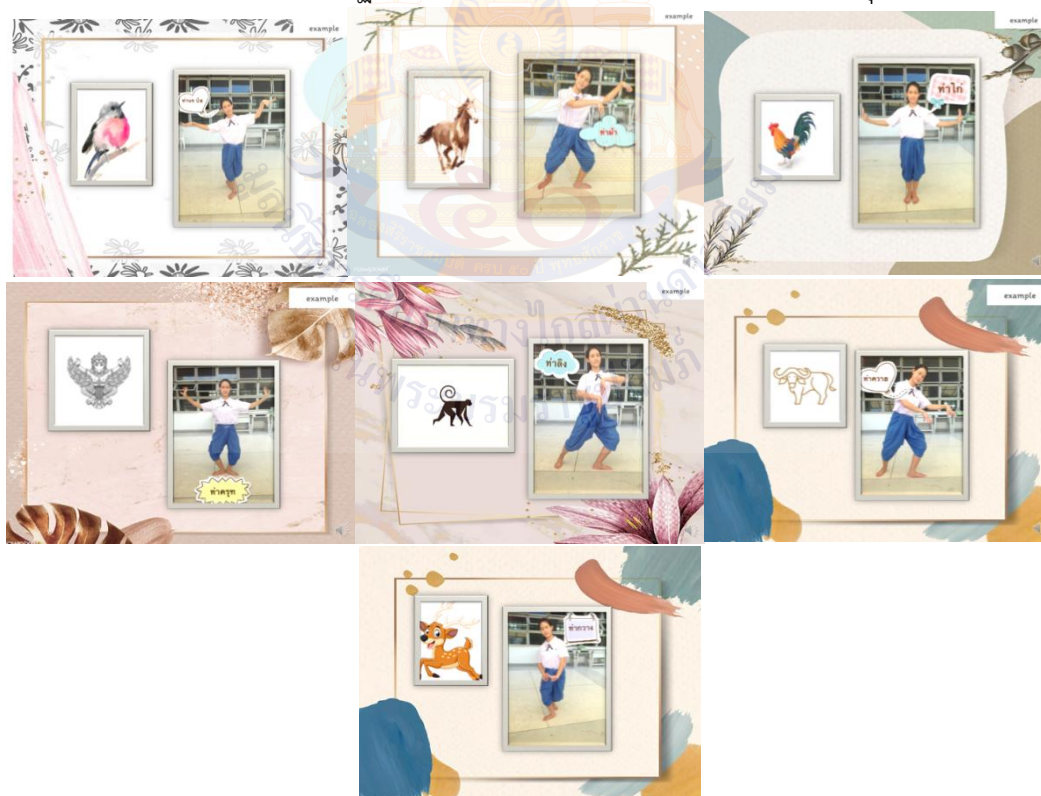
๒.ภาษาท่าทางนาฏศิลป์อธิบายหรือกิริยาอาการเช่น ทำยืน ทำเดิน ทำนั่ง เป็นต้น

๓.ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น ดีใจ/ยิ้ม (จิบเข้าปาก) เสียใจ/เศร้าโศก โกรธ อาย รัก เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่สื่อถึงท่าทางของสัตว์เช่น นก ม้า ไก่ ครุฑ ลิง ควาย กวาง

หลักการตีบท

- ๑) การคิดทำรำเพื่อตีบท ต้องเลือกคำสำคัญของวรรคเพลง
- ๒) สามารถคิดทำรำที่แสดงความหมายได้เอง โดยเริ่มคิดจากท่าทางธรรมชาติที่สื่อความหมายก่อน และนำทำนาฏยศัพท์เข้ามาดัดแปลง ให้กลายเป็นทำรำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลนาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง
ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ
ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภาษาทำนาฏศิลป์ เป็นการนำท่าทางต่างๆ และสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด กริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับ จังหวะเพลงและการขับร้องและถูกต้องตามแบบแผนเพื่อให้สื่อความหมายได้โดยตรง ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเข้าใจ

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ - เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติของคนเรา แต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น

๓.๒ ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง - เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้เพียงพอใช้กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่จะต้องแสดงออก เป็นท่ารำ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- วิเคราะห์ อธิบายประเภทของภาษาท่าและหลักการตีบท

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ฝึกฝนและปฏิบัติภาษาทำนาฏศิลป์

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- มีความตั้งใจในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติภาษาท่าการตีบทได้อย่างมั่นใจ มีความรักในความเป็นไทยและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอการสร้างสรรค์ภาษาท่าและการตีบท มีความตั้งใจในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติภาษาท่า การตีบทได้อย่างมั่นใจ มีความรักในความเป็นไทยและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต

๑. พุดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ทาทาง และน้ำเสียง (๒.๑)

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไป ใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๕. วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับ วิธีการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน หรือสนองความต้องการ ออกแบบและสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและ วางแผน (๒.๔)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๒ หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการสร้างสรรค์ ภาษาท่าและการตีบท มี ความตั้งใจในการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติภาษาท่า การตีบทได้อย่างมั่นใจ มี ความรักในความเป็นไทย และนำไปประยุกต์ใช้ใน การประกอบอาชีพใน อนาคต ด้านความรู้ - วิเคราะห์ อธิบาย ประเภทของภาษาท่า	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ทายภาษาท่าจาก ภาพ” ครูถามคำถาม ดังประเด็น - ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันดูภาพแล้วตอบ ว่าภาพทั้งหมดมีความหมายว่าอะไร (มีรางวัล พิเศษให้เป็นคะแนน) ๒. ครูทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วเรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็น (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้) ๒. นักเรียนร่วมกันอธิบาย ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นและนักเรียนจะได้ คะแนนพิเศษในการตอบคำถาม	๑. ภาพภาษาท่าในท่า ต่างๆ ๒. ภาษาทำนาฏยศัพท์ บูรณาการ เพลง "ลม" https://youtu.be/๘OWUEDx_wM๘?si=๕VcLWFNg๗Dns๘vx๓ ๓. ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์	๑. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ภาษาท่า นาฏศิลป์ ๒. ปฏิบัติภาษา ท่าตามเพลงที่ ตนเองชื่นชอบ	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูเปิดวีดิทัศน์ภาษาทำนาฏยศัพท์บูรณา การ เพลง “ลม” ให้นักเรียนดูเพื่อเป็นแนวทาง ในการคิดสร้างสรรค์การแสดงของกลุ่มตนเอง จากนั้นครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น	๑. นักเรียนศึกษาท่าทางจากวีดิทัศน์ และช่วยกันตอบวิธีการคิดภาษาท่าใน การแสดง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ภาษาทำนานาฏศิลป์ ๒

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่งทำลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
และหลักการตีบท ด้านทักษะกระบวนการ - ฝึกฝนและปฏิบัติภาษา ทำนานาฏศิลป์ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - มีความตั้งใจในการ เรียนรู้สามารถปฏิบัติ ภาษาทำการตีบทได้ อย่างมั่นใจ มีความรักใน ความเป็นไทยและนำไป ประยุกต์ใช้ในการ ประกอบอาชีพในอนาคต	- เราควรเริ่มต้นการคิดทำทางจากอะไรก่อน เป็นอันดับแรก ๒. ครูอธิบายการคิดทำรำหรือหลักการตีบท โดยให้เริ่มจากนักเรียนช่วยกันคิดทำรำ ประกอบเนื้อร้องให้เสร็จทีละ ๑ ท่อน ทั้งใน ส่วนมือและส่วนขา ๑) การคิดทำรำเพื่อตีบท ต้องเลือกคำสำคัญ ของวรรคเพลง ๒) สามารถคิดทำรำที่แสดงความหมายได้ เอง โดยเริ่มคิดจากทำทางธรรมชาติที่สื่อ ความหมายก่อน และนำทำนานาฏศิลป์เข้ามา ดัดแปลง ให้กลายเป็นทำรำ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๒

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. เข้าสู่กิจกรรม โดยใช้เวลาในการคิดทั้งหมด ๒๐ นาที - เขียนรายละเอียดของการแสดงลงในใบงานที่ ๗ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ตามหัวข้อที่กำหนด - คัดสร้างสรรค์ภาษาท่าและการตีบทตามบทเพลงที่ตนเองสนใจ และนำเสนอหน้าชั้นเรียน ๒. เมื่อแสดงจบให้เพื่อนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นในการแสดงของเพื่อน	๑. นักเรียนร่วมกันคิดและทำกิจกรรมให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด ๒. นำเสนอการแสดงหน้าชั้นเรียน ๓. เพื่อนกลุ่มที่ไม่ได้แสดงตั้งใจดูการแสดงของเพื่อนและแสดงความคิดเห็นในการแสดงของเพื่อนๆ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๒

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๓ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ ๒. และแจ้งให้นักเรียนทราบถึงในชั่วโมงต่อไป เรียนเรื่องอะไรเพื่อเป็นการให้นักเรียนเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน	- นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์ และรับทราบใน หัวข้อที่จะเรียนในชั่วโมงต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่องภาษาทำนาฏศิลป์
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่องภาษาทำนาฏศิลป์ ๒
- ๓) ภาพภาษาทำในท่าต่างๆ
- ๔) ภาษาทำนาฏยศัพท์บูรณาการ เพลง "ลม"

https://youtu.be/๘OWUEDx_wM๘?si=๕VcLWFNg๗Dnsg๘vx

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- นำเสนอการสร้างสรรค์ภาษาท่าและการตีบท ตามบทเพลงที่ตนเองสนใจ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - วิเคราะห์ อธิบายประเภทของภาษาท่าและหลักการตีบท	- PowerPointเรื่องเรื่องภาษาทำนาฏศิลป์๒ - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ปฏิบัติภาษาทำนาฏศิลป์ได้อย่างถูกต้องตามหลักนาฏศิลป์ไทย	- ใบงานที่ ๑๐ เรื่องภาษาทำนาฏศิลป์ - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ฝึกฝนและปฏิบัติภาษาทำนาฏศิลป์			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - มีความตั้งใจในการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติภาษาท่าการตีบทได้อย่างมั่นใจ มีความรักในความเป็นไทยและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการสร้างสรรค์ภาษาท่าและการตีบท มีความตั้งใจในการเรียนรู้สามารถปฏิบัติภาษาท่าการตีบทได้อย่างมั่นใจ มีความรักในความเป็นไทยและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน “ภาษาทำนาฏศิลป์”

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
ปฏิบัติภาษาทำ นาฏศิลป์ถูกต้อง ตามหลักนาฏศิลป์ ไทย	สามารถปฏิบัติ ภาษาทำนาฏศิลป์ ได้อย่างถูกต้องตาม หลักนาฏศิลป์ไทย	สามารถปฏิบัติภาษา ทำนาฏศิลป์ได้อย่าง ถูกต้องตามหลัก นาฏศิลป์ไทยแต่ยังไม่ ค่อยถูกระดับ	ปฏิบัติภาษาทำ นาฏศิลป์ได้ไม่ถูกต้อง ตามหลักนาฏศิลป์ ไทยในบางท่า	ไม่สามารถปฏิบัติ ภาษาทำนาฏศิลป์

เกณฑ์การตัดสิน

๙-๑๐ = ๓ หมายถึง ดีมาก

๗-๘ = ๒ หมายถึง ดี

๕-๖ = ๑ หมายถึง พอใช้

๐-๔ = ๐ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน			
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน			
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอการสร้างสรรค์ ภาษาท่าและการตีบท มีความตั้งใจในการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติภาษาท่าการตีบทได้อย่างมั่นใจ มีความรักในความเป็นไทยและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
นำเสนอการสร้างสรรค์ภาษาท่าและการตีบท มีความตั้งใจในการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติภาษาท่าการตีบทได้อย่าง มั่นใจ มีความรักในความเป็นไทยและ นำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ ในอนาคต			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

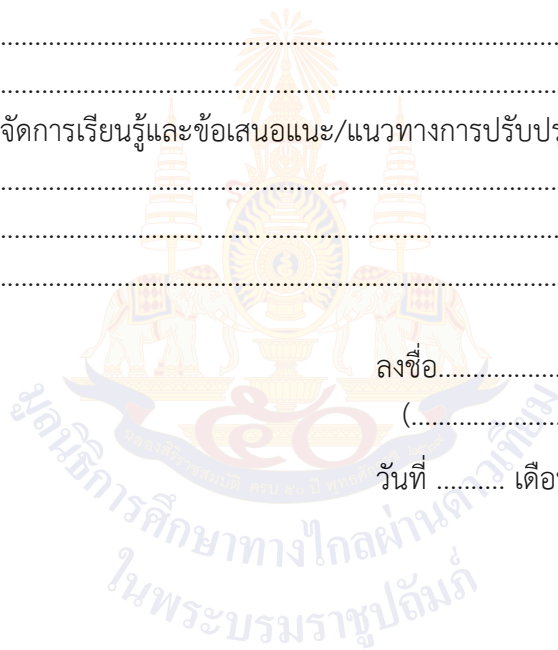
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์๑
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาษาท่า

เป็นการนำท่าทางและสีหน้าที่มีอยู่ตาม
 ธรรมชาติ เช่น คำพูด กริยาอาการ อารมณ์
 ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มี
 ความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะ
 เพลงและการขับร้อง

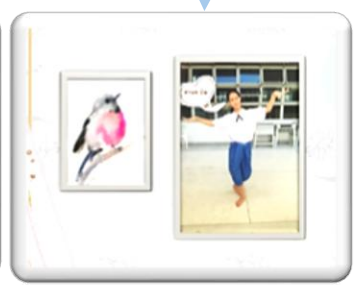
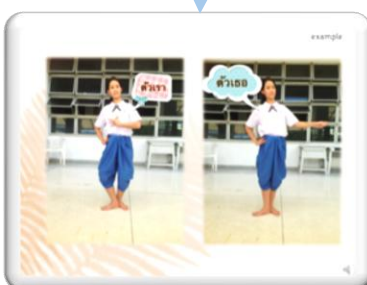
ภาษาท่าทางนาฏศิลป์แบ่ง
 ตามที่ได้ ๒ ประเภท ดังนี้
 ๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ
 เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจาก
 ท่าทางตามธรรมชาติของ
 คนเรา แต่ปรับปรุงให้ดู
 สวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น
 โดยใช้ลักษณะการรำรำ
 เบื้องต้นมาผสมผสาน
 ๒. ภาษาท่าที่มาจาก
 ประดิษฐ์โดยตรง เป็นท่าทางที่
 ประดิษฐ์ ขึ้นเพื่อให้เพียงพอใช้
 กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่
 จะต้องแสดงออกเป็นท่ารำ

แบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ ภาษาท่าที่ใช้
 แทนคำพูด ภาษาท่าที่ใช้แทนกริยาอาการต่างๆ
 ภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกภายใน
 ๑. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด เช่น
 เรา เธอ ท่าน ปฏิเสธ เรียก ไป ที่นั่น ที่นี่
 เจริญรุ่งเรือง สวยงาม เป็นต้น
 ๒. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์อริยาบทหรือกริยา
 อาการเช่น ทำยืน ทำเดิน ทำนั่ง เป็นต้น
 ๓. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แสดงอารมณ์
 ความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธ เศร้าโศก อาย
 รัก เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่สื่อ
 ถึงท่าทางของสัตว์เช่น นก ม้า ไก่ ครุฑ ลิง
 ควาย กวาง

หลักการตีบท

- ๑) การคิดท่ารำเพื่อตีบท
 ต้องเลือกคำสำคัญของ
 วรรคเพลง
- ๒) สามารถคิดท่ารำที่
 แสดงความหมายได้เอง
 โดยเริ่มคิดจากท่าทาง
 ธรรมชาติที่สื่อความหมาย
 ก่อน และนำทำนาฏยศัพท์
 เข้ามาดัดแปลง ให้
 กลายเป็นท่ารำ

ใบงานที่ ๑๐ เรื่องภาษาทำนานาฏศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่งทำลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ภาษาทำนานาฏศิลป์ ๒
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดตามหัวข้อที่กำหนด

ชื่อการแสดง.....

๑.เพลงที่ใช้แสดง

.....

๒.แนวคิดที่ให้เพลงนี้ในการสร้างสรรค์การแสดง

.....

๓.ความรู้สึกต่อการเรียนในครั้งนี้

.....

ใบความรู้(สำหรับครู)ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่องภาษาทำนาฏศิลป์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ภาษาทำนาฏศิลป์๑
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาษาท่าทาง

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ เป็นการนำท่าทางและสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด กริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลง และการขับร้อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์แบ่งตามที่มาได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติของคนเรา แต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น โดยใช้ลักษณะการรำรำเบื้องต้นมาผสมผสาน

๒. ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ ขึ้นเพื่อให้เพียงพอใช้กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่จะต้องแสดงออกเป็นท่ารำ

ประเภทของภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์ สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด ภาษาท่าที่ใช้แทนกริยาอาการต่างๆ ภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกภายใน

๑.ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด เช่น เรา เธอ ท่าน ปฏิเสธ เรียก ไป ที่นั่น ที่นี่ เจริญรุ่งเรือง สวยงาม เป็นต้น

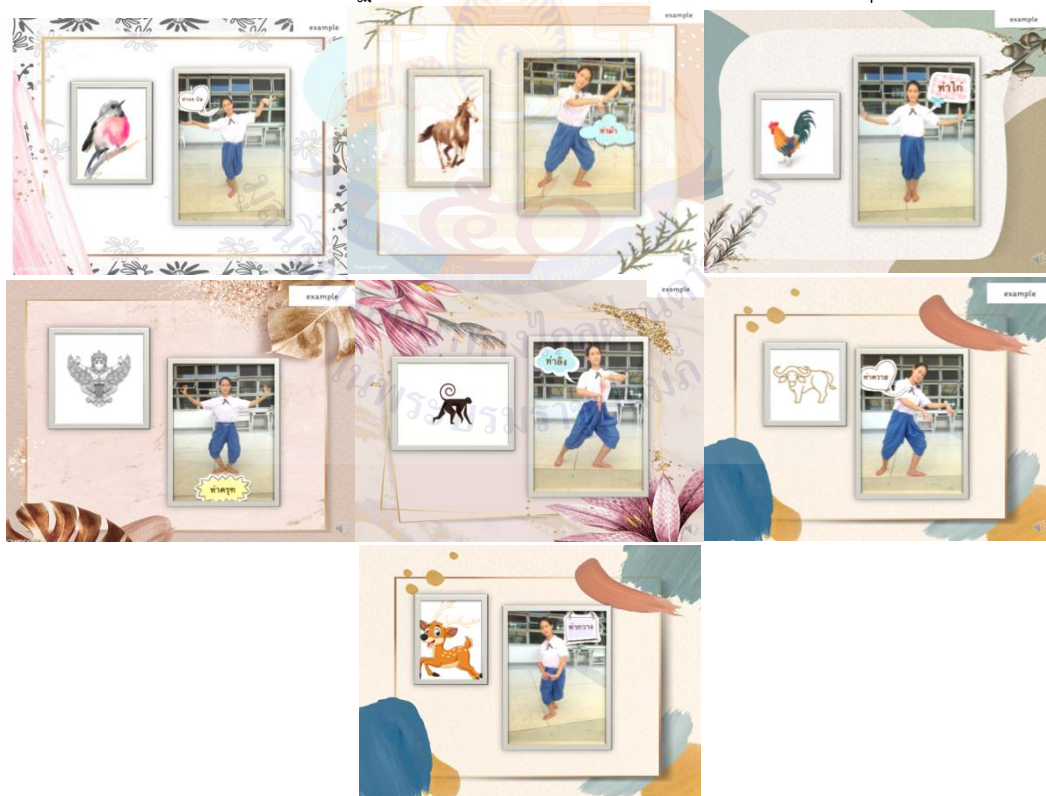
๒.ภาษาท่าทางนาฏศิลป์หรือิริยาอาการเช่น ท่ายืน ท่าเดิน ท่านั่ง เป็นต้น

๓.ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น ดีใจ/ยิ้ม (จิบเข้าปาก) เสียใจ/เศร้าโศก โกรธ อาย รัก เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่สื่อถึงท่าทางของสัตว์เช่น นก ม้า ไก่ ครุฑ ลิง ควาย กวาง

หลักการตีบท

- ๑) การคิดทำรำเพื่อตีบท ต้องเลือกคำสำคัญของวรรคเพลง
- ๒) สามารถคิดทำรำที่แสดงความหมายได้เอง โดยเริ่มคิดจากท่าทางธรรมชาติที่สื่อความหมายก่อน และนำทำนาฏยศัพท์เข้ามาดัดแปลง ให้กลายเป็นทำรำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำรางวัลมาตรฐานเพลงชาวไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์	
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๑	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๒ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง
 ม.๑/๓ แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ
 ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงรางวัลมาตรฐาน เพลงชาวไทย ลักษณะท่ารำ ใช้ท่ารำ “ซึกแบ่งผัดหน้า” ประดิษฐ์ท่ารำ แต่งคำร้องและทำนอง โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์และดนตรีไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ลักษณะท่ารำ - ใช้ท่ารำ “ซึกแบ่งผัดหน้า”
 ๓.๒ ประดิษฐ์ท่ารำโดย - นางลมูล ยมะคุปต์ นางมัลลี คงประวัตร์ และนางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
 - อธิบายลักษณะท่ารำของเพลงชาวไทย
 ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
 - ฝึกฝน ปฏิบัติท่ารำการแสดงรางวัลมาตรฐานเพลงชาวไทย
 ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)
 - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ปฏิบัติท่ารำการแสดงรางวัลมาตรฐานเพลงชาวไทย เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๑. เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทักษะของตนเอง จาก
 สารที่ได้รับ (๑.๔)

๓. ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์

ที่กำหนดให้ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือ เคลื่อนไหวร่างกาย (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำร่างมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - ปฏิบัติทำรำการแสดง ร่างมาตรฐานเพลงชาว ไทย เห็นคุณค่าของการ แสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่ง เป็นวัฒนธรรมอันดีงาม ของไทย ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะท่า รำของเพลงชาวไทย ๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P)	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอ การแสดงร่างมาตรฐาน เพลงชาวไทยให้นักเรียนดู ครูถามคำถามเชิง ทำทาย ดังประเด็น - นักเรียนทราบหรือไม่ว่าการแสดงร่าง มาตรฐานใช้ทำรำอะไร - นักแสดงแต่งกายแบบใด	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและแสดง ความคิดเห็น (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้)	๑. วิดีทัศน์ เพลงชาวไทย https://youtu.be/vl6nrrqyGvA?si=mjfqL๙w_๘๒yBan๑c ๒. ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่องร่าง มาตรฐานเพลง ชาวไทย	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ร่าง มาตรฐาน เพลงชาว ไทย	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูทบทวน โดยให้นักเรียนร่วมกันร้องร่าง มาตรฐาน เพลงชาวไทย ๒. ครูซักถามนักเรียนว่า เพลงชาวไทยมี ความหมายว่าอย่างไร	๑. นักเรียนตั้งใจฟังการบรรยายจาก ครูผู้สอน ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเพื่อรับ คะแนนพิเศษในการตอบคำถาม			

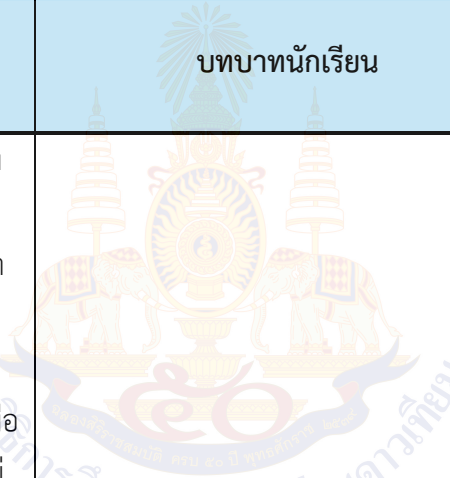
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำร่างมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ฝึกฝน ปฏิบัติทำรำการ แสดงรำวงมาตรฐาน เพลงชาวไทย ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา) - เห็นคุณค่าของการ แสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่ง เป็นวัฒนธรรมอันดีงาม ของไทย คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของ เพลง ๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำร้องโดย จมนันตานันเรศ (นายเฉลิม เศวตนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท ทำรำ นางลมุล ยมะคุปต์ นางมัลลี คงประภัศร์ นางสุภลักษณ์ ภัทรนาวิก				
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆ กัน คละกันตามความสามารถ ๒. ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น	๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเท่าๆ กัน คละกันตามความสามารถ ๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- เพลงชาวไทยใช้ทำรำอะไร - ลักษณะท่ารำ มีทำนาฏยศัพท์อะไรบ้าง ๓. ครูสาธิตการรำให้นักเรียนปฏิบัติตามทีละท่า โดยสาธิตการย่อเท้าตามจังหวะเพลง และให้นักเรียนลุกขึ้นยืนมือเท้าเอวและย่อเท้าตามจังหวะปรบมือ โดยครูช่วยปรบจังหวะ ๔. ครูสาธิตท่ารำส่วนมือ ท่าชักแบ่งผัดหน้า โดยนับจังหวะ ๘ จังหวะ ด้านแรกทางด้านขวาระหว่างเคลื่อนไหวมือรำเริ่มนับ ๑-๔ และเคลื่อนไหวมาด้านที่สองนับ ๕-๘ โดยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามไป ประมาณ ๕ ชุด หรือจนกว่านักเรียนจะคล่อง ดังนี้ <u>นับ๑-๔</u>	๓. นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำเพลงชาวไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	<u>มือขวา</u> เริ่มจากหยิบจีบมือขวา และนำมาตั้งเป็นจีบปรกข้างระดับแก้มศีรษะ <u>มือซ้าย</u> เริ่มจากปาดมือซ้ายมาตั้งวงด้านหน้าปลายมืออยู่ระดับปาก <u>นับ ๕-๘</u> <u>มือขวา</u> จีบจีบมือขวามาปล่อยจีบโดยหงายมือลง แล้วยกมาตั้งเป็นวงด้านหน้า ปลายมืออยู่ระดับปาก <u>มือซ้าย</u> กดมือที่ตั้งวงลง หยิบจีบและนำมาตั้งเป็นจีบปรกข้างระดับแก้มศีรษะ ๕. ครูสาธิตปฏิบัติการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย โดยร้องและรำ พร้อมกันประกอบเพลงชาวไทย และให้นักเรียนฝึก				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำร่างมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ปฏิบัติตาม โดยครูเป็นผู้คอยแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนที่ยังปฏิบัติไม่ได้ ๖. ครูให้นักเรียนจับคู่ชายหญิง จับคู่ตามความเหมาะสมแล้วจัดแถวเป็นวงกลมและแจ้งว่าร่างทวนเข็มนาฬิกา และอธิบายว่าเมื่อทำนองเพลงขึ้นขอให้นักเรียนหันมายกมือไหว้กับคู่ และหันกลับไปเตรียมพร้อมรำ ๗. ครูเปิดเพลงชาวไทย และสาธิตการรำเพลงชาวไทย พร้อมให้นักเรียนปฏิบัติร่างมาตรฐานเพลงชาวไทยตามจนนักเรียนปฏิบัติได้ทุกคน ๘. ครูให้เวลานักเรียนร่วมกันเขียนลักษณะท่ารำในใบงานที่๗ และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่ได้เรียนรู้ร่างมาตรฐาน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำร่างมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เพลงชาวไทย ครูให้นักเรียนนำเสนอความคิดเห็น				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ร่างมาตรฐานเพลงชาวไทย ๒. ครูแจ้งว่าช่วงต่อไปเราจะ วางแผนการ นำเสนอการและทำบัตรเชิญให้คนอื่นๆมาชม การแสดง ให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การทำ บัตรเชิญมา	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องร่าง มาตรฐานเพลงชาวไทย ๒. นักเรียนรับทราบในการเรียนรู้ในช่วง ต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
- ๒) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
- ๔) ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๑๒ เรื่องรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
- ๕) วิดีทัศน์ เพลงชาวไทย https://youtu.be/vl๖nrrqyGvA?si=mjfqL๙w_๘๒yBan๑c

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๑ เรื่องรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายลักษณะท่ารำของเพลงชาวไทย	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ใบความรู้ - PowerPoint เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๑ รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ฝึกฝน ปฏิบัติทำรำการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - ปฏิบัติทำรำการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมิน เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำร่างมาตรฐานเพลงชาวไทย

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

[illegible]

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

[illegible]

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		ปฏิบัติทำรายการแสดงรางวัล มาตรฐานเพลงชาวไทย เห็น คุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงาม ของไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
ปฏิบัติทำรายการแสดงรางวัลมาตรฐาน เพลงชาวไทย เห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงาม ของไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

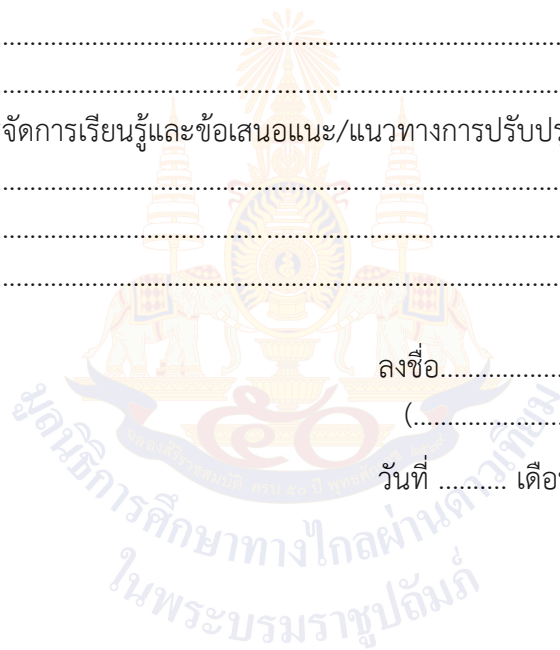
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายลักษณะท่ารำของเพลงชาวไทย

ท่ารำ.....

ท่าที่	ลักษณะท่ารำ
	

แสดงความคิดเห็นในการฝึกปฏิบัติท่ารำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

.....

.....

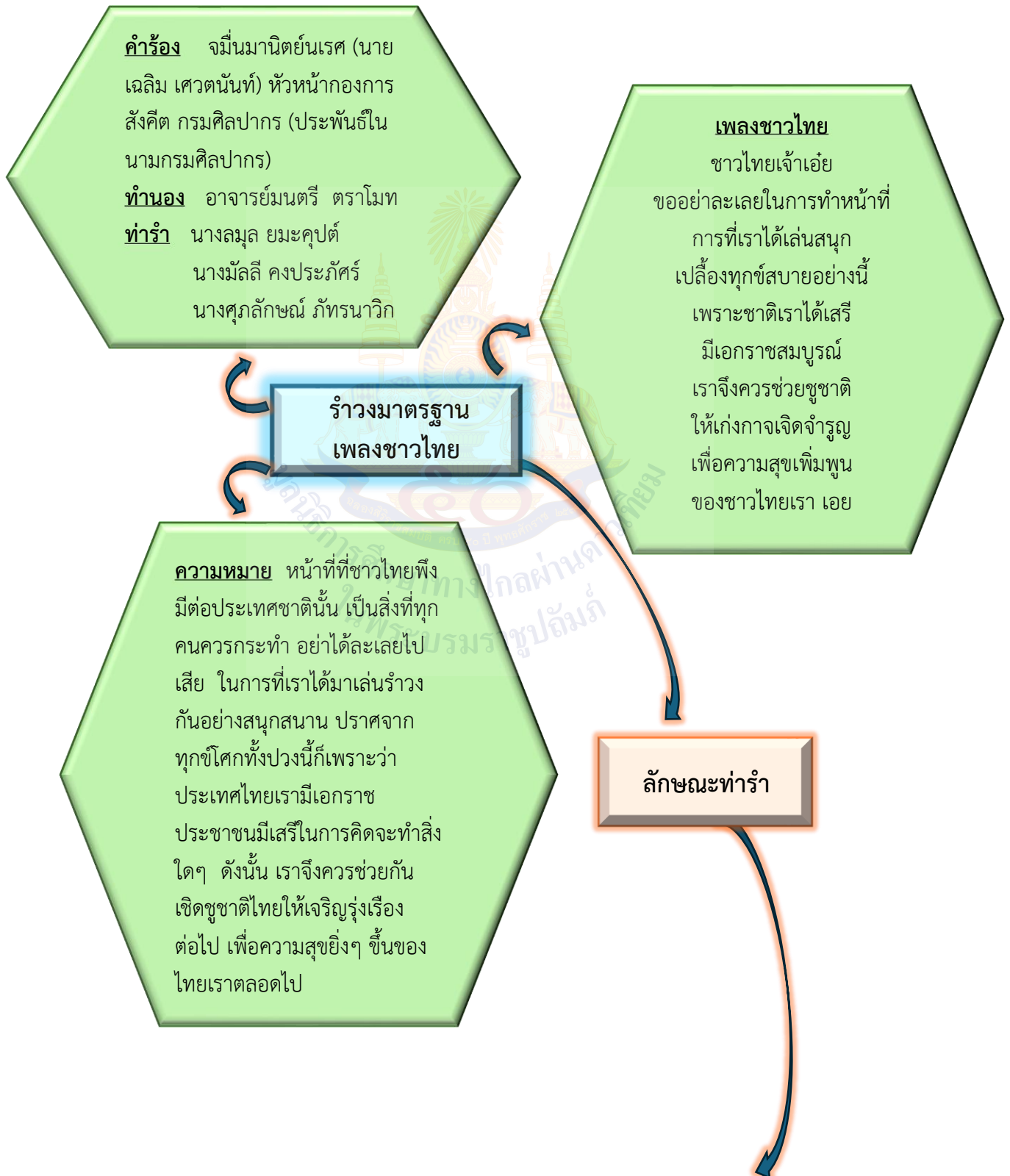
สมาชิกกลุ่ม.....

๑.....๒.....

๓.....๔.....

๕.....๖.....

ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ทำซึกแบ่งผัดหน้า

จับมือขวาลักษณะจับปรกข้างระดับศีรษะ มือซ้ายวางหน้าอยู่ระดับปาก เอียงขวา

ลดแขนเลื่อนมือขวาลงมาอยู่ระดับอก ปล่อยจับเป็นแบมือหงาย มือซ้ายจับคว่ำ

มือซ้ายเลื่อนมาเป็นจับปรกข้างด้านซ้าย ส่วนมือขวาตั้งวงหน้า
เอียงซ้าย ลดแขนเลื่อนมือมาอยู่ระดับอก มือซ้ายปล่อยจับเป็นแบหงาย
มือขวาจับคว่ำ

ทำท่าเช่นนี้สลับไปมาจนจบเพลง
ส่วนเท้าเข้าไปทุกจังหวะของเพลง เปลี่ยนมือทุกจังหวะที่ ๗

(สำหรับครู) ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ฝึกปฏิบัติทำรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เพลงชาวไทย

คำร้อง จมื่นมานิตยัณเรศ (นายเฉลิม เศรษฐนันท์) หัวหน้ากองการสังคีต กรมศิลปากร (ประพันธ์ในนามกรมศิลปากร)

ทำนอง อาจารย์มนตรี ตราโมท

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย	ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
การที่เราได้เล่นสนุก	เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
เพราะชาติเราได้เสรี	มีเอกราชสมบูรณ์
เราจึงควรช่วยชูชาติ	ให้แก่งกาจเจิดจรัส
เพื่อความสุขเพิ่มพูน	ของชาวไทยเรา เอ๋ย

ความหมาย หน้าที่ที่ชาวไทยพึงมีต่อประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนควรกระทำ อย่าได้ละเลยไปเสีย ในการที่เราได้มาเล่นรำวงกันอย่างสนุกสนาน ปราศจากทุกข์โศกทั้งปวงนี้ก็เพราะว่าประเทศไทยเรามีเอกราช ประชาชนมีเสรีในการคิดจะทำสิ่งใดๆ ดังนั้น เราจึงควรช่วยกันเชิดชูชาติไทยให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป เพื่อความสุขยิ่งๆ ขึ้นของไทยเราตลอดไป

ลักษณะท่ารำ ใช้ท่ารำ “ซึกแบ่งผัดหน้า” ประดิษฐ์ท่ารำโดย นางลมุล ยมะคุปต์ นางมัลลิกะ ประภัสร์ และนางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลปกรมศิลปากร

ท่าซึกแบ่งผัดหน้า

จีบมือขวาลักษณะจีบปรกข้างระดับศีรษะ มือซ้ายวงหน้าอยู่ระดับปากเอียงขวา

ลดแขนเลื่อนมือขวา ลงมาอยู่ระดับอก ปล่อยจีบเป็นแบมือหงาย
มือซ้ายจีบคว่ำ

มือซ้ายเลื่อนมาเป็นจีบปรกข้างด้านซ้าย ส่วนมือขวาตั้งวงหน้า
เอียงซ้าย ลดแขนเลื่อนมือมาอยู่ระดับอก มือซ้ายปล่อยจีบเป็นแบหงาย
มือขวาจีบคว่ำ

ทำท่าเช่นนี้สลับไปมาจนจบเพลง
ส่วนเท้าเข้าไปทุกจังหวะของเพลง เปลี่ยนมือทุกจังหวะที่ ๗

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลนาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงชาวไทย ลักษณะท่ารำ ใช้ท่ารำ “ชักแบ่งผัดหน้า” ประดิษฐ์ท่ารำ แต่ง คำร้องและทำนอง โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์และดนตรีไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ การวางแผนการจัดการแสดง - ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่น่าเสนอการแสดง

๓.๒ ทำบัตรเชิญ - ออกแบบและวิธีการทำ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วางแผนการจัดการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่น่าเสนอการแสดง)

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วางแผนการจัดการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่น่าเสนอการแสดง) และทำบัตรเชิญแขกให้ มาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย (๑.๒,๒.๑,๔.๑)

๑. พุดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประกอบคำพูด ทาทาง และน้ำเสียง (๒.๑)

๒. กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสมรวมกัน สร้างเป็นสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจของตนเอง (๒.๑)

๔. นำความรู้ ทักษะมาสร้างชิ้นงาน/ผลงานโดยระบุวิธีการทำงาน เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา

การดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลา นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - วางแผนการนำเสนอ การแสดง (ตารางการ ฝึกซ้อม นัดหมายวันที่ นำเสนอการแสดง)และ ทำบัตรเชิญแขกให้มาชม การแสดง เห็นคุณค่าของ การแสดงนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดี งามของไทย ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K)	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ การแสดงรำวงมาตรฐานให้นักเรียนดูรูปแบบการแสดงของการรำวงมาตรฐาน ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - ก่อนการแสดงรำวงมาตรฐานผู้รำต้องปฏิบัติอย่างไรเป็นอันดับแรก - นักเรียนทราบหรือไม่ว่าในวิดีโอทัศน์นักแสดงแต่งกายแบบใดบ้าง	- นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้)	๑. รำวงมาตรฐาน กรมศิลปากร https://youtu.be/SmxDNYaCwz4?si=๙axBmg-s๗zdH_Qgv ๒. DIY: Wedding Invitation Cards (การ์ดเชิญงานแต่ง) https://youtu.be/๖GizmuCH	๑. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง ๒. บัตรเชิญ	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูทบทวน โดยให้นักเรียนร้องและปฏิบัติทำรำเพลงชาวไทยพร้อมๆ กัน ๒. ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น	๑. นักเรียนตั้งใจฟังการบรรยายจากครูผู้สอน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลา นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วางแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง) ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)	- เพลงชาวไทยมีใช้ทำรำอะไร และทราบหรือไม่ว่าให้นาฏยศัพท์ทำไดบ้าง ๓. ครูให้นักเรียนศึกษาโดยอธิบายเกี่ยวกับการวางแผนในการจัดการแสดง ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - เพราะเหตุใดต้องมีการวางแผนในการจัดการแสดง จากนั้นครูอธิบายต่อในเรื่ององค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง	๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเพื่อรับคำแนะนำพิเศษในการตอบคำถาม	Qzg?si=EmpplD_oJyEcOEzn ๓. ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูชี้แจงว่ากิจกรรมนี้นักเรียนต้องร่วมกันทำทั้งห้อง โดยครูจะให้นักเรียนร่วมกันจัดการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทยโดยต้องมีคนร้องและคนแสดงอย่างน้อย ๖ คู่ และต้องทำบัตรเชิญแขกเข้ามาชมการแสดงในครั้งด้วย ดังนั้นนักเรียนต้องดูว่าเราจะจัดการแสดงตรงสถานที่ไหน จัดสถานที่อย่างไรด้วย ๒. ครูให้เวลานักเรียนร่วมกันแบ่งหน้าที่ในการทำงาน ครูแจกใบงานและให้นักเรียนประชุมหารือว่าใครจะทำหน้าที่อะไร ตามที่นักเรียนได้ศึกษามา ครูเป็นผู้คอยแนะนำและให้คำปรึกษา	- นักเรียนร่วมกันประชุม วางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. เมื่อครบกำหนดเวลา ครูให้ตัวแทนออกมา รายงานการวางแผนการจัดการแสดงร่าง มาตรฐานเพลงชาวไทย ๔. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ตัวอย่างการ์ดเชิญให้ นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง ซึ่งครูแจ้งกับนักเรียน ว่า นักเรียนสามารถทำแบบอื่นๆได้ตามที่ห้อง ของนักเรียนคิดออกแบบมาได้ ๕. ครูนำภาพบัตรเชิญมาให้ให้นักเรียนดูรูปแบบ การจัดสัดส่วนรูปภาพ การเขียนกำหนดการ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนรายละเอียดลง รายละเอียดลงไปในบัตรเชิญ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลา นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดงร่างมาตรฐานเพลงชาวไทย ๒. ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย ๓. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าในชั่วโมงต่อไป ให้นักเรียน เตรียมอุปกรณ์มาทำบัตรเชิญ และฝึกซ้อม ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนที่วางไว้	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดงร่างมาตรฐานเพลงชาวไทย ๒. ซักถามข้อสงสัย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๒) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๔) ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๑๓ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
- ๕) วิดีทัศน์ - รำวงมาตรฐาน กรมศิลปากร https://youtu.be/SmxDNYaCwz๔?si=๙axBmg-s๗zdH_Qgv
 - DIY: Wedding Invitation Cards (การ์ดเชิญงานแต่ง)
https://youtu.be/๖GizmuCHQzg?si=EmpplD_oJyEcOEzn

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๒ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
- บัตรเชิญ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ใบความรู้ - PowerPoint เรื่องวางแผนการจัดการแสดง - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๒ วางแผนการจัดการแสดง - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วางแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง)			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - วางแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง)และทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑/.....

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				รวม
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
๑	มีการลำดับขั้นตอน					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน					
๓	ทุกคนมีหน้าที่ในการทำงาน					
๔	แสดงความคืบหน้าและปัญหาชัดเจน					
๕	ความสะอาดของใบงาน					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		วางแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง) และทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
วางแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง)และทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่จะดำเนินการในการจัดทำารแสดงนาฏศิลป์

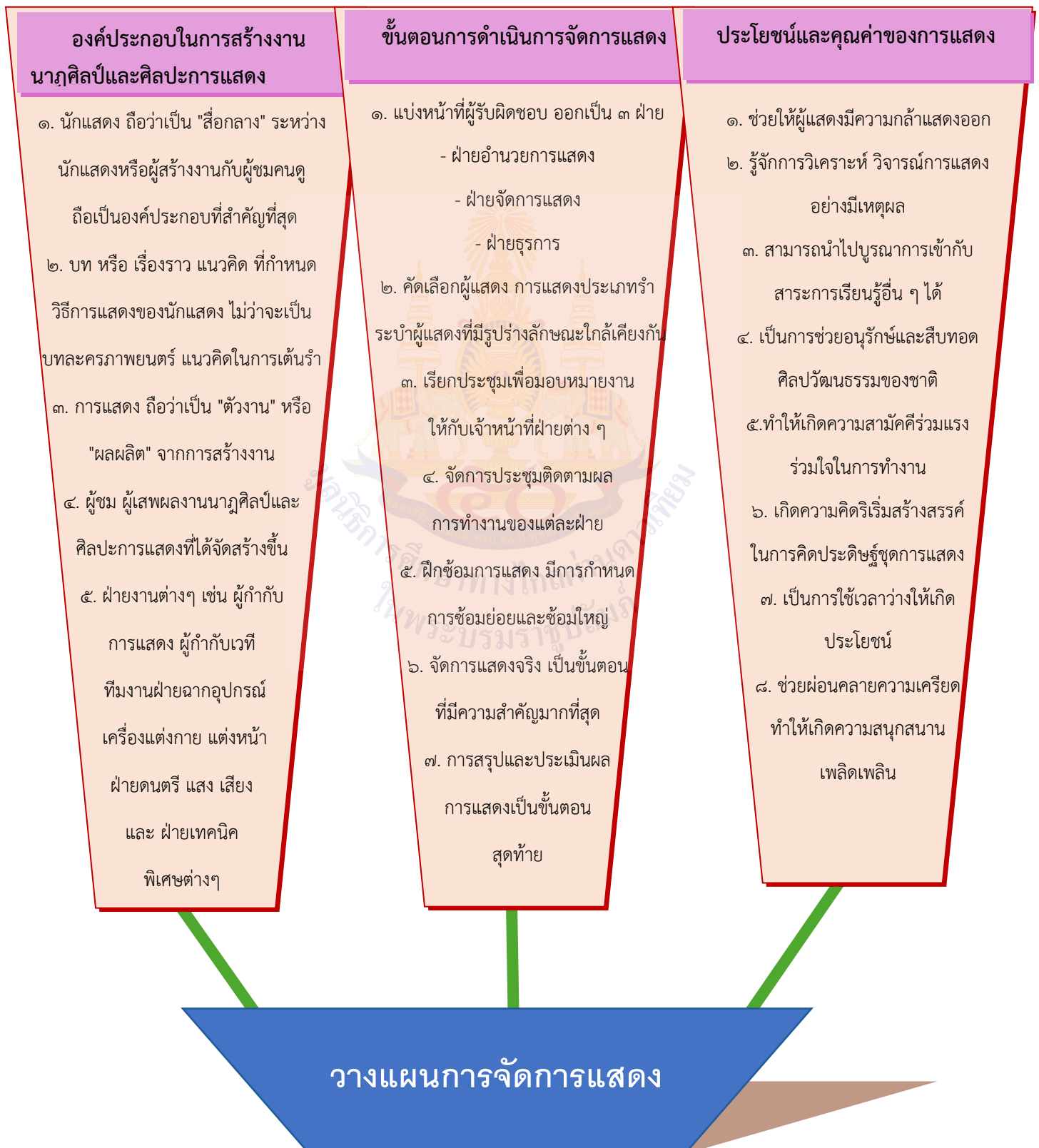
[illegible]

สัปดาห์ ที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
		
๒	ความคืบหน้าการแสดง/ปัญหาที่พบ	

ลำดับ ที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๓	นำเสนอการแสดงผลงาน 	

ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

(สำหรับครู) ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

องค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง

ในการจัดการแสดงด้านนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงครั้งหนึ่งๆนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน คือ

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นบทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเต้นรำ เรื่องราวที่ต้องการสื่อสารผ่านการเคลื่อนไหวเพื่อการแสดงในรูปแบบใดๆก็ตามถือเป็นบท เป็นเรื่องราว เป็นแนวคิดในแง่หนึ่งทั้งสิ้น

๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน นำเสนอออกมาในรูปแบบของการเต้นรำ ำ แสดงละคร ฯลฯ ต่างๆดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทอื่นๆข้างต้น

๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น และเป็นผู้ประเมินคุณค่าความงามและสุนทรียะของการแสดงต่าง ๆ นั้น

๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ ประกอบการแสดง เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ทำผม ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่างๆ ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เป็นส่วนของ สหศิลปะ อื่นๆ คือ ทศนศิลป์ คีตศิลป์ ที่มาช่วยประกอบการแสดงทั้งสิ้น

องค์ประกอบทั้ง ๕ ประการนี้ อาจมีครบถ้วนทั้งห้าประการ หรือ ไม่ครบถ้วนก็ได้ แต่อย่างน้อยที่สุดในการแสดงใดๆหนึ่งๆก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี ๑. นักแสดง ๒. บทหรือเรื่องราวหรือแนวคิดการแสดง ๓. ผู้ชมคนดู ไม่เช่นนั้น จะไม่ถือว่าได้มีการแสดงที่สมบูรณ์แล้ว

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย

- ฝ่ายอำนวยการแสดง
- ฝ่ายจัดการแสดง
- ฝ่ายธุรการ

๑.๑ ฝ่ายอำนวยการแสดง มีหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดแนวคิด จัดหางบประมาณและทีมงาน ตัดสินใจเรื่องสำคัญต่างๆแบ่งออกเป็น ๒ ตำแหน่ง ได้แก่

๑) ผู้อำนวยการแสดง หรือผู้อำนวยการสร้าง (หากเป็นละครโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการแสดง)

๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการแสดง ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้อำนวยการแสดงกับผู้ร่วมงานฝ่ายต่างๆ

๑.๒ ฝ่ายการแสดงแบ่งออกเป็น ๕ ตำแหน่ง ได้แก่

- ผู้กำกับการแสดง ทำหน้าที่ควบคุมทิศทางและรูปแบบของการแสดง เช่น เลือกบทละคร กำหนดวันซ้อม ประสานกับผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์
- ผู้กำกับเวที ทำหน้าที่ช่วยผู้กำกับการแสดงควบคุมการฝึกซ้อมและประสานกับฝ่ายเทคนิค เช่น เตรียมสถานที่ อุปกรณ์การแสดง ควบคุมบทระหว่างซ้อม ปลอ่ยตัวผู้แสดง
- ผู้เขียนบท ทำหน้าที่เตรียมบทละครที่จะนำไปจัด
- นักแสดง หรือผู้แสดง รับบทเป็นตัวละครที่สื่อสารความรู้สึก อารมณ์กับผู้ชม คือ ผู้แสดงนำ ผู้แสดงรอง ผู้แสดงประกอบ
- ผู้ออกแบบศิลป์ ทำหน้าที่ออกแบบฉาก เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ออกแบบเสียง

๑.๓ ฝ่ายสนับสนุนการแสดง (ธุรการ) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การประชาสัมพันธ์ จำหน่ายบัตร ทำสูจิบัตร สวัสดิการ สถานที่

๒. คัดเลือกผู้แสดง ให้มีความสอดคล้องกับบทบาทของตัวละครนั้น ๆ และถ้าเป็นการแสดงประเภทรำ ละครบ่า ฟ้อน เชิงควรเลือกผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อความสมดุลในการแสดง

๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เช่นมอบหมายเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้กับ เจ้าหน้าที่เหรียญ มอบหมายการจัดทำฉากให้เจ้าหน้าที่ ฝ่ายเทคนิค เป็นต้น

๔. จัดการประชุมติดตามผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย ซึ่งหัวหน้าจะเป็นผู้รายงานความคืบหน้า อุปสรรคและ ปัญหาต่าง ๆให้ผู้กำกับการแสดงและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆรับรู้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่

๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะทุกฝ่ายจะต้องทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็ม ความสามารถ

๗. การสรุปและประเมินผลการแสดงเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทุกฝ่ายจะประชุมสรุปร่วมกันและประเมินผลการ จัดการ

แสดงและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในการจัดการแสดงในครั้งต่อไป

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก
๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิจารณ์การแสดงอย่างมีเหตุผล
๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๕. ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง
๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียดทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

(สำหรับครู) ใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของการทำการ์ดเชิญและลักษณะการ์ดเชิญที่ดี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลา นาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การทำการ์ดเชิญช่วยให้ผู้ถูกเชิญทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับงาน วันเวลา สถานที่และข้อความอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องส่งต่อไปยังผู้ถูกเชิญ ทำให้งานนั้นเป็นที่น่าตื่นตาตื่นใจ เป็นที่รอคอย และน่าจดจำยิ่งขึ้นในใจคนที่ได้รับการ์ดเชิญนั้น

การทำการ์ดเชิญ จำเป็นสำหรับงานใดบ้าง ?

การทำการ์ดเชิญเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับงานหลาย ๆ ประเภท เช่น:

๑. งานแต่งงาน: การ์ดเชิญเป็นสิ่งสำคัญในการเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมพิธีแต่งงานของคู่สามีภรรยา
๒. งานธุรกิจ: การ์ดเชิญสามารถใช้เชิญคนอื่นมาร่วมงานสัมมนา การประชุมหรืออีเวนต์ทางธุรกิจอื่น ๆ
๓. งานเลี้ยง: เช่น งานครบรอบวันเกิด งานแต่งงานใหม่ งานเลี้ยงขอบคุณ หรืองานเลี้ยงที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นโอกาสสังสรรค์กับคนรักในครอบครัวและเพื่อนฝูง
๔. งานโชว์ศิลปะและวัฒนธรรม: การ์ดเชิญสามารถใช้เชิญคนมาชมนิทรรศการศิลปะ การแสดงละคร หรืออีเวนต์ทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

ข้อมูลที่ต้องมีในการ์ดเชิญ

ข้อมูลที่ควรอยู่ในการ์ดเชิญขึ้นอยู่กับลักษณะและสถานะของงาน การทำการ์ดเชิญแต่ละงานอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่สำคัญที่ควรระบุในการ์ดเชิญประกอบด้วยดังนี้

๑. ชื่อเจ้าของงาน: ระบุชื่อคนหรือหน่วยงานที่จัดงาน
๒. ชื่องาน: ระบุชื่องานหรืออีเวนต์ เช่น งานแต่งงาน, งานครบรอบ, งานเลี้ยง, งานธุรกิจ เป็นต้น
๓. วันและเวลา: ระบุวันที่และเวลาที่งานจะเกิดขึ้น
๔. สถานที่: ระบุสถานที่จัดงาน รวมถึงที่อยู่และเส้นทางในการเดินทางถึงสถานที่
๕. รายละเอียดเพิ่มเติม: อาจระบุรายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรมของงาน เช่น กิจกรรมที่จัดขึ้น การแสดง, การแข่งขัน, หรือการสนทนาที่น่าสนใจ
๖. ข้อมูลติดต่อ: แนบข้อมูลติดต่อของเจ้าของงานหรือผู้จัดงาน เพื่อให้ผู้รับการ์ดเชิญสามารถติดต่อสอบถามหากมีข้อสงสัยหรือต้องการยืนยันการเข้าร่วม

ลักษณะของการ์ดเชิญที่ดีควรเป็นอย่างไร

- ดีไซน์ที่น่าสนใจ: ควรทำการ์ดเชิญที่มีดีไซน์ที่สวยงามและน่าดึงดูด ใช้สีที่เข้ากับการตกแต่ง และโอกาสของงาน
- ข้อความชัดเจน: ใช้ภาษาที่ชัดเจนและให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่ไม่ควรทำให้ผู้เชิญสับสนเกี่ยวกับรายละเอียดของงาน
- รูปแบบและขนาด: ควรเลือกรูปแบบและขนาดของการ์ดที่เหมาะสมกับงาน อาจเป็นการ์ดแบบพับหรือแบบไม่พับก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของงาน
- ใช้ภาพหรือรูปประกอบ: การเพิ่มภาพหรือรูปประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานในการ์ดเชิญจะทำให้ดูน่าสนใจและคล้ายคลึงกับลักษณะของงานมากขึ้น
- รายละเอียดพิเศษ: สามารถเพิ่มรายละเอียดพิเศษเกี่ยวกับงาน เช่น กระดาษที่ใช้, การ์ดเสียบ, หรือของฝากเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อเพิ่มความพิเศษให้กับการ์ดเชิญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงร่วมาตรฐานเพลงชาวไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์	
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑	รายวิชา ศิลปะ(ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๑	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงร่วมาตรฐาน เพลงชาวไทย ลักษณะท่ารำ ใช้ท่ารำ “ซึกแบ่งผัดหน้า” ประดิษฐ์ท่ารำ แต่งคำร้องและทำนอง โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์และดนตรีไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ฝึกซ้อมการแสดง - ตามตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่น่าเสนอการแสดง

๓.๒ ทำบัตรเชิญ - ออกแบบและวิธีการทำ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการจัดการแสดง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการจัดการแสดงและทำบัตรเชิญแลกเปลี่ยนมาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๑. พุดเจรจาโนมนาว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้องค์ประกอบคำพูด ทาทาง และน้ำเสียง (๒.๑)

๒. กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอ และอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ตนเอง (๒.๒)

๓. ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

ผานการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย (๑.๑)

๔. - ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วย
กิริยาวาจาที่สุภาพ เขาใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น

- ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า (๓.๑)

๕. เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - ฝึกซ้อมการแสดงตาม แผนการจัดการแสดง และทำบัตรเชิญแขกให้ มาชมการแสดง เห็น	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ การแสดงรำวงมาตรฐาน เพลงชาวไทยให้นักเรียนดูวิธีการเข้าคู่รำระ หว่าชายและหญิง ครูถามคำถาม - นักเรียนมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติทำ รำซึกแบ่งผัดหน้าในเพลงชาวไทยบ้างหรือไม่	- นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและซักถาม ข้อสงสัย	๑. วิดีทัศน์ รำ วงมาตรฐาน เพลงชาวไทย https://youtu .be/SmxDNYa Cwz๔?si=๙ax	๑. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วางแผนการ จัดการแสดง ๒. บัตรเชิญ	- แบบประเมิน - แบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงร่างมาตรฐานเพลงชาวไทย หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการจัดการแสดง ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูทบทวน ในเรื่อง องค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง ๒. ครูซักถามนักเรียนว่า - ในการเตรียมงานและฝึกซ้อมที่ผ่านมามีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง - นักเรียนมีวิธีการแก้ไขอย่างไร	๑. นักเรียนตั้งใจฟังการบรรยายจากครูผู้สอน ๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเพื่อรับคำแนะนำพิเศษในการตอบคำถาม	Bng-s๗zdH_Qgv ๒. ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง		
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูให้เวลานักเรียน ได้ฝึกซ้อมและปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มครูเป็นผู้คอยแนะนำและให้คำปรึกษา	- นักเรียนร่วมกันประชุม วางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงรำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา) - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย	๒. เมื่อครบกำหนดเวลา ครูให้ตัวแทนออกมารายงานการดำเนินกิจกรรมตามที่มีการวางแผนการจัดการแสดงไว้ ถึงความคืบหน้าของการเตรียมการแสดง การทำบัตรเชิญ และปัญหาที่เกิดขึ้น				
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดงถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข เพื่อจัดการแสดงในชั่วโมงต่อไป ๒. ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย ๓. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าเป็นชั่วโมงต่อไป ให้นักเรียน เตรียมอุปกรณ์มาทำบัตรเชิญ และฝึกซ้อม ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนที่วางไว้				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๒) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงร่วชมมาตรฐานเพลงชาวไทย
- ๔) ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๑๓ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
- ๕) วิดีทัศน์ ร่วชมมาตรฐาน เพลงชาวไทย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๒ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
- บัตรเชิญ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ใบความรู้ - PowerPoint เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๒ วางแผนการจัดการแสดง - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วางแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง)			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการจัดการแสดงและทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑/.....

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				รวม
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
๑	มีการลำดับขั้นตอน					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน					
๓	ทุกคนมีหน้าที่ในการทำงาน					
๔	แสดงความคืบหน้าและปัญหาชัดเจน					
๕	ความสะอาดของใบงาน					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		ฝึกซ้อมการแสดงตามแผน การจัดการแสดงและทำบัตร เชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรม อันดีงามของไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการจัดการ แสดงและทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการ แสดง เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

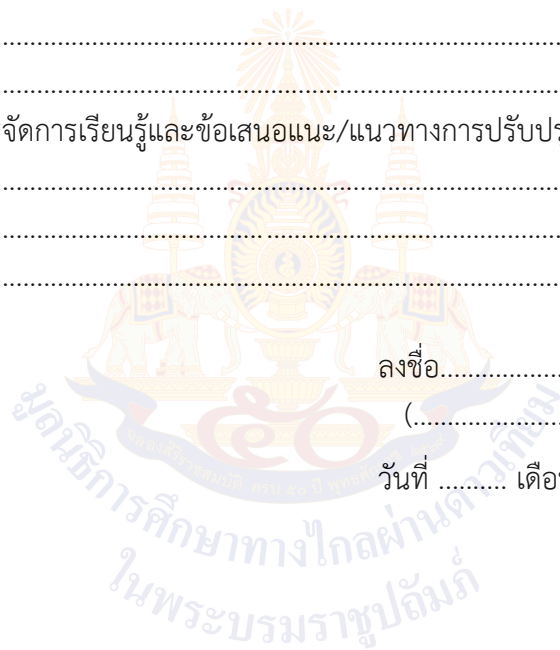
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

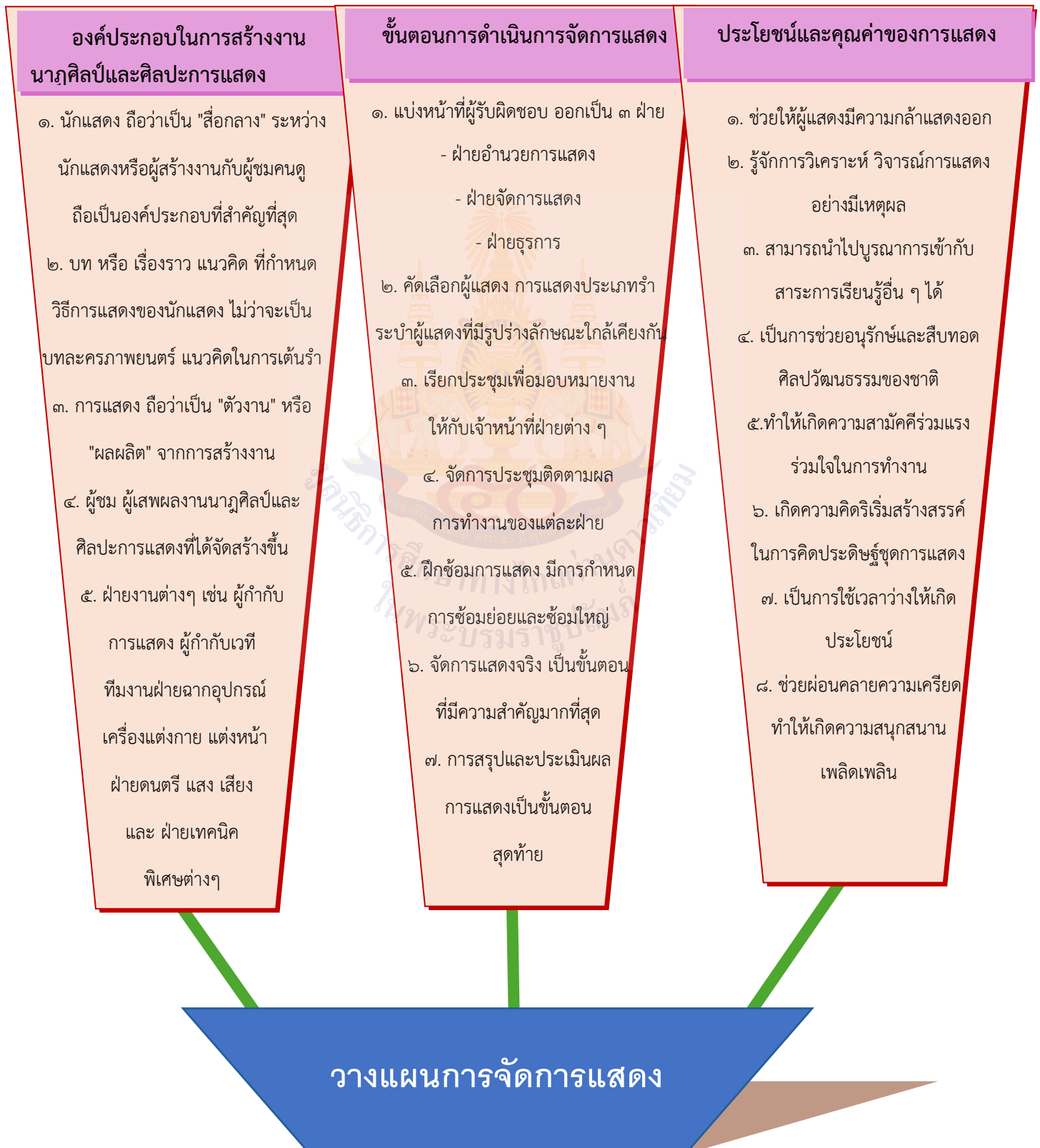
คำชี้แจงให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่จะดำเนินการในการจัดทำการแสดงนาฏศิลป์

[illegible]

ลำดับ ที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๓	นำเสนอการแสดงผลงาน 	

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

(สำหรับครู) ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

องค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง

ในการจัดการแสดงด้านนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงครั้งหนึ่งๆนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน คือ

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นบทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเต้นรำ เรื่องราวที่ต้องการสื่อสารผ่านการเคลื่อนไหวเพื่อการแสดงในรูปแบบใดๆก็ตามถือเป็นบท เป็นเรื่องราว เป็นแนวคิดในแง่หนึ่งทั้งสิ้น

๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน นำเสนอออกมาในรูปแบบของการเต้นรำ ำ แสดงละคร ฯลฯ ต่างๆดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทอื่นๆข้างต้น

๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น และเป็นผู้ประเมินคุณค่าความงามและสุนทรียะของการแสดงต่าง ๆ นั้น

๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ ประกอบการแสดง เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ทำผม ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่างๆ ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เป็นส่วนของ สหศิลปะ อื่นๆ คือ ทศนศิลป์ คีตศิลป์ ที่มาช่วยประกอบการแสดงทั้งสิ้น

องค์ประกอบทั้ง ๕ ประการนี้ อาจมีครบถ้วนทั้งห้าประการ หรือ ไม่ครบถ้วนก็ได้ แต่อย่างน้อยที่สุดในการแสดงใดๆหนึ่งๆก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี ๑. นักแสดง ๒. บทหรือเรื่องราวหรือแนวคิดการแสดง ๓. ผู้ชมคนดู ไม่เช่นนั้น จะไม่ถือว่าได้มีการแสดงที่สมบูรณ์แล้ว

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย

- ฝ่ายอำนวยการแสดง
- ฝ่ายจัดการแสดง
- ฝ่ายธุรการ

๑.๑ ฝ่ายอำนวยการแสดง มีหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดแนวคิด จัดหางบประมาณและทีมงาน ตัดสินใจเรื่องสำคัญต่างๆแบ่งออกเป็น ๒ ตำแหน่ง ได้แก่

๑) ผู้อำนวยการแสดง หรือผู้อำนวยการสร้าง (หากเป็นละครโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการแสดง)

๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการแสดง ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้อำนวยการแสดงกับผู้ร่วมงานฝ่ายต่างๆ

๑.๒ ฝ่ายการแสดงแบ่งออกเป็น ๕ ตำแหน่ง ได้แก่

- ผู้กำกับการแสดง ทำหน้าที่ควบคุมทิศทางและรูปแบบของการแสดง เช่น เลือกบทละคร กำหนดวันซ้อม ประสานกับผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์
- ผู้กำกับเวที ทำหน้าที่ช่วยผู้กำกับการแสดงควบคุมการฝึกซ้อมและประสานกับฝ่ายเทคนิค เช่น เตรียมสถานที่ อุปกรณ์การแสดง ควบคุมบทระหว่างซ้อม ปลอ่ยตัวผู้แสดง
- ผู้เขียนบท ทำหน้าที่เตรียมบทละครที่จะนำไปจัด
- นักแสดง หรือผู้แสดง รับบทเป็นตัวละครที่สื่อสารความรู้สึก อารมณ์กับผู้ชม คือ ผู้แสดงนำ ผู้แสดงรอง ผู้แสดงประกอบ
- ผู้ออกแบบศิลป์ ทำหน้าที่ออกแบบฉาก เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ออกแบบเสียง

๑.๓ ฝ่ายสนับสนุนการแสดง (ธุรการ) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การประชาสัมพันธ์ จำหน่ายบัตร ทำสูจิบัตร สวัสดิการ สถานที่

๒. คัดเลือกผู้แสดง ให้มีความสอดคล้องกับบทบาทของตัวละครนั้น ๆ และถ้าเป็นการแสดงประเภทรำ ละคร ระบำ ฟ้อน เชิงควรเลือกผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อความสมดุลในการแสดง

๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เช่นมอบหมายเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่เหรียญ มอบหมายการจัดทำฉากให้เจ้าหน้าที่ ฝ่ายเทคนิค เป็นต้น

๔. จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย ซึ่งหัวหน้าจะเป็นผู้รายงานความคืบหน้า อุปสรรคและ ปัญหาต่าง ๆให้ผู้กำกับการแสดงและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆรับรู้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่

๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะทุกฝ่ายจะต้องทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ

๗. การสรุปและประเมินผลการแสดงเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทุกฝ่ายจะประชุมสรุปร่วมกันและประเมินผลการจัดการ

แสดงและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในการจัดการแสดงในครั้งต่อไป

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก
๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิเคราะห์การแสดงอย่างมีเหตุผล
๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๕. ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง
๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียดทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงร่ววงมาตรฐานเพลงชาวไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์	
รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๑	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๑/๔ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงร่ววงมาตรฐาน เพลงชาวไทย ลักษณะท่ารำ ใช้ท่ารำ “ชักแบ่งผัดหน้า” ประดิษฐ์ท่ารำ แต่งคำร้องและทำนอง โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านนาฏศิลป์และดนตรีไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ จัดการแสดงร่ววงมาตรฐานเพลงชาวไทย

๓.๒ นำเสนอการแสดงร่ววงมาตรฐานเพลงชาวไทย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงร่ววงมาตรฐานเพลงชาวไทย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงร่ววงมาตรฐานเพลงชาวไทย เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๑. พุดเจรจาโนมนาว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้องค์ประกอบคำพูด ทาทาง และน้ำเสียง (๒.๑)

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๓. ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้

ผานการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย (๑.๑)

๔. - ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วย
กิริยาวาจาที่สุภาพ เขาใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น

- ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า (๓.๑)

๕. เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์ (๑.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ รักความเป็นไทย

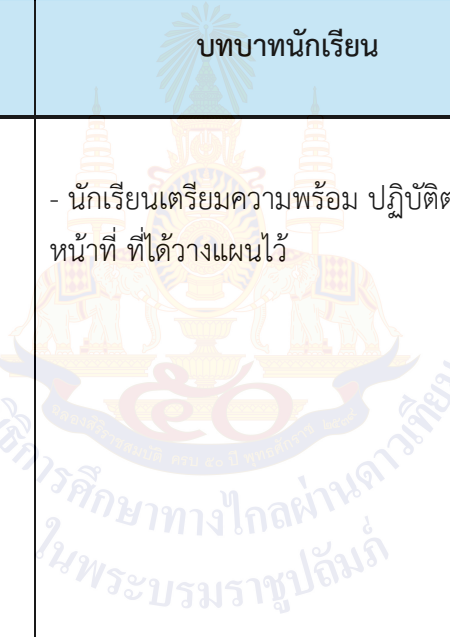
๗. กิจกรรมการเรียนรู้

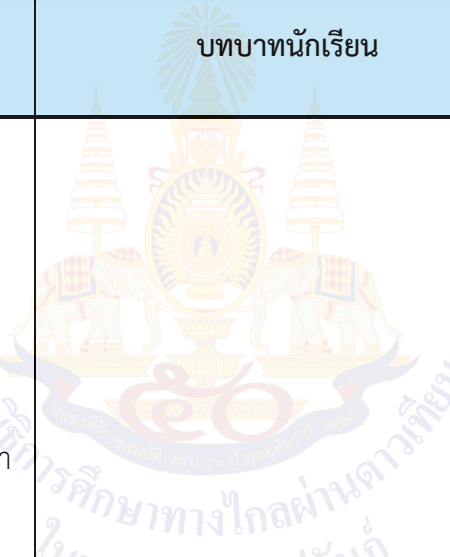
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงร่วมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - จัดการแสดงและ นำเสนอการแสดงร่ว มาตรฐานเพลงชาวไทย เห็นคุณค่าของการแสดง นาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็น	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเล่นเกม “เปิดแผ่นป้ายทายคำ” ครูซักถามนักเรียนว่า “วันนี้เป็นการจัดการ แสดงแล้วนักเรียนพบปัญหาอะไรบ้างและมี วิธีการแก้ไขอย่างไร”	- นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและซักถาม ข้อสงสัย ที่พบจากการเตรียมการที่ผ่านมา	๑. เกม“เปิด แผ่นป้ายทาย คำ” ๒. ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการ จัดการแสดง ๓. วีดิทัศน์ร่ว มาตรฐานเพลง	๑. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วางแผนการ จัดการแสดง ๒. จัดการ แสดงและ นำเสนอการ แสดงร่ว มาตรฐาน	- แบบประเมิน - แบบสังเกต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงร่วมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
วัฒนธรรมอันดีงามของ ไทย ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอน การวางแผนการนำเสนอ การแสดง ๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P) - จัดการแสดงและ นำเสนอการแสดงร่วมา ตรฐานเพลงชาวไทย ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูให้เวลานักเรียนเตรียมตัวในการแสดง โดยให้นักเรียนแต่ละคนเตรียมความพร้อม ตามที่ได้แบ่งหน้าที่และได้วางแผนไว้ เช่น นักแสดงก็แต่งหน้าแต่งตัว นักร้องซ้อมการ ร้องการยืน คนเชิญแขกมาชมการแสดง การ เตรียมพร้อมของเวที ดนตรี สถานที่จัดการ แสดง เป็นต้น	 - นักเรียนเตรียมความพร้อม ปฏิบัติตาม หน้าที่ ที่ได้วางแผนไว้	ชาวไทย https://youtu.be/SnxDNYaCwz4?si=9axBmgs7zdH_Qgv	เพลงชาว ไทย	
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. เมื่อครบกำหนดเวลาครูให้เวลานักเรียน ไปเตรียมความพร้อม ณ.สถานที่จัดการแสดง	๑. นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ตามแผนที่วางไว้ ๒. นำเสนอการแสดงร่วมาตรฐานเพลง ชาวไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงร่วมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา) - เห็นคุณค่าของการ แสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่ง เป็นวัฒนธรรมอันดีงาม ของไทย คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	๒. นักเรียนที่มีหน้าที่ต้อนรับ ยืนรอต้อนรับ แขกที่มาชมและพาไปที่ห้องจัดแสดง ๓. เมื่อได้เวลาแสดง พิธีกรขึ้นมากล่าวและ นำเสนอการแสดง ๔. นักแสดง เริ่มแสดงการร้องและการแสดง ร่วมาตรฐานเพลงชาวไทย ๕. เมื่อแสดงจบ พิธีกรกล่าวขอบคุณแขกผู้มา ชมการแสดง ปิดการแสดง ๖. นักเรียนที่มีหน้าที่ต้อนรับส่งแขกที่มาชม การแสดง				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการจัดการ แสดงถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข ผลของจัด				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงร่วมาตรฐานเพลงชาวไทย
 หน่วยที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงทำลีลนาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	งานว่า มีความสำเร็จและผลตอบรับเป็นอย่างไร ๒. ให้ตัวแทนนักเรียนบอกความรู้สึกต่อการเรียนการสอนในครั้งนี้	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการจัดการแสดงถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข ผลของจัดงานว่า มีความสำเร็จและผลตอบรับเป็นอย่างไร ๒. ตัวแทนนักเรียนบอกความรู้สึกต่อการเรียนการสอนในครั้งนี้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๒) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงร่ำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย
- ๔) ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๑๓ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
- ๕) วิดีทัศน์ ร่ำวงมาตรฐาน เพลงชาวไทย https://youtu.be/S๓xDNYaCwz๔?si=๙axB๓g-s๓zdh_Qgv

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๒ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
- จัดการแสดงร่ำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง	- จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงร่ำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย - ตรวจผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๒ วางแผนการจัดการแสดง - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงร่ำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงร่ำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของไทย			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรม ตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมิน เรื่อง จัดการแสดงร่วางมาตรฐานเพลงชาวไทย
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน					
		คะแนน	ห้อง๑/๑	ห้อง๑/๒	ห้อง๑/๓	ห้อง๑/๔	ห้อง๑/๕
๑	ขั้นตอนในการทำงาน	๕					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน	๕					
๓	ลีลาท่าร่าสวยงาม	๑๕					
๔	รำถูกต้องตามจังหวะ ทำนอง	๑๐					
๕	ความสวยงามของแถว ความ พร้อมเรียง	๑๐					
๖	น้ำเสียงในการร้องเพลง	๑๕					
๗	จังหวะและทำนองถูกต้อง	๑๐					
รวม		๗๐					

เกณฑ์การตัดสิน

๕๖-๗๐ หมายถึง ดีมาก = ๑๐ คะแนน

๓๖-๕๕ หมายถึง ดี = ๘ คะแนน

๑๖-๓๕ หมายถึง พอใช้ = ๖ คะแนน

๑-๑๕ หมายถึง ปรับปรุง = ๔ คะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		จัดการแสดงและนำเสนอ การแสดงรำวงมาตรฐานเพลง ชาวไทย เห็นคุณค่าของการ แสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็น วัฒนธรรมอันดีงามของไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
จัดการแสดงและนำเสนอการแสดง รำวงมาตรฐานเพลงชาวไทย เห็นคุณค่า ของการแสดงนาฏศิลป์ไทยซึ่งเป็น วัฒนธรรมอันดีงามของไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

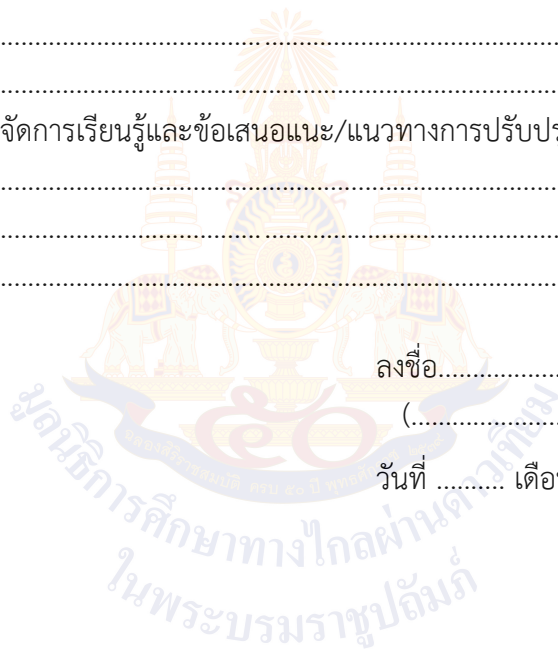
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจงให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่จะดำเนินการในการจัดทำการแสดงนาฏศิลป์

[illegible]

ลำดับ ที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๓	นำเสนอการแสดงผลงาน 	

แบบบันทึกการเรียนรู้

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

คำชี้แจง นักเรียนเลือกตอบคำถาม

๑. สิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนหน่วยการเรียนรู้นี้

.....

.....

.....

.....

๒. สิ่งใดที่ฉันน่าจะทำได้ดีกว่านี้

.....

.....

.....

.....

๓. คำถามที่ฉันอยากทราบคำตอบ

.....

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่เป็นปัญหาของฉันคือ

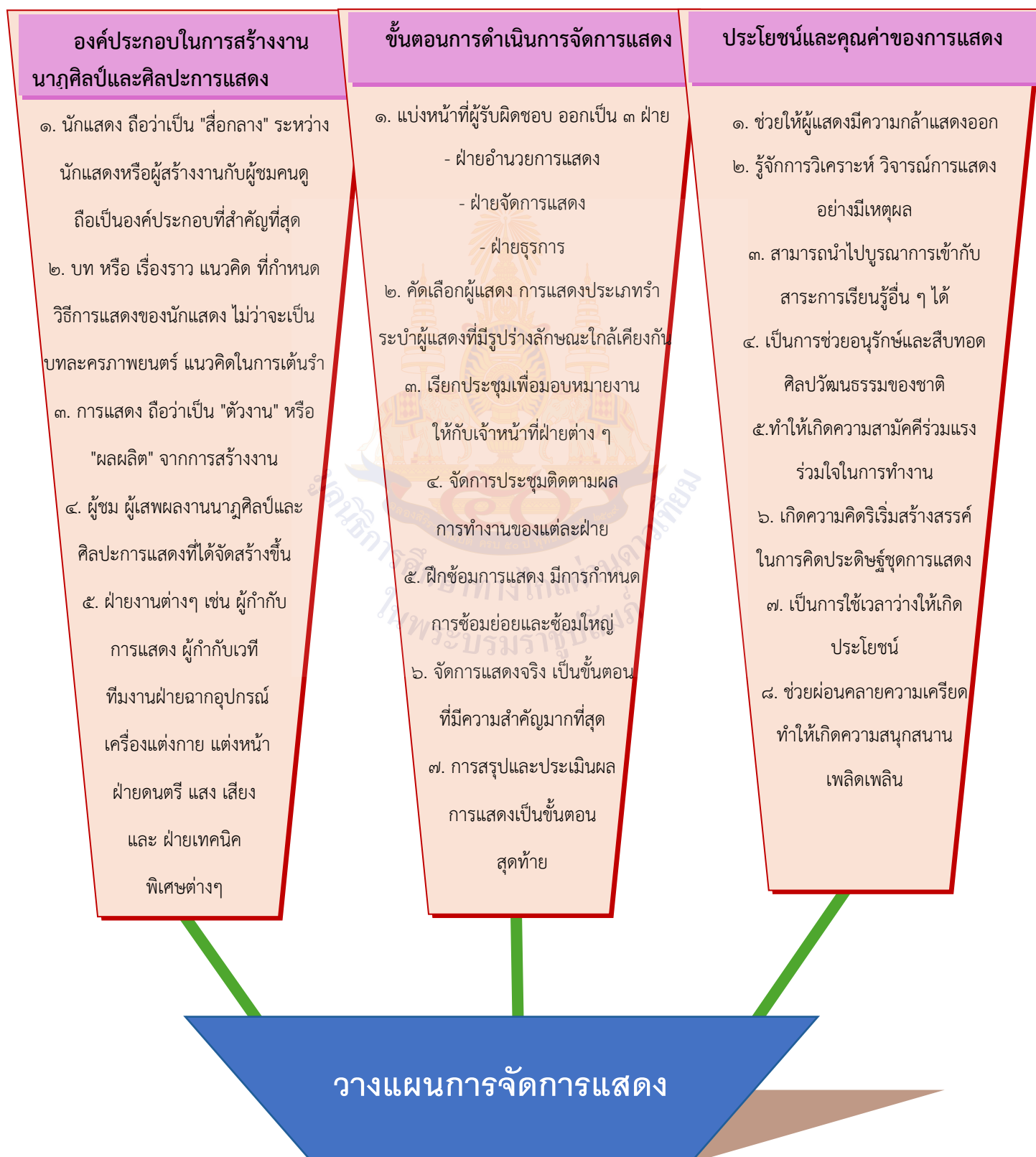
.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

(สำหรับครู) ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง รูปแบบท่วงท่าลีลานาฏศิลป์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

องค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง

ในการจัดการแสดงด้านนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงครั้งหนึ่งๆนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน คือ

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นบทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเต้นรำ เรื่องราวที่ต้องการสื่อสารผ่านการเคลื่อนไหวเพื่อการแสดงในรูปแบบใดๆก็ตามถือเป็นบท เป็นเรื่องราว เป็นแนวคิดในแง่หนึ่งทั้งสิ้น

๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน นำเสนอออกมาในรูปแบบของการเต้นรำ ำ แสดงละคร ฯลฯ ต่างๆที่ได้กล่าวมาแล้วในบทอื่นๆข้างต้น

๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น และเป็นผู้ประเมินคุณค่าความงามและสุนทรียะของการแสดงต่างๆนั้น

๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ ประกอบการแสดง เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ทำผม ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่างๆ ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เป็นส่วนของ สหศิลปะ อื่นๆ คือ ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ ที่มาช่วยประกอบการแสดงทั้งสิ้น

องค์ประกอบทั้ง ๕ ประการนี้ อาจมีครบถ้วนทั้งห้าประการ หรือ ไม่ครบถ้วนก็ได้ แต่อย่างน้อยที่สุดในการแสดงใดๆหนึ่งๆก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี ๑. นักแสดง ๒. บทหรือเรื่องราวหรือแนวคิดการแสดง ๓. ผู้ชมคนดู ไม่เช่นนั้น จะไม่ถือว่าได้มีการแสดงที่สมบูรณ์แล้ว

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย

- ฝ่ายอำนวยการแสดง
- ฝ่ายจัดการแสดง
- ฝ่ายธุรการ

๑.๑ ฝ่ายอำนวยการแสดง มีหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดแนวคิด จัดหางบประมาณและทีมงาน ตัดสินใจเรื่องสำคัญต่างๆแบ่งออกเป็น ๒ ตำแหน่ง ได้แก่

๑) ผู้อำนวยการแสดง หรือผู้อำนวยการสร้าง (หากเป็นละครโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการแสดง)

๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการแสดง ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้อำนวยการแสดงกับผู้ร่วมงานฝ่ายต่างๆ

๑.๒ ฝ่ายการแสดงแบ่งออกเป็น ๕ ตำแหน่ง ได้แก่

- ผู้กำกับการแสดง ทำหน้าที่ควบคุมทิศทางและรูปแบบของการแสดง เช่น เลือกบทละคร กำหนดวันซ้อม ประสานกับผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์
- ผู้กำกับเวที ทำหน้าที่ช่วยผู้กำกับการแสดงควบคุมการฝึกซ้อมและประสานกับฝ่ายเทคนิค เช่น เตรียมสถานที่ อุปกรณ์การแสดง ควบคุมบทระหว่างซ้อม ปลอ่ยตัวผู้แสดง
- ผู้เขียนบท ทำหน้าที่เตรียมบทละครที่จะนำไปจัด
- นักแสดง หรือผู้แสดง รับบทเป็นตัวละครที่สื่อสารความรู้สึก อารมณ์กับผู้ชม คือ ผู้แสดงนำ ผู้แสดงรอง ผู้แสดงประกอบ
- ผู้ออกแบบศิลป์ ทำหน้าที่ออกแบบฉาก เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ออกแบบเสียง

๑.๓ ฝ่ายสนับสนุนการแสดง (ธุรการ) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การประชาสัมพันธ์ จำหน่ายบัตร ทำสูจิบัตร สวัสดิการ สถานที่

๒. คัดเลือกผู้แสดง ให้มีความสอดคล้องกับบทบาทของตัวละครนั้น ๆ และถ้าเป็นการแสดงประเภทรำ ละคร ระบำ ฟ้อน เชิงควรเลือกผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อความสมดุลในการแสดง
 ๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เช่นมอบหมายเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่เหรียญ มอบหมายการจัดทำฉากให้เจ้าหน้าที่ ฝ่ายเทคนิค เป็นต้น
 ๔. จัดการประชุมติดตามผลการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย ซึ่งหัวหน้าจะเป็นผู้รายงานความคืบหน้า อุปสรรคและปัญหาต่าง ๆให้ผู้กำกับการแสดงและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆรับรู้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข
 ๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่
 ๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะทุกฝ่ายจะต้องทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ
 ๗. การสรุปและประเมินผลการแสดงเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทุกฝ่ายจะประชุมสรุปร่วมกันและประเมินผลการจัดการ
- แสดงและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในการจัดการแสดงในครั้งต่อไป

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก
๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิเคราะห์การแสดงอย่างมีเหตุผล
๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๕. ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง
๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียดทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน